

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1958

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Πώς βλέπουν οι σοφοί το 2.000 μ.Χ.	Ἀναδημοσ. ἀπὸ τὸ «Βῆμα»	25
Ἡ καταγίδα τοῦ Τζιορτζιόνε		33
Νέες ἐλπίδες γιὰ τοὺς διαβητικοὺς	Ralph Bass	37
Ἀπόκριες καὶ Καρναβάλια	Βασ. Πλάτανου	40
Μὴ προσπαθῆτε νὰ διορθώσετε τοὺς ἀριστε- ρόχειρες	Et. Carton	45
Σέλιμα Λάγκερλεφ	K. Ἀσημακόπουλου	52
Διάλογος τῆς φυλακῆς	Boris Vildé	57
Μήπως ἓνας ἰὸς προκαλεῖ τὸν καρκίνο;	Roger May	64
Γεννήθηκα στὸ 1402	Παν. Κανελλόπουλου	66
Σκάνδαλα τῶν ἐργαστηρίων	Pierre Devaux	72
Καλὴ Τζιμπράν	(Μεταφρ. Μαρίας Μῶ)	75
Τὸ ἔγκλημα τοῦ Θεοῦ	Br. James	79
Τὸ τετρασέλιδο τοῦ χιουῦμορ (Σκίτσα)		87
Σεξουαλικὲς ὁρμόνες	Bernard Seeman	91
Ἡ πρὸ συνταρακτικῆς ὑπόθεσις κατασκοπείας ..	Jacques Verne	95
Φοβοῦνται τὰ πουλιὰ τὰ ἀεροπλάνα;	David Gunston	103
Ἡ Κλεοπάτρα	N. M. Παπαδοπούλου	105
«Κρυονία» μία νέα ἐπιστήμη	P. Carbone	113
Υστερόγραφον τοῦ μηνὸς	N. M.	115
Τὰ Νέα Βιβλία		118

«Ἡ Μαύρη Πέννα» τῆς Agatha Christie
(α' συνέχεια)

Σταυρόλεξο 7. Φλυαρίες 51. Τοῦ κόσμου τὰ παράξενα 56. Ποιὸς θὰ βρῇ τὰ
περισσότερα 78. Τί ἐννοεῖτε ὅταν λέτε 117. Σκάνει 122.

Τὸ ἐξώφυλλό μας : Ἀπὸ τῆ σειρᾶ «Ὁ γῦρος τοῦ κόσμου» : Ἡ cité καὶ ἡ Notre Dame
τοῦ Παρισιῦ.

*Απαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἀρθρῶν καὶ εἰκόνων τῆς «Ἐκλογῆς»
χωρὶς τὴν ἀδεία τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν.

"Ἐκλογὴ"

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ, Μουρούζη 1

Διευτὴς Τυπογραφείου : ΝΙΚ. ΚΟΝΤΟΡΟΣ, Παπαδιαμαντοπούλου 44

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57, ΑΘΗΝΑΙ, ΤΗΛ. 57-081

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ :

Ἑσῶτ. Ἑτησ. 96

Ἑξῶτ. Ἑτησ. \$ 4.50

Ἑσῶτ. Ἑξάμ. 48

Ἑξῶτ. Ἑτησ. £ 1.60

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

ΘΕΑΤΡΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ

Ἀγίου Κωνσταντίνου

Τηλ. 53.242

«Ἡ Τρισεύγενη»

τοῦ Κωστή Παλαμά

Σκηνοθεσία: Κωστή Μιχαηλίδη.
Σκηνογραφίες: Ἀντώνη Φωκά.
Κουστούμια: Κλ. Κλώνη.

Παίζουν: Ἀννα Συνοδινού, Ἀθανασία Μουστάκα, Ἑλένη Ζαφειρίου, Νέλλη Μαρσέλλου, Πόπη Παπαδάκη, Κική Ρέππα, Ὀλγα Τουντάκη, Ἀνθή Βεντουράτου, Γιώργος Γληνός, Στέλιος Βόκοβιτς, Ἰωάν. Ἀποστολίδης, Ἀλέκος Δεληγιάννης, Γρ. Βαφίας, Νίκος Παπακωνσταντίνου.

ΜΟΥΣΟΥΡΗ

Πλ. Ἀγ. Γεωργίου Καρύτση

Τηλ. 27.248

«Σκηνὲς τοῦ δρόμου»

τοῦ Ἑλμερ Ράις
(Βραβεῖο Πούλιτσερ)

Μετάφρασις: Μάριου Πλωρίτη.
Σκηνοθεσία: Κώστα Μουσοῦρη.
Σκηνογραφίες: Μάριου Ἀγγελόπουλου.

Παίζουν: Α. Βαλάκου, Μεταξά, Τζ. Γαρμπή, Τζ. Ρουσέα, Μ. Λαμπρινού, Σ. Ἀθανασιάδου, Βλάχου, Γιαννάτου, Κ. Μουσοῦρης, Καβαλλιεράτος καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ θιάσου.

ΑΚΡΟΠΟΛ

Ἱπποκράτους 9

Τηλ. 614.530

«Τὸ ρομάντσο μιᾶς καμαριέρας»

Σακελλάριου - Γιαννακόπουλου
Σκηνοθεσία: Πέλου Κατσέλη.
Σκηνογραφίες-Κουστούμια: Ἀγγελου Δόξα.

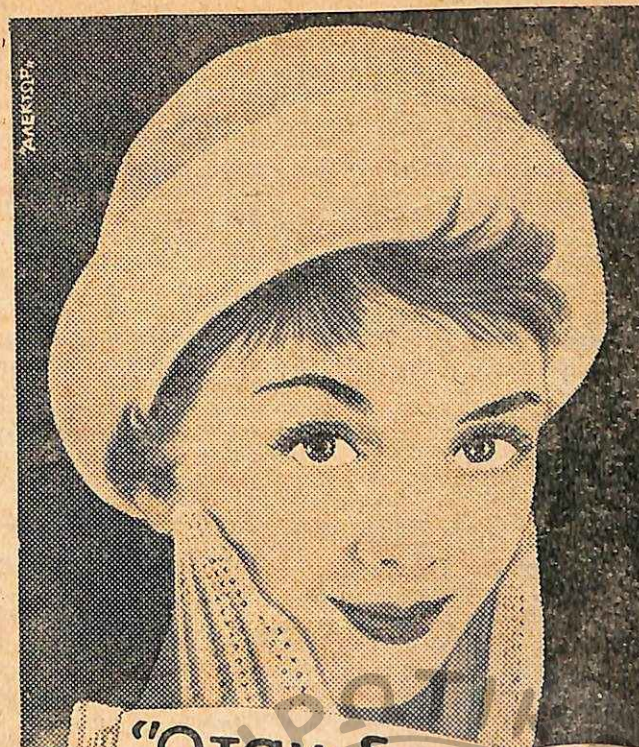
Παίζουν: Ἀλίκη Γεωργούλη, Μαίρη Χρονοπούλου, Πόπη Μέγγουλα, Μεριδιώτου, Ἀλέκος Ἀλεξανδράκης, Ν. Τσαγανέας, Ν. Καζής, Γ. Δάνης.

«Ραντεβού σι' ἀστέρια»

Ἐπιθεώρησις
Γιαλαμά - Θισβίου - Πρετεντέρη
Μουσική: Γιώργου Μουζάκη.
Σκηνοθεσία-Χορογραφίες: Μ. Καστρινού.
Σκηνογραφίες: Ἀγγελου Δόξα.

Παίζουν: Γ. Βασιλειάδου, Ρένα Ντόρ, Σπεράντζα Βρανά, Μπέττυ Μοσχονά, Βασίλης Αὐλωνίτης, Γιάννης Γκιωνάκης, Ν. Ρίζος, Γιάννης Φέρμης.

Τραγουδᾷ ἡ Μελίνα.
Χορεύουν: Ζώκα - Καστρινὸς καὶ οἱ Προκοπίου - Σειληνός.

"Όταν διαβάσετε

ἄρθρα ἢ Συμβουλές Ὁμορφίᾶς στὸν Ἑλληνικὸ καὶ Ξένο Τύπο, θὰ παρατηρήσετε πόσο συχνὰ συνιστοῦν περιποίησι τοῦ δέρματος μέ μία Κρέμα Λανολίνης. Αὐτὸ γιατί καμμία ἄλλη γνωστὴ χημικὴ οὐσία δὲν ἔχει τόσο εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τοῦ δέρματος.

• Ἡ Κρέμα ΛΑΝΟΛΙΝΗ "ΜΕΛΠΑΝ" πού περιέχει τὸ συγγενὲς πρὸς τὸ δερμα extract purifié à la lanoline, εἶναι ἰδίως τῶρα τὸν χειμῶνα μιὰ εὐλογία γιὰ τὸ δερμα. Γι' αὐτὸ, πρὶν τὸ δερμα σας σκάσει, γεμίσει λειχήνες, πάδη ξηρότητα, κινδυνεύσει νὰ κόμη ρυτίδες, μεταχειρισθῆτε "ΜΕΛΠΑΝ".

Ἡ ἐπιδερμὶς σας θέλει **ΜΕΛΠΑΝ**
Εἶναι ὁ φύλαξ ἀγγελὸς τῆς ὀμορφίᾳς σας

ΚΥΒΕΛΗΣ

Πλατ. Συντάγματος

Τηλ. 34.491

«*Άνθρωποι και παλη-
άνθρωποι*»Δ. Τραϊφόρου - Δ. Βασιλειάδη
Επίκαιρη ΣάτιραΣκηνοθεσία : Πέλου Κατσέλη.
Σκηνογραφίες : Γιάννη Στεφανέλη.
Μουσική : Μάνου Χατζιδάκι.
Χορογραφική επιμέλεια : Άλκης
Βέμπο.Παίζουν : Σοφία Βέμπο, Σμαρούλα
Γιούλη, Μαρία Κρεβατά, Νάντια
Χωραφά, Γκόλφω Μπίνη, Μαίρη Λα-
λοπούλου, Βούλα Χαριλάου, Άννυ
Παπακωνσταντίνου, Ελένη Αμόρη,
Μπ. Άσημακοπούλου, Ορέστης Μα-
κρής, Απόστολος Αβδής, Γιώργος
Γαβριηλίδης, Στέφανος Στρατηγός,
Α. Ίακωβίδης, Γ. Ίωαννίδης, Ν. Κεδρά-
κας, Γ. Αργύρης, Δ. Νικολέλης.

ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Πανεπιστημίου 48

Τηλ. 614-594

«*Εβδομος Ουρανός*»του Ώστιν Στρώγκ
Αίσθηματική ΚωμωδίαΜετάφρασις και Διασκευή : Στάθη
Σπηλιωτόπουλου.

Σκηνοθεσία : Τάκη Μουζενίδη

Σκηνογραφίες : Γιάννη Στεφανέλη

Παίζουν : Ελένη Χατζηαργύρη, Άγ-
γέλικα Καπελάρη, Έλλη Βοζικιάδου,
Νανά Παπαδοπούλου, Μάνος Κατρά-
κης, Θεόδωρος Μορίδης, Σπύρος Μου-
σούρης, Ηλίας Χριστογιαννόπουλος,
Γ. Βλαχόπουλος, Κ. Παππάς, Θ. Κο-
μενίδης, Κ. Μπαλαδέμας, Θ. Γραμμέ-
νος και Σπ. Παπαφραντζής.

ΔΙΑΝΑ

Ίπποκράτους 7

Τηλ. 614.454

«*Άλλος για το φεγγάρι*»των Άσημακοπούλου - Σπυροπούλου-
Παπαδούκα

Σκηνογραφίες : Ν. Ζωγράφου.

Παίζουν : Ρένα Βλαχοπούλου, Σο-
φία Βερόνη, Πόπη Άλβα, Κάκια
Κοντοπούλου, Άννα Φόνσου, Νίκος
Σταυρίδης, Άλ. Λειβαδίτης, Σταύρος
Ίατρίδης, Ν. Βασταρδής, Ν. Κων-
σταντινίδης.

ΜΠΟΥΡΝΕΛΗ

Πατησίων 28

Τηλ. 55.262

Συνεχίζει το έργο

«*Ο καλός στρατιώτης Σβεΐκ*»

του Γιάρουλαβ Χάσεκ

INTEA

Πανεπιστημίου 46

Τηλ. 614.596

«*Το δίχτυ της αράχνης*»

Άστυνομική κωμωδία

της Άγκαθα Κρίστι

Σκηνοθεσία : Μάριου Πλωρίτη

Σκηνογραφίες : Σ. Όλυμπιού

Παίζουν : Κατερίνα, Α. Βουγιου-
κλάκη, Π. Σαντοριναίου - Παΐζη, Α.
Κωνσταντάρας, Χρ. Τσαγανέας.

Τριανταφυλλίδης

150 νέες ποικιλίες
Γερμανικές και Όλλανδικές
έκλεκτων χρωμάτων.Δένδρα όπωροφόρα
Θάμνοι καλλωπιστικοίΣπόροι, Φυτά και Βολβοί ανθέων
όλων των ειδώνΓεωργικά εργαλεία
πάσης φύσεωςΌλα τα νεώτερα και άποτελε-
σματικώτερα έντομοκτόνα και
μυκητοκτόνα φάρμακαΌλα σε τιμές χαμηλές -
άσυναγώνιστες

Α. ΑΓΑΛΙΩΤΗΣ & ΣΙΑ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΣΤΑΔΙΟΥ 19

ΧΡ. ΛΑΔΑ 9α

ΑΝΘ. ΓΑΖΗ & ΧΡ. ΛΑΔΑ ΓΩΝΙΑ

SILENCE

a. harves 41082

Κύριοι,

Μας συγχωρεΐτε δια την απρόοπτον διακοπήν λόγω αδιαθεσίας της καλλιτέχνιδος. Φροντίζομεν νὰ σᾶς τὴν ἀντικαταστήσωμεν ἀπὸ τὴν **"DISCOPHILE"**

(Δίσκοι "DISCOPHILE", Ἀμερικῆς 15 - Τηλ. 614-031)

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

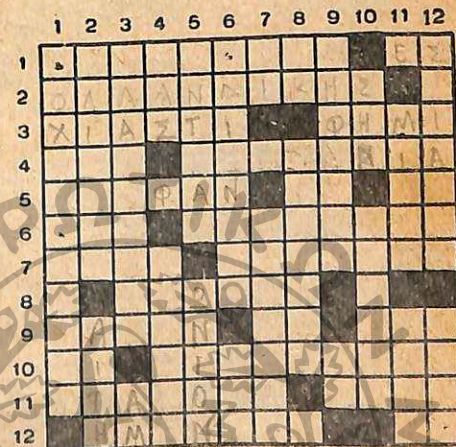
ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. Ἀρχηγὸς τῶν Γιγάντων, υἱὸς τῆς Γῆς.— Ἀρχαϊκὴ πρόθεσις.
2. Εὐρωπαϊκὴ γλῶσσα (γεν.).
3. Σχετικὸν μετὰ τὸ 22ον μας γράμμα ἐπίρρημα.— Λέγω, ἀρχαϊστί.
4. Εἶναι μετὰ τοῦ πλέον ἐπιτακτικὸν καὶ μᾶλλον.— Εὐρωπαϊκὸν κράτος.
5. Πόλις καὶ λιμὴν τοῦ κράτους τοῦ Ἰσραὴλ (αἰτ.).— Μὴν τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἔτους.— Δύο συνεχόμενα, ἓνας ἀριθμὸς.
6. Ἡ γραφὴ τοῦ 151.— Μὲ τὴν στεναγμὸς συνώνυμος (αἰτ.).
7. Κοντά... καὶ ἀνάποδα.— Τὸ ἱερὸν ὄρος τῶν Μουσσῶν (αἰτ.).
8. Εὐρωπαϊκὸν κράτος, ἐνάρθρως.
9. Ἡ φύσις ἢ ὁ ἰατρὸς τὴν δημιουργεῖ (αἰτ.).— Χαϊδευτικὸν γυναικείου ὀνόματος... προφερόμενα μαζί.— Πρόθεσις.
10. Ἀρθρον.— Πρωτεύουσα τῆς Ἑπαρχίας Βοίου, νομοῦ Κοζάνης (αἰτ.).
11. Ὁ σύζυγος τῆς... Πιεράντζελι.— Μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ κατέστησε ὁ Μωϋσῆς γνωστὸν τὸν Θεὸν εἰς τοὺς Ἑβραίους.
12. Γνωστὸ χωριὸ τῆς Ἀττικῆς θυμίζον περίφρακτον χώρον ἐνάρθρως (δημ.).— Δίφθογγος.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1. Κόβει ἀλλὰ καὶ ξεφυλλίζεται.
2. Μὲ αὐτὸν καλὸν εἶναι νὰ τὰ ἔχωμεν... καλὰ (αἰτ.).— Μία τῶν μεγάλων Ἀντιλλῶν.
3. Σ' αὐτὴν τὰ βλέπει κανεὶς ὅλα... διπλά (γεν.).— Προηγούμεναι τοῦ ἀνακτος.—

4. Γερμανικὴ λουτρόπολις.— Ἐνα πολυέδρον.
5. Ὁ καθ' ὑπερβολὴν φροντίζων, ἢ ὑποστηρίζων τί.— Ἀγοραστὸν (ἀρχ.).
6. Σ' αὐτοὺς τοὺς συγγενεῖς ὑπάρχονται οἱ μᾶλλον ἡλικιωμένοι.— Πρόθεσις μετὰ ἑκθλίπιν.
7. Πρόθεσις πρὸ φωνήεντος.— Ἐνας γνωστότατος κωμικὸς τοῦ βωβου κινηματογράφου, ἐνάρθρως.
8. Ἀμερικανικὴ συναίνεσις...— Μία σύγχρονος Ἰταλὶς στὰρ τοῦ σινεμά.
9. Γνωστὸς ἐξ Ἀλεξανδρείας ποιη-

τῆς μας, ἀντιστρόφως (1868-1933).— Νότα.

10. Αἰτ. θηλ. κτητ. ἀντωνυμίας.— Ἀκακά πειράγματα. (δημ.).
11. Ὑπονοεῖ καὶ τὰ 200 δράμια (αἰτ.).— Μέγα τριῖστιον ἱστιοφόρον.
12. Κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείους εἰς τὴν πάλην (ἀντιστρ.).— Στερητικόν.

I.X.

(Λύσις στή σελ. 127)

KENTRIKON

Πλατ. Κολοκοτρώνη

Τηλ. 21.559

«Τὸ νυφικὸ κρεβάτι»

τοῦ Γιάν Χάρτοκ

Σκηνοθεσία :

Σκηνογραφίες : Πῶλ Σύλμπερτ

Κοστούμια :

Παίζουν : Ἑλλη Λαμπέτη, Δ. Χόρν.

ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ

Κάτωθι κινηματογρ. «Ὁρφεύς»

Τηλ. 28.706

«Ἡ αὐλὴ τῶν θαυμάτων»

τοῦ Ἰακώβου Καμπανέλλη

Σκηνοθεσία : Καρόλου Κούν.

Σκηνογραφίες-Κοστούμια : Γιάννη
Τσαρούχη.Παίζουν : Βέρ. Ζαβιτσιάνου, Ἀγγελί-
λίδου, Ε. Σώκου, Μ. Κωνσταντάρου,
Ἀθ. Παναζοπούλου, Κ. Μπάκας, Δ.
Μπάλας, Δ. Χατζημάρκος, Γ. Λαζάνης,
Μην. Χριστίδης καὶ Ν. Μπιρμπίλης.**ΑΘΗΝΩΝ**

Γιάν Σμάτς 10

Τηλ. 35.524

«Τιμόνι στὸν ἔρωτα»

τοῦ Παναγιώτη Καγιᾶ

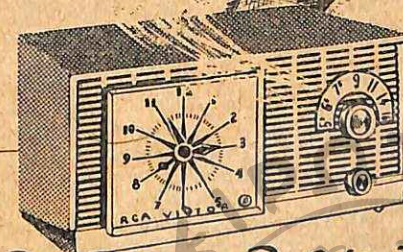
Παίζουν : Ἰλντρίδα Λιβυκοῦ, Κυβέλη
Θεοχάρη, Βασίλης Λογοθετίδης, Εὐάγ-
γελος Πρωτοπαππᾶς, Βύρων Πάλλης,
Θεόδωρος Τζενεράλης καὶ Βασίλης Ἀν-
δρεόπουλος.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπανεγκαταστάσεώς του
εἰς τὸ ἀνοικοδομηθὲν παλαιὸν του κατάστημα
ὁ ἀνθοπώλης

ΦΛΕΡΙΑΝΟΣ

σᾶς προσκαλεῖ νὰ θαυμάσητε τὰς νέας του ποικι-
λίας γαρυφάλων καὶ τριανταφύλλων παραλαβῆς
Ὁλλανδίας καὶ Νοτίου Γαλλίας.

Σᾶς ὑπενθυμίζει ἐπίσης, ὅτι ἀναλαμβάνει πα-
ραγγελίας λουλουδιῶν δι' ὅλον τὸν κόσμον.

ΦΛΕΡΙΑΝΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 3 ΤΗΛ. 21.514

Με' ἓνα

Ραδιόφωνο-Ρολοῦ-ΞυπνητήριΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΤΩΝ **795 ΔΡΧ.**ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΟΝ - ΣΒΥΝΕΙ ΜΟΛΙΣ ΚΟΙΜΗΘΗΤΕ
ΚΑΙ ΣΑΣ ΞΥΠΝΑΕΙ ΜΕ ΜΟΥΣΙΚΗ**Τὸ πῶς χρήσιμο ραδιόφωνο**

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 51 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 30.169 - 32.177

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

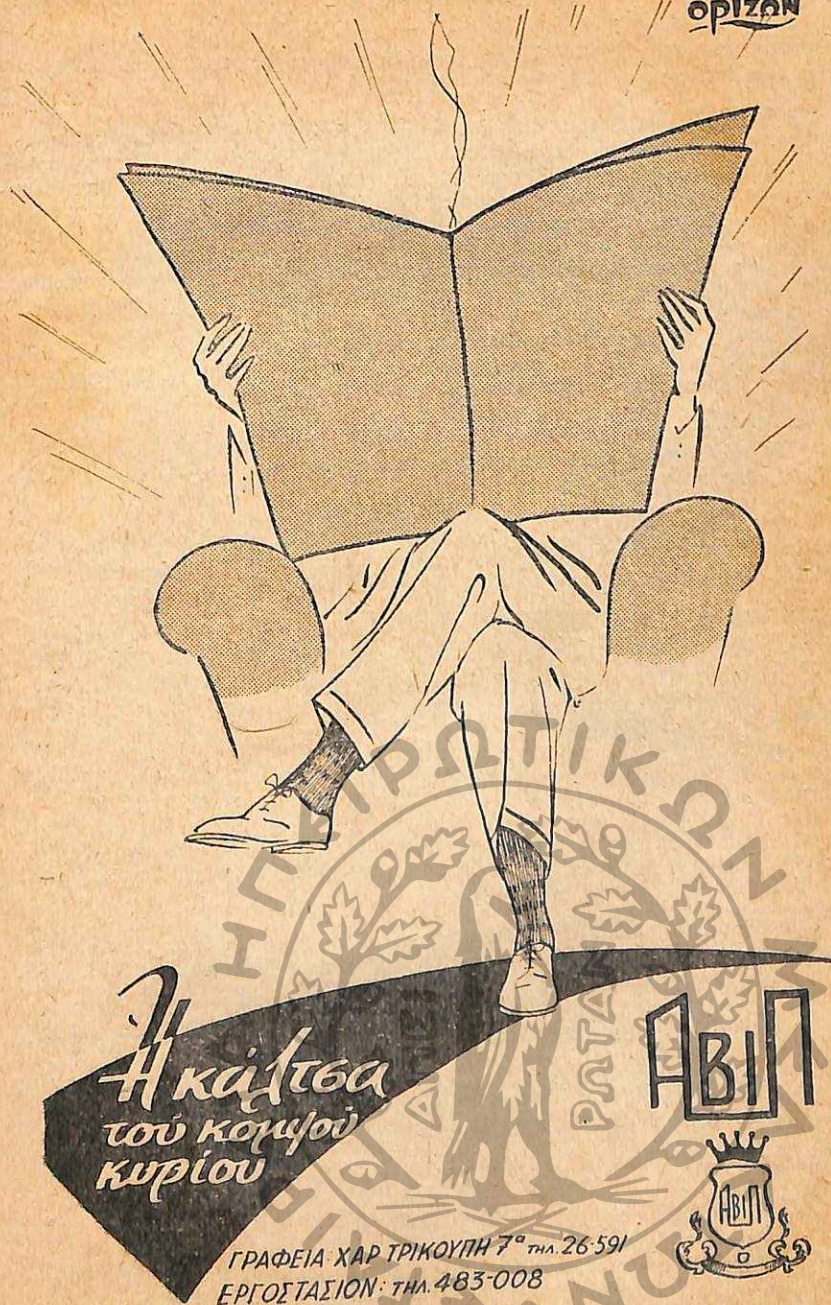
I

ΘΕΑΤΡΟ

✦ Τò διοικητικό συμβούλιο του Έθνικού Θεάτρου ὥρισε τὴν ἑναρξί τοῦ ἐφετινοῦ Ἑ' Φεστιβάλ Ἐπιδαύρου γιὰ τὴν Κυριακὴ 15 Ἰουνίου. Τò φεστιβάλ θὰ διαρκέσῃ 40 ἡμέρες. Τὰ ἔργα ποὺ θ' ἀνεβασθοῦν θὰ εἶναι οἱ τραγωδίαι: ὁ «Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ» κατὰ σκηνοθεσίαν Ἀλέξη Μινωτῆ, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ ὑποδυθῇ τὸν ἐπώνυμο ρόλο, ἡ «Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις» κατὰ σκηνοθεσίαν Κ. Μιχαηλίδη, μὲ τὴν Ἄννα Συνοδινού καὶ τὸν Θ. Κωτσόπουλο, καὶ μιὰ νέα κωμωδία τοῦ Ἀριστοφάνη οἱ «Θεσμοφορίζουσες» κατὰ σκηνοθεσίαν Ἀλέξη Σολομοῦ καὶ μὲ πρωταγωνίστρια τὴ Μαίρη Ἀρώνη. Πληροφορούμεθα ὅμως ὅτι ἡ πρωταγωνίστρια τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου ἀρνήθηκε νὰ λάβῃ τὸν πρῶτο γυναικεῖο ρόλο στὴν κωμωδία τοῦ Ἀριστοφάνη. Θὰ ἐπαναληφθοῦν οἱ τραγωδίαι «Οἰδίπους Τύραννος», τὸ ἔργο μὲ τὸ ὁποῖο θὰ γίνῃ καὶ ἡ ἑναρξίς τοῦ Φεστιβάλ Ἀρχαίου Δράματος, μὲ τὸν Ἀλέξη Μινωτῆ, ἡ «Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι» μὲ τὴν Ἄννα Συνοδινού καὶ τὸν Θ. Κωτσόπουλο καὶ πιθανὸν ἡ «Ἑκάβη» καὶ ἡ «Ἀντιγόνη». Τò Ἐθνικὸ Θέατρο, ἐξ ἄλλου, ἐνέκρινε τὸ πρόγραμμα τῶν τραγωδιῶν ποὺ θὰ παρουσιάσῃ τὸ κλιμάκιο ἀρχαίου δράματος στὸ Παρίσι, ὅπου ἡ Κρατικὴ μας Σκηνὴ θὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν ἐφετινὴν περίοδο τοῦ «Θεάτρου τῶν Ἑθνῶν» ἀπὸ 25 Μαρτίου ἕως 3 Ἀπριλίου. Θὰ δοθοῦν οἱ τραγωδίαι «Οἰδίπους Τύραννος» τοῦ Σοφοκλέη, «Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι», «Μήδεια» τοῦ Εὐριπίδη καὶ ἡ κωμωδία τοῦ Ἀριστοφάνη «Ἐκκλησιάζουσες», σὲ δύο παραστάσεις καθε ἔργο. Τò Ἐθνικὸ Θέατρο δὲν δέχτηκε προτάσεις μεταβάσεως τοῦ κλιμακίου ἀρχαίου δράματος στὴ Βιέννη καὶ τὴν Ὀλλανδίαν, ἐπειδὴ θὰ παρεμποδιζόταν ἡ ἄρτια ὁργάνωσις τοῦ Φεστιβάλ τῆς Ἐπιδαύρου. Πρὶν ἀπὸ τὴν ἐμφάνισίν του στὸ Παρίσι τò Ἐθνικὸ Θέατρο μὲ ἄλλο κλιμάκιο θὰ δώσῃ σειρά παραστάσεων στὴν Πάτρα. Ἡ ἑναρξίς θὰ πραγματοποιηθῇ τὴν πρώτην Μαρτίου μὲ τοὺς «Βρυκόλακες» τοῦ Ἴψεν, μὲ τὴν Κατίνα Παξινού καὶ τὸν Ἀλ. Μινωτῆ, οἱ ὁποῖοι θὰ παρουσιασθοῦν καὶ στὴν Ἀθήναι μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ κλιμακίου ἀρχαίου δράματος ἀπὸ τὸ Παρίσι. Τὰ ὑπόλοιπα ἔργα ποὺ θὰ παιχθοῦν στὴν Πάτρα, εἶναι ἡ «Κυρά τῆς Αὐγῆς» τοῦ Κασσάνα, τὸ «Ζαμπελάκι» τοῦ Δ. Ρώμα, ἡ «Δις Τζούλια» τοῦ Στρίντμπεργκ, ἡ «Ἀμαξία» τοῦ Προσπέρ Μεριμέ, ἡ «Ἡδονὴ τῆς Τιμιότητος» τοῦ Πιραντέλλο. Τὸ κάθε ἔργο θὰ δοθῇ σὲ πέντε παραστάσεις. Ἡ χειμερινὴ σαίζον τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου θὰ κλείσῃ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ θιάσου ἀπὸ τὸ Παρίσι μὲ τὴν «Θαυμαστὴν Μπαλωματοῦ» τοῦ Λόρκα, μὲ τὴν Μαίρη Ἀρώνη. Ἐξ αἰτίας τῆς τουρνέ τοῦ Παρισίου καὶ τῆς προετοιμασίας τοῦ Φεστιβάλ τῆς Ἐπιδαύρου, ὁ Ἀλ. Μινωτῆς δὲν μπόρεσε νὰ δεχθῇ πρόσκλησιν τοῦ Κρατικοῦ Κροατικοῦ Θεάτρου ν' ἀνεβῇ στὸ Ζάγκρεμπ τὸν «Οἰδίποδα Τύραννο». Γιὰ τὸν ἴδιον λόγον, δὲν δέχθηκε ἀνάλογον πρότασιν τοῦ ὀνομαστοῦ ἐβραϊκοῦ θεάτρου «Χαμπίμα» τοῦ Τέλ Ἀβίβ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο εἶχε πρότασιν νὰ μεταβῇ τὸν προσεχῆ Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον γιὰ νὰ σκηνοθετήσῃ μιὰ ἀρχαία ἑλληνικὴ τραγωδία.

✦ Ὁ Κωστῆς Λειβαδέας, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ θέατρο τοῦ Ἐθνικοῦ Κήπου, ζήτησε ὠρισμένα μόνον ἀπὸ τὰ παραχωρούμενα στὸ θίασόν του ἀρχαία θεάτρα γιὰ νὰ παρουσιάσῃ τὴν τραγωδίαν τοῦ Αἰσχύλου «Πέρσαι». Θὰ περιορισθῇ μόνον σ' αὐτὰ τὰ ὁποῖα λόγῳ τῶν συνθηκῶν, παρουσιάζουν ἐχέγγυα περαιτέρω ἀξιοποίησέως των καὶ ἐξελίξεως, ὅπως τὰ ἀρχαία θεάτρα Γυθείου, Δελφῶν, Ερετρίας, Πατρῶν, Ρόδου καὶ Φιλίππων.

✦ Ὁ Ἑλβετὸς ραδιοσχολιαστὴς Βάλ μετέβη στὸ «Δημοτικὸ Θέατρο» Πειραιῶς καὶ ἀφοῦ ἠχογράφησε τὴ σκηνὴν τοῦ γλεντιοῦ ἀπὸ τὴν παράστασιν τῆς «Δωδεκάτης νύχτας» τοῦ Σαίξπηρ, ἔλαβε ἐν συνεχείᾳ συνέντευξιν ἀπὸ τὸν σκηνοθέτην τοῦ ἔργου καὶ διευθυντὴν τοῦ «Πειραιικοῦ Θεάτρου» Δημήτρη

Ροντήρη. 'Η συνέντευξι και ή ήχογραφηθείσα σκηνή θα μεταδοθούν προσεχώς από τόν Ραδιοφωνικό Σταθμό τής Ζυρίχης.

❖ 'Ο Λίνος Καρζής ζήτησε από τὸ 'Αρχαιολογικὸ Συμβούλιο ὅπως παραχωρηθῇ στὸν «Θυμελικὸν Ὀργανισμό» τὸ Ὡδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ ἀπὸ 15ης Μαΐου μέχρι 15ης Ἰουνίου 1958. Τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας ἐνέκρινε τὴν αἴτησι γιὰ ἓνα 20ήμερο ἀπὸ τὰ μέσα Μαΐου 1958 μέχρι τῆς 5ης Ἰουνίου. 'Ο Θυμελικὸς Θίασος, κατὰ τὶς ἴδιες πληροφορίες, μὲ πρωταγωνίστρια τὴ Λιάνα Μιχαήλ, θὰ παρουσιάσῃ κατὰ τὴν προσεχῇ θερινῇ περίοδῳ δύο ἔργα: Τὸ ἓνα θὰ εἶναι ἡ τραγωδία τοῦ Εὐριπίδου «Ἀνδρομάχη» καὶ τὸ ἄλλο ἡ κωμωδία τοῦ Ἀριστοφάνου «Ἀχαρνεῖς».

❖ Τὸ Ἐθνικὸ Παιδικὸ Θέατρο ἀνέβασε στὸ θέατρο «Ἀθηνῶν» τὸ ἔργο τοῦ Πιέρ Ντεκουρσέλ «Οἱ δύο μάγκες» κατὰ διασκευὴ Γ. Δρόση. Πρωταγωνιστοῦν ἡ Τιτίκα Στασινοπούλου καὶ ὁ Ἀλκης Παύλοβιτς.

❖ Στὸ θέατρο «Παπαϊωάννου» ἡ Ἑλληνικὴ Παιδικὴ Σκηνὴ συνεχίζει τὴ μεγάλη ἐπιτυχία του «Τηλέμαχος, ὁ γιὸς τοῦ Ὀδυσσεύ» μὲ τὸν Νίκο Πιλάβιο καὶ τὴν Ἀγγελίκα Μεταξοπούλου.

❖ 'Ο κωμικὸς Ἀπόστολος Ἀρβῆς ζήτησε ἀπὸ τὸν θεατρικὸ ἐπιχειρηματία Γιώργο Βέμπο νὰ τὸν ἀποδεσμεύσῃ ἀπὸ τὶς συμβατικὰς του ὑποχρεώσεις πρὸς τὸν θίασο Βέμπο γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τὸ καλοκαίρι δикό του θίασο.

❖ 'Ο θίασος Ἀλέκου Ἀλεξανδράκη ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία «Θίασος Καίτης Λαμπροπούλου - Δήμου Σταρένιου» ἐνισχυμένος μὲ τοὺς νέους ἡθοποιούς Κώστα Ρηγόπουλο καὶ Κάκια Ἀναλυτῇ, θὰ μεταβῇ τὸν Φεβρουάριον στὴ Θεσσαλονίκην καὶ θὰ ἐμφανισθῇ, ὑπὸ τὴν νέα του σύνθεσι, καὶ πάλι στὸ «Βασιλικὸ» τῆς πόλεως, μὲ νέο ρεπερτόριον.

❖ Στὴν Αἰθιοπία βρίσκονται οἱ ἐκλεκτὰς καλλιτέχνιδες τοῦ μουσικοῦ θεάτρου Ἡρῶ Χαντᾶ καὶ Καίτη Παρίτση ὅπου σημειώνουν ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία.

❖ Ἐπίσης ὁ θίασος Λεμοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς παραστάσεις ποὺ ἔδωσε στὸ «Γκρήκ Ἄρτ Θιάτερ» τῆς Νέας Ὑόρκης, ἐπισκέπτεται καὶ τὶς κοντινὰς πολιτείας ὅπου παίζει τὴν κωμωδίαν «Ζητεῖται μπαμπᾶς».

❖ 'Ο ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπ. Μελᾶς ἀνεχώρησε γιὰ τὴ Γερμανίαν ὅπου θὰ παρακολουθήσῃ τὸ ἔργο του «ὁ Βασιλιάς καὶ ὁ Σκύλος» ποὺ θὰ δοθῇ στὸ Μάρλι-προυγκ.

❖ Ἐξ ἄλλου στὸ Ἐθνικὸ Θέατρο τῆς Λουμπλιάνας παίζεται τὸ θεατρικὸ ἔργο τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἡλία Βενέζη «Μπλόκ C».

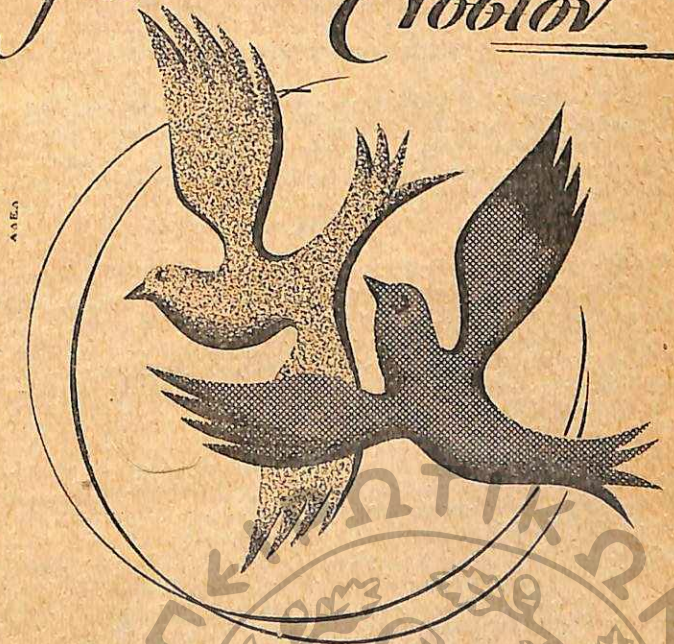
❖ Στὴ Μυτιλήνῃ βρίσκεται ἀπὸ ἡμερῶν ὁ θίασος Δημήτρη Μυράτ ὅπου δίδει σειρά παραστάσεων μὲ τὸ συγκρότημά του.

II

ΧΟΡΟΣ

❖ Στὸ Θέατρο Κοτοπούλη ἄρχισε τὶς ἐφετινὰς ἐμφανίσεις του τὸ «Ἑλληνικὸ Χορόδραμα» ὑπὸ τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν τῆς Ραλλοῦς Μάνου καὶ μὲ τὴν Καλλιτεχνικὴν Διεύθυνσιν τοῦ Μάνου Χατζιδάκι. Τὸ τρίτο πρόγραμμα ποὺ ἡ πρώτη του θὰ δοθῇ τὴ Δευτέρᾳ στὶς 3 Φεβρουαρίου εἶναι τὸ ἐξῆς: «Ὁ Βασιλιάς ὁ Μίδας». Μουσικὴ Μπέλλα Μπάρτοκ, χορογραφία Ραλλοῦς Μάνου - Ντ. Τσάτσου. Σκηνογραφία - κοστούμια Σπύρου Βασιλείου. «Μαρσίας». Μου-

Κοιτώντες Δοσιόν

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΩΝΙΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - ΠΑΤΗΣΙΩΝ
Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΝΑΡΗ 20 - ΤΗΛ. 613.051

σική Μάνου Χατζιδάκι. Χορογραφία Ραλλούς Μάνου. Σκηνογραφία, κοστούμια Γιάννη Τσαρούχη. «Έρω φίλη». Μουσική Μίκη Θεοδωράκη, χορογραφία Ραλλούς Μάνου - Ντ. Τσάτσου. Σκηνογραφία, κοστούμια Γιάννη Μόραλη. «Έξη λαϊκές ζωγραφιές». Μουσική Μάνου Χατζιδάκι, χορογραφία Ραλλούς Μάνου, σκηνογραφία, κοστούμια Γιάννη Μόραλη. Τους κύριους ρόλους σ' αυτά τὰ μπαλέτα θ' αποδώσουν ή Ραλλού Μάνου, ή Ντόρα Τσάτσου, ή Εύαγγελία Καπράλου, ή Ναταλία Μαρτζουβάνη, ή Ρένα Καμπιλάδου, ό Εύαγγελος Σειληνός, ό Γιώργος Έμριζας και ό Άνδρέας Πέρης.

III

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

✦ Άρχισε τó γύρισμα τής νέας ταινίας τού Ντίνου Σιδερίδη «Δέν υπάρχει θέσι στον ούρανο» μέ σκηνοθέτη τόν Φρ. Ήλιάδη. Λαμβάνουν μέρος ή Τζένη Καρέζη, ή Άγνη Βλάχου, ό Νίκος Τζόγιας και ό Γιάννης Άργύρης. Έν τώ μεταξύ ό Σιδερίδης ήρθε σέ συνεννοήσεις μέ ξένη κινηματογραφική εταιρία γιά νά γυρίση φίλμ ένα έρωτικό δράμα πού έχει γράψει και πού έχει καταθέσει στο τμήμα πνευματικής ιδιοκτησίας τής Έθνικής Βιβλιοθήκης.

✦ Ό γενικός διευθυντής τού Γαλλικού Κινηματογραφικού Όργανισμού «Α. Β. Σινέ» Λό Ντυκά άπηύθυσε έπιστολή πρós τόν σκηνοθέτη Γ. Ζερβό μέ τήν όποία τού ζητεί τήν άποστολή σειράς φωτογραφιών τής ταινίας τού «Η Λίμνη τών Πόθων» γιά τήν εικονογράφησι ειδικής μελέτης. Στην τιμητική έπιτροπή τού «Α. Β. Σινέ» μετέχουν κορυφαίοι σκηνοθέτες και συγγραφείς μεταξύ τών όποίων ό Φρανσουά Μωριάκ, ό Άντρέ Μαλρώ, ό Ντέ Σικά, ό Γουόλτ Ντίσνεϋ, ό Άλ. Μπλαζέττι, ό Ρενέ Κλαίρ, ό Τζ. Σαβατίνι.

✦ Στην Άθήνα βρίσκεται όμάς Γάλλων κινηματογραφιστών πού έχουν σκοπό νά διαλέξουν έλληνικά τοπία στα όποια θά γυρισθούν τά έξωτερικά μιάς ταινίας τής Γαλλικής Έταιρείας «Ραούλ Λεβύ - Ίένα Φίλμ» μέ σενάριο παρμένο από τó μυθιστόρημα τού Ίταλου Ούγκο Πιρό «Στρατιά... Σ' άγαπώ». Η ύπόθεσι διαδραματίζεται στην έποχή τής κατοχής τής Ελλάδος από τις άξονικές δυνάμεις. Οι Γάλλοι κινηματογραφιστές είναι οι Ζάκ Ρεμύ, σεναρίστας, Λουί Βίρφ, διευθυντής παραγωγής, Ζ. Γκρινιόν, όπερατέρ και Ζάν Άντρέ, ντεκορατέρ. Έπεσκέφθησαν τά Τέμπη, τή Χαλκίδα, τή Θήβα, τήν Άράχωβα, τούς Δελφούς, τήν Άμφισσα, τó Ρίο και τόν Ίσθμό. Τó έργο θά σκηνοθετήση πιθανώς ό Ροζέ Βαντίμ, πρώην σύλγος τής Μπριζίτ Μπαρντ και θά συμμετάσχουν και άρκετες Έλληνίδες ήθοποιοί μεταξύ τών όποίων ή Άννα Συνοδινού, ή Έλλη Λαμπέτη και πιθανώς ή Έφη Μελά και ή Σόνια Ζώιδου.

✦ Η νέα κινηματογραφική εταιρία παραγωγής «Έλκο», άρχισε τó γύρισμα τής πρώτης τής ταινίας μέ σκηνοθέτη τόν Θεοδωρόπουλο και πρωταγωνιστή τόν Μίμη Φωτόπουλο. Τó θέμα τής ταινίας είναι αστυνομικοκοινωνικό περιεχομένου, τά δέ ντεκόρ θά φιλοτεχνήση ό Τάσος Ζωγράφος.

✦ Ό παλαιός θιασάρχης και πρωταγωνιστής τού μουσικού θεάτρου Παρασκευάς Οικονόμου συνεβλήθη μέ τόν έξ Αιγύπτου Ίταλό παραγωγό Αλεβίζο Καντάρε γιά τó γύρισμα έγχρωμης κινηματογραφικής ταινίας μέ νησιώτικη ύπόθεσι, τής όποιας τó σενάριο άνετέθη στον Βασίλη Μπέτσο. Τό γύρισμα θ' άρχιση τόν Άπρίλιο.

✦ Ό Όρέστης Λάσκος έτοιμάζει τήν κινηματογράφησι τής νέας του ταινίας «Τά ναυάγια τής ζωής» πού τó θέμα τής είναι παρμένο από τήν παλιά θεατρική έπιτυχία τού Χρήστου Γερογιάννη.

✦ Στο φίλμ «Στουρνάρα 288» πού γυρίζεται στο στούντιο τής κινηματογραφικής εταιρίας «Κόσμος», ή Κυβέλη Θεοχάρη έρμηνεύει ένα από τούς βασικούς ρόλους τής ταινίας.

✦ Μέσα στον Φεβρουάριο πρόκειται νά προβληθούν οι νέες έλληνικές ταινίες «Χαρούμενοι άλήτες» μέ σκηνοθεσία Ντίμη Δαδήμα, «Τό σκιάχτρο» τού Κώστα Μανουσάκη και «Μόνο γιά μιá νύχτα» τής Μαρίας Πλυτά.

✦ Έξαιρετικώς έπαινετικά σχόλια άφιέρωσαν οι κριτικές τών έγκυροτέρων έφημερίδων τής Νέας Ύόρκης γιά τήν ταινία τού Γκρέγκ Τάλλας «Στρώμα από χλόη» όπως τιτλοφορήθηκε εκεί ή «Άγιούπα». Επίσης μέ ζωηρότατο ενδιαφέρον άναμένεται και ή προβολή τής νέας ταινίας τού Τάλλας «Άπαγορευμένη Άγάπη» τής όποιας ή πρεμιέρα στή Νέα Ύόρκη ώρίστηκε γιά τις 15 Φεβρουαρίου. Τό φίλμ γυρίστηκε σέ γραφικά έλληνικά τοπία, μέ σενάριο Νέστορα Μάτσα και μουσική τού Άργύρη Κουνάδη.

IV

ΜΟΥΣΙΚΗ

✦ Η Διεύθυνσι τής Λυρικής Σκηνής βρίσκεται σέ συνεννοήσεις μέ τόν διαπρεπή Έλληνα βαθύφωνο τής Μετροπόλιταν Όπερα Νίκο Μοσχονά, τού όποιου επιδιώκει νά εξασφαλίση τή συμμετοχή στις παραστάσεις τού Κρατικού Μελοδράματος κατά τή θερινή περίοδο στο θέατρο Ήρώδου τού Άττικού. Έφ' όσον έπιτευχθή τελικά συμφωνία, ό Νίκος Μοσχονάς θά τραγουδήση στον «Φόουστ» τού Γκουνώ. Έξ άλλου ή Λυρική Σκηνή άποφάσισε νά μετακάλει και μιá άλλη έκλεκτή καλλιτέχνη, τήν Ρένα Γαρυφαλάκη, πού διαπρέπει στήν Ίταλία, προκειμένου νά τραγουδήση στήν όπερα τού Μανώλη Καλομοίρη «Τό δαχτυ-

ΑΓΝΟΝ
ΒΟΥΤΥΡΟΝ
ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Από τó 1932 έως σήμερα
πάντοτε τó καλύτερον
τής Έλληνικής Άγοράς.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ

ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΥ 10 — ΤΗΛ. 23-136

σημειώματα των καλλιτεχνών, πληροφοριακά στοιχεία της δράσεώς των και φωτογραφίες των ίδιων και των έργων των. Κάθε καλλιτέχνης θα εκθέτη τρία έργα της.

VI

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

✦ Υποψήφιοι για τη λογοτεχνική έδρα της Ακαδημίας Αθηνών είναι οι Στράτης Μυριβήλης, Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος και Στέλιος Σπεράντζας. Πιστεύεται ότι μέχρι του προσεχούς Απριλίου θα έχη περατωθή όλη ή διαδικασία για την έκλογή του νέου ακαδημαϊκού.

✦ Στο σπίτι της κ. Ουράνη συναντήθηκαν τα μέλη της ομάδος των Δώδεκα και συζήτησαν σχετικά για τα βιβλία που διεκδικούν το έπαθλο Ουράνη.

✦ Στο διαγωνισμό της Καλλιτεχνικής Επιτροπής του Δήμου Αθηναίων κατετέθησαν έργα 70 συγγραφέων και ποιητών, 40 ζωγράφων, 10 γλυπτών και πολλών συνθετών. Οι κριτικές επιτροπές άρχισαν το έργο τους και πιστεύεται ότι εντός του Φεβρουαρίου θα γίνη ή άπονομή των βραβείων στη μεγάλη αίθουσα των τελετών της Δημαρχίας από τον Δήμαρχο κ. Κατσώτα.

✦ Την άνοιξη θα κυκλοφορήση στα νορβηγικά από μεγάλο έκδοτικό οίκο του Όσλο το βιβλίο του ακαδημαϊκού Ήλια Βενέζη «Αιολική Γή». Το ίδιο βιβλίο θα έκδοθή προσεχώς και στα ισπανικά, κι έτσι με τις εκδόσεις αυτές συμπληρώνονται οι μεταφράσεις της «Αιολικής Γής» σ' όλες τις ευρωπαϊκές γλώσσες.

✦ Στο ύπουργείο Προεδρίας Κυβερνήσεως και ενώπιον επιτροπής προεδρευομένης από τους ύπουργούς κ.κ. Κ. Τσάτσο, Άχ. Γεροκωστόπουλο, έγινε ή άποσφράγισις των φακέλλων που περιείχαν τα όνόματα των βραβευθέντων κατά τον προκηρυθέντα από το ύπουργείο Προεδρίας Ιστορικό και λογοτεχνικό διαγωνισμό. Η επιτροπή που βράβευσε τους έπαρχιώτες λογοτέχνες και ιστορικούς άπετελείτο από τους Λ. Πολίτη, Έμμ. Κριαρά, Γ. Θέμελη, Δ. Κόκκινο, Σ. Κουγέα, Ν. Βέη, Κ. Άμαντο, Ή. Βενέζη, Γ. Άθανασιάδη - Νόβα, Σ. Μυριβήλη και Ν. Κρανιωτάκη. Βάσει της άποφάσεως των άρμοδιων επιτροπών της Έταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και της Ακαδημίας Αθηνών, ή Γενική Διεύθυνσις Τύπου Προεδρίας Κυβερνήσεως άπένειμε έξη πρώτα βραβεία για τη λογοτεχνία και 3 έπαινους, 3 πρώτα βραβεία για την ιστορία και 7 έπαινους και 5 εύφημους μνείας με την έξης σειρά :

Α'. Δυτική Θράκη :

1) Βραβείον (10.000) στη συλλογή διηγημάτων «Το τσακάλι και άλλα διηγήματα» του Στεφ. Ε. Ίωαννίδου (Ξάνθη). 2) Έπαινος (5.000) στη συλλογή διηγημάτων «Σταχολόγια, το χέρι του Θεού» της Σοφίας Κλήμη (Άλεξανδρούπολις).

Β'. Δυτική Μακεδονία :

1) Βραβείο (10.000) στο έργο «Άναμνήσεις και νοσταλγίαί Άγιορείτου» του Γαβριήλ Διονυσάτου (Άγιον Όρος).

Γ'. Άνατολική Μακεδονία :

Κανένα από τα ύποβληθέντα έργα δέν κρίθηκε άξιο βραβείου ή έπαινου.

Δ'. Πελοπόννησος :

α) Ιστορία : 1) Βραβείο (10.000) στην περι του Ε.Α.Μ. και της έν Πελοποννήσφ δράσεώς του του Κ. Καραλή (Πύργος). 2) Έπαινος (5.000) στην περι

του Μακεδονομάχου Τέλλου Άγρα πραγματεία του Σ. Λυριτζή (Γαργαλιάνοι). β) Λογοτεχνία : 1) Βραβείο (10.000) στη συλλογή διηγημάτων του Τ. Δόξα (Πύργος). 2) Έπαινος (5.000) στη συλλογή διηγημάτων του Άγ. Τσελάλη «Τα έξαρρίζωτα» (Άνδρίτσαινα).

Ε'. Ήπειρος :

α) Ιστορία : 1) Έπαινος (5.000) στην περι της Ήπειρωτικής Έπαναστάσεως του 1854 πραγματεία του Άπ. Παπαγεωργίου (Ίωάννινα). 2) Έπαινος (5.000) στην περι Ήπειρου άτιτλοφόρητον πραγματεία του Β. Πουλίδου (Παραμυθιά). β) Λογοτεχνία : 1) Έπαινος (5.000) στο περι Ήπειρου και Πίνδου άτιτλοφόρητο χειρόγραφο του Γ. Βρέλη (Ίωάννινα).

ΣΤ'. Θεσσαλία :

Κανένα από τα ύποβληθέντα έργα δέ κρίθηκε άξιο βραβείου ή έπαινου. Ζ'. Ίόνιοι Νήσοι :

α) Ιστορία : 1) Βραβείον (10.000) στην περι Λευκάδος Ιστορία του Κ. Μαχαιρά (Λευκάς). 2) Έπαινος (5.000) στην περι Ίωάννου Καποδίστρια πραγματεία του Θ. Μακρή (Κέρκυρα).

Η'. Κρήτη :

1) Βραβείο (10.000) στη συλλογή διηγημάτων «Στόν Ίσκιο της αιωνιότητος» του Γ. Μανουσάκη (Χανιά).

Θ'. Κυκλάδες και Νήσοι του Άρχιπελάγους :

α) Ιστορία : 1) Βραβείο (10.000) στην πραγματεία «Ό Θεσμός της Δημογεροντίας έν Χίφ επί Τουρκοκρατίας» του Άν. Χαροκόπου (Βροντάδες Χίου). 2) Έπαινος στην περι Ψαρών πραγματεία του Δ. Σπανού (Χίος). 3) Έπαινος στην περι Άρμοστείας των Νήσων Αιγαίου κατά την Έλληνικήν Έπανάστασι πραγματεία του Ι. Μουτζούρη (Μυτιλήνη). β) Λογοτεχνία : 1) Βραβείο (10.000) στη συλλογή λεσβιακών ήθογραφιών με τον τίτλο «Τρανές λειτουργίες» του συνεργάτου μας Βασίλη Πλάτανου (Μυτιλήνη).

Ι'. Δωδεκάνησος :

α) Ιστορία : 1) Έπαινος (5.000) στην περι Δωδεκανήσου πραγματεία του Ίπ. Φραγκοπούλου (Πάνορμος Καλύμνου). β) Λογοτεχνία : 1) Βραβείο (10.000) στη συλλογή διηγημάτων του Ν. Κάσδαγλη (Ρόδος).

Ό,τι μοντέρνο και έκλεκτό σε γραβάτες
και ύφάσματα Άγγλίας στο κατάστημα :

Ι. Γ. ΛΕΟΥΣΗ

Όδός Βουκουρεστίου άρ. 6α

VII

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ζάππειον Μέγαρον.

Φωτογραφική Έκθεση: « Η οικογένεια του ανθρώπου » οργανωμένη από την Αμερικανική Υπηρεσία Πληροφοριών.

Γκαλερί «Ζυγός».

(Βουκουρεστίου 11).

Μεγάλη αίθουσα:

1 - 19 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων ζωγραφικής του Παναγιώτη Τέση.
21 - 28 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων ζωγραφικής και γλυπτικής της καλλιτεχνικής ομάδας το « Έργαστήρι ». Έκθεση οι: Βελήσσαριδης, Βαντούρας, Λεονταρίτου, Ζέπας, Κενδέκας, Κόκορης, Λεφάκης, Μυλωνάς, Μιχελή, Μόσχος Οικονομίδης.

Μικρή αίθουσα:

1 - 17 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων ζωγραφικής του Τάκη Φραγκούδη.
19 - 28 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων ζωγραφικής και γλυπτικής της καλλιτεχνικής ομάδας το « Έργαστήρι ».

Παρνασσός.

(Πλατεία Αγίου Γεωργίου Καρύτση).

Άνω Αίθουσα:

1 - 10 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων ζωγραφικής του Μπραέσσα. 11 - 28 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων ζωγραφικής του Θ. Μαρκέλου.

Μεσαία Αίθουσα:

1 - 10 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων ζωγραφικής της Έλένης Λαναρά.
11 - 28 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων ζωγραφικής του Κ. Λινάκη.

Ίσόγειος Αίθουσα:

1 - 10 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων ζωγραφικής του Σωτηρ. Πυλαρινού.
11 - 28 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων του Τμήματος Φυσιοθεραπείας του Δημοσίου Ψυχιατρείου Αθηνών.

Αίθουσα Έκθεσεων «Κοῦρος».

(Πλατεία Κολωνακίου 20).

1 - 13 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων χαρακτηριστικής του Γ. Βαρλάμου.
14 - 23 Φεβρουαρίου: Με την ευκαιρία της τελευταίας εβδομάδας των Απόκριων ή Γκαλερί «Κοῦρος» οργανώνει έκθεση καλλιτεχνικού χαρταετού στην οποία συμμετέχουν πολλοί γνωστοί αρχιτέκτονες, ζωγράφοι και γλύπτες με πρωτότυπους σε χρώματα και σχήματα χαρταετούς. Το διαγωνισμό για τον καλύτερο χαρταετό αθλοθετεί το περιοδικό «Εικόνες».
25 - 28 Φεβρουαρίου: Έκθεση έργων ζωγραφικής της Λιλής Αρλιώτη.
Ο καλλιτεχνικός διευθυντής του «Κοῦρου» Λεωνίδας Χρηστάκης έκανε έξαυτον συμβόλαιο με τον ζωγράφο Άλικο Φασσιανόν του οποίου δεσμεύει την καλλιτεχνική παραγωγή κι εξασφαλίζει την αποκλειστική έκθεση των έργων του.

Αίθουσα Έκθεσεων Ζαχαρίου.

(Ακαδημίας 28).

Έκθεση έργων ζωγραφικής του Γ. Κοσμαδόπουλου.

Γκαλερί Κωτσάκη.

(Φιλελλήνων και Νικοδήμου 2)

Διαρκής έκθεση έργων ζωγραφικής, Έλλήνων και ξένων καλλιτεχνών. Έκθεση οι Χατζηκυριάκος, Γκίκας, Κατζίκης, Ασπεριάδης, Ματσόλι, Βίμα Τσίλερ, Καλλιγός, Λύτρας, Μεσσαρέ, Δούκας, Κούρκουλος, Παπαναγιώτου, Χριστοφής, Μπάρμπας, Γαίνης, Παξελός, Βυζέντιος, Γερμενής, Διαμαντοπούλου, Μακαρόνα, Δρόσος, Χρηστίδης, Κόντης, Καμπάνας, Ζαχαρίου, Καραγιάννη, Βάρναλης, Μανούση, Παπανικολάου.

Γκαλερί Ήλιάδη.

(Ακαδημίας 29)

Διαρκής έκθεση ζωγραφικής Έλλήνων καλλιτεχνών. Εκτίθενται έργα των Παρθένη, Μπισκίνη, Λύτρα, Όθωναίου, Γιατρά, Τριανταφυλλίδη, Οικονόμου, Μαλέα, Βολανάκη, Γεραλή, Γερμενή και αποκλειστικώς έργα του χαράκτη Γαλάνη.

Έλληνοσοβιετικός Σύνδεσμος.

(Βασιλίσσης Σοφίας 18).

Έκθεση έργων Σοβιετικής Τέχνης, (χαρακτική - άκουαρέλλα - σχέδια). Έκθεση είναι οι Βερέσκη, Φαβόρσκη, Πίμενωφ, Ράτσεφ, Ντομπρίσκη, Λιτβίνκο. Τα εκτιθέμενα έργα πωλούνται υπό του υπουργείου Πολιτισμού της Ε.Σ.Σ.Δ. και ή έκθεση τελεί υπό την προστασία του πρεσβευτού της Ε.Σ.Σ.Δ. κ. Σεργκιέγιεφ. Η έκθεση θα είναι ανοικτή από 10 - 1 και 6 - 9 μμ. Μετά απ' αυτή την έκθεση ο Έλληνοσοβιετικός θα οργανώσει άλλη, των Έλλήνων καλλιτεχνών που πήραν μέρος πέρυσι στο Φεστιβάλ της Μόσχας.

Έκθεση Βυζαντινής Τέχνης.

Είς το υπερωκεάνιον «Όλυμπία» στις 12 Φεβρουαρίου θ' αρχίση μία έκθεση βυζαντινής τέχνης όπου θα εκτεθούν, εκτός από αγιογραφίες, τοπία, προσωπογραφίες, γλυπτική και κεντήματα που είναι καμωμένα με την τεχνική της βυζαντινής τεχντροπίας. Την έκθεση επιμελείται ή κ. Ελένη Βακαλό και έκθεση είναι ο Φώτης Κόντογλου και όλοι οι μαθηταί του εργαστηρίου του, Ράλλης Κουφίδης, Π. Βαμβούλης, Ι. Παπαδέλλης, Κ. Γεωργακόπουλος, Τ. Κοχλιδάκης, Ι. Τερζής, Β. Προύσαλης, Ν. Ιωάννου, Άγγ. Καρύτζης και ο Άγιορείτης Μελέτιος Συκιώτης. Η έκθεση θα παραμείνη επί του υπερωκεανίου «Όλυμπία» επί τρείς μήνες σχεδόν.

VIII

ΜΟΥΣΙΚΗ

Παρνασσός

(Πλατεία Αγίου Γεωργίου Καρύτση).

3 Φεβρουαρίου, ώρα 9.30 μ.μ.
Ρεσιτάλ βιολιού της κ. Κουτσιμάνη.

4 Φεβρουαρίου, ώρα 7.30 μ.μ.
Συναυλία Ένώσεως Έλλήνων Μουσουργών.

7 Φεβρουαρίου, ώρα 9.30 μ.μ.

Ρεσιτάλ τραγουδιού της κ. Λιλής Πλαττή.

10 Φεβρουαρίου, ώρα 7.30 μ.μ.

Ρεσιτάλ τραγουδιού της κ. Αφροδίτης Σπηλιώτη.

14 και 21 Φεβρουαρίου, ώρα 6.30 μ.μ.

Μαθητική Συναυλία του Έθνικού Ωδείου.

Χ.Ε.Ν. Αθηνών

(Αμερικής 11)

Κάθε Παρασκευή, ώρα 7.30 μ.μ. συναυλία κλασσικής μουσικής από δίσκους νέο Έντεκτρήριο της Λέσχης.

Κάθε Σάββατο, από 7-11 μ.μ. μουσικά και χορευτικά απογεύματα.

Έλληνοσοβιετικός Σύνδεσμος

(Βασιλίσσης Σοφίας 18)

10 Φεβρουαρίου, ώρα 7.30 μ.μ.

Μουσικό απόγευμα.

Αμερικανική Υπηρεσία Πληροφοριών

(Σταδίου 29)

Κάθε Τετάρτη στις 7 μ.μ. σειρά συναυλιών από δίσκους. Είσοδος ελεύθερα.

Ανακοινώσεις και προγράμματα των συναυλιών εκτίθενται στην Αμερικανική Βιβλιοθήκη.

Θέατρο «Αθηνών»

(Γιάν Σμάτς 10, τηλ. 35.524)

(ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ)

3 Φεβρουαρίου, 7 μ.μ.

Η Ε' έκτακτη συναυλία. Παίζει ο Αμερικανός βιολονίστας Ντέιβις Ντέβρις Στο πιάνο ο κ. Κυδωνιάτης.

10 Φεβρουαρίου, 7 μ.μ.

Η ΣΤ' έκτακτη συναυλία. Παίζει η Έλληνοαυστριακή πιανίστα Έλлина Μαρτίνο Νοϊβιρτ.

17 Φεβρουαρίου 7 μ.μ.

Ρεσιτάλ των Βέλγων καλλιτεχνών Πιέρ Κοβέν (βιολί) και Ροτ Ροσκούντ (πιάνο).

24 Φεβρουαρίου 7 μ.μ.

Η 10η Συναυλία Συνδρομητών με ρεσιτάλ τραγουδιού της μέτζο σοπράνο της Όπερας των Παρισίων Υβόν Λαμιέλ Αρζανσόν.

Κρατική Ορχήστρα Αθηνών

(Αίθουσα «Ορφεύς»)

2 Φεβρουαρίου, 11 π.μ.

Συναυλία. Διευθυντής Ορχήστρας ο Ανδρέας Παρίδης.

9 Φεβρουαρίου, 11 π.μ.

Συναυλία. Διευθυντής Ορχήστρας ο Γιουγκοσλάβος Zdr. Zdrakoviteh

16 Φεβρουαρίου, 11 π.μ.

Συναυλία. Σολίστ ο βιολονίστας Ντάβιντ Ντάβρις στο κοντσέρτο του Τσαϊκόφσκυ. Διευθυντής ορχήστρας ο Θ. Βαβαγιάννης.

Στις 23 Φεβρουαρίου η Κρατική Ορχήστρα άργει λόγω των Αποκριών.

ΙΧ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ

(Με είσοδο ελεύθερα διά το κοινόν)

Αμερικανική Υπηρεσία Πληροφοριών

(Βενιζέλου 98)

Κάθε Τρίτη και Σάββατο απόγευμα: Κινηματογραφικές προβολές εντός της αίθουσας.

Έλληνοσοβιετικός Σύνδεσμος

(Βασιλίσσης Σοφίας 18, Πλατ. Ρηγίλλης)

20 και 27 Φεβρουαρίου: Κινηματογραφικές προβολές ώρα 8.30 μ.μ.

Χ.Ε.Ν. Αθηνών

(Αμερικής 11)

Κάθε Τετάρτη κινηματογράφος για τα μεγάλα μέλη από 1.20-10 μ.μ. στο θέατρο του κτιρίου.

Χ.Α.Ν. Αθηνών

(Αλεξάνδρου Σούτσου 7).

Κάθε Πέμπτη 7-8 μ.μ. κινηματογράφος με ψυχαγωγικό και μορφωτικό περιεχόμενο. Η είσοδος είναι ελεύθερα για όλα τα παιδιά.

X

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Εθνική Βιβλιοθήκη

(Ελευθ. Βενιζέλου, τηλ. 614-413).

Ανοικτή καθημερινώς: 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-8 μ.μ.

Βοβλιοθήκη Βουλής (Παλαιά Ανάκτορα)

Ανοικτή καθημερινώς: 9 π.μ. - 1 μ.μ.

Μπενάκιος Βιβλιοθήκη (Πλατεία Κολοκοτρώνη)

Ανοικτή καθημερινώς: 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-8 μ.μ. Σάββατο απόγευμα κλειστή.

Γεννάδιος Βιβλιοθήκη (όπισθεν Ευαγγελισμού)

Ανοικτή καθημερινώς 9 π.μ. - 2 μ.μ. και 5-8 μ.μ. Σάββατο απόγευμα κλειστή.

Αμερικανική Βιβλιοθήκη (Σταδίου 29).

Ανοικτή καθημερινώς 9.30 π.μ. - 1 μ.μ. και 6-9 μ.μ.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

— Σὰ νὰ μὴν ὑπὴρξαμε ποτὲ
κι ὅμως πονέσαμε ἀπ' τὰ βάρη.
Οὔτε ποὺ μᾶς δόθηκε μιὰ ἐξήγηση
γιὰ τὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν τοῦλάχιστον.
Ἡ ἄλλη μισή μας ἡλικία θὰ περάσει
χαρτοπαίζοντας μὲ τὸ θάνατο στὰ ψέματα.
Καὶ λέγαμε πὼς δὲν ἔχει καιρὸ ἡ ἀγάπη
νὰ φανερωθεῖ ὁλόκληρη.
Μιὰ μουσικὴ
ἄξια τῶν συγκινήσεών μας
δὲν ἀκούσαμε.
Βρεθήκαμε σ' ἓνα διάλειμμα τοῦ κόσμου.
Ὁ σῶζων ἑαυτὸν σωθήτω.

— Θὰ σωθοῦμε ἀπὸ μιὰ γλυκύτητα
στεφανωμένη μὲ ἀγκάθια.
Χαίρετε ἄνθη σιωπηλὰ
μὲ τῶν καλύκων τὴν περισυλλογή,
ὁ τρόμος ἐκλεπτύνεται στὴν καρδιά σας.
Ἐνδότερα ὁ Κύριος λειτουργεῖ,
ἐνδότερα ὑπάρχουμε μαζί σας.
Δὲν ἔχει ἡ ἀπαλὴ ψυχὴ βραχώδη πάθη
καὶ πάντα λέει τὸ τραγούδι τῆς ὑπομονῆς.
Ὡ, θὰ γυρίσουμε στὴν ὁμορφιὰ
μιὰ μέρα...
μὲ τὴ θυσία τοῦ γύρω φαινομένου
θὰ ἀνακαταλάβει ἡ ψυχὴ τὴ μοναξιά της.

(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ « Διάλογοι », 1956)

Ὁ Νίκος Καρούζος γεννήθηκε στὸ Ναύπλιο στὰ 1926 καὶ σπούδασε νομικὰ καὶ πολιτικὲς ἐπιστῆμες στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν. Σὰν ποιητὴς ἔχει ἐμφανιστῇ μὲ 4 συλλογές: « Ἡ ἐπιστροφή τοῦ Χριστοῦ », « Νέες Δοκιμές », « Σημεῖο », « Εἱκοσι Ποιήματα » καὶ « Διάλογοι ».

Ἡ ποίησή τοῦ Καρούζου εἶναι μιὰ λυρική μετουσίωση ἐνὸς ὑπαρξιακοῦ χριστιανισμοῦ. Ἡ οὐσία τῆς ποιήσεώς του βρίσκεται στὸ συγκέρασμα τῆς στεγνῆς πραγματικότητάς καὶ τοῦ ὀραματισμοῦ τῆς χριστιανικῆς ἰδεολογίας ἀπὸ τὸν ὁποῖο προβάλλει ἡ ἐλπίδα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου νὰ λυτρωθῇ καὶ νὰ βρῇ ἡθικὴ διέξοδο.

Ἀπὸ τὰ καλύτερα δημοσιεύματα τοῦ κόσμου

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Ἡ Ἐκλογὴ συνεχίζει τὰ καλύτερα δημοσιεύματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου ποὺ ἐγκαινιάσε στὸ τεύχος Ἰανουαρίου μὲ μιὰ σειρά ἀρθρῶν ποὺ δημοσιεύθηκαν στὴν ἐφημερίδα « Βῆμα », ἀπὸ τὶς 10 - 12/1/58. Τὰ ἀρθρα αὐτὰ εἶναι πράγματι πολὺ ἐνδιαφέροντα, γιατί οἱ μεγαλύτεροι εἰδικοί τοῦ κόσμου μιλοῦν γιὰ τὶς προόδους ποὺ θὰ ἔχη κάμει κάθε ἐπιστῆμη πρὶν ἀκόμη τελειώσῃ ὁ 20ὸς αἰώνας.

ΠΩΣ ΒΛΕΠΟΥΝ ΤΟ ΕΤΟΣ 2.000

Ἀμερικανοὶ καὶ Ρώσοι σοφοὶ

XX

ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ ΜΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Οἱ Ἀμερικανοὶ ὁραματίζονται ἓνα νέον χρυσοῦν αἰῶνα, ὑπὸ ὁρισμένες προϋποθέσεις, καὶ οἱ Ρώσοι πιστεύουν ὅτι οἱ περισσότερες ἀσθένειες ποὺ βασανίζουν σήμερα τὴν ἀνθρωπότητα θὰ ἀνήκουν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἱστορίας.

Ἐκατομμύρια σημερινῶν ἀνθρώπων ἡμποροῦν κάλλιστα νὰ εἰπῶσιν ὅτι θὰ φθάσουν καὶ θὰ ὑπερβῶν τὸ ἔτος 2.000, προπῶντων μάλιστα ὅστερα ἀπὸ τὰς προβλεπομένης προόδους τῆς ἱατρικῆς. Τί τοὺς ἀναμένει ὅμως — τί μᾶς ἀναμένει — εἰς τὸ κατώφλι τοῦ 20οῦ αἰῶνος; Πῶς θὰ ζοῦμε; Τί θὰ τρώομε; Ποῦ θὰ εὐρίσκωμε τοὺς πόρους διὰ τῶν τεχνικῶν πολιτισμῶν μας; Εἰς τὰ ἐρωτήματα αὐτὰ ἀπαντοῦν οἱ μεγαλύτεροι σύγχρονοι σοφοὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ρωσίας. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες συνεκεντρώθησαν ἐπὶ εὐκαιρίᾳ τῆς ἑκατοστῆς ἐπετείου ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς εταιρίας « Σήγκραμ », προκειμένου νὰ συζητήσουν τὸ θέμα: « Τὰ 100 προσεχῆ ἔτη ». Οἱ Ρώσοι, ἐξ ἄλλου, ἐπιστήμονες παρεκλήθησαν ἀπὸ τὴν σοβιετικὴν ἐπιθεώρησιν « Ἡ Ἐπιστῆμη εἶναι δύναμις », νὰ ἐκθέσουν τὰς ἀπόψεις των ἐπὶ τῶν προβλέψεων των διὰ τὰ « 50 προσεχῆ ἔτη ». Ἴδον λοιπὸν πῶς δραματίζονται τὸ ἔτος 2.000 οἱ πλέον διακεκριμένοι Ἀμερικανοὶ καὶ Ρώσοι σοφοί:

ΘΑ ΕΙΝΑΙ Ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΑΙΩΝ...

«Ο 'Αμερικανός καθηγητής Sient Gyorgyi, που έχει λάβει το Βραβείο Νόμπελ της Φυσιολογίας, εξέθεσε την άποψή του ως εξής :

« Κατά την διάρκεια των τελευταίων αιώνων οι χημικοί και οι φυσικοί ανέκαλυσαν τα μόρια και οι βιολόγοι έχρησιμοποίησαν την ανακάλυψήν αυτήν διά να επιτύχουν άποτελέσματα που και οι πλέον αίσιοδοχοι προφήται προέκασαν δεν ήμπορουσαν ούτε καν να τα φαντασθούν.

Εν τούτοις μεγάλα προβλήματα παραμένουν ακόμη άλυτα. Δεν γνωρίζουμε τί είναι ή ζωή. Δεν ξέρουμε πώς μετακινούμεθα, πώς σκεπτόμεθα και μένομεν εκπληκτικοί ενώπιον του πηκτοειδούς αυτού σπόρου, που τον αποκαλούμεν αυγό και μέσα από το όποιον εξέρχεται ένα τέλειον πλάσμα. Είς αυτά τα θεωρητικά κενά προστίθενται και άλλα εις τόν Ιατρικόν τομέα, όπου πλείστοι σοβαράί ασθένειαι εξακολουθούν να απασχολούν τους έρευνήτας μας.

Εν τούτοις ή έπιστήμη έκαμε τεραστίαν προόδον κατά τα τελευταία αυτά έτη. Χάρις εις την χημείαν και την φυσικήν εισχωρήσαμεν εις τώ έσωτερικόν των ατόμων και έγνωρίσαμε τα ήλεκτρόνια. Νομίζω ότι αι μεγάλαι βιολογικαί ανακαλύψεις των έκατό προσεχόν έτών θα είναι ή καρπός της νέας αυτής γνώσεως, διότι έχω την βαθυτάτην πεποίθησιν ότι τα πλέον πολύπλοκα φαινόμενα της ζωής δεν έρμηνεύονται από τας ένεργείας των μορίων, άλλ' από τας ένεργείας των ήλεκτρονίων των μορίων αυτών. Θά ήμπορέσωμεν κατά συνέπειαν να κατανοήσωμεν καλύτερα την ζωήν και ως εκ τούτου να καταπολεμούμεν άποτελεσματικώτερα τας ασθένείας — θα έλεγα μάλιστα όλας τας ασθένείας. Ίσως ακόμη να ήμπορέσωμε να έπιμηκύνωμε την διάρκεια της ζωής ή τουλάχιστον να έπιτρέψωμεν εις τόν άνθρωπον να διατηρήσῃ έως τώ τέλος την ρώμην του και την δραστηριότητά του ».

Ο καθηγητής Λαγκονόβα, διευθυντής του Ίνστιτούτου ραδιοσκοπίας και ραδιολογίας του ύπουργείου Διμο-

σίας Υγείας της Σοβιετικής Ένώσεως προβλέπει :

« Εύχερως ήμπορεί να άποκτήσῃ κανείς σήμερα την πεποίθησιν ότι μετά παρέλευσιν είκοσι ή τριάντα έτών ή φυματίωσις, ή όστρακιά, ή ίλαρά και ή διφθερίτις θα προστεθούν εις τόν κατάλογον των « μουςειακών » λεγομένων άσθενειών, μαζί με πλήθος άλλων νόσων. Και δεν υπάρχει άμφιβολία ότι πολύ συντόμως οι Ιατροί δεν θα συναντούν παρά σπανίως μόνον τας πλέον κοινάς μορφάς του καρκίνου. Αν μελετήσῃ κανείς την γενικήν τάσιν της εξέλιξεως της Ιατρικής, κατάλληγαι εις τώ άκόλουθον συμπέρασμα : Ο Ιατρός, από άνθρωπος που θεραπεύει τας ασθένείας, θα μετατραπῇ σιγά-σιγά εις άνθρωπον προοριζόμενον να τας προλαμβάνη. Θά έμφανισθῇ τότε ένα νέον επάγγελμα, που δεν θα είναι του «θεράποντος Ιατρού», αλλά του «προφυλάσσοντος Ιατρού».

Ο 'Αμερικανός καθηγητής Χάρισσον Μπράουν προσδιορίζει ως εξής τας προβλέψεις του :

« Έπεμβαίνων εις την σημερινήν συζήτησιν δεν ήμπορώ να μή φέρω εις την μνήμην μου ένα σκίτσον που είδα εις τώ «Πόντς» τόν παρελθόντα μήνα. Άπεικόνιζε τόν διοργανωτήν μιας έπιστημονικής συζητήσεως, που παρουσίαζεν ένα όμιλητήν με τα εξής λόγια : «Και τώρα ή διαπρεπής κ. καθηγητής θα μάς όμιλήσῃ διά την έιρηνικήν χρησιμοποίησιν του διηπειρωτικού βαλλιστικού πυραύλου». Τα έκατόν προσεχῇ έτη θα είναι τα κρίσιμώτερα εις την Ιστορίαν της ανθρωπότητος. Αν έπιζήσωμε και άς έπιτύχωμε να προφυλάξωμε τόν βιομηχανικόν πολιτισμόν μας χωρίς οι ίδιοι ν' άποβούμε ρομπότ, τότε θα άνοιχθουν διά μιας έξαισiai προσοπτικά. Είς τόν δημογραφικόν τομέα αι πρόοδοι της βιοχημείας θα μάς έπιτρέψουν να ρυθμίσωμε κατά βούλησιν και χωρίς κανένα κίνδυνον τόν ρυθμόν της αναπαραγωγής. Θά διδασχθούμε να χρησιμοποιούμε την ήλιακήν ένεργείαν και να έξάγωμεν τας πρώτας ύλας μας από τας άπλουστερας των ουσιών, όπως από τούς λίθους ή τώ νερό της θαλάσσης. Έν

τώ μέτρω που τα άποθέματά μας εις πετρέλαιον και εις άνθρακα θα έλαττώνωνται, έμεις θα άναπτύσσωμε την χρησιμοποίησιν της πυρηνικής ένεργείας. Δεν υπάρχει καμία άπολύτως άμφιβολία ότι πλησιάζομε προς μίαν χρυσήν εποχήν και οι άγνωστοι της έξισώσεως τού μέλλοντός μας δεν είναι άσφαλώς αι δυνατότητες της έπιστήμης και της τεχνολογίας. Ο μεγαλύτερος άγνωστος κατά την γνώμην μου παραμένει ή Ικανότης τού ανθρώπου να εύρη πριν να είναι πολύ άργά τα πολιτικά, κοινωνικά και ήθικά μέσα διά να ζήσῃ εν ειρήνῃ με τούς άλλους ανθρώπους ».

Δύο μυστήρια : τò χόρτο και τὰ στρείδια

Ο δόκτωρ Κλίφορντ Φόρνας, καθηγητής της χημείας εις τώ Πανεπιστήμιον του Σικάγου τονίζει τα εξής :

« Θά θέσω δύο έρωτήματα, άνώδυνα φαινομενικώς, αλλά σοβαρώτατα : Διατί τò χόρτον είναι πράσινον ; Κατά ποίον τρόπον τα στρείδια άντλούν από τώ νερό της θαλάσσης τόν χαλκόν που χρειάζονται ; Τα έρωτήματα αυτά παραμένουν ακόμη χωρίς άπάντησιν. Είναι εν τούτοις σπουδαιότατα, διότι άφορούν τας πλέον πολυπλόκους και λεπτάς αντιδράσεις της ζωντανής ύλης.

Τò πρόβλημα τού χρώματος τού χόρτου είναι τώ πρόβλημα της φωτοσύνθεσεως, τού τρόπου, δηλαδή, διά τού όποιου τα φυτά άπορροφούν την ήλιακήν ένεργείαν και την χρησιμοποιούν διά να διατηρήσουν τας χημικώς αντιδράσεις μεταξύ διοξειδίου τού άνθρακος, νερού και μερικών άλλων άκόμη ουσιών, που συνθέτουν τα φυτά. Όταν θα έχωμε ξεδιάλυει όλα τα μυστήρια της φωτοσύνθεσεως, τότε θα είμεθα Ικανοί να την προκαλέσωμεν τεχνητώς, έπιτυγχόνοντες μίαν άπόδοσιν πολύ μεγαλύτερη από εκείνην που έπιτυγχάνει ή Φύσις. Θά ήμπορέσωμεν έτσι να κατασκευάσωμε συνθετικώς όλα τα ύγρά καύσιμα, συγκεκριμένως την βεζίνην, όχι μιμούμενοι την Φύσιν, άλλ' υπερέχοντες αυτήν.

Όσον άφορά τώ δεύτερον έρώτημα που έθεσα διά τώ πώς άπορροφάται

ο χαλκός της θαλάσσης από τα στρείδια, είναι και αυτό έπίσης μεγίστης σπουδαιότητος, εν τώ μέτρω που τώ στρείδι πραγματοποιεί εις τούς ιστούς του μίαν συγκέντρωσιν χαλκού κατά πολλές χιλιάδας φορές άνωτέραν από την ποσότητα τού νερού που τώ περιβάλλει. Αν κατορθώσωμεν ν' άναπαράγωμεν τεχνητώς αυτήν την διαδικασίαν, που μάς παραμένει μυστηριώδης, και να αύξήσωμεν την άπόδοσιν της, θα ήμπορέσωμε να γίνωμε κάτοχοι των τεραστίων άποθεμάτων εις μέταλλα (χαλκός, ψευδάργυρος, χρώμιον, βανάδιον, χρυσός, άργυρος κλπ.) που εύρίσκονται εις τώ νερό της θαλάσσης. Δι' αυτού δέ τού τρόπου θα ήμπορέσωμε να λύσωμε τώ πρόβλημα τού άνεφοδιασμού μας εις μέταλλα ».

Ο κ. Δ. Στσερμπάκωφ, μέλος της 'Ακαδημίας Έπιστημών της Σοβιετικής Ένώσεως τονίζει τα εξής :

« Όταν ήρωτήθην ποία σημαντική ανακάλυψις ήμπορεί να γίνη έως την έναρξιν του 21ου αιώνος, ένεθυμήθην τήν έκρηξιν τού ήφαιστείου Βεζυμιάνν εις την Καμτσάτκα που έγινε εις τας 30 Μαρτίου 1956. Κατά την έκρηξιν αυτήν κομμάτια από πετρώματα έξεσφενδονίσθησαν εις ύψος 45 χιλιομέτρων. Ο ύπολογισμός της δαπανηθείσης ένεργείας κατά την διάρκειαν τού φυσικού αυτού φαινομένου μάς έφερεν εις τόν τεραστώδη αριθμόν των 4.10²³ έργίων. Αν ένα από τα μεγαλύτατα εργοστάσια παραγωγής ήλεκτρικής ένεργείας που διαθέτομεν εις την χώραν μας, τού Κουίμπιτσεφ έπί παραδείγματι, έπρόκειτο να παράγῃ αυτήν την ποσότητα της ένεργείας, θά έπρεπε προς τούτο να λειτουργή έπί 3.500 έτη. Τò παράδειγμα αυτό δεικνύει τί κολοσσιαίοι πόροι, μη χρησιμοποιηθέντες εισέτι, εύρίσκονται εις τώ ύπέδαφος. Από σήμερα έως τώ 2.000 ή χρησιμοποίησις της έσωτερικής θερμότητος της Γῆς θα ήμπορέσῃ να λάβῃ τεραστίαν ανάπτυξιν. Καί θά απαιτηθῇ δι' αυτό να ίδρυθουν εις βάθος πολλών χιλιομέτρων υπό την Γῆν εγκαταστάσεις που θα στέλλουν ήλεκτρικόν ρεύμα άπ' εύθείας εις την έπιφάνειαν ».

ΘΑ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΖΩΝΤΑΙ ΤΟ ΦΥΛΟΝ, Η ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ Η ΕΥΦΥΪΑ ΤΩΝ ΝΕΟΓΕΝΝΗΤΩΝ

«Ο δόκτωρ Τζάιμς Μπόννερ, καθηγητής της Φυσιολογίας εις τὸ Τεχνολογικὸν Ἰνστιτούτον τῆς Καλιφόρνιας, ἐκθέτει ὡς ἑξῆς τὰς ἀποφάσεις του ἐπὶ τῆς μορφῆς ποὺ θὰ ἔχῃ ἡ ζωὴ κατὰ τὸ ἔτος 2000 :

«Πολὺ πρὸ τοῦ 2058 θὰ γνωρίζωμεν, καὶ εἰς τὰς μικροτέρας ἀκόμη λεπτομερείας των, τὰς ἀντιδράσεις τῶν μορίων καὶ τῶν ἀτόμων ποὺ εὐρίσκονται εἰς τὴν πρώτην ἀρχὴν τῆς ζωῆς. Αὐτὸ θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ἐλέγχωμεν τὸν μεταβολισμὸν τῶν ὀργανισμῶν μας, νὰ θεραπεύωμεν ὅλας τὰς ἀσθενείας, νὰ τροποποιῶμεν τὴν κληρονομικότητα.

Ἐν τούτοις, καὶ μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς αἰῶνος ἀκόμη, ὁ ἀνθρώπος θὰ ἔχῃ καὶ πάλιν τὴν ἀνάγκην τῶν τροφῶν. Μοῦ φαίνεται ἀπίθανον ὅτι θὰ ἡμπορῇ νὰ ἀποκτᾷ τὴν ἐνεργητικότητά του ὑπὸ μορφὴν ηλεκτρικοῦ ρεύματος ἢ ἀτομικῆς ἀκτινοβολίας. Ἐπικρατεῖ γενικῶς ἡ ἀντίληψις ὅτι τὰ σημερινὰ γεύματα μας θ' ἀντικατασταθῶν μίαν ἡμέραν μὲ ἓνα χάπι. Ἰσως, ἀλλὰ τότε τὸ χάπι αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ὀγκώδες, νὰ ἔχῃ δηλαδὴ τὰς διαστάσεις ἐνὸς σημερινοῦ γεύματος μας εἰς σφαιρικὸν σχῆμα.

Μετὰ παρέλευσιν ἑκατὸν ἐτῶν θὰ ἐξακολουθοῦμε νὰ ἐξάγωμεν τὰς οὐσιώδεις τροφὰς μας ἀπὸ τὰ φυτά. Καὶ ἐπειδὴ ὁ πληθυσμὸς τῆς Γῆς θὰ ἔχῃ σημαντικώτατα αὐξηθῇ, διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἡ ἐπιφάνεια τῆς Γῆς θὰ εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου καλλιεργημένη. Θὰ ὑπάρχῃ ἀσφαλῶς ἓνα ὄριον εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἡ Γῆ ἡμπορεῖ νὰ θρέψῃ, ἀλλὰ πιστεύω πῶς θὰ εἶναι δυνατόν νὰ διατραφῇ ἓνας πληθυσμὸς τρεῖς ἢ τέσσαρας φορές μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν σημερινόν. Τὸ 2058 θὰ καλλιεργοῦμε νέα φυτά, ποὺ θὰ ἔχουν δημιουργήσει οἱ γενετισταί, καὶ ποὺ θὰ εἶναι ἰδιαίτερος πλούσια εἰς ὠρισμένας ἀπαραίτητους οὐσίας, ὅπως εἶναι αἱ πρωτεΐναι. Ἐπειδὴ ἡ αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Γῆς θὰ συνεπιφέρῃ ὑποχρεωτικῶς κάποια μείωσιν εἰς τὴν κτηνοτροφίαν, διὰ τὸν λόγον αὐτὸν τὰ σημερινὰ μπιφτέκια μας θὰ ἀντι-

κατασταθῶν μὲ φέτες φυτικῶν πρωτεϊνῶν, εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἔχωμεν δώσει συνθετικῶς τὴν γεύσιν, τὴν ὄψιν καὶ τὸ χρῶμα τῶν ἀληθινῶν κρέατος. Ἡ προοπτικὴ αὕτῃ ἡμπορεῖ ν' ἀπογοητεύσῃ τοὺς κοιλιοδούλους, ἀλλὰ πρέπει νὰ χαيرώμεθα δι' αὐτήν, διότι θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ἐξασφαλίσωμεν μίαν φυσιολογικὴν διατροφήν εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Γῆς, ποὺ ὑποφέρουν σήμερον ἀπὸ τὴν πείναν εἰς τόσο μεγάλο ποσοστὸν ».

Ὁ Χέρμαν Μύλλερ, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἰνδιάνας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὸ Βραβεῖον Νόμπελ τῆς Γενετικῆς, ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς :

«Ἄν ὁ κόσμος ἀποφύγῃ τοὺς τέσσαρας μεγάλους κινδύνους τῆς ἐποχῆς μας, τὸν πόλεμον, τὴν δικτατορίαν, τὸν υπερπληθυσμὸν καὶ τὸν φανατισμὸν, τὰ ἑκατὸν προσεχῆ ἔτη θὰ φέρουν εἰς τὴν ζωὴν μας πραγματικὴν ἐπανάστασιν. Ἡ μεγαλυτέρα ἰσὺς ἀναστάτωσης εἰς τὸν τρόπον τῆς ζωῆς μας θὰ προκύψῃ ἀπὸ τὰς ἀνακαλύψεις ποὺ θὰ μᾶς ἐπιτρέψουν νὰ κάμνωμεν καλυτέραν χρῆσιν τῶν ἐγκεφάλων μας.

Θὰ ἡμπορέσωμεν ἀσφαλῶς νὰ ἀσκήσωμεν ἓνα σχετικὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐμβρύου καὶ ἐπὶ τῆς κληρονομικότητος. Θὰ ἀποβῇ δυνατόν νὰ ρυθμίζωμεν τὸν ἀναπαραγωγικὸν κύκλον, νὰ ἐκλέγωμεν τὸ φύλον τοῦ παιδιοῦ ποὺ πρόκειται νὰ γεννηθῇ καὶ νὰ παράγωμεν κατὰ βούλησιν μονωϊκὰ ἢ διωϊκὰ δίδυμα. Δὲν θὰ ἡμπορέσωμεν ν' ἀποφύγωμεν τὸν υπερπληθυσμὸν παρὰ μόνον ἂν ἀποδεχθῶμεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν παιδιῶν πρέπει νὰ περιορισθῇ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἰδίων τῶν παιδιῶν. Μὲ τὴν νέαν ἠθικὴν ποὺ θὰ ἐπιβληθῇ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἀναπαραγωγὴν, θὰ θεωρηθῇ κοινωνικὴ ὑποχρέωσις τὸ νὰ φέρῃς εἰς τὸν κόσμον παιδιὰ ἀπολύτως ὑγιᾶ, ποὺ νὰ μὴν ἀντικατοπτρίζουν ἀπλῶς τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὰς ἀδυναμίας τῶν γονέων των.

Ἡ «τεχνητὴ κύσις» θὰ εἶναι κατὰ συνέπειαν εὐρύτατα διαδεδομένη.

Ἡ γυναῖκα θὰ φέρῃ τὸν καρπὸν τῆς ἐνύσεως (ποῦ θὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ ἀπὸ τὸ μικροσκόπιον) δύο ἀναπαραγωγικῶν κυττάρων ἀνηκόντων εἰς ἄτομα ποὺ οἱ «θετοί» γονεῖς θὰ θεωροῦν ὡς ἀντιπροσωπευτικὰ τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ ἰδεώδους. Τὰ ἀναπαραγωγικὰ κύτταρα θ' ἀνήκουν κατὰ προτίμησιν εἰς ἄτομα ποὺ ἔχουν ἀποθάνει ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, ὥστε νὰ ἔχῃ κανεὶς μίαν εὐρύτεραν ἀποψιν τῆς ζωῆς των καὶ τοῦ ἔργου των, ἀπηλλαγμένη ἀπὸ κάθε προσωπικὴν προκατάληψιν. Θὰ ὑπάρχουν δηλαδὴ τράπεζαι ἀναπαραγωγικῶν κυττάρων, ὅπως ἤρχισαν ἄλλωστε νὰ ὑπάρχουν ἀπὸ τώρα, καὶ αἱ ὁποῖαι θὰ περιέχουν τὴν πολυτιμότεραν γενετικὴν κληρονομίαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Μία σαφεστέρα πρόβλεψις τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ παιδιοῦ ποὺ πρόκειται νὰ γεννηθῇ, θὰ ἀποβῇ δυνατὴ διὰ τῆς πραγματοποιήσεως ἐνὸς εἶδους παρθενογενέσεως. Τὸ παιδί, ἀντὶ νὰ λαμβάνῃ τὰ κληρονομικὰ χαρακτηριστικὰ δύο ἀτόμων, θὰ τὰ λαμβάνῃ ἀπὸ ἓνα μόνον ἄτομον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ὁμοιάζῃ ὡς δίδυμος ἀδελφός. Ἡ ἐπέμβασις — ποὺ εἶναι δυνατὴ ἤδη ἀπὸ σήμερα — θὰ συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἀφαίρηται ὁ πυρὴν ἐνὸς ἀνθρώπινου ὠαρίου καὶ νὰ εἰσάγεται εἰς τὴν θέσιν του ὁ πλήρης πυρὴν ἐνὸς κυττάρου ἀνήκοντος εἰς ἓνα νεκρὸν ποὺ ἐπροτιμήθη λόγῳ τῆς ζωῆς ποὺ ἔκαμε καὶ τῶν ἀρετῶν ποὺ ἐξεδήλωσε. Θὰ εἶναι ἐν τούτοις, ἀπαραίτητον ἡ μέθοδος αὕτη νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Διότι ἂν ἓνα μόνον ἔθνος τὴν χρησιμοποίησιν κατὰ τρόπον ἑυτύπου καὶ ἐκ προθέσεως, ἔστω καὶ ἐπὶ μερικὰς δεκάδας ἐτῶν πρὶν ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπον κόσμον, θὰ ἀνυψωθῇ ταχύτατα εἰς τοιοῦτον ἐπίπεδον ἀνωτερότητος ὥστε θὰ ἀποβῇ ἀκατανίκητον.

Γεγονὸς ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι ὅτι τὰ κριτήριά μας εἰς τὸν τομέα τῆς γενετικῆς ἐξελίξεως, θὰ εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῶν συντελεστῶν ἐκείνων, ποὺ τείνουν νὰ καταστήσουν τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου περισσότερον εὐγενικὴν, περισσότερον ἀρμονικὴν, εὐτυχισμένην καὶ ὠραίαν, τέλος, ποὺ θὰ ἐξασφαλίσουν τὸν θρίαμβον τῆς εἰρήνης, τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ὀρθοῦ λογισμοῦ ».

Ὁ δόκτωρ Τζὼν Βάιρ, καθηγητὴς τῆς Φυσιολογίας εἰς τὸ τεχνολογικὸν Ἰνστιτούτον τῆς Καλιφόρνιας διατυπώνει ὡς ἑξῆς τὰς προβλέψεις του :

«Ἀκόμη καὶ σήμερον δυσκόλως ἡμποροῦμε νὰ προβλέψωμε τὰς δυνατότητας ποὺ θὰ μᾶς παρουσιασθοῦν τὸν προσεχῇ αἰῶνα εἰς τὸν τομέα τῆς μεταβολῆς τῶν ἀνθρωπίνων ἀντιδράσεων. Ἡ χημεία τοῦ μεταβολισμοῦ καὶ τῶν ὀργανικῶν ἐξελίξεων θὰ μᾶς δώσῃ ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Θὰ ἡμπορέσωμε κατὰ συνέπειαν νὰ αὐξήσωμε τὴν βιολογικὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν νευρικῶν κυττάρων, νὰ ἐξαλείψωμε τὰς ἀσθενείας των, νὰ μεταβάλωμε τὰς συγκινήσεις, τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς σκέψεις τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἦδη τὸ κάμνομε κατὰ πρωτόγονον τρόπον μὲ τὰ κατευναστικά φάρμακα. Ἡ πνευματικὴ λειτουργία τοῦ ἐγκεφάλου θὰ ἡμπορῇ νὰ αὐξηθῇ σημαντικῶς. Μολοντόι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐλικῶν τοῦ ἐγκεφάλου εἶναι πολὺ μεγάλος, δὲν ἀποκλείεται νὰ ὑπάρχῃ κάποιο ὄριον εἰς τὴν ποσότητα τῶν γεγονότων καὶ τῶν πληροφοριακῶν στοιχείων ποὺ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐναποθηκεύσῃ. Τὸ ὄριον αὐτὸ δὲν εἴμεθα σήμερα εἰς θέσιν νὰ τὸ φαντασθῶμε, ἀλλ' εἶναι περίπου ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ἱκανότης νὰ λῦν κάπως τὰ προβλήματα εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὴν πλαστικότητα τῶν νευρικῶν ἰσθμῶν. Εἶναι κατὰ συνέπειαν λογικὸν νὰ σκεφθῶμε ὅτι θὰ ὑπάρχῃ κάποιος τρόπος νὰ αὐξήσωμε αὐτὴν τὴν πλαστικότητα καὶ νὰ τὴν διατηρήσωμεν ἐπὶ ὅσον τὸ δυνατόν μακρότερον διάστημα.

Αἱ μέθοδοι τῆς ἐκπαίδευσως θὰ ἀναθεωρηθοῦν ριζικῶς. Θὰ βασιζοῦνται πολὺ ὀλιγώτερον ἐπὶ τῆς πληροφορικῆς ἐπικοινωνίας καὶ πολὺ περισσότερον ἐπὶ τῶν ἄλλων αἰσθητήριων. Αἱ γνώσεις, ποὺ θὰ εὐρίσκονται συγκεντρωμέναι εἰς «ηλεκτρονικὰ τραπέζια», θὰ ἡμπορέσουν ἴσως νὰ μεταδίδονται ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ νευρικὸν σύστημα μὲ κωδικοποιημένα ηλεκτρικὰ μηνύματα.

Παρόμοιοι πρόδοι θὰ παρατηρηθοῦν εἰς τὸν τομέα τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων. Θὰ διδασκοῦμε δηλαδὴ κατὰ ποῖον τρόπον νὰ σχηματίζωμε

μια ομάδα, πώς ν' αναπτύξω με τὰς συλλογικὰς ἐπιθυμίας, πῶς νὰ ἐκλέξωμεν ἀρχηγούς, πῶς νὰ καταλήξωμεν εἰς ἀποτελεσματικὰς συλλογικὰς ἀποφάσεις. Θὰ κατανοήσωμεν ἐπὶ τέλους κατὰ ποῖον τρόπον μία συνά-

θροισὶς ἀτόμων ἡμπορεῖ ν' ἀποβῇ μία ὁμοιογενὴς μονάς. Τοῦτο θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ πραγματοποιήσωμεν ταχυτάτας κοινωνικὰς μεταβολὰς, καὶ νὰ ἐξαλείψωμε κάθε πνευματικὴν καθυστέρησιν».

ΤΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗΝ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΠΛΕΟΝ ΡΟΥΤΙΝΑ

«Ο σοβιετικὸς μηχανικὸς Ντρόζντωφ καθορίζει ὡς ἑξῆς τὰς προβλέψεις του :

«Μετὰ παρέλευσιν μισοῦ αἰῶνος θὰ ἡμπορούμε νὰ μεταβαίνομε εἰς οἰονδήποτε σημεῖον τῆς ὑδρογείου εἰς διάστημα ἐλαχίστων ὥρων. Ἡ ἐργασίμος ἡμέρα θὰ περιορισθῇ εἰς τρεῖς ἢ τέσσαρας μόνον ὥρας καὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ ἔχουν πολὺ περισσότερον χρόνον εἰς τὴν διάθεσιν των διὰ τὴν ψυχαγωγίαν των. Πολλοὶ ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων ἀτόμων θὰ θέλουν νὰ ταξιδεύουν. Τὰ τουριστικὰ γραφεῖα θὰ δέχωνται ἑκατομμύρια αἰτήσεων δι' ἐκδρομὰς εἰς τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου, εἰς τὰ ὄρη Ἀλτάϊ ἢ εἰς τὰ τροπικὰ δάση τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Καμμία λογιστικὴ μηχανὴ δὲν θὰ εἶναι ποτὲ ἱκανὴ νὰ κάνῃ τὸν διαχωρισμὸν μεταξὺ ἐκείνων πού θὰ πρέπει νὰ φύγουν πρῶτον καὶ μεταξὺ ἐκείνων πού θὰ ἡμποροῦν νὰ περιμένουν. Διότι τὰ τουριστικὰ γραφεῖα θὰ πρέπει νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν των καὶ τὰ προσωπικὰ προβλήματα τοῦ καθενός : ὁ ἓνας θὰ ἔχῃ ραντεβού μετ' ἑνὸς γυναικα πού ἀγαπᾷ εἰς μίαν ἄλλην ἡπείρον, ἓνας ἄλλος ζωγράφος εἰδικὸς εἰς τὴν ζωγραφικὴν ζώων ἐπὶ παραδείγματι, θὰ χρειάζεται νὰ μεταβῇ ἐπειγόντως εἰς τὴν Μαδαγασκάρην διὰ νὰ μελετήσῃ ζωντανούς πιθήκους, ἓνας τρίτος θὰ θέλῃ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Νέον Δελχί διὰ ν' ἀκούσῃ τὸν τραγουδιστὴν τῆς προτιμῆσέας του».

«Ο δόκτωρ Βέρνερ φὸν Μπράουν, διευθυντὴς τοῦ τμήματος τῶν κατευθυνόμενων βλημάτων εἰς τὸ ἀμερικανικὸν ὑπουργεῖον Ἀμύνης :

«Τὸ 2058 ἡ ἀνθρωπότης θὰ γνωρίζῃ ἤδη τὰ θαύματα τῆς κοσμικῆς ἐποχῆς. Πολλοὶ ἀποστολὰι θὰ ἔχουν μεταβῇ εἰς τὸν Ἄρην καὶ τὴν Ἀφροδίτην καὶ θὰ ἔχουν γίνῃ ἐξερυννητικὰ ταξίδια εἰς τὸν Δία καὶ τὸν Κρό-

νον. Τὰ ταξίδια εἰς τὴν Σελήνην θὰ ἔχουν ἀποβῇ ρουτίνα. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Σελήνης θὰ ἔχῃ διαιρεθῇ εἰς σφαίρας ἐνδιαφέροντος ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων, ὅπως γίνεται σήμερον εἰς τὴν Ἀνταρκτικὴν, καὶ θὰ ἐκτελοῦνται τεράστια ἔργα διὰ τὴν ἐξόρυξιν ὀρυκτῶν κλπ. Εἰς ὠρισμένα σημεία τῆς Σελήνης, τὰ περισσότερον προνομιοῦχα, θὰ ἰδρυθῶν μεγάλα καὶ πολυτελῆ ξενοδοχεῖα πού θὰ ἐξυπηρετοῦνται ἀπὸ πολλὰς ἐθνικὰς ἐταιρίας διαπλανητικῶν ταξιδίων, αἱ ὁποῖαι, παραλλήλως πρὸς τὴν τουριστικὴν αὐτὴν δραστηριότητα, θὰ ἀναπτύσσουσιν καὶ μίαν ἄλλην, πού θὰ εἶναι καὶ ἡ κυρία ἀσχολία των : τὴν μεταφορὰν ἐμπορευμάτων. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ τόποι παραθερισμοῦ θὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι μετὰ πλεον σύγχρονα μέσα : μηχανήματα κλιματισμοῦ κλπ., θὰ ἔχουν ἐπίσης καὶ τεραστίους θόλους ἀπὸ γυαλὶ πού θὰ ἐπιτρέπουν εἰς τοὺς περιγητὰς νὰ θαυμάζουν τὸ ἐξάσιον πανόραμα.

Ἡ τιμὴ τῶν ταξιδίων ἕως τὴν Σελήνην καὶ τοὺς πλανήτας θὰ εἶναι εἰς ὅλους προσιτὴ χάρις εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῆς χημικῆς ἐνεργείας ὑπὸ τῆς ἡλεγκμένης θερμοπυρηνικῆς ἐνεργείας διὰ τὴν προώθησιν τῶν πυραύλων. Ἡ τελευταία αὕτὴ πράγματι, ἡ τῆξις δηλαδὴ τῶν ἀτομικῶν πυρηνῶν τοῦ ὑδρογόνου, ἀπεδείχθη πολὺ περισσότερον ἀποδοτικὴ ἀπὸ τὰς ἐνδιαμέσους προσπαθείας πρὸς χρησιμοποίησιν τῆς ἀτομικῆς διασπάσεως εἰς τοὺς κινητήρας τῶν πυραύλων.

Θὰ ἔχῃ καταρτισθῇ σχέδιον διὰ τὴν λειτουργίαν ἐνὸς δικτύου τακτικῶν μεταφορῶν μεταξὺ τῆς Γῆς καὶ τῶν πλησιεστέρων πλανητῶν. Τὸ δίκτυον αὐτὸ θὰ συπεριλαμβάνῃ ταχέα ταξίδια διὰ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τηλεκατευθυνόμενα λεωφορεῖα διὰ τὰς μεταφορὰς ἐμπορευμάτων. Τὰ ταξίδια εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις θὰ

διενεργοῦνται ὑπὸ πυραύλων εἰδικῶς κατασκευασμένων διὰ νὰ ταξιδεύουν εἰς τὸ διαπλανητικὸν κενὸν καὶ πού θὰ ἀρχίσουν καὶ θὰ τελειώσουν τὴν διαδρομὴν των ἐπὶ μιᾷ τροχιάς περίεως τῶν πλανητῶν. Τὸ ταξίδι τώρα ἀπὸ τῆς ἐπιφάνειας τοῦ πλανῆτου ἕως τὸν ἐνδιάμεσον αὐτὸν πύραυλον πού θὰ εὑρίσκειται ἐπὶ τῆς τροχιάς θὰ διενεργηθῇ ὑπὸ ἄλλων πυραύλων, πού θὰ ὠθῇται ὅπως καὶ ὁ πρῶτος μετ' ἐνθερμοπυρηνικὴν ἐνέργειαν.

Τὸ 2058 ἡ Γῆ θὰ περιβάλλεται ἀπὸ ὀλόκληρον οἰκογένειαν τεχνητῶν δορυφόρων, πού θὰ θεωροῦνται καὶ αὐτὰ μέλη τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος. Οἱ δορυφόροι αὐτοὶ θὰ εἶναι παντὸς μεγέθους καὶ πάσης ἐθνικότητος, θὰ περιστρέφονται εἰς διάφορα ὕψη καὶ θὰ ἀνταποκρίνονται εἰς διαφόρους ἀνάγκας. Μερικοὶ ἐξ αὐτῶν — οἱ ἀποδοτικότεροι — θὰ ἔχουν

ἀντικαταστήσει τὸ ταχυδρομεῖον. Θὰ λαμβάνουν μηνύματα ραδιοφωνικῶς, ὅταν θὰ εὑρίσκονται ὑπεράνω μιᾶς πόλεως ἢ μιᾶς χώρας ἢ μιᾶς ἡπείρου καὶ θὰ τὰ ἀποστέλλουν εἰς τὸ ἔδαφος ὅταν θὰ ὑπερίπτανται ἄλλων σημείων. Ἄλλοι δορυφόροι, πού θὰ ἵπτανται εἰς διάφορα ὕψη, θὰ χρησιμεύουν ὡς σταθμοὶ τηλεοράσεως. Ἄλλοι θὰ δίδουν μετεωρολογικὰς πληροφορίας μεγίστης ἀκριβείας, ἐπίσης ἐμπιστευτικὰς στρατιωτικὰς παρατηρήσεις θὰ γίνονται μετ' ἡ βοήθειαν ἰσχυροτάτων τηλεσκοπίων καὶ χρωματιστῶν φακῶν τηλεοράσεως. Θὰ ἐπιτρέπουν τὴν ταχυτάτην ἀνακάλυψιν κάθε στρατιωτικοῦ ἔργου διενεργουμένου εἰς οἰοδήποτε σημεῖον τῆς Γῆς καὶ κάθε μετακίνησιν πλοίου ἢ ἀεριοπνευμένου ἀεροπλάνου ἱπταμένου ἐπάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα».

(Ἀναδημοσιεύεται ἀπὸ τὸ «Βῆμα» 10, 11 καὶ 12/1/58.)

♦ «Ο σύζυγος πού εἶχε ξετιναχθῇ κυριολεκτικὰ τὶς παραμονὲς τῶν ἐορτῶν χάρισε τὴν Πρωτοχρονιά στὴ γυναῖκα του μὴ γλάστρα μετ' ἓνα σπάνιο ἐξωτικὸν κάταστρο λουλουδὶ μετ' ἓνα κάδον πού ἔγραφε :

«Ἡ λευκότης τοῦ λουλουδιοῦ αὐτοῦ σοῦ δείχνει πόσο ἀγνὰ εἶναι τὰ αἰσθήματά μου ἀπέναντί σου. Ἡ τιμὴ του, στὸ πολυλαπλάσιό της, εἶναι ἡ χαρὰ πού μοῦ δίνεις. Τέλος τὸ ἄσπρο σελλοφάν πού τυλίγει τὴ γλάστρα συμβολίζει τὰ τῆξιμα τοῦ φρενοκομείου στὸ ὁποῖο θὰ καταλήξω συντόμως ἂν τὰ ἐξοδά μας ἐξακολουθήσουν μετ' ὅσον ἴδιο ρυθμὸ ! ».

B. S.

♦ Προτιμᾶτε τοὺς στρατιώτες γιὰ συζύγους, συμβουλευθεὶ κάποιος τὶς κοπέλες : «Ἐχουν μάθει νὰ μπαλλωνοῦνται, νὰ στρώνουν τὸ κρεβάτι τους, νὰ πλένουν τὴν καθαριότητα τους καὶ — τὸ σπουδαιότερο — νὰ δέχονται διαταγὰς !

Quick

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Τζώρτζ Ουάσιγκτον :

« Η σκέψι πώς ή εύτυχία και τὸ ἠθικὸ χρέος εἶναι ἀχώριστα, θὰ μὲ κάνη πάντα νὰ κυνηγάω τὸ πρῶτο ἀκολουθώντας τὸ δεύτερο.

Πιττακός :

Τέσσερα πράγματα πρέπει νὰ ζητᾶμε ἀπὸ τὴ γυναῖκα : Νὰ ἔχῃ τὴν ἀρετὴ στὴν καρδιά της, τὴ σεμνότητα στὸ μέτωπό της, τὴ γλυκύτητα στὰ χεῖλη της, καὶ τὴν ἐργασία στὰ χέρια της.

Βόλφγκανγκ Γκαϊτε :

Τίποτα δὲν δείχνει καλύτερα τὸ χαρακτήρα τῶν ἀνθρώπων, ὅσα τὰ πράγματα μὲ τὰ ὁποῖα γελᾶνε.

Βάκων :

« Ὅσο πιὸ τεμπέλης εἶσαι σήμερα, τόσο περισσότερα θὰ ἔχῃς νὰ κάνῃς αὐριο.

Πλίνιος ὁ Νεώτερος :

Καλύτερος εἶναι ὁ ἀνθρώπος ποὺ συγχωρεῖ τοὺς ἄλλους μὲ τὴν ἴδια προθυμία μὲ τὴν ὁποία συγχωρεῖ τὸν ἑαυτό του καὶ συγχρόνως εἶναι τόσο ἐνάρετος, ὅσα ἤξερε πὼς τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ συγχωρεθῇ.

Διογένης :

Κατὰ δύο τρόπους μπορεῖ κανεὶς νὰ πλουτίσῃ : ἢ ἀνεβάζοντας τὴν περιουσία του στὸ ὕψος τῶν ἐπιθυμιῶν του, ἢ κατεβάζοντας τὶς ἐπιθυμίες του στὸ ἐπίπεδο τῆς περιουσίας του.

Βόλφγκανγκ Γκαϊτε :

Τρία πράγματα χαρακτηρίζουν τὸν συνετό : Ἡ σιωπὴ ὅταν μιλοῦν οἱ ἀνόνται, ἡ σκέψις ὅταν οἱ ἄλλοι πιστεύουν χωρὶς νὰ ἐξετάζουν, καὶ ἡ δράσις ὅταν οἱ ἄλλοι χάνουν τὸν καιρὸ τους σὲ ὄνειροπολήματα.

Γιουγκοσλάβικη παροιμία

Τὸ πρῶτο ποτήρι σὲ κάνει ἓνα εὐτυχισμένο ἐλάφι· τὸ δεύτερο μιὰ ζέμπρα ποὺ ξεχειλίζει ἀπὸ ζωὴ· τὸ τρίτο, λιοντάρι ξαναμμένο καὶ τὸ τέταρτο, γαϊδούρι ξέστρωτο !

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΑΝΡΙ ΜΑΤΙΣ

Μιὰ μικρὴ

ἐκκλησιὰ

Μέσα στὸ πρῶτο 150ήμερο τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1941, πόνοι φοβεροὶ κυρίεψαν τὸν μεγάλο καλλιτέχνη. Τὸν μετέφεραν βιαστικὰ στὴ Λυών, στὴν κλινικὴ τοῦ Πάρκ, ὅπου χειρουργοῦσε ὁ θαυμασιὸς καθηγητὴς Ρεϊέ Λερίς.

Παρ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως, τόσο ἦταν τὸ κουράγιο αὐτοῦ τοῦ ἐβδομητάρη, ὥστε τὴν παραμονὴ τῆς ἐγχειρίσεώς του, μοῦ ἔγραφε :

« Γιὰ τὴν ὥρα, εἶμαι στὴν κλινικὴ τοῦ Πάρκ γιὰ μιὰν ἀσημαντὴ καὶ ἀκίνδυνη ἐπέμβασι. Ὅλ' αὐτὸ αὐριο... »

Ἄς μὴ φανταστῇ κανεὶς ὅτι ὁ ἄρρωστος βαυκαλιζόταν μὲ ἐλπίδες μάταιες πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα. Στις 20 Ἀπριλίου 1941 μοῦ ἔγραφε πάλι ἀπὸ τὴ Λυών μ' αὐτὸ τὸ ἀπλὸ καὶ συγκινητικὸ ὕφος : « Ἐδῶ καὶ δύο ἐβδομάδες ἄφησα τὴν κλινικὴ, ὅπου εἶχα μπῆ στίς ἀρχές τοῦ χρόνου. Συμπληρώθηκαν τρεῖς μῆνες. Μοῦ ἔκαμαν ὅχι μιὰ μικρὴ ἐπέμβασι, ὅπως σοῦ εἶχα γράφει τότε, γιὰ νὰ μὴν κάνω

πολὺ φασαρία, ἀλλὰ μιὰ σοβαρὴ ἐγχείρησι στὰ ἔντερα. Ὑπέφερα πολὺ ἀλλὰ τώρα εἶμαι γερότερος ἀπὸ πρὶν. Ὅλ' αὐτὸ αὐριο... »

σὺ στὴ Νίκαια, ἀλλὰ θὰ φύγω σὲ λίγες μέρες. Τὰ πράγματα φαίνονται νὰ πηγαίνουν καλύτερα γιὰ τὴν ὥρα. Οἱ ἀδελφές τῆς κλινικῆς μὲ φωνάζουν : ὁ ἀναστημένος... »

* * *

Αὐτὴ ἡ καλὴ του διάθεσι δὲν ἦταν προσποιητὴ. Ἀπὸ τὸ ἀναμέτρημά του μὲ τὸ θάνατο, ὁ Μatis, χάρις στὸ κουράγιο καὶ τὴ γαλήνη του, ἔμελλε ν' ἀντλήσῃ γιὰ τὴν τέχνη του ἓνα θαυμαστὸ πλοῦτο.

Πράγματι, αὐτὴ ἡ θανάσιμη

δοκιμασία ἐμελλε νὰ δώσῃ στὴ σκέψι τοῦ Ματίς, ἀχώριστη ἀπὸ τὴν τέχνη του, μιὰ καινούργια ὥθησι. Γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη, ὁ φυσικὸς πόνος, ὅταν παλεῖται μὲ ἀνθρωπο γενναῖο, ἐπαιξε τὸν αἰώνιο ρόλο του, τοῦ τονωτικοῦ τοῦ πνεύματος. Αὐτὸς ὁ Ἰδιος μου τὸ ἔγραψε μὲ τὴ δική του συγκινητικὴ ἀπλότητα: «Ἐβγαλα ἓνα μεγάλο ἡθικὸ κέρδος ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία: σαφὴν ἰδεῶν, ὅραμα ξεκάθαρο τῆς δουλειᾶς καὶ τῆς συνεχείας τῆς.»

* * *

Γιὰ τρεῖς ὁλόκληρους μῆνες ὁ ἄρρωστος εἶχε ζήσει στὸν ἴσκιό τοῦ θανάτου. Ὁ καθηγητὴς Λερὶς μάλιστα δὲν μοῦ ἔκρυψε μερικὲς ἀνησυχίες καὶ ἀρκετοὺς φόβους, πού τοῦ εἶχε ἐμπνεύσει ἡ κατάστασι τοῦ Ματίς.

Ἀπὸ τότε, μιὰ Δομηνικανὴ μοναχὴ, πού ἀνῆκε στὸ Ἰδρυμα «Μητέρα τῆς Γκραμόνας», ἀφιέρωσε τίς μέρες καὶ τίς νύχτες τῆς στῆς γιαντρεῖας τοῦ μεγάλου καλλιτέχνη. Αὐτὴ ἡ μοναχὴ μὲ τὸ μικρὸ ἀνάστημα καὶ τὰ χαλασμένα μάτια ἀπὸ τίς τόσες δυστυχίες πού εἶχαν δῆ, δὲ λεγόταν στὴν τύχη ἀδελφὴ Μαρία - Ἀγγελική.

Στὴν Γκραμόνα, μέσα στὸ Δομηνικανικὸ Ἰδρυμα ὅπου μὲ δέχτηκε, σχεδὸν τυφλὴ πιά, ἔπειτα ἀπὸ 15 χρόνια, μοῦ μιλάει πολὺ γιὰ τὸν Ἀνρί Ματίς:

«Δὲν ξαναεἶδα ποτέ μου, μοῦ ἐμπιστεύεται, ἄρρωστο τόσο θαρραλέο, τόσο ἡρωϊκὸ, θὰ μπορούσα νὰ πῶ, ὅτε τόσο εὐαίσθητο.

Ἦταν πολὺ αὐστηρὸς, ἡ ἀληθεια κι ἂν καμιά φορὰ ξεχνούσε κανεὶς τὴ μιὰ ἢ τὴν ἄλλη ὑπόδειξι τοῦ γιαντρεῖ, δὲν παρέλειπε νὰ τὸν ἐπαναφέρει στὴν τάξι, ἀλλὰ πάντοτε μὲ μεγάλη ὑπομονὴ καὶ μὲ ἀπόλυτὴ εὐγένεια.

»Ἀπ' τὴν ἡμέρα πού, ἐπὶ τέλους, ξεπέρασε τὸν κίνδυνο, ὁ κ. Ματίς πῆρε τὴ συνήθεια νὰ κουβεντιάξῃ πολὺ μαζί μου, μάλιστα μᾶς ἦταν δυνατόν. Ἔτσι μοῦ μίλησε γιὰ τὰ ταξίδια του στὴν Ἰσπανία, στὴν Ἀγγλία, στὴ Ρωσία, στὴν Ἀφρική καὶ στὴν Ἀμερική, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἐγκατάστασί του στὴ Νίκαια, γιὰ τὰ πουλιά του καὶ τὰ ἐξωτικά του φυτά.

»Τέλος μιὰ μέρα μοῦ εἶπε: «Ἐρετε, σκέπτομαι κάτι: θάθελα νὰ χτίσω μιὰ ἐκκλησοῦλα σ' ἐνδειξι εὐγνωμοσύνης γιὰ ὅ,τι κάνατε γιὰ μένα, ἀδελφὴ, σεῖς καὶ οἱ συντρόφισσές σας. Σᾶς φαίνεται πραγματοποιήσιμη αὐτὴ ἡ ἰδέα; Νομίζετε ὅτι τὸ ἐπιχειρήμα αὐτὸ θὰ γινόταν δεκτὸ ἀπὸ τὸ Τάγμα σας; Ὁ θὰ τὸ ἤθελα τόσο πολὺ!»

»Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ κ. Ματίς δὲν ἔβλεπε τὴν ἐκκλησοῦλα αὐτὴ παρὰ ἐδῶ στὴ Γκραμόνα καὶ ὄχι στὴν Προβηγκία.

»Εἰσηγήθηκα τὸ σχέδιο στὴν Ἠγουμένη καὶ πῆρα τὴ συγκατάθεσί της. Ἀπὸ τότε δὲ μιλούσαμε πιά παρὰ γι' αὐτὸ μὲ τὸν «Ἀναστημένον». Εἰς πείσμα τοῦ πόνου πού τὸν τυραννοῦσε ἀκόμη, πόσο ἐργαζόταν μέσα στὸ κρεβάτι του γι' αὐτὸ τὸ παρεκκλήσι! Τὰ μεγάλα του τετράδια γέμιζαν σχέδια γιὰ ἔργα ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς, γιὰ βιτρώ...

»Σκεφθῆτε ὅτι κάθε μέρα μοῦ

ἔδειχνε 5—6 καινούργια φύλλα σχεδιασμένα. Λίγο-λίγο τὸ παρεκκλήσι γεννιόταν πάνω στὸ χαρτί κι αὐτὴ ἡ πρόδοδος ἐστήριζε τὸν ἄρρωστο μας, τὸν μετέφερε μακριὰ ἀπὸ τὸ κρεβάτι τῆς δυστυχίας του, τοῦ ξανάδινε τὴ διάθεσι νὰ ζήσει. Καὶ διαρκῶς μοῦ ἔλεγε: «Μοῦ φαίνεται ὅτι αὐτὸ θὰ μπορούσε νὰ κάνῃ καλὸ...»

— Τί ἐντύπωσι σᾶς ἄφησε;

— Δὲ γνώρισα ποτέ μου ἀνθρωπο τόσο αἰσθαντικὸ, μὲ εὐαισθησία παιδιοῦ ἢ γυναικάς! ἀπάντησε ἡ ἀδελφὴ χαμογελώντας.

Στίς 24 Ἀπριλίου 1950 πού τὸν ἐπισκέφθηκα πάλι, δὲν ὑπῆρχε χώρος μέσα στὸ δωμάτιο τοῦ Ματίς καὶ στὸ μεγάλο ἀτελιέ του, παρὰ μονάχα γιὰ εἰκονοστάσια, κηροστάτες, σχέδια γιὰ ἄμφια ἱερῶν, κεντήματα σὲ μικρογραφία καὶ ἔξω ἓνας ὑπέροχος κήπος.

— Ἀ! μοῦ ἐμπιστεύτηκε ὁ Ματίς. Τάβαλα πολλὲς φορές μὲ τὸν ἀρχιτέκτονα πού ἐργαζόταν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψί μου...

* * *

»Ὅποιος ἐπισκεφθῇ αὐτὸ τὸ ἱερό, δυσκολεύεται συνήθως νὰ καταλάβῃ τὴ βαθεῖα σκέψι τοῦ Ματίς σὰν ἀρχιτέκτονα, ζωγράφου, σιδηρουργοῦ, κεραμοῦργου. Ὅταν ἔλεγε: «Θέλω αὐτοὶ πού θὰ μπαίνουν στὸ παρεκκλήσι μου νὰ νιώθουν ἐξαγνισμένοι καὶ ξαλαφρωμένοι ἀπὸ τὰ βάρη τους», ἐννοοῦσε ἀσφαλῶς τὸ χαρακτῆρα πού ἤθελε νὰ δώσῃ σ' αὐτὴ τὴν ἐκκλησοῦλα. Μὲ τὴν ὁμορφιά της, τὴν ἡθελὲ νὰ γίνεαι τόπος ὅπου οἱ καρδιὲς θὰ ἐξαγνίζονταν ἀπὸ τὴν ὠραιότητα τῶν σχημάτων.

Σ' αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ λόγια

κλείνεται ὁ σκοπὸς τοῦ ἔργου καὶ τῆς ζωῆς τοῦ Ματίς: αὐτοὶ πού δὲν ἔπαψε οὔτε στιγμὴ νὰ σκέπτεται χτίζοντας τὴν ἐκκλησοῦλα του, εἶναι οἱ ἄγνωστοι, ὅπως ἡ γριοῦλα πού τὴν ἄκουσε μιὰ μέρα νὰ λέῃ: «Εἶναι πολὺ καλύτερα πού ἡ Παναγία δὲν ἔχει πρόσωπο. Ἔτσι ὁ καθένας μπορεῖ νὰ τὴ φανταστῇ ὅπως θέλει.»

Ὅταν δὲν ἔρθῃ κανεὶς ἐδῶ γιὰ νὰ θαυμάσῃ ἢ νὰ κριτικάρῃ, ἀλλὰ μονάχα γιὰ νὰ προσευχηθῇ, γιὰ νὰ βρῇ μέσα στὴ σιωπὴ τὴ γαλήνη τῆς καρδιᾶς, ὅταν οἱ λύπες του βροῦν παρηγοριά, τότε τὸ ἐκκλησάκι θὰ πάρῃ ὅλο του τὸ νόημα καὶ ὁ Ματίς θὰ ἔχῃ βρῇ γιὰ πάντα τὴν ἀνταμοιβή καὶ τὴ δικαίωσι γιὰ τὸ ἔργο του.

Ἀργότερα, τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1952, ρώτησα τὸν Ματίς ποιά ἦταν ἡ καλύτερη ἐποχὴ καὶ ἡ καλύτερη ὥρα γιὰ νὰ ἐπισκεφθῇ κανεὶς τὸ παρεκκλήσι. Μοῦ ἀπάντησε ἀδίστακτα: «Ἡ καλύτερη ἐποχὴ: ὁ χειμῶνας. Ἡ καλύτερη ὥρα: 41 τὸ πρωί.

— Γιατί;

— Γιατὶ τὰ βιτρώ, πού, ὅπως ξέρετε, σκοπὸ ἔχουν νὰ μεταμορφώνουν τὸ μαῦρο καὶ τὸ ἄσπρο πού ἐπικρατεῖ σ' αὐτὰ τὰ δομηνικανικὰ ἱερά, κάνουν νὰ ἀκτινοβολῇ ὅλο τὸ οὐράνιο πρίσμα.

Πράγματι, ἡ γνώμη, ὡς πρὸς τὰ βιτρώ, εἶναι ὁμόφωνη. Ἄν ὁ Πिकासὸ προτιμᾷ ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα τὸ Δρόμο τοῦ Σταυροῦ, ἀν οἱ μὲν ἐκτιμοῦν περισσότερο τὸ Ἱερό, οἱ δὲ τὰ θαυμάσια ἄμφια καὶ ἄλλοι τὴν ὑπέροχη πόρτα τοῦ ἐξομολογητηρίου, πού θὰ τὴ νόμιζε κανεὶς ἱρλανδέζικη νταντέλα, ὅλοι ἐνθουσιάζονται μπροστὰ στὴ

φωτιστική μαγεία τῶν πράσινων καὶ τῶν κίτρινων ποὺ μεταμορφώνουν τὴ λευκότητα τῶν τοίχων. «Αὐτὸ τὸ παρεκκλήσι», ἔλεγε ὁ Μαρτίς, «εἶναι γιὰ μένα ἡ κατ'ἀληξί μιὰς ὁλόκληρης ζωῆς δουλειᾶς

καὶ ἡ ἀνθισι μιᾶς τεράστιας προσπάθειας, εἰλικρινοῦς καὶ δύσκολης. Δὲν εἶναι ἔργο ποὺ διάλεξα ἐγώ, ἀλλὰ ἔργο γιὰ τὸ ὅποιο με διάλεξε τὸ πεπρωμένο στὸ τέλος τοῦ δρόμου μου. »

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

◆ Ἡ χαριτωμένη στενογράφος πηγαίνει στὸ διευθυντὴ καὶ τοῦ ζητάει αὔξησι, ἀλλὰ ἐκεῖνος τῆς ἐξηγεῖ μὲ καλωσύνη πὼς γιὰ τὴν ὥρα αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον.

Ἡ δεσποινὶς ξεροκαταπίνει στενοχωρημένη ἀλλὰ ξαφνικὰ τὰ μάτια τῆς φωτίζονται.

— Τὸ βρῆκα, φωνάζει ἐνθουσιασμένη. Ἄν δὲν μπορεῖτε νὰ μοῦ δώσετε αὔξησι, μήπως θὰ μπορούσατε νὰ μοῦ δίνετε τὸν ἴδιο μισθὸ σὲ συχνότερα διαστήματα !

Tatler

◆ Ἄν πίνῃ τὸ κρασί ποὺ προτιμᾶτε, ἂν καπνίζῃ τὰ πούρα σας, ἂν σᾶς ἀφήνῃ νὰ πληρώνετε τὸ λογαριασμό του στὸ ἐστιατόριο καὶ συγχρόνως φλερτάρῃ μὲ τὴ γυναῖκα σας... εἶναι φίλος.

Ἀλλὰ — ἂν φορῇ τὰ ρούχα σας, ἂν δανεῖζεται τὸ αὐτοκίνητό σας, ἂν κοιμᾶται στὸ κρεβάτι σας, εἶναι... συγγενής !

Telephone Lines

◆ Ἐνας ψυχίατρος ἔδωσε τὸν ὁρισμὸ τοῦ ἄγχους : Τὸ νὰ ὀνειρεύεσαι πὼς ἡ γυναῖκα σου καὶ ἡ Μαίριλιν Μονρόε μαλλώνουν ποιά θὰ σὲ κερδίσῃ, καὶ στὸ τέλος κερδίζει ἡ γυναῖκα σου !

Pourquois Pas?

◆ Ἡ Ἀγγλία εἶναι ἓνα νησί, πού, ἐπὶ τοῦ παρόντος περιτριγυρίζεται ἀπὸ... θολὰ νερά !

Up.

Χριστουγεννιάτικες

δοξασίες

A. V. STACEY

Χριστουγέννων. Οἱ καθρέφτες πρέπει νὰ σκεπάζονται τὰ μεσάνυχτα, γιὰτί, ἂν κανένας ἀπερίσκεπτος κοιτάξῃ ἐκεῖ μέσα, εἰς δὴ πίσω ἀπὸ τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὸ εἶδωλο τοῦ Διαβόλου ἢ τοῦ Ἰούδα. Ὅλα τὰ λεπτὰ τοῦ κόσμου δὲν μποροῦν νὰ πείσουν αὐτοὺς τοὺς Ἰρλανδοὺς γιὰ τὸ ἀντίθετο. Πολλοὶ πιστεύουν ἀκόμη πὼς τὸ Θεῖο Βρέφος περιπλανιέται χαμένο καὶ δυστυχισμένο αὐτὴ τὴ νύχτα. Γι' αὐτὸ ἀφήνουν στὰ παράθυρα ἀναμμένα κεριὰ γιὰ νὰ τὸ ὁδηγοῦν.

ΣΚΩΤΙΑ

Πολλοὶ Σκωτσέζοι καὶ Ἰρλανδοὶ πιστεύουν πὼς τὰ παιδιὰ ποὺ γεννιοῦνται ἀνήμερα τὰ Χριστούγεννα ἔχουν τὸ χάρισμα νὰ θεραπεύουν καὶ ἀκόμη τὴ δύναμι τῆς δαισιδορίας. Πιστεύουν ἐπίσης πὼς τὰ ἀγόρια ποὺ γεννιοῦνται αὐτὴ τὴν ἡμέρα προορίζονται γιὰ τὴν ἐκκλησίαν, ἐνῶ τὰ κορίτσια εἶναι « γεννημένες » νοσοκόμες. Ἐχουν τὴν πεποίθησι πὼς εἶναι μεγάλη τύχη νὰ γεννηθῇ κανεὶς ἀνήμερα τὰ Χριστούγεννα, καὶ μάλιστα ἂν ἡ μέρα αὕτη εἶναι Κυριακή. Τὰ παιδιὰ αὐτά, λένε, εἶναι πιὸ ἐξυπνα καὶ ἔχουν ἰδιαιτέρη κλίσι στὴ μουσική.

ΦΙΛΑΝΔΙΑ

Ἡ χειρότερη δαισιδομονία ποὺ σχετίζεται μὲ τὰ Χριστούγεννα εἶναι μιὰ ποὺ εἶχε διαδοθῇ στὴ Φιλανδία, τὴ Λαπωνία καὶ τὰ Βαλτικά κράτη. Ἐκεῖ πιστεύανε πὼς τὰ Χριστούγεννα μερικοὶ ἄνδρες μπορούσαν νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ λύκους. Οἱ προσωρινοὶ αὐτοὶ λύκοι ἔκαναν ἐπιθέσεις σὲ σπιτίγια, τρώγανε ἀνθρώπους καὶ πίνανε ὅλο τὸ κρασί ἀπὸ τὰ κελλάρια. Ἡ συνήθεια τῆς οἰνο-ἀνθρώπων ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι μόνον ἄνδρες ἀριστοκρατικῆς καταγωγῆς ποσὶς ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι μόνον ἄνδρες ἀριστοκρατικῆς καταγωγῆς μπορούσαν νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ λύκους ! Πιστεύανε ἀκόμη πὼς, ἂν σὲ 24 ὥρες, μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν δῆθεν λύκων, πήγαινε κανένας ἄνδρας στὸν τόπο ὧρες, μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν δῆθεν λύκων, πῆγαινε κανένας ἄνδρας στὸν τόπο πού εἶχαν ἐκεῖνοι ἐπισκεφθῇ, εἰς μπορούσε νὰ πεθάνῃ μέσα στὸ χρόνο ἂν ἔπεφτε στὸ χιόνι ἢ ἂν τὸ ἀμάξι του ἀναποδογύριζε.

ΑΓΓΛΙΑ

Σὲ πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου πιστεύουν πὼς τὸ ψωμί ποὺ ψήνεται τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων δὲ μουχλιάζει ποτέ. Ἀκόμη πὼς, γιὰ νὰ εἶναι τυχερὴ ἡ Χριστουγεννιάτικη πουτίγκα, πρέπει νὰ ἔχῃ μέσα ἓνα δαχτυλίδι ποὺ συμβολίζει τὸ γάμο, ἓνα κομμάτι ποὺ συμβολίζει τὴν ἀγάπην καὶ μιὰ δεκάρα ποὺ συμβολίζει τὸν πλοῦτο.

ΑΓΓΛΙΑ

Μιά από τις παλαιότερες δοξασίες είναι ο μύθος που λέει πως την παραμονή των Χριστουγέννων όλα τα ζώα παίρνουν τη δύναμη της ανθρώπινης λαλιάς και ότι, αν κανένας, άνδρας ή γυναίκα, κρυφακούση τις κουβέντες τους, θα έχη τρομερή μοίρα. Υπάρχει μία ιστορία που λέει για ένα γεωργό που αρνιόταν να πιστέψη το θρύλο και αποφάσισε να παραφυλάξη τα δυό του άλογα. Δεν θέλησε να ακούση τις προειδοποιήσεις των φίλων του και τα μεσάνυχτα μπήκε κρυφά στο στάβλο. Σε μία στιγμή άκουσε το ένα άλογο να λήη στο άλλο. « Σε μία εβδομάδα θα έχουμε να κάνουμε μία βαρεία δουλειά. » Το δεύτερο άλογο συμφώνησε και είπε : « Ναί, ο γεωργός είναι μεγαλόσωμος και ο δρόμος για το νεκροταφείο μακρύς και αηθοφορικός. » Ο γεωργός, ακούοντας αυτά, έβγαλε μία φωνή και έπεσε σε κώμα από το όποιο δεν συνήλθε ποτέ. Ύστερα από μία εβδομάδα, όπως το είχαν προείπει τα άλογα, πέθανε και τον θάψανε.

ΓΑΛΛΙΑ

Μιά γαλλική δεισிடαιμονία λέει πως, αν μία κοπέλα θέλη να μάθη το όνομα του μέλλοντος συζύγου της πρέπει να σταματήσει τον πρώτο ζητιάνο που θα συναντήσει επιστρέφοντας από τη νυχτερινή λειτουργία την παραμονή των Χριστουγέννων, να του δώσει την έλεημοσύνη της και μετά να τον ρωτήσει το μικρό του όνομα, που θα είναι το ίδιο με του άνδρα που θα πάρη. Αν θέλη πάλι να μάθη πως θα είναι ο άνδρας της πρέπει να πάη περπατώντας προς τα πίσω σε μία άχλαδιά και να κάμη το γύρο της τρεις φορές. Αν το κάνη αυτό, θα δη σ' ένα δράμα το μελλοντικό της σύζυγο.

ΓΑΛΛΙΑ

Οι Γάλλοι πίστευαν πως ο καιρός όλου του χρόνου μπορούσε να προγνωσθή την ημέρα των Χριστουγέννων. Έβαζαν δώδεκα κρεμμύδια στη σειρά και πάνω τους έριχναν αλάτι. Αν ως τις 6 Ιανουαρίου το αλάτι είχε λυώσει, τότε ο μήνας που αντιπροσωπευόταν από κείνο το κρεμμύδι θα ήταν βροχερός.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ακόμη και σήμερα υπάρχουν άνθρωποι που πιστεύουν ότι αν τη νύχτα των Χριστουγέννων είναι πανσέληνος, αυτό είναι καλός οίωνός. Αν την ημέρα των Χριστουγέννων έχη αέρα, αυτό είναι καλή τύχη και ακόμη καλύτερη αν η ημέρα της Υπαπαντής είναι ήρεμη. Αν στις δώδεκα μέρες που ακολουθούν μετά τα Χριστούγεννα βρέξη, τότε λένε πως η καινούργια χρονιά θα είναι βροχερή. Και αν η φωτιά στο τζάκι δεν ανάβη καλά, τότε περιμένουμε πλημμύρες και καταστροφές στις έσοδες. Αν η φωτιά « τραβά » καλά, είναι καλό σημάδι και η έπομένη χρονιά θα έχη καλοκαιρίες.

Αν την ημέρα των Χριστουγέννων έχη ήλιακάδα, οι άγρότες πιστεύουν πως η έσοδεία θα είναι καλή. Αν κανείς δη στο όνειρό του φαγητά την παραμονή των Χριστουγέννων, τούτο σημαίνει πως δεν θα πεινάση ποτέ.

ΑΓΓΛΙΑ

Πιστεύουν ακόμη πως πρέπει να φυλάνε τα γκύ ως τη δωδέκατη νύχτα μετά τα Χριστούγεννα, δηλαδή την παραμονή των Φώτων. Αν πριν από την

ημέρα αυτή χαλάση έστω και ένα φυλλαράκι, τότε περιμένουνε φασαρίες και κακοτυχίες. Φυλάνε μάλιστα μερικά φύλλα και άργότερα, γιατί λένε πως στατεύουνε το σπίτι από τους κεραυνούς. Σύμφωνα με μία άλλη δοξασία, το γκύ δεν πρέπει να κρεμιέται πριν από τα Χριστούγεννα και, αν κανείς το κάνη θα έχη καυγάδες. Σε μερικές αγροτικές περιοχές λένε πως ο θάμνος με τα άγκαθα έχη καυγάδες. Σε μερικές μπαλίσες είναι άρσενικός και εκείνος με δίχως άγκάθια θηλυκός. Ένας άλλος παλιός θρύλος λέει πως, αν φέρουνε στο σπίτι πρώτα κλαδιά χωρίς άγκάθια, τότε η γυναίκα θα φοράη παντελόνια και θα κυβερνά το σπίτι όλο το χρόνο.

Η ΚΥΡΙΑ ΚΑΙ Ο ΑΛΗΤΗΣ

Πάνε τώρα κάπου τριάντα χρόνια που μία παραμονή Πρωτοχρονιάς, σε μία μικρή πόλη της Γαλλίας, μία νεαρή γυναίκα γύριζε στο σπίτι της φορτωμένη πακέττα, άλλα κοινά και άλλα θεμένα με ωραίες κορδέλλες που προωρίζονταν για δώρα. Είχε το πρόσωπο κοκκινισμένο από το κρύο, αλλά και από τη χαρά που την πλημμύριζε όταν σκεπτόταν την ευτυχισμένη βραδιά που θα περνούσε με τον άνδρα της και τα παιδιά της.

Καθώς έδραζε βιαστική το κλειδί στην πόρτα, σκόνταψε σε κάτι. Έσκυψε και είδε έναν άνθρωπο, έναν κουρελιάρη που έλεγε πως τώρα θα του βγή η ψυχή. Τέτοιο συναπάντημα παραμονιάτικα! Δεν θα ήταν δύσκολο να πείση τον άνδρα της. Αυτός ο δυστυχισμένος δεν έπρεπε να μείνη εκεί έξω, μέσα στο τούρτουρο. Έπρεπε να μπή σ' ένα σπίτι ζεστό, να κάμη κι αυτός Πρωτοχροντούρτουρο. Έπρεπε να μπή σ' ένα σπίτι ζεστό, να κάμη κι αυτός Πρωτοχροντούρτουρο. Έπρεπε να μπή σ' ένα σπίτι ζεστό, να κάμη κι αυτός Πρωτοχροντούρτουρο. Έπρεπε να μπή σ' ένα σπίτι ζεστό, να κάμη κι αυτός Πρωτοχροντούρτουρο.

Την άλλη μέρα το πρωί χτύπησε την πόρτα του δωματίου όπου είχε μείνει ο ξένος. Καμιά απάντηση. Όταν στο τέλος άνοιξε μόνη της, δέ βρήκε παρά ένα σημείωμα: « Θα τα ξαναπούμε. Γεια σας ».

Η εδμή του βέβαια δεν θα πραγματοποιόταν ποτέ. Ο περαστικός της Πρωτοχρονιάς, όμως, είχε τη μοτρα του, την καλή του μοτρα! Πέθανε ύστερα από αρκετά χρόνια, στην Αμερική, γέρος 75 χρόνων, μέσα σε πλούτη παραμυθένια, αφήνοντας στους φίλους που του έδωσαν μία Πρωτοχρονιά την πραγματική ευτυχία 100.000 δολάρια!

Η κληρονομιά συνοδεύεταν από ένα λακωνικό πάλι σημείωμα: « Στη μοναδική μου οικογένεια, σ' ανάμνησι μιας Πρωτοχρονιάς που δεν έσχασα ποτέ! »

Μία παμπάλαιη πολεμική ανακάλυψη

ΟΙ ΚΙΝΕΖΟΙ ΕΙΧΑΝ ΤΟΥΣ
ΠΡΩΤΟΥΣ ΠΥΡΑΥΛΟΥΣ

Τοῦ GEORGES DELAGÈRE

Copyright « Έκδογής »

Θ ἄ ήταν ὥραϊο ἂν μπορούσαμε νὰ τιμήσουμε αὐτὸν ποὺ εἶχε πρῶτος τὴν ἰδέα τοῦ πυραύλου, τῆς καταπληκτικῆς αὐτῆς μηχανῆς τῆς ἐποχῆς μας. Ὡστόσο μᾶς εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀναφέρουμε ἓνα ὄνομα.

Ἡ ἀναζήτησι τῆς ἀρχῆς αὐτῆς τῆς ἐφευρέσεως — ποὺ ἴσως νὰ ὀφείλεται σὲ μιὰ ἀπλή σύμπτωσι — μᾶς φέρνει τόσο μακριὰ πρὸς τὰ πίσω, ὥστε οἱ λεπτομέρειες χάνονται στὴν ὁμίχλη τοῦ παρελθόντος. Καὶ ὅμως μπροστὰ στὴν ἐφεύρεσι αὐτὴ ἀνοίγεται ἡ προοπτικὴ τοῦ πιὸ καταπληκτικοῦ μέλλοντος.

Σ' ἓνα παλιὸ κινεζικὸ χειρόγραφο διακοσμημένο μὲ ὁμορφες μικρογραφίες βρῖσκουμε τὴν πρῶτη ἱστορικὴ μνεία τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ «πυραύλου».

Τὰ βέλη τῆς φωτιᾶς.

Ὁ Ὁγκιντάι, γιὸς τοῦ Τζένγκις Χάν, τῆς Μάστιγος τῆς Ἀνατολῆς, κατακτητῆς τῆς Βόρειας Κίνας, προχωροῦσε πρὸς τὰ νότια, ὥσπου στὰ 1232 ἐφθάσε μπροστὰ στὰ τείχη τοῦ Πιέν - Κίν, πρωτεύουσας τῆς πλούσιας ἐπαρ-

χίας τοῦ Χονάν. Ἐκεῖ δοκίμασε μιὰ ἀπὸ τίς μεγάλες ἐκπλήξεις τῆς ζωῆς του. Οἱ πολιορκημένοι εἶχαν δύο «μυστικὰ ὅπλα». Τὸ ἓνα ἦταν μιὰ πραγματικὴ «βροντὴ ποὺ ἀνατάραιζε τοὺς οὐρανοὺς» καὶ κινεζικὰ λεγόταν «τσὶν-τιέν-λουϊ» καὶ τὸ ἄλλο, τὸ χειρότερο, ἓνα «βέλος ἱπτάμενης φωτιᾶς», τὸ «χουά-τσιέν».

Ἡ περιγραφή καὶ οἱ εἰκόνες τοῦ χειρογράφου δείχνουν πῶς ἡ βροντὴ δὲν ἦταν τίποτ' ἄλλο, παρὰ μεγάλα ἐκρηκτικὰ πυροτεχνήματα· καὶ ὅτι τὰ βέλη τῆς ἱπτάμενης φωτιᾶς δὲν ἦταν ἀπλὰ βέλη βουτηγμένα σὲ ἀνοσμένη πίσσα, ἀλλὰ αὐθεντικοὶ «πύραυλοι», ποὺ τὸ σῶμα τοὺς σὲ σχῆμα βέλους ἐκτοξευόταν ἀπὸ ἓνα τόξο καί, ὅταν ἀναβαν, πετοῦσαν μόνοι τους. Ἡ βροντὴ τῶν πυροτεχνημάτων καὶ οἱ λάμψεις τῶν πυραύλων ἔσπειραν τὸν πανικὸ στὶς ὀρδὲς τοῦ Ὁγκιντάι.

Οἱ περισσσότεροι ἱστορικοὶ συμφωνοῦν λοιπὸν στὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐφεύρεσι τῆς πυρίτιδος καὶ τῶν ρουκετῶν μπορεῖ νὰ ἀποδοθῇ στοὺς Κινέζους.

Ὁκτὼ χρόνια μετὰ τὴ μάχη τοῦ Πιέν - Κίν τὸ «Liber ignium»

τὸ «Βιβλίον τῆς φωτιᾶς», ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ Ἀγγλοῦ μοναχοῦ Ρογήρου Βάκωνος. Κάποιοι Μάρκος Γκρέεχους, ποὺ ἀλλιῶς θὰ μᾶς ἦταν ἄγνωστος, περιέγραφε ἐκεῖ μέσα λατινικὰ τὰ ἐμπρηστικὰ καὶ πυροτεχνικὰ μίγματα.

Τὴν ἴδια ἐποχὴ ὁ Ἀραβας Ἰμπν Ἀλμπαϊτάρ — «ὁ γιὸς τοῦ γιαιοτροῦ τῶν ἀλόγων» — ἔδινε μιὰ μακροσκελὴ περιγραφή τοῦ «κινεζικοῦ χιονιοῦ», δηλαδὴ τοῦ νίτρου, βασικοῦ συστατικοῦ τῆς πυρίτιδος. Καὶ τὸ 1280 περίπου ἓνας ἄλλος Ἀραβας, ὁ Χασάν Ἀλμαμάχ, ἔδωσε ὅλες τίς συνταγὰς τῆς πυρίτιδος, καθὼς καὶ τοῦ τρόπου κατασκευῆς τῶν «κινεζικῶν βελῶν», τῶν πυραύλων.

Ὁ περίφημος Βενετὸς ταξιδευτῆς Μάρκο Πόλο, ποὺ τοῦ εἶχαν κάνει μεγάλη ἐντύπωσι τὰ ἐκρηκτικὰ προϊόντα τῶν Κινέζων καὶ ἡ χρησιμοποίησί τους στὶς ρουκέτες, μετέφερε τὴν ἰδέα αὐτὴ στὴ Δύσι μαζὶ μὲ μιὰν ἄλλη — πολὺ καλύτερη ἀσφαλῶς! — τὴ συνταγὴ τῶν μακαρονιῶν.

Ἔτσι, ἤδη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 13ου αἰῶνα, τὰ κείμενα τοῦ Βάκωνος καὶ τοῦ Ἀλβέρτου τοῦ Μεγάλου, στὰ ὁποῖα μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι ὀφείλουμε τὴν εἰσαγωγὴ τῆς πυρίτιδος στὸν πολιτισμὸ μας, ἀναφέρουν τὴν χρησιμοποίησι τοῦ πυραύλου ὡς πολεμικοῦ ὅπλου.

Μία ξεχασμένη πολεμικὴ μηχανή.

Οἱ στρατιωτικοὶ βέβαια τελειοποίησαν αὐτὲς τίς μηχανές. Ἐνα αἰῶνα ἀργότερα οἱ σύγχρονοι συγγραφεῖς ἀνέφεραν τρία διαφορετικὰ εἶδη τοὺς : τοὺς ἱπτάμενους πυραύλους, τοὺς «πλέοντες» πυραύλους γιὰ τὸν πόλεμο

στὴ θάλασσα καὶ τοὺς πυραύλους ποὺ κατευθύνονται πάνω σὲ σκοινί. Ἡ χρησιμοποίησί τους διαδόθηκε τόσο, ὥστε στὸ τέλος κατάντησε νὰ μετανιώσουν ὅλοι.

Οἱ πύραυλοι χρησίμευαν τότε γιὰ δύο σκοποὺς : ὡς ὅπλα ἐμπρηστικὰ γιὰ νὰ βάζουν φωτιά στὰ ξύλινα κτίρια ἢ στὰ καράβια καὶ ὡς ὅπλα ψυχολογικά, γιὰ νὰ ὑπονομεύουν τὸ ἥθικὸ τοῦ ἐχθροῦ. Μὲ τέτοιες ρουκέτες ὁ Ντυνούα ἔκαψε τὸ Πὸν Ὠντε-μὲρ τὸ 1449, προτοῦ σκαρφαλώσῃ στὰ τείχη του.

Σιγά-σιγά ὅμως ἡ τελειοποίησι τῶν ἄλλων πολεμικῶν μέσων, τῶν κανονιῶν καὶ τῶν φορητῶν ὅπλων, ἔδειχνε πόσο αὐτὰ πλεονεκτοῦσαν μπροστὰ στὶς πρωτόγονες ρουκέτες ποὺ ἔχασαν τὸ στρατιωτικὸ ἐνδιαφέρον τους. Ἀποῦ χάθηκε ἡ μόδα τοὺς ἀπὸ τὸ 1500, οἱ πύραυλοι ξεχάστηκαν σχεδὸν στὴν Εὐρώπῃ σὰν ὅπλα πολέμου ἐπὶ τρεῖς αἰῶνες, καὶ μόνο γιὰ πυροτεχνήματα τοὺς χρησιμοποιοῦσαν στὶς γιορτές.

Ὡστόσο στὶς Ἰνδίες οἱ πύραυλοι διατήρησαν τὴ θέσι τοὺς καὶ ἐξελέχθησαν σὲ βαθμὴ ποὺ νὰ γίνουν ἓνα ὅπλο ἀξιοσέβαστο. Στὸ τέλος τοῦ 18ου αἰῶνα ὁ στρατὸς τοῦ πρίγκιπα τῆς Μυσόρης Χαϊντέρ Ἀλί εἶχε 1.200 ἄνδρες-χειριστὰς πυραύλων. Καὶ ὁ γιὸς του, ὁ Τίπο Σαχίμπ, τοὺς αὐξήσε σὲ 5.000. Ὅλοι αὐτοὶ χρησιμοποιοῦσαν ρουκέτες τῶν 3-6 κιλῶν, κατασκευασμένες ἀπὸ ἓνα σιδερένιο σωλῆνα μήκους 20 ἑκατοστῶν καὶ διαμέτρου 4 ἑκατοστῶν γεμάτο μπαρούτι καὶ προσαρμοσμένο σὲ ἓνα μακρὸ ραβδί ἀπὸ μπαμποῦ ποὺ χρησίμευε γιὰ ὁδήγος. Τὸ βεληνεκές τοὺς ἦταν κά-

που 850 μέτρα. 'Ο Τίπο Σαχίμπ σκοτώθηκε στην πολιορκία του Σερινγκαπατάμ το 1799, αλλά η θαυμαστική χρησιμοποίησι τῶν πυραύλων ἀπὸ τοὺς Ἰνδοὺς ἔκανε ἐντύπωσι στοὺς Ἀγγλοὺς καὶ προκάλεσε σύγχυσι καὶ ἀρκετὲς ἀπώλειες στὸ πεζικὸ καὶ τὸ ἱππικὸ τους.

«Μιά μόνο ρουκέτα σκότωσε τρεῖς ἄνδρες καὶ τραυμάτισε τέσσερες», ἔγραφε ὁ συνταγματάρχης Τζέραρντ, τοῦ βρεττανικοῦ στρατοῦ τῶν Ἰνδιῶν.

Ὅταν μαθεύτηκαν αὐτὰ στὴν Ἀγγλία, ὁ νεαρὸς Οὐίλλιαμ Κόνγκρηβ, 29 ἐτῶν, ἄρχισε νὰ μελετᾷ τοὺς πυραύλους. Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ πατέρα του ἀντιστρατήγου Σέρ Οὐίλλιαμ Κόνγκρηβ, διευθυντοῦ τοῦ Βασιλικοῦ Ἐργαστηρίου Γούλλουϊτς, ἡ ἐργασία του ἐπέτυχε ἀπόλυτα. Σὲ λίγο καιρὸ ὁ Κόνγκρηβ ἔφτιαξε πυραύλους μὲ ἀκτῖνα δράσεως 2.000 μέτρων, ποὺ τοὺς δοκίμασαν μὲ ἐπιτυχία μπροστὰ στὸν Πρίγκιπα Ἀντιβασιλέα, τὸν Πρωθυπουργὸ καὶ τοὺς λόρδους τοῦ Ναυαρχείου.

Τὸ μυστικὸ ὄπλο τοῦ Κόνγκρηβ.

Ἡ Ἀγγλία εἶχε μεγάλη ἀνάγκη ἀπὸ ἓνα μυστικὸ ὄπλο. Τὸ 1805 ὁ Ναπολέων ἀπειλοῦσε νὰ εἰσβάλῃ στὸ αἶθρος τῶν καταστηματαρχῶν. Ἡ πρόετοιμασία τῆς ἐπιθέσεως εἶχε προχωρήσει πολὺ. Τὰ στρατεύματα, συγκεντρωμένα στὸ στρατόπεδο τῆς Βουλῶνης, δὲν περίμεναν παρὰ τὴ διαταγὴ γιὰ νὰ ἐπιβιβαστοῦν στὰ πλοῖα ποὺ ἦταν συγκεντρωμένα στὸ λιμάνι.

Ἡ κρίσιμη αὐτὴ κατάστασι ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ δοκιμα-

στοῦν γιὰ πρώτη φορὰ οἱ πύραυλοι τοῦ Κόνγκρηβ. Ἀποτυχία. Ὁ Κόνγκρηβ ὑποστήριξε πὼς ἡ τρικυμία εἶχε ἐμποδίσει τὶς μαοῦνες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες θὰ ἐκτοξεύονταν οἱ ρουκέτες.

Ἡ τρίτη προσπάθεια ἐπιθέσεως ἐναντίον τῆς Βουλῶνης ἔγινε ἓνα χρόνον ἀργότερα, τὸ βράδι τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1806, μὲ συμμετοχὴ 18 μικρῶν πλοίων. Μέσα σὲ μισὴ ὥρα ἐκτοξεύτηκαν 200 ρουκέτες ἀκτῖνος 800 μέτρων. Ἀνάφτηκαν ἀρκετὲς φωτιὲς μέσα στὴν πόλι, ἀλλὰ ἔσβησαν γρήγορα, χωρὶς καμιὰ σοβαρὴ συνέπεια.

Ἀλλωστε ἡ νίκη τοῦ Νέλσωνος στὸ Τραφάλγκαρ εἶχε δώσει στὴν Ἀγγλία τὴν κυριαρχία τῆς θάλασσας καὶ ὁ Ναπολέων εἶχε ἐγκαταλείψει τὰ σχέδιά του.

Ὡστόσο οἱ Ἀγγλοὶ εἶχαν κρίνει πὼς ἡ χρησιμοποίησι τῶν πυραύλων ἦταν ἀρκετὰ ἀποτελεσματικὴ καὶ τὸν ἐπόμενο χρόνον ἔκαναν μίαν τρομερὴ ἐπίδειξι στὴν Κοπεγχάγη. Τὰ πλοῖα τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου ἐξετόξευσαν 25.000-40.000 ρουκέτες καὶ τὸ Λαβὶλ πῆρε φωτιά καὶ κήκε σχεδὸν ἐντελῶς. Μπροστὰ σ' αὐτὲς τὶς ἐπιτυχίες, ἄρχισε καὶ ὁ ἀγγλικὸς στρατὸς νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ νέο ὄπλο. Τὸ 1812 ἰδρύθηκε τὸ Πρῶτο Βρεττανικὸ Τάγμα Ρουκετῶν καὶ, ὕστερα ἀπὸ ἐνὸς ἔτους ἐκπαίδευσι, πῆρε μέρος στὴ μάχη τῆς Λειψίας καὶ σὲ ὅλες ὅσες ἀκολούθησαν.

Ὁ Κόνγκρηβ διωρίστηκε ἱπάρχος τοῦ Ἀντιβασιλείως, ἐξελέγη μέλος τῆς Βασιλικῆς Ἀκαδημίας, προβιβάστηκε σὲ ἀντισυνταγματάρχην καὶ τέλος ἔγινε μέλος τοῦ Κοινοβουλίου.

Ἐνῶ ὁ Κόνγκρηβ δεχόταν αὐ-

τὲς τὶς τιμές, οἱ πύραυλοί του συνέχιζαν τὴ λαμπρὴ τους σταδιοδρομία. Στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες εἶχαν ἀρχίσει ἐχθροπραξίες, σὰν συνέχεια τοῦ πολέμου στὴν Εὐρώπη. Ὑστερα ἀπὸ ἓνα χρόνον ἀβεβαίων ἐπιχειρήσεων, οἱ Ἀγγλοὶ ἀποβίβασαν μίαν δύναμι 4.500 ἀνδρῶν στὸν κόλπο τοῦ Τσέσαπικ κοντὰ στὴν Οὐάσιγκτον. Ἐκεῖ συγκρούστηκαν μὲ στρατεύματα ἀνώτερα σὲ ἀριθμὸ, ἀλλὰ βιαστικὰ ἐκπαιδευμένα. Ἡ μάχη τοῦ Μπλάντενσμπουργκ ἦταν ζωηρή.

Οἱ Ἀγγλοὶ ἔβαλαν μπροστὰ τὶς ρουκέτες τους. Δύο συντάγματα ἔφυγαν ἐν διαλύσει καί, ὅπως τὰ πλευρὰ τῶν Ἀμερικανῶν ἔμειναν ἀκάλυπτα, ἡ μάχη χάθηκε γι' αὐτούς. Οἱ Ἀγγλοὶ προχώρησαν πρὸς τὴν Οὐάσιγκτον. Ὁ πρόεδρος Μάντισον μόλις ξέφυγε τὴν αἰχμαλωσία. Ἡ πρωτεύουσα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἶχε γίνει ἀληθινὴ πυροτέχνημα.

Ὡστόσο οἱ ρουκέτες τοῦ Κόνγκρηβ δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο ἀπὸ μεγάλες ρουκέτες πυροτεχνημάτων ποὺ ζύγιζαν 6-20 κιλά καὶ εἶχαν ἀκτῖνα δράσεως 2.500-3.000 μέτρα.

Παρ' ὅλες του τὶς προσπάθειες, ὁ Κόνγκρηβ δὲν μπόρεσε ποτὲ νὰ βρῇ ἓνα καλύτερον μέσον ἀπὸ ἓνα ραβδὶ μήκους μέχρι 4.50 μ. πολλὰς φορές, γιὰ νὰ σταθεροποιήσῃ τὴν πτῆσι τῶν ρουκετῶν. Ἡ ἀκρίβειά τους, ὅμως, πάλι ἦταν τόσο ἐλαττωματικὴ, ὥστε πολλὰς ἐπέστρεφαν σ' αὐτοὺς ποὺ τὶς εἶχαν ρίξει. Ὁ Κόνγκρηβ, ὅταν κληρονόμησε τὸν τίτλον τοῦ πατέρα του, προτίμησε νὰ κατευθύνῃ τὶς ἐρευνές του σὲ ἄλλα πεδία: τὸ πυροβολικόν, τὸν θωρακισμὸ τῶν πλοίων, τὴν τυπογραφία, ἀκόμα καὶ τὸ αἰκίνητο. Ἀλλὰ ἡ δόξα του ἦταν τόση, ὥστε τὰ πρῶτα σπέρτα ποὺ κατασκευάστηκαν στὴν Ἀγγλία βαφτίστηκαν μὲ τὸ ὄνομά του.

ΜΗ ΧΕΙΡΟΤΕΡΑ!..

♦ — Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! φώναξε ἀγανακτισμένος ὁ ἄρρωστος. Τὶ ἐξωφρενικὸς λογαριασμὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ μοῦ στείλατε!

— Ἀγαπητέ μου, διαμαρτυρήθηκε ἥρεμα ὁ γιατρός, ἂν ἤξερες πόσο ἐνδιαφέρουσα περίπτωσι ἦσουν καὶ τί θαυμάσια νεκροφία θὰ μοῦ πρόσφερες, θὰ καταλάβαινες πόσο λίγα σοῦ ζήτησα!

Boston Star

ΥΜΝΟΛΟΓΙΚΟ ΑΝΘΟΛΟΓΗΜΑ

Τῶν Χριστουγέννων

Τῇ μεγάλῃ καὶ ἀξεπέραστῃ σημασίᾳ τῆς γιορτῆς τῶν Χριστουγέννων δέχεται ἕνας πάλαιος κήρυκας τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὰ ἐξῆς χαρακτηριστικά λόγια : « Ἐφθασε πάλιν ἡ πατῶν τῶν ἐσθῶν ἐσθὴ καὶ τὴν οἰκουμένην εὐφροσύνης ἐπλήρωσεν . . . Ἀληθῶς ὁ Θεὸς κατήλθεν εἰς τὴν γῆν καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀνῆλθεν εἰς τὸν οὐρανόν. Ὁ θάνατος ἐνίκηθη καὶ ὁ Παράδεισος ἠνοιχθῇ, ἡ κατάρα ἐξηφανίσθη, ἡ ἁμαρτία ἐξέλιπεν, ἡ ἀλήθεια ἐπανῆλθε. Μὲ μίαν λέξιν ὁ Θεὸς ἐγεννήθη κατὰ σάρκα, διὰ τὰ γεννηθῆς, ὡς ἄνθρωπος, κατὰ πνεῦμα. » Μὲ τέτοιες ἐκφράσεις ὁ ρήτορας τῆς Ἐκκλησίας εἰκονίζει τὴ σπουδαιότητα τῶν Χριστουγέννων.

Τὸ φανέρωμα τοῦ Σωτῆρα πάνω στὴ γῆ ἔκαμε νὰ λαλήσῃ ἡ λύρα τῶν ποιητῶν σὲ σκοποὺς λόγιους ἢ λαϊκοὺς. Ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ὕμνους ποὺ γράφτηκαν στὰ Βυζαντινὰ χρόνια δίνουμε μερικοὺς τοῦ Ρωμανοῦ Μελωδοῦ καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν ποιητῶν. Ἀκόμη στὴ μικρὴ συλλογὴ ἀντιπροσωπεύεται ἡ λαϊκὴ μοῦσα μὲ τὰ πατροπαράδοτα κάλαντα.

«Ὁὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.»

(**Ὁ Κύριος :** Ἰωάν. γ' 17)

ΙΔΙΟΜΕΛΟΝ

Σήμερον τίκτει ἡ Παρθένης τὸν Ποιητὴν τοῦ παντός.
Ἐδὲμ προσφέρει σπήλαιον καὶ ἀστήρ μηνύει Χριστόν,
τὸν ἥλιον τοῖς ἐν σκότει' μετὰ τῶν δώρων Μάγοι προσεκύ-
νησαν,
πίστει φωτιζόμενοι,
καὶ Ποιμένες εἶδον τὸ πνεῦμα,
Ἀγγέλων ἀνυμνούντων καὶ λεγόντων,
Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ.

ΓΕΡΜΑΝΟΥ
(635 - 733)

ΚΑΝΩΝ

Μυστήριον ξένον ὄρω καὶ παράδοξον !
Οὐρανὸν τὸ σπήλαιον, θρόνον χερουβικόν
τὴν Παρθένον, τὴν φάτνην χωρίον
ἐν ᾧ ἀνεκλήθη ὁ ἀχώρητος Χριστὸς ὁ Θεός,
ὃν ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ
(Γεννήθηκε στὰ 676)

ΙΔΙΟΜΕΛΟΝ

Ὁ πρὸ Ἐωσφῆρου ἐκ Πατρὸς ἀμήτωρ γεννηθεὶς ἐπὶ τῆς γῆς ἀπάτωρ ἐσαρκώθη σήμερον ἐκ σοῦ.
ὅθεν ἀστήρ εὐαγγελίζεται μάγοις,
Ἀγγελοὶ δὲ μετὰ ποιμένων ὕμνοῦσι τὸν ἄφραστον τόκον σου, ἡ Κεχαριτωμένη.

ΚΟΝΤΑΚΙΟΝ

Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τῷ φῶς τὸ τῆς γνώσεως.
Ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο σὲ προσκυνεῖν τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνατολήν. Κύριε, δόξα σοι.

ΚΟΝΤΑΚΙΟΝ

Ἡ Παρθένης σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει καὶ ἡ γῆ τὸ σπήλαιον τῷ ἀπροσίτῳ προσάγει.
Ἀγγελοὶ μετὰ ποιμένων δοξολογοῦσι, μάγοι δὲ μετὰ ἀστέρος ὁδοιποροῦσι.
Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγεννήθη παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰώνων Θεός.

ΚΟΝΤΑΚΙΟΝ

Τὴν Ἐδὲμ Βηθλεὲμ ἤνοιξε, δεῦτε ἴδωμεν, τὴν τρυφὴν ἐν κρυφῇ εὗρομεν, δεῦτε λάβωμεν, τὰ τοῦ Παραδείσου ἔνδον τοῦ σπηλαίου.
Ἐκεῖ ἐφάνη ρίζα ἀπότιστος βλαστάνουσα ἄφειν.
Ἐκεῖ εὐρέθη φρέαρ ἀνόρυκτον, οὐ πιεῖν Δαβὶδ πρὶν ἐπεθύμει.
Ἐκεῖ Παρθένης τεκοῦσα βρέφος, τὴν δίψαν ἔπαυσεν εὐθύς, τὴν τοῦ Ἀδάμ καὶ τοῦ Δαβὶδ.
Διὰ τοῦτο, πρὸς τοῦτο ἐπειχθώμεν οὐ ἐτέχθη, παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰώνων Θεός.

ΡΩΜΑΝΟΥ τοῦ ΜΕΛΩΔΟΥ

ΙΔΙΟΜΕΛΟΝ

Σπηλαίῳ παρῶκησας, Χριστέ ὁ Θεός, φάτνην ὑπεδέξατο, Ποιμένες καὶ Μάγοι προσεκύνησαν, τότε δὴ τῶν προφητῶν ἐπληροῦτο τὸ κήρυγμα καὶ Ἀγγέλων αἱ δυνάμεις ἐθαύμαζον βοᾶσαι καὶ λέγουσαι.
Δόξα τῇ συγκαταβάσει σου, μόνε φιλόανθρωπε.

ΑΝΑΤΟΛΙΟΥ

(Βυζαντινοῦ ὕμνωδοῦ ἀγνώστου ἐποχῆς)

ΚΑΛΑΝΤΑ

Τὸ γέλιο εἶναι ζωή

ΤΟ ΤΕΤΡΑΣΕΛΙΔΟ ΤΟΥ ΧΙΟΥΜΟΡ

- Χριστόγεννα, πρωτόγεννα, πρώτη χαρά στὸν κόσμο,
 πρῶτα γεννιέται ὁ Χριστὸς καὶ δευτέρα ἡ Εὐα
 καὶ τρίτον ἡ Παράδεισος μὲ τὰ μυρωδικὰ της.
 Γεννιέται κι ἀναστίζεται στὸ μέλι καὶ στὸ γάλα·
 τὸ μέλι τρῶν οἱ ἄρχοντες, τὸ γάλα οἱ ἀφεντάδες.
 Πολλὰ εἶπαμε γιὰ τὸ Χριστό, νὰ εἰποῦμε τ' ἀφεντοῦ μας.
 — Ἀφέντ', ἀφέντ', ὀλάφεντε, πέντε φορές ἀφέντη,
 πέντε φορές ἀφέντεψες καὶ πάλι ἀφέντης εἶσαι.
 *Ὅταν νὰ βάνης τὴ βουλή νὰ πᾶς νὰ πρωτοσπείρης,
 τὴ στράτα ρόιδα γιόμιζες καὶ τὸ χωράφι σπόρο·
 τὰ μαύρα βόιδια στὸ ζυγὸ καὶ τὰ ξανθὰ στὶς πάχνες·
 βαινεις τ' ἀλέτρι σίδερο καὶ τὸ ζυγὸ ἀτσαλένιο
 κι αὐτὸ τὸ βουκεντράκι σου καθάριο κυπαρίσσι.
 Πολλὰ εἶπαμε τ' ἀφέντη μας, νὰ εἰποῦμε τῆς κυρᾶς μας.
 — Κυρά μου, τὰ παιδάκια σου τὰ μοσκαναθρεμμένα,
 ὅπου τὰ βλόγαγε ὁ Χριστὸς κι ἡ Παναγιά ἡ μεγάλη,
 ποὺ τάλουνες, τὰ χτένιζες καὶ στὸ σκολεῖο τὰ στέλνεις.
 Μὰ κεῖ τὰ δέρνει ὁ δάσκαλος μὲ τριὰ κλωνάρια μόσκο,
 τὰ δέρνει κ' ἡ δασκάλισσα μὲ τὸ μαργαριτάρι.
 — Παιδιά μου, ποῦν' τὰ γράμματα, παιδιά μου, ποῦν' ὁ νοῦς σας;
 — Τὰ γράμματα εἶναι στὸ χαρτί κι ὁ νοῦς μας παραδιάζει
 ἐδῶ περα κι ἀντίπερα, πέρα στὶς μαυρομμάτες.
 *Εἰδὼ πού τραγουδήσαμε πέτρα νὰ μὴ ραῖση,
 κι ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ χρόνους πολλοὺς νὰ ζήση.

(Τουρκοκρατίας)

ΚΑΛΑΝΤΑ

- Χριστὸς γεννιέται, χαρὰ μεγάλη,
 χαρὰ στὸν κόσμο, στὰ παλληκάρια.
 Σαράντα μέρες, σαράντα νύχτες,
 ἡ Παναγιά μας κοιλοπονοῦσε
 μέσα στὰ χιόνια, μέσα στοὺς πάγους.
 *Ἀγία Μαρίνα κι ἀγία Κατερίνα
 στὴ Σμύρνη πᾶνε, μαμμὲς νὰ φέρουν.
 *Ὅσο νὰ πᾶνε κι ὅσο νάρθοῦνε
 ἡ Παναγιά μας ἐλευθερώθη.
 Στὴν κούνια τὸν βάλαν καὶ τὸν κουνουῖσαν,
 τότε κουνουῖσαν, τὸν τραγουδοῦσαν.
 Σὰν ἥλιος φέγγει, σὰν νιὸ φεγγάρι,
 σὰν νιὸ φεγγάρι, σὰν παλληκάρι.
 — Καὶ τοῦ χρόνου
 νᾶσθε γεροὶ καὶ καλόκαρδοι!

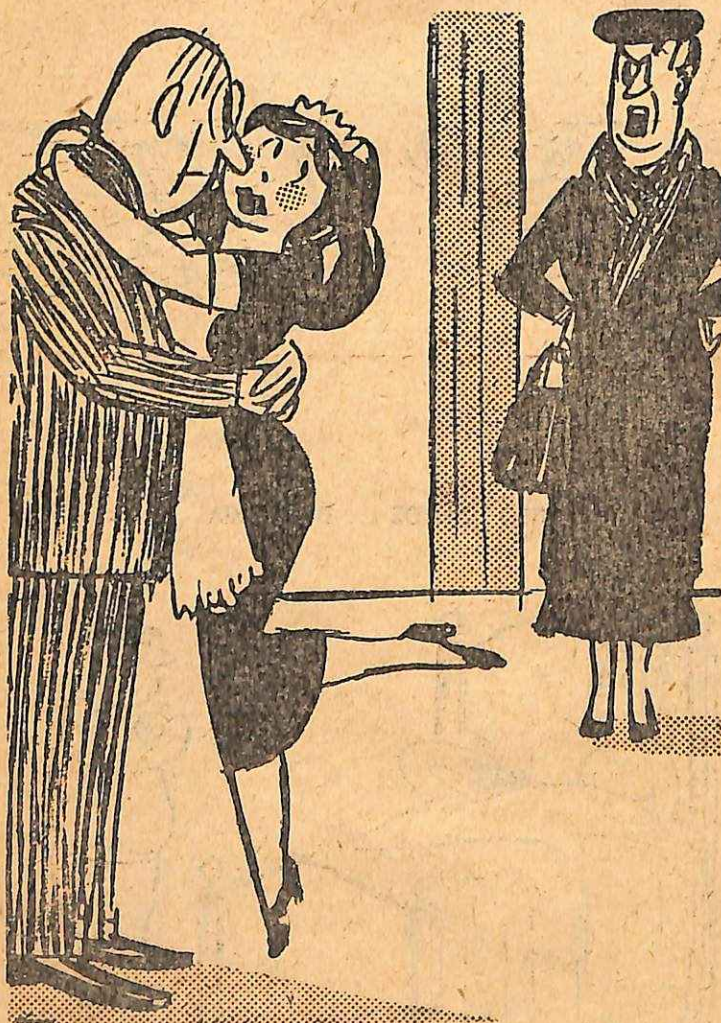
(Σηλυβρία — Θράκης)

« Καὶ ὁ Λόγος, σὰρξ ἐγένετο καὶ
 ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα
 τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογε-
 νοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος
 καὶ ἀληθείας. »

(Ἰωάν. α' 14)

—Μοιάζει τῆς μαμ-

— Κωνσταντίνε ! ο γιατρός σου είπε να αποφεύγης τὰ βάρη !

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΦΙΛΟ ΜΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ ΠΟΥ ΜΕ ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ

Φίλε μου,

Θέλω νὰ σοῦ ἐπιστήσω τὴν προσοχή σὲ μιὰν ἀληθινὴν προσφορὰ ποὺ σοῦ ἔχω ἐτοιμάσει.

Ἀφοῦ μὲ ἀγοράξης, ἀφοῦ μὲ διαβάξης, γιατί δὲν γίνεσαι συνδρομητὴς μου, ὥστε νὰ μοῦ δώσης τὴν εὐκαιρία νὰ σοῦ κάνω ἓνα δῶρο ;

Χωρὶς καμία οἰκονομικὴ ἐπιβάρυνσι, μὲ τὰ ἴδια χρήματα ποὺ ἀγόραζες ὡς τώρα τίς 134 σελίδες τῆς « Ἐκλογῆς », δηλαδή μὲ 8 δρχ. $\times 12 = 96$, τώρα, ἐφ' ὅσον θὰ εἶσαι συνδρομητὴς μου, θὰ παίρῃς καὶ τὸ δῶρο μου : 32 σελίδες τυπωμένες σὲ ἐκλεκτὸ χαρτί, μὲ ἓνα πρωτότυπο Βιογραφικὸ Λεξικό.

Σκέψου το, φίλε ἀναγνώστη.

Δὲν σοῦ ζητῶ τίποτε. Σοῦ προσφέρω κάτι, κάτι ἐνδιαφέρον καὶ πρωτότυπο, ποὺ πρώτη φορὰ κυκλοφορεῖ στὴν Ἑλλάδα. Σὲ 12 μῆνες θὰ ἔχῃς ἓνα λεξικὸ μὲ τίς βιογραφίες ὅλων τῶν Ἑλλήνων ποὺ ἡ δρᾶσι τους ἐπηράζει τὴ ζωὴ καὶ τὴν πρόοδο τοῦ τόπου μας.

Ὅποια καὶ ἂν εἶναι ἡ ἀποφασί σου, κλείνω τὸ γράμμα μου μὲ τίς θερμότερες εὐχὲς γιὰ τὸ 1958.

ἡ « Ἐκλογὴ »

Υ. Γ. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικὰ μὲ τὸ λεξικὸ αὐτό, θὰ βρῇς στὶς σελίδες 92-93.

Ἡ ἔκφραση τῆς καλῆς κοινωνίας πού οἱ ἀπελπισμένοι τὴν ρωτοῦν
πῶς νὰ ἐγκληματήσουν!

Ἡ ἰδιωτικὴ ζωὴ

ΤΗΣ ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ

Τοῦ PIERRE QUET

Ἡ γιὰ τῆς σημερινῆς βασιλίσσας τῆς Ἀγγλίας, ἡ βασιλίσσα Μαίρη δέχθηκε γιὰ τὴν 80ῃ ἐπέτειο τῶν γενεθλίων τῆς τὸ πῶς ἀπροσδόκητο δῶρο ἀπὸ τὸ Μπι-Μπι-Σί : ὁ ραδιοφωνικὸς ὀργανισμὸς τῆς χώρας πρόσφερε στὴν ὑψηλὴ ἀκρόατρια δύο ὥρες ἐκπομπῆς μὲ πρόγραμμα πού θὰ τὸ διάλεγε ἡ ἴδια. Ὁ ἀγγλικὸς λαὸς πού παθαίνεται πάντα γιὰ ὅλα ὅσα ἀφοροῦν τὴν Αὐλή, ἄρχισε νὰ βάζει στοιχήματα μὲ τὸ ποιά θὰ ἦταν ἡ ἀπόφασίς τῆς βασιλομήτορος. Ὅλες οἱ ἐφημερίδες, σύμφωνα μὲ ὅσα ἤξεραν γιὰ τὰ γούστα τῆς ὑποστήριζαν ὁμόφωνα πῶς θὰ ἦταν πρόγραμμα μουσικῆς. Καὶ ὁλόκληρη ἡ Ἀγγλία δοκίμασε ζωηρὴ ἐκπληξί, ὅταν ἔμαθε τὴν ἐκλογὴ τῆς : ἕνα καινούργιο ἀστυνομικὸ ἔργο τῆς Ἀγκάθα Κρίστι.

Στὶς ἀρχὲς ἐκείνου τοῦ χρόνου ἡ κυρία Ἀγκάθα Μαίρη Κλαρίς Μαλλόουαν πῆρε τὸ παράσημο τοῦ ἱππότη 3ης τάξεως τῆς Βρετανικῆς Αὐτοκρατορίας, πού τὸ εἶχε καθιερώσει τὸ 1917 ὁ βασιλεὺς Γεώργιος 5ος γιὰ νὰ ἀνταμείβει τοὺς ἀνθρώπους πού πρόσφεραν μεγάλες ὑπηρεσίες στὴν Κοινοπολιτεία. Ὁ Κόναν Ντόουλ εἶχε πάρει παράσημο εὐγενείας, γιὰτὶ εἶχε ἐφεύρει τὸν σούπερ-ντετέκτιβ Σέρλοκ Χόλμς καί, ὅταν πέθανε ὁ ἑντακάτω Οὐάλλας, ὁ ἄλλος περίφημος συγγραφέας ἀστυνομικῶν βιβλίων, οἱ σημαίες τοῦ Λονδίνου ἦταν μεσίστιες καὶ οἱ καμπάνες τῆς Φλὴτ Στρήτ ἤχοῦσαν πένθιμα. Ἀλλὰ γιὰ πρώτη φορὰ ἕνας

συγγραφέας ἀστυνομικῶν μυθιστορημάτων κατῳρῶνε νὰ μπῇ στὴν καλὴ κοινωνία σωριάζοντας πτώματα καὶ νὰ δέχεται τὴν ἐπίσημη καθιέρωσι τῆς Αὐλῆς. Ἡ Ἀγκάθα Κρίστι ἔπανε νὰ εἶναι μιὰ ἐπιτυχημένη συγγραφεὺς γινόντα ἕνας θεσμός.

Μέσα σὲ 30 χρόνια ἔχει γράψει 63 μυθιστορήματα, πού ἔχουν τυπωθῇ σὲ πάνω ἀπὸ 50 ἑκατομμύρια ἀντίτυπα καὶ ἑπτὰ θεατρικὰ ἔργα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἕνα, «Ἡ ποντικοπαγίδα», συμπληρώνει τὸν τέταρτο χρόνο παραστάσεων καταρρίπτοντας κάθε ρεκόρ ἐπιτυχίας στὸ ἀγγλικὸ θέατρο. Ἐνα ἄλλο ἔργο, τὸ «Μάρτυς κατηγορίας», ἀφοῦ παύθηκε 15 μῆνες στὴν ἀγγλικὴ πρωτεύουσα, κερδίζει σήμερα 7 ἑκατομμύρια κάθε ἑβδομάδα στὸ Μπροντγουάι. Τὰ σενάρια τῆς Κρίστι μόνο τὸ Χόλλυγουντ μπορεῖ νὰ τὰ ἀγοράσει γιὰτὶ ὅλα κοστίζουν πάνω ἀπὸ 100 ἑκατομμύρια φράγκα. Ἡ ἴδια κρατεῖ τὸ ρεκόρ τῶν ἐκδόσεων βιβλίων τσέπης. Τὸ 1948 οἱ ἐκδόσεις Πένγκουιν ἔβγαλαν 10 μυθιστορήματά της σὲ 100.000 ἀντίτυπα τὸ καθένα. Ὑστερὰ ἀπὸ ἕνα χρόνο τὸ ἑκατομμύριο αὐτὸ τῶν βιβλίων εἶχε ἐξαντληθῇ. Στὶς ἐκδόσεις αὐτῆς τῆς τσέπης ἔχει μόνο δύο συναγωνιστές, τὸν Μπέρναρντ Σὼ καὶ τὴν Ὁδύσσεια τοῦ Ὁμήρου. Τὰ εἰσοδήματά της εἶναι τεράστια καὶ πολὺ δύσκολο νὰ ὑπολογιστοῦν. «Τὰ κέρδη μου ἔρχονται μαζεμένα καὶ ἔπειτα ὑπάρχουν μῆνες πού τίποτα δὲν πουλιέται» λέει, ἡ ἴδια. Με-

ρικοί ὑπολογίζουν πῶς κερδίζει δύο ἑκατομμύρια φράγκα τὴν ἑβδομάδα: ἄλλοι, ἔχοντας ὑπὲρ τοὺς σκληροὺς ἀγγλικούς φόρους, πιστεύουν πῶς στὸ τέλος τῆς χρονιάς, ἀφοῦ πληρωθοῦν ὅλοι οἱ φόροι, δὲν τῆς μένουν πάνω ἀπὸ 12 ἑκατομμύρια. Ἐνα πρᾶγμα εἶναι βέβαιο : ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Λουκρητία Βοργία, ὅπως εἶπε ἕνας Ἀγγλὸς δημοσιογράφος, καμὶ ἄλλη γυναίκα δὲν κέρδισε ποτὲ τόσα χρήματα ἀπὸ τὰ ἐγκλήματά της.

Εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ πάρω τὸ τσάι μὲ τὴν Ἀγκάθα Κρίστι στὸ διαμέρισμά της, στὸ Τσέλσι τοῦ Λονδίνου. Μόλις εἶχε γυρίσει ἀπὸ μιὰ ἔκθεσι παλαιῶν ἀντικειμένων καὶ μὲ πῆγε στὸ σαλονάκι της πού ἔχει ἐπίπλωσι κινεζικὴ καὶ στοὺς τοίχους ὠραίες γκραβούρες. Ἡ ἐμφάνισίς τῆς Κρίστι, παρ' ὅλο τὸν θρῦλο πού τὴν περιβάλλει, εἶναι πολὺ καθυσχαστική. Εἶναι μιὰ ψηλὴ μεγαλοκαμωμένη γυναίκα, πού μὲ τὸ ἔμπριμὲ τῆς φόρεμα καὶ τὸ μεγάλο μαῦρο ψάβινο καπέλο κρύβει πίσω ἀπὸ τὰ γυαλιά της ἕνα βλέμμα γεμάτο χιούμور καὶ ἐπείκεια. Τὸ «Νιὺς Κρόνικλ» δημοσίευσε πρὸ καιροῦ ἕνα ὠραῖο πορτραῖτο της μὲ λίγα λόγια : «Κανένας δὲν θὰ φανταζόταν πῶς ἡ Ἀγκάθα Κρίστι εἶναι μιὰ συγγραφεὺς πού ἔργο της εἶναι νὰ μαστορεύῃ ἐγκλήματα». Ἰσως ἡ ἴδια νὰ μοιάζῃ πολὺ μὲ κάποιον ἀπὸ τὰ θύματα τῆς. Ἰσως νὰ τὴν ἔχετε δῇ ἤδη σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα καταστήματα τοῦ Λονδίνου : μιὰ γυναίκα χαριτωμένη μὲ γκριζὰ μαλλιά πού τριγυρίζει στὸ τμήμα τῶν φορεμάτων καὶ στὸ τέλος ἀγοράζει δύο ἰταλικούς δίσκους, γιὰτὶ δὲν κατάφερε νὰ διαλέξῃ ἕνα φουστάνι ! Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῇ τίποτα ἐναντίον της, ἀκόμα καὶ ἂν ἔχη τὴν ὀδυρόκεια τοῦ σπουδαιότερου ἥρωά της, τοῦ Ἡρακλεῖ Πουαρώ.» Ὅταν ἦταν νέα, τῆς ἄρεσε ἤδη νὰ διαβάξῃ μυθιστορήματα ἀστυνομικά. «Ἐκεῖνο ὅμως πού μ' ἔκανε νὰ ἀποφασίσω νὰ γράψω καὶ ἐγώ, μού εἶπε, ἦταν ἕνα ἐπεισόδιο στὸ ὁποῖο ἤμουνα μάρτυς στὸν πρῶτο παγκόσμιον πόλεμο.» Τὸ 1915, ἀφοῦ εἶχε προσπαθῇ νὰ κἀν καριέρα στὸ πιάνο καὶ ὕστερα στὸ τραγούδι, ἡ νεαρὴ Ἀγκάθα Μίλλερ πῆγε ἀδελφῇ σ' ἕνα νοσοκομεῖο τοῦ μετώπου καὶ ἦταν ὑπεύθυνη γιὰ τὴν φύλαξί τῶν ναρκωτικῶν

καὶ τῶν δηλητηρίων. Μιὰ μέρα, μιὰ σημαντικὴ ποσότητα ἀρσενικοῦ ἐξαφανίστηκε ἀπὸ τὸ ἀπαγορευμένο ντουλάπι. Ἡ ἀστυνομία ὑποπτεύθηκε στὴν ἀρχὴ ὅλους τοὺς ἐργαζομένους ἐκεῖ καὶ τὰ διάφορα γεγονότα πλέκανε ἕνα πραγματικὸ μυθιστόρημα, πού ἡ ζωὴ ξετύλιγε μπροστὰ στὰ μάτια τῆς γοητευμένης Ἀγκάθα.

«Γιὰτὶ δὲν γράφεις ἕνα μυθιστόρημα ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο ;» τῆς εἶπε ἡ μητέρα της, πού ἀπὸ καιρὸ τὴν ἔσπρωχνε νὰ γράψῃ.

Ἡ ἴδεια ἔπιασε. Μέσα σὲ δύο μῆνες ἡ Ἀγκάθα Κρίστι ἔγραψε τὴ «Μυστηριώδη ὑπόθεσι τοῦ Στάυλς». Δυσκολεῖται ὅμως νὰ βρῇ ἐκδότη. Ὁ πρῶτος στὸν ὁποῖο ἔστειλε τὸ κείμενό της οὔτε τῆς ἀπάντησε. Ὁ δεύτερος τῆς ἐπέστρεψε τὸ χειρόγραφο μὲ ἕνα γράμμα ἀρκετὰ ξερό. Μέσα σὲ 18 μῆνες πλησίασε ὅλους τοὺς ἐκδότες τοῦ Λονδίνου. Τέλος ἕνας ἀπ' αὐτοὺς δέχτηκε νὰ ἐκδώσῃ τὸ βιβλίο ἐργολαβικὰ μὲ 26 λίρες. Μὰ δὲν ἦταν θρίαμβος. Πέρασαν δέκα χρόνια καὶ κάθε χρόνο ἔβγαζε ἕνα βιβλίο, ὥσπου ἡ δόξα ἤρθε μὲ τὸ «Ἐγκλημα τοῦ Ρότζερ Ἀκούντ».

Ἀπὸ κείνη τὴ μέρα ἡ Ἀγκάθα Κρίστι ἔγινε ἡ ἀσυναγώνιστη εἰδικὴ τοῦ καλοφτιαγμένου φόνου, ἡ «βασιλίσσα τοῦ ἐγκλήματος», ὅπως τὴ λένε. Ἀπὸ τότε κατάφερε νὰ ἀντισταθῇ σὲ ὅλες τὶς μὸδες, ἀκόμη καὶ σὲ κείνη πού ἀπὸ δέκα χρόνια εἶχε ἀναστατώσει τὴν κοινωνία τοῦ ἀστυνομικοῦ μυθιστορήματος, τὴ μὸδα τῆς «μαύρης σειρᾶς».

Οἱ περιπέτειες τῶν σκληρῶν Ἀμερικανῶν, μού εἶπε μὲ κάποια περιφρόνησι στὴ φωνή της, δὲν μ' ἐνδιαφέρουν. Αὐτοῦ τοῦ εἶδους τοὺς ἀνθρώπους δὲν τοὺς γνωρίζω.

Τὸ πλαίσιο τῶν μυθιστορημάτων της τὸ βρῖσκει γύρω της, στοὺς κύκλους τῆς ἀνώτερης ἀστικής τάξης καὶ τῆς ἀγγλικῆς ἀριστοκρατίας, στοὺς ὁποίους συχνάζει, καὶ ὅχι στὰ μὰρ καὶ στὶς κακοφῆμες γειτονιὲς τοῦ Λονδίνου καὶ τῆς Νέας Ὑόρκης.

Στὸ παλιὸ τῆς λευκοῦ σπίτι τοῦ 18ου αἰῶνα, πού βλέπει στὶς ἐκβολὲς τοῦ ποταμοῦ Ντάρτ στὸ Ντέβονσαϊρ, ἡ Ἀγκάθα Κρίστι δουλεύει ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια γιὰ νὰ ἐξαφανίσῃ συστηματικὰ τὰ ἀντιπροσωπευτικὰ

στοιχεία της αγγλικής μπουρζουαζίας. Πριν από τρεις αιώνες, στην άπεναντι ακτή σήκωσε άγκυρα το «Μαίη-φλαουερ», για να πάη να αποικίση την παρθένα γη της 'Αμερικής. 'Ακριβώς πριν να μπή ο αιώνας μας, ο Νεοϋορκέζος 'Αλβα Μίλλερ έκανε το ίδιο ταξίδι με αντίθετη κατεύθυνση. 'Όταν έφθασε στην 'Αγγλία, έρωτεύθηκε πρώτα το Τόρκαι, έναν όμορφο τόπο παραθερισμού, και ύστερα μια χαριτωμένη 'Αγγλίδα, που την παντρεύτηκε και έγκαταστάθηκαν εκεί. 'Ετσι γεννήθηκε η 'Αγκάθα Κρίστι, που δεν έγκατέλειψε ποτέ την περιοχή.

Η μπανιέρα της είναι ο αγαπημένος της τόπος περισυλλογής. Το λουτρό του σπιτιού της είναι ειδικά διευθετημένο γι' αυτή τη δουλειά. 'Όταν το πρωί μπαίνει στο μπάνιο, κανένας δεν την περιμένει να βγεί πριν από το μεσημέρι. 'Ο ύπηρετής έχει βάλει από πριν στη στενή θέσι που είναι δίπλα στη μπανιέρα καμιά δεκαριά μύλα. Βυθισμένη στο άφρισμένο νερό, ή 'Αγκάθα Κρίστι σκέπτεται. 'Η σιωπή είναι απόλυτη και μόνο κάπου-κάπου τη διακόπτει κανένας άναστεναγμός. Πότε-πότε ένα χέρι βγαίνει από το νερό και παίρνει ένα μύλο.

«Κάθε κεφάλαιο σημαίνει κάθε φορά ένα κιλό φρούτα», έλεγε τελευταία μια στενή της φίλη.

Όταν συλλάβη το σκελετό ενός καινούργιου βιβλίου, το γράφει γρήγορα μέσα σε δυο μήνες. Καθισμένη σε μια καρέκλα παλαιού στυλ, χτυπά κατευθείαν στη γραφομηχανή με τρία δάχτυλα — «κι αυτό» λέει ή ίδια με κάποια περηφάνεια, «δεν είναι καί λίγο για δακτυλογράφο μη έπαγγελματία, αφού ή περισσότερες γράφουν με δυο δάχτυλα μόνο». Γράφει κατά μέσον όρο δυο μυθιστορήματα το χρόνο, αλλά θα μπορούσε να αποδώσει περισσότερο.

Το 1940, μου είπε, ο κίνδυνος του θανάτου ήταν μια άπειλή για κάθε 'Αγγλο. Σκέφθηκα πώς θα ήταν καλό να συγκεντρώσω μερικά έργα για τα έγγόνια μου μήπως μου συνέβαινε κανένα άτύχημα. 'Εκείνο το χρόνο έγραψα πολλά βιβλία συγχρόνως, πηδώντας από το ένα στο άλλο.»

Όταν νομίση πώς έχυσε αρκετό αίμα, περνά τον καιρό της ανάμεσα στο σπίτι της στην 'Οξφόρδη, στις όχθες του Τάμεσι και στο διαμέρισμά της του Λονδίνου. Οι άπασχολήσεις της είναι πολύ αστικές: μαγειρική, μπρίτζ, διάβασμα, θέατρο και κινηματογράφος. Δεν πηγαίνει ποτέ σε επίσημες τελετές και σιχαινεται τη δημοσιότητα. 'Ο πράκτοράς της στο Λονδίνο με είχε προειδοποιήσει: «Δέν θα σάς δεχθ ή αν θελήσετε να την φωτογραφήσετε.»

Το βράδι της πρεμιέρας της «Ποντικοπαγίδας» μερικοί φίλοι της την είδαν μεταξύ των θεατών. 'Όταν όμως τελείωσε το έργο και το κοινό όρθιο ζητούσε τη συγγραφέα, εκείνη είχε εξαφανιστή από το θεωρείο της — «όπως το όργανο του φόνου» είπε κάποιος δημοσιογράφος.

Όταν πέρυσι πήγε στο Παρίσι για την πρεμιέρα του «Μάρτυρος κατηγορίας» άρνήθηκε να εμφανιστή στην τηλεόρασι και γνώρισε για πρώτη φορά τον Γάλλο εκδότη της κ. Πιγκάς, που είχε βγάλει το πρώτο της βιβλίο πριν από 25 χρόνια. 'Όσοο έξι μήνες κάθε χρόνο ή 'Αγκάθα Κρίστι αφήνει την ήσυχη αυτή ζωή και ανταλλάσσει τα σπίτια της με τη σκηνή των νομάδων. Το 1930, αφού πήρε διαζύγιο από τον ταγματάρχη 'Αρτσιμπαλντ Κρίστι, παντρεύτηκε τον Μάξ Μαλλόουαν, άρχαιολόγο ειδικευμένο στις άρχαιότητες της Μέσης 'Ανατολής.

Στά 55 της χρόνια, έχοντας ύπ' όψη της ότι θα έκανε άνασκαφές στο Νεμρώδ μαζί με τον άνδρα της, έγγραφε σε μια σχολή φωτογραφίας του Λονδίνου. 'Από τον 'Ιανουάριο ως τον 'Ιούνιο, χαμένη σε κάποια γωνιά της έρήμου, καθαρίζει, γυαλίζει και ταξινομεί τα αντικείμενα που φέρνει στο φώς ο άνδρας της. Τα πρώτα χρόνια εργαζόταν συγχρόνως και στα βιβλία της. 'Αλλά ο άνδρας της παραπονιέται πώς δεν τον βοηθά αρκετά στο δικό του έργο. Και έτσι ύποχωρεί. Κάποτε είπε αυτά τα λόγια: «Τί τα θέλετε! 'Ενας σύζυγος άρχαιολόγος είναι τόσο πολύτιμος για μια γυναίκα, ώστε δεν

μπορεί να τον παραμελήση, γιατί, όσο εκείνη παλιώνει τόσο πιο ενδιαφέρουσα τη βρίσκει εκείνος».

Η άλληλογραφία της είναι τεράστια. Παίρνει γράμματα συγχαρητήρια, αλλά και γράμματα που ζητούν συμβουλές. «'Αγαπητή κυρία, της έγραψαν μια φορά, θέλω από καιρό να εξαφανίσω την πεθερά μου. Ποιά μέθοδο άποτελεσματική και διακριτική με συμβουλεύετε να εφαρμόσω;» «Μισώ τον άνδρα μου, έγραφε ένα άλλο γράμμα, αλλά διστάζω στην έκλογή του όπλου. Θά με ύποχρεώνατε να μου π ήτε ποιο θα διαλέγατε έσεις στη θέσι μου.» Ποτέ βέβαια δεν άπαντά σε τέτοιες παρακλήσεις.

Για την καλή αγγλική κοινωνία, ή 'Αγκάθα Κρίστι, που ή άπόλυτα έντιμη ζωή της καθισχάζει όλο τον κόσμο, έχει γίνει ή θεωρητική του εγκλήματος για καθώς πρέπει ανθρώπους.

Τριάντα χρόνια τώρα συσσωρεύει πτώματα με δηλητήριο, με έγγειρίδιο, με σκονί, αλλά όστόσο καταφέρνει κάτι σπουδαίο: να μη προσενή ποτέ σε κανέναν φόβο. 'Όταν παίχτηκε για πρώτη φορά το «Μάρτυς κατηγορίας» στο Λονδίνο, μια έδοποίησι πληροφορούσε το κοινό πώς στο έργο δεν ύπήρχε κανένας πυροβολισμός. «Δέν μ' άρέσουν τα πιστόλια, μου είπε, πρώτα γιατί δεν ξέρω τίποτα για τον μηχανισμό τους και έπειτα γιατί κάνουν θόρυβο... Το δηλητήριο είναι πιο διακριτικό...»

Τα θύματα, στα βιβλία της 'Αγκάθα Κρίστι, δολοφονούνται σωστά και δεν βασανίζονται ποτέ. Οι εγκληματίες είναι άνθρωποι με άνατροφή και μόρφωσι που δεν τους περνά από το νου ή ιδέα να βγάλουν άπ' τη μέση τον ντετέκτιβ. 'Όταν άνακαλύπτονται, όταν ο 'Ηρακλής Πουαρώ τους άποδεικνύει πώς δεν θα μπορούσε κανένας άλλος να είναι ο δολοφόνος, αυτοί

εμφράζονται περίπου όπως ο Δρ. Σέπαρντ στο «'Εγκλημα του Ρότζερ 'Ακούντ»: «Σας εύχαριστώ για την τόσο ενδιαφέρουσα βραδιά.» Οι δολοφόνοι της μπορούν να ξεχάσουν καμιά φορά το μπουκαλάκι του βερονάλ, ποτέ όμως τους καλούς τους τρόπους. Το «'Ηβνιγκ Στάνταρντ» έγραφε κάποτε: «'Ο φόνος σύμφωνα με τη μέθοδο Κρίστι διεγείρει τα αίμόβόρα ένστικτα των ανθρώπων που λιποθυμούν μόλις δούν αίμα. Είναι φόνος χωρίς δάκρυα.»

—'Εχετε συνεργαστή ποτέ με την Σκώτλαντ Γυάρντ; τη ρώτησα.

—'Οχι. 'Η Σκώτλαντ Γυάρντ δεν άπευθύνθηκε ποτέ σε μένα.

Η άλήθεια είναι ότι ή Σκώτλαντ Γυάρντ ένδιαφέρθηκε για την 'Αγκάθα Κρίστι, αλλά για το έπεισόδιο αυτό ή συγγραφέας προτιμά να μη μιλά.

Ήταν το 1925, άκριβώς μετά την έκδοσι του «'Εγκλήματος του Ρότζερ 'Ακούντ». 'Η 'Αγκάθα Κρίστι ήταν διάσημη. 'Ενα πρωί οι έφημερίδες έγραφαν στην πρώτη σελίδα: «'Η 'Αγκάθα Κρίστι εξαφανίστηκε από το σπίτι της.» Το κοινό δεν το πολυπίστεψε. Μερικοί είπαν ότι ο πράκτοράς της, ο Χιους Μάσι, τόκανε για ρεκλάμα. 'Αλλά ο ύπεύθυνος της 'Αστυνομίας του Σάρρεϋ πήρε το πράγμα στα σοβαρά. «'Η εξαφάνισι αυτή, είπε, ήταν το μεγαλύτερο μυστήριο που μου παρουσιάστηκε στην καριέρα μου.» 550 άστυνομικοί με λυκόσκυλα, μεγάφωνα, άεροπλάνα, τρακτέρ ειδικά για έξαεθάρια πυκνών θάμνων και 15.000 έθελοντα έλαβαν μέρος στις έρευνες γύρω από το μέρος όπου είχε βρεθ ή αυτοκίνητο της συγγραφέως. 'Ο 'Εντγκαρ Ουάλλας ήταν παρών στην άνάκρισι ως παλιός έπιθεωρητής της Σκώτλαντ Γυάρντ. 'Η 'Αστυνομία κοινοποίησε σ' όλη τη χώρα περιγραφή της Κρίστι. 'Ολα μάταια. Οι 'Αγγλοι φορολογούμενοι άρχισαν να διαμαρτύρονται για τις δαπάνες που γίνονταν για να βρεθ ή μυθιστοριογράφος.

Τέλος, στα μέσα Δεκεμβρίου, ένας

μουσικός τῆς ὀρχήστρας ἐνὸς ξενοδοχείου τοῦ Γιόρκσαϊρ παρατήρησε τὴν ὁμοιότητα πού ὑπῆρχε ἀνάμεσα στὶς φωτογραφίες τῆς ἐξαφανισμένης καὶ μιᾶς πελάτισσας τοῦ ξενοδοχείου, πού ἀγαποῦσε πολὺ τὴ μουσικὴ καὶ πού εἶχε πάρει τὴν ἀδεια νὰ παίζει καὶ αὐτὴ στὴν ὀρχήστρα. Εἰδοποίησε τὴν Ἀστυνομία καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἡ κυρία αὐτὴ ἀνακαλύφθηκε πῶς ἦταν ἡ

Ἀγκάθα Κρίστι. Ἡ ὑπόθεσι αὐτὴ καταχωρήθηκε στὸ ἀρχεῖο τῆς Ἀστυνομίας ὡς «κλασσικὴ περίπτωσι ἀμνησίας». Τότε μάλιστα εἶπανε πῶς «ἀκόμη καὶ χωρὶς μνήμη κατάφερε νὰ παραπλανήσῃ τὴν Ἀστυνομία». Γιὰ τὴν ἱστορία ὅμως αὐτὴ ἡ Ἀγκάθα Κρίστι δὲν εἶχε καμιὰ ἐξήγησι. Εἶναι τὸ μόνο ἀστυνομικὸ μυστήριο στὸ ὁποῖο δὲν ἔδωσε λύσι.

Η ΖΑΧΑΡΗ

Πηγὴ δυνάμειο

Ἐπειδὴ εἶχε πάρει ὁ Ἕλληνας πού ἀγαποῦ-
μηδὲν στὴν Ἀριθμη-
τική, ὁ Πῶλ τιμωρή-
θηκε νὰ μὴ φάη φροῦ-
το τὸ μεσημέρι. «Αὐ-
τὸ θὰ σοῦ γίνη μάθη-
μα, τοῦ εἶπε ὁ πατέρας του. Καὶ
τώρα δρόμο γιὰ τὸ σχολεῖο. » Τὸ
παιδί ἔφυγε μὲ τὴ σάκκα του στὸ
χέρι, μὰ τὸ βράδι δὲ γύρισε στὴ
συνηθισμένη του ὥρα. Τὸν ἔφερε
ἀργότερα στοὺς ἀνήσυχους γονεῖς
του ἕνας γιατρός. «Τὸ παιδί σας
παρὰ λίγο νὰ τὸ πατήσῃ ἕνα αὐ-
τοκίνητο, εἶπε. Εὐτυχῶς πού ὁ
σωφὲρ εἶχε ψυχραιμία καὶ καλὰ
φρένα. Εἶχε πάθει μιὰ ἀδιαθεσία
φεύγοντας ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Δὲν
εἶναι τίποτα. Τοῦ λείπει μόνο ἡ
ζάχαρη. Νὰ προσέχετε τὴ δια-
τροφή του σ' αὐτὸ τὸ σημείο. »

Λίγες ἀδιαθεσίες εἶναι τόσο
ἐντονες καὶ θεαματικές, ὅσο οἱ
ἀπότομες κρίσεις ὑπογλυκαιμίας.
Φθάνει νὰ πέσῃ ἐλαφρὰ ἡ ἀνα-
λογία τοῦ ζαχάρου στὸ αἷμα,
γιὰ νὰ πάθῃ ξαφνικὰ ἕνας ἀπό-
λυτα ὑγιὴς ἄνθρωπος ζαλάδες
καὶ ἐφιδρώσεις. Ἡ ὄρασι του
θολώνει, τὰ γόνατα του λύνονται.
Μπορεῖ καὶ νὰ λιποθυμήσῃ.

Στὸ διάστημα τοῦ τελευταίου
πολέμου οἱ Ἀγγλοὶ παρατή-

ρησαν πῶς ἔχαναν πε-
ρισσότερα ἀεροπλάνα
σὲ ἀνόητα δυστυχή-
ματα κατὰ τὴν ἐπι-
στροφή ἀπὸ τὶς ἀπο-
στολές, παρὰ ἀπὸ τὴ

δράσι τοῦ ἐχθρικοῦ ἀντιαεροπορι-
κοῦ. Μιὰ ἐπισταμένη ἔρευνα ἀπο-
κάλυψε πῶς ἡ παρεμονὴ σὲ μεγά-
λο ὕψος, σὲ ἀτμόσφαιρα μὲ μικρὴ
περιεκτικότητα ὀξυγόνου ἔφερνε
μεταβολές στὴ χημικὴ σύστασι
τοῦ αἵματος τῶν ἀεροπόρων. Ὁ
ὀργανισμὸς τοὺς ἔκαιε πολὺ περισ-
σότερο ζάχαρη ἀπὸ ὅσο ὅταν βρί-
σκονταν στὸ ἔδαφος καί, μὲ τὴν
ἐπίδρασι τῆς ὑπογλυκαιμίας, ἔ-
χαναν τρομερὰ λάθῃ στὴν κυ-
βέρνησι τοῦ ἀεροσκάφους τοὺς.
Γιὰ νὰ ἀντιμετωπιστῇ αὐτὸ, ἔ-
φθανε νὰ ἀλλάξῃ λίγο ἡ σύνθεσι
τῶν φαγητῶν πού ἔτρωγαν οἱ
πιλότοι προτοῦ φύγουν καὶ νὰ
αὐξηθῇ ἡ ἀναλογία τῶν σαχα-
ρούχων φαγητῶν. Γιατὶ ἡ θε-
ραπεία τῶν ὑπογλυκαιμικῶν ἐ-
νοχλήσεων εἶναι τόσο γρήγορη,
ὅσο καὶ ἡ ἐμφάνισί τοὺς. Φθάνει
νὰ πάρῃ κανεὶς σὲ ὁποιαδήποτε
μορφή τὴ ζάχαρη πού τοῦ λείπει,
γιὰ νὰ συνέλθῃ ἀπολύτως μέσα
σὲ λίγα λεπτά.

Ἡ ὑπογλυκαιμία ἐπιδρά ἀρ-

κετά συχνά στους αθλητές, αλλά και γενικά σε κάθε κατηγορία ανθρώπων. Ένας εύπορος βιομήχανος, που λογάριζε πέρσι να αποσυρθή από την ύπηρεσία, παραπονιόταν πως είχε ενοχλητικές τάσεις λιποθυμίας, που έρχονταν ξαφνικά την ώρα που δούλευε. Συμβουλευτήκε ένα καρδιολόγο, που τον διαβεβαίωσε πως η καρδιά του βρισκόταν σε πολύ καλή κατάσταση. Τά ίδια του είπε και ο νευρολόγος. Τελικά ένας συνοικιακός παθολόγος που τον συνάντησε κατά τύχη βρήκε την αληθινή αιτία των ενοχλήσεών του. Του είχε χάσει εντύπωση η ώρα που παρυσιάζονταν οι λιποθυμίες, πάντα προς το μεσημέρι ή αργά το απόγευμα, σε ώρες μακριά από το φαγητό. Ο γιατρός τον συμβούλεψε, αντί για άλλο φάρμακο, να έχει πάντα επάνω στο γραφείο του ένα κουτί ζαχαρωτά. Η νευρική ένταση της σύγχρονης ζωής ήταν ασφαλώς υπεύθυνη για τις ελαφρές αυτές ελλείψεις ζαχαρώδους.

Είναι πολύ πιθανό πολλές διαθεσίες, που η αιτία τους παραμένει άγνωστη, να οφείλονται σε υπογλυκαιμία. Ο καθηγητής Σάρλ Ρισέ, που μελέτησε ειδικά τη χημεία του ζαχαρώδους στο αίμα, γράφει: «Όταν στερούμε από το παιδί για τιμωρία ένα φρούτο ή ένα γλυκό, κάνουμε μια πράξη σωστή ψυχολογικά, αλλά λανθασμένη φυσιολογικά.» Η Βασίλισσα Έλισάβετ της Αγγλίας δεν κάνει ποτέ δημόσιες εμφανίσεις, χωρίς να φάει πρώτα μερικές ταμπλέτες γλυκόζης, γιατί αυτό, όπως βεβαιώνει η ίδια, την βοηθεί να

υπερπηδή τη συστολή της. Ένας Γάλλος, ο περίφημος Κλώντ Μπερνάρ, ανακάλυψε πρώτος πριν από ένα αιώνα τη σταθερότητα του ζαχαρώδους στον οργανισμό, το ρόλο του ήπατος στη ρύθμισή του και την απόλυτη ανάγκη ενός ζαχαρώδους, της γλυκόζης, για τη διατήρησή της ζωής. Δυστυχώς πολύ εύκολα ξεχνούμε πως τα γλυκά και τα φρούτα είναι βασικές τροφές. Το 1944 οι Αμερικανοί στρατιώτες που πήγαν στη Γαλλία πρόσφεραν στους Γάλλους τσιγάρα που τους έλειπαν τόσο, αλλά και ζαχαρωτά και σοκολάτες, που οι Γάλλοι τα θεωρούσαν κατάλληλα μόνο για τα μικρά παιδιά. Και όμως οι Αμερικανοί στο τραπέζι ποτίζουν χωρίς διάκριση τα φαγητά τους με γλυκές σάλτσες ή τα πασπαλίζουν με ζάχαρη.

Συχνά αφήνουμε τα γλυκά για τα παιδιά, για να τα περιποιηθούμε, και έχουμε την έμμονη ιδέα πως τα γλυκά και τα επιδόρπια χρησιμεύουν μόνο για να εξυπηρετούν τη λαίμαργία μας. Χωρίς να το ξέρουμε, επηρεαζόμαστε ίσως από το μακρινό παρελθόν, όπου το ζαχαροκάλαμο ήταν τόσο πολύτιμο, ώστε φαινόταν ουράνιο δώρο. Στις Ινδίες μάλιστα λένε πως οι μάγισσες πηγαιναν και έπαιρναν τα ζαχαροκάλαμα κατευθείαν από τα κέρατα της σελήνης στο πρώτο της τέταρτο. Και στη μεσαιωνική Ευρώπη η ζάχαρη ήταν τόσο σπάνια, ώστε τα παλιά χρονικά λένε πως η Βασίλισσα της Γαλλίας Ιωάννα των Βουρβόνων κατανάλωσε μέσα στο 1372 τέσσερα ζαχαρώδη, δηλαδή έξι κομμάτια ζάχαρη την ημέρα!

Βέβαια η ζάχαρη δεν είναι μια τροφή απόλυτα απαραίτητη. Ο οργανισμός αισθάνεται τόσο έντονα την ανάγκη της ώστε έχει τα μέσα να την φτιάχνει μόνος του από πλήθος άλλες ουσίες. Το ψωμί, οι πατάτες, όλες οι τροφές που οι χημικοί τις βάζουν στην κατηγορία των υδατανθράκων, είναι κυρίως προμηθευτά γλυκόζης. Αυτό όμως γίνεται εις βάρος της πέψης. Ένω η ζάχαρη μπορεί να περάσει άμέσως στο αίμα με ενδιάμεσο μόνο ένα εντερικό υγρό και χωρίς καμιά απώλεια, το άμυλο του ψωμιού χρειάζεται για να αφομοιωθεί τη διαδοχική επέμβαση του σιέλου, του παγκρέατος και των εντερικών υγρών. Η ζάχαρη έχει τόσο άμεση σχέση με τους ζωντανούς ιστούς, ώστε οι Αμερικανοί χειρουργοί άρχισαν να χρησιμοποιούν στις έγχειρήσεις τους σπόγγους φτιαγμένους από ένα παράγωγο του σακχαρώδους. Πιστεύουν πως, αν μείνουν μερικά κομματάκια στα χείλη της πληγής, θα απορροφηθούν αυτόματα.

* * *

Η ζάχαρη θα μείνει πάντα μια τροφή αναγκαία για τον οργανισμό. Μπορεί να μας λείψει βέβαια, αλλά με τίμημα την κατανάλωση μεγαλύτερης ενέργειας, πράγμα που αργά ή γρήγορα θα πληρωθώ. Και δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι σήμερα οι λαοί που καταναλώνουν περισσότερο ζάχαρη, οι Αυστραλοί, οι Νεοζηλανδοί, οι Αμερικανοί, οι Σουηδοί, έχουν μέσο όρο ζωής πολύ μεγαλύτερο από άλλους λαούς. Και, αν οι στατιστικές της θνησιμότητας μπορέ να επη-

ρεάζονται από πλήθος παράγοντες, πρόσφατα πειράματα που έγιναν σε ζώα δείχνουν καθαρά την υπεροχή της διατροφής που είναι πλούσια σε ζάχαρη. Στο Ινστιτούτο Υγιεινής της Διατροφής έγιναν το 1953 συγκρίσεις της εργασίας αρουραίων που τρέφονταν με ζάχαρη και άλλων εξίσου υγιών που τρέφονταν με ψωμί. Το αποτέλεσμα έδειξε πως η επίδοσι των πρώτων ήταν κατά το ένα τρίτο ανώτερη από των άλλων. Το ίδιο πόρισμα βγήκε και σχετικά με την αντοχή στο κρύο. Το πιο εκπληκτικό είναι ότι αρουραίοι, άφημένοι σε χαμηλή θερμοκρασία και ελεύθεροι να φάνε ό,τι ήθελαν προτιμούσαν αυθόρμητα και σάν οδηγημένοι από κάποιο μυστηριώδες ένστικτο τη ζάχαρη από το ψωμί.

Το συμπέρασμα των εργασιών αυτών είναι πως, για κείνους που θέλουν να ζήσουν με τον επιταχυνόμενο ρυθμό της εποχής μας, επιβάλλεται διατροφή αρκετά πλούσια σε ζάχαρη, όπως και για τους αθλητές, τους αεροπόρους, τους κομμάντος. Το ίδιο και για πολλούς ασθενείς, που για να μπορέσουν να αντισταθούν στην αρρώστια ενισχύονται με διαιτολόγιο πλούσιο και εύπεπτο, στο οποίο την πρώτη θέση έχει η ζάχαρη.

Σε πολλές χώρες το βασικό γεύμα της ημέρας είναι το μεσημβρινό, με αποτέλεσμα να δαπανάται όλο το απόγευμα στην πέψη. Αντίθετα, το πρωί πολλοί άνθρωποι φεύγουν για τη δουλειά τους με ένα φλιτζάνι καφέ. Ωστόσο ανάμεσα στο βραδινό φαγητό και στο πρωινό ξύπνημα,

μέσα στις ένδεκα ώρες της νύχτας, ξοδεύουμε τις περισσότερες θερμίδες. Έχει υπολογιστή πώς έπτά ώρες καλού ύπνου ισοδυναμούν με μιάμιση ώρα γρήγορο περπάτημα. Με τις μικροδουλειές του σπιτιού, τη βραδινή ψυχαγωγία ή άλλες ασχολίες, φθάνουμε στο ένα τρίτο της συνολικής κοπώσεως της ημέρας. Για το λόγο αυτό το πρωινό φαγητό θα έπρεπε να είναι πιο πλούσιο. Ύστερα μικρά σύντομα γεύματα με πολλή ζάχαρη, που παρέχουν γρήγορη ενέργεια χωρίς να βαρύνουν το στομάχι, όπως κάνουν οι Άγγλοσάξωνες, είναι αρκετά για να μας διατηρούν σε καλή φόρμα όλη την ημέρα.

Και το σύστημα αυτό είναι το καλύτερο μέσον για να διατηρηται ή σιλουέτα, ανήγγειλε τελευταία ο Άμερικανός γιατρός Φρέντρικ Στέντ του Χάρβαρντ, με κίνδυνο να προσβάλει τις αναρίθμητες γυναίκες που έννοούν να φοβούνται τη ζάχαρη. Πραγματικά, αν όλοι οι γιατροί του κόσμου συμφωνούν ότι για να αδυνατίσει κανείς αρκεί να τρώει λιγώτερο, κανένας δεν έχει βρή ακόμη το μέσο να σιγάσει

όριστικά τις απαιτήσεις της όρεξης. Σήμερα όμως ξέρουμε πώς ή όρεξη εξαρτάται από ένα νευρικό κέντρο στη βάση του εγκεφάλου. Ο γιατρός Στέντ απέδειξε με πειράματα σε ζώα ότι το κέντρο αυτό ήταν απ' ευθείας ευαίσθητο στον βαθμό του ζαχάρου που περιέχεται στο αίμα. Όσο περισσότερη ή αναλογία του, τόσο λιγώτερο ζωή είναι ή όρεξη του ατόμου. Όταν φάτε ένα ζαχαρωτό νηστικός, λέει ο γιατρός Στέντ, χρησιμοποιείτε το καλύτερο μέσο για να ελέγξετε την όρεξί σας και να είστε σε θέση να κάνετε τη δίαιτά σας.

Το ενδιαφέρον αυτής της ανακάλυψης είναι φανερό. Γιατί βασική αρχή κάθε δίαιτας είναι να αποκλείσει το βάσανο της πείνας. Άλλιώς, όχι μόνο αποτυχαίνει, αλλά μπορεί να προκαλέσει και ψυχικές διαταραχές.

Με όλες αυτές τις προϋποθέσεις μπορεί ίσως κανείς να πη πώς ο πλούτος μιας χώρας δεν καθορίζει το επίπεδο της καταναλώσεως ζάχαρης, αλλά ότι ή μεγάλη κατανάλωση ζάχαρης εξασφαλίζει τον δυναμισμό και, κατά συνέπεια, και τον πλούτο μιας χώρας.

♦ 'Αφού τελείωσε το φαγητό του σ' ένα εστιατόριο υπερπολυτελείας, όπου συνήθιζε να συχνάζει, ο κύριος ζήτησε το λογαριασμό. Όταν τον είδε, είπε στο γκαρσόνι :

- Δώσε μου το χέρι σου. Θέλω να σε αποχαιρετήσω.
- Φεύγει ο κύριος μακριά; ρώτησε το γκαρσόνι.
- Πάντως πολύ μακριά απ' αυτό το εστιατόριο!

Constellation

ΕΝΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ

Η « Έκλογη » υπόσχεται στους αναγνώστες της μια νέα σειρά αστυνομικών διηγημάτων που θα ενδιαφέρουν όλους. Σαν πρώτο δείγμα, δημοσιεύουμε το αραιότερο γνωστό διήγημα αστυνομικής υποθέσεως της παγκοσμίου φιλογογικής παραγωγής των αιώνων, που γράφτηκε από τον Άλικαρνασσέα Ηρόδοτο.

ΤΟ ΑΚΕΦΑΛΟ ΠΤΩΜΑ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ τοῦ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ

Οι « αστυνομικές ιστορίες » δεν αποτελούν κάτι το νέο, δεν είναι δηλαδή καινούργιο « είδος ». Από τα πιο παλιά χρόνια, γνωρίζουμε διάφορες « καταστάσεις » με ύψη ή εξέλιξη αστυνομική. Να δύο πρόχειρα παραδείγματα. Η βιβλική περιγραφή της περιπέτειας του Προφήτη Δανιήλ, που τόσο έξυπνα αποκάλυψε τα δύο εκείνα πονηρά και κακοηθέστατα γερόντια που συκοφαντούσαν την αγνή Σουζάννα. Ο « Οιδίπους στα Τύρανους » του Σοφοκλέους, το πιο τραγικό « αστυνομικό » δράμα, το πιο περίεργο και σκληρό, στο οποίο ο ίδιος ο « ντέτεκτιβ » συλλαμβάνει τον εαυτό του και αυτοτιμωρείται!

Ανάμεσα σε τόσες άλλες μεγάλες περιγραφές, ο Πατέρας της Ιστορίας, ο Ηρόδοτος ο Άλικαρνασσεύς, μας έκληροδότησε — πρώτος αυτός — πολλές « συνταγές » για κάθε αστυνομική ή κατασκοπευτική δράση. Μήπως, ειδικά για τη συνεισφορά, απ' αυτόν δεν έμαθαν οι νεώτεροι την έγγραφη με ανεξίτηλο ύγρο επάνω στο ξυρισμένο δέρμα του κεφαλιού και την αποστολή του ζωντανού γράμματος, όταν τα μαλλιά του ταχυδρόμου θα είχαν φυτρώσει και πάλι;

Πάντως, πριν από το « Ακέφαλο πτώμα » του Ηρόδοτου, κανείς άλλος δεν πέτυχε να παρουσιάσει μια ολοκληρωμένη διήγησι με τόσα πολλά (και ... σύγχρονα) στοιχεία. Η απόλυτη ισορροπία των γεγονότων, το πλούσιο λεκτικό, το « χιούμορ », το μυστήριο, ή πονηρία, αλλά και ή « μοιραία » γυναίκα, τέλος ο « κλειστός » ή μάλλον ο « στεγανός » χώρος (μήπως όλοι οι μεγάλοι, αλλά και οι μικρότεροι συγγραφείς του είδους δεν έγραφαν ιστορίες με εγκλήματα που γίνονται σε δωμάτια απολύτως κλειστά;) δημιουργούν την τελειότητα του κεφαλαίου αυτού της Ιστορίας του, όπου περιγράφει το βίο και την πολιτεία ενός Φαραώ.

Μια φορά κι έναν καιρό, στην εποχή της Δευτέρας Δυναστείας των Φαραώ, υπήρχε ένας φελλάχος που ζούσε τίμια, δηλαδή φτωχικά, στις όχθες του Νείλου. Άλλοτε είχε χρηματίσει αρχιτέκτονα του Βασιλιά, αλλά έχωσε τόσα βάσανα με τους ισχυρούς που χορηγοποιούσαν την τέχνη του, ώστε προτίμησε να χαθί από τα μάτια τους και να ζήσει ήρεμος και απένταρος.

Λένε ὅτι «τὸ καλὸ φαῖ συντομεύει τὴ ζωή». Εἰχνάνε ὅμως αὐτοὶ ὅτι στὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα φτάνει καὶ ὅποιος πεινᾷ. Γι' αὐτό, ὁ ταλαίπωρος Αἰγύπτιος, τώρα ἐνίωθε ὅτι ἀπὸ τίς τόσες στερήσεις θὰ πέθαινε. Φώναζε λοιπὸν

Ὁ Ἡρόδοτος, ὁ ἄνθρωπος ποὺ οἱ μεταγενέστεροι ὠνόμασαν «Πατέρα τῆς Ἱστορίας», γεννήθηκε στὴν Ἀλικαρνασσὸ τὸ 484 καὶ ἐζησε ὡς τὰ 410 π. Χ. Ἐξῆς γιὰ ἀρκετὸ διάστημα στὴν Ἀθήνα καὶ ὕστερα ἐγκαταστάθηκε στοὺς Θουρίους τῆς Ἰταλίας. Προτοῦ συγγραφῆ τὴν ἱστορία του, ὁ Ἡρόδοτος ταξίδεψε σὲ πάρα πολλές χώρες, στὴ Σκυθία, τὴν Περσία, τὴ Βαβυλωνία, τὴ Φοινίκη καὶ τὴν Αἴγυπτο. Ἡ ἱστορία του διαιρεῖται σὲ 9 βιβλία καὶ καθένα τιτλοφορεῖται μὲ τὸ ὄνομα μιᾶς ἀπὸ τίς ἐννέα Μοῦσες.

τὰ παιδιὰ του — εἶχε δύο ἀγόρια — καί, στὴ σκοτεινιά τῆς «ἔζμπας» του, τῆς καλύβας του, χωρὶς μάρτυρες, τοὺς μίλησε ἔτσι:

«Παιδιά μου», τοὺς εἶπε, «πάντοτε πίστευα ὅτι ἡ ἐργασία εἶναι χρυσός. Δούλεψα πολὺ, καὶ γι' αὐτὸ πεθαίνω φτωχός. Δὲν γνωρίζω ἂν ὁ ἄνθρωπος πλάστηκε γιὰ νὰ κοπιᾷ καὶ νὰ προσπαθῇ, ὅπως μᾶς βεβαιώνουν αὐτοὶ οἱ Χαλδαῖοι ποὺ λένε ὅτι διαβάζουν τὸ μέλλον στὰ ἄστρα. Ἀλλὰ τώρα, ποὺ θὰ φύγω γιὰ ἓνα κόσμον ποὺ πιστεύω ὅτι εἶναι καλύτερος, στὸ βασίλειο τοῦ πρώτου μας ἀρχοντα καὶ τῶν 330 διαδόχων του, θυμοῦμαι ὅτι ποτὲ δὲν ἔκνουςα νὰ μιλοῦν γιὰ τὰ καλὰ τῆς ἐργασίας ἄλλοι ἄνθρωποι ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς τεμπέληδες. Τώρα, μὴ ἔχοντας ἄλλο νὰ σᾶς ἀφήσω κληρονομιά, θὰ σᾶς ἐκμυστηρεῦθω τὸν τρόπο

γιὰ νὰ ζήσετε πλούσια, χωρὶς νὰ δουλεύετε...».

Μετὰ ἀπὸ τὸν πρόλογο αὐτόν, ὁ γέρος χαμήλωσε τὴ φωνή του καὶ τὰ δύο του παιδιὰ σκύψανε γιὰ νὰ τὸν ἀκοῦνε. Τόσο σιγὰ τοὺς μιλοῦσε, ὥστε στὴν κατάκλειστη καλύβα μποροῦσε κανεὶς ν' ἀκούσῃ τὸ πέταγμα τῶν ἱερῶν κουνουπιῶν, ποὺ μόλις εἶχαν γεννηθῇ ἀνάμεσα στὰ καλάμια καὶ τοὺς λωτοὺς τοῦ Νεῖλου.

Ὁ θάνατος ἔκανε ὅ,τι ἔπρεπε. Τὰ παιδιὰ ἔκλαψαν τὸν πατέρα τους. Κι ὅπως δὲν εἶχαν χρήματα, τὸν ταρίχευσαν μ' ἓνα μόνο καθαρτικὸ ἁλάτι, ποὺ τὸν διατήρησε ἀκριβῶς τίς 70 ἡμέρες ποὺ πρόβλεπε, σὰν ἐλάχιστο ὄριο, τὸ ἔθιμο τῆς ἐποχῆς.

Οἱ μῆνες πέρασαν... Τὰ νερά τοῦ Νεῖλου ἐγίναν πράσινα, μετὰ κοκκίνισαν καί, τέλος τὸ φθινόπωρο ἔφτασε, μὲ τίς συνηθισμένες του πλημμύρες.

Ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα, ὁ Φαραὼ Ραμσής ἦταν ἐκπληκτος ἀπὸ κάτι ποὺ συνέβη. Πρέπει ὅμως νὰ ξέρουμε γι' αὐτόν, ὅτι σὰν ἄνθρωπος ἦταν πολὺ ἐξυπνος κι ὅτι οἱ ἱερεῖς ἔλεγαν ὅτι κάποτε μῆκε—καὶ ζωντανὸς βγῆκε—ἀπὸ τὴν περιοχὴ ποὺ οἱ Ἕλληνες ὀνομάζουν Ἀθή. Ἐκεῖ μάλιστα (τὸ βεβαίωναν οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς) ἔπαιξε ζάρια μὲ τὴ Δήμητρα, καὶ πότε τὴν κέρδιζε, πότε ἔχανε, ἀλλὰ τελικὰ αὐτὸς ἔφερε τίς μεγαλύτερες ζαριές, ὥστε, γυρίζοντας ἀπὸ τὸν Ἀθή, κουβάλησε καὶ τὸ δῶρο ποὺ τοῦ ἔκανε ἡ θεά, μιὰ πετσέτα ἀπὸ ἀτόφιο χρυσάφι, πρᾶγμα ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ Δήμητρα εἶχε καλὸ χαρακτῆρα

κι ὅτι χάριζε, ἄχρηστα ἴσως, ἀλλὰ πάντως βαρύντιμα δῶρα. Τώρα ὅμως ὁ Φαραὼ τὰ εἶχε χαμένα. Ἡ ἐξυπνάδα του δὲν μποροῦσε νὰ βοηθήσῃ σὲ τίποτε. Εἶχε ἓνα θησαυρό, τόσο μεγάλο, ὥστε κανένας μαθηματικὸς τοῦ βασιλείου του δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ὑπολογίσῃ. Κι ἐπειδὴ κανένα χρηματοκιβώτιο δὲν τὸν χωροῦσε, ἔβαλε καὶ φτιάχνανε ἓνα δωμάτιο ἀπὸ ὀγκόλιθους πελεκητοὺς, ποὺ μόνο ἓνας τοῖχος τοῦ ἐβλεπε πρὸς τὰ ἔξω. Μοναδικὴ εἴσοδος, μιὰ πόρτα πρὸς τὴ βασιλικὴ κρεββατοκάμαρα, ἀλλὰ κι αὕτὴ ἦταν ἀθέατη καὶ ἀνοιγε μὲ ἓνα πολυπλοκο χειρισμό, πολὺ καλὰ κρυμμένο.

Κι ὅμως, παρὰ τίς τόσες ἀσφάλειες, ὁ Ραμσής κάθε τόσο τώρα τελευταῖα, διαπίστωνε ὅτι τὸ χρῆμα τοῦ ἔκανε φτερά καὶ ὅτι μισοάδειαζαν τὰ κιούπια τῆς περιουσίας του. Εἶχε εἰδοποιήσῃ τὴν κρατικὴ ἀστυνομία, ἡ ὁποία ἔκανε τίς συνηθισμένες ἐρευνες μὲ τὴ... συνηθισμένη ἀποτυχία. Εἶχε καταφύγει σὲ ἰδιωτικούς (αντετέκτιβ), ποὺ, ἀφοῦ μέτρησαν, ὑπολόγισαν, ἐξέτασαν, ψαχοῦλεψαν, εἶπαν, τέλος, ὅτι δὲ βρίσκουν τίποτε... κι ἄς τὸ πάρῃ τὸ ποτάμι, δηλαδή ὁ Νεῖλος! Τελικὰ τίποτε ἄλλο δὲν ἐγίνε ἀπὸ τὸ νὰ μικραῖνῃ κάθε μέρα καὶ περισσότερο ὁ θησαυρός. Κι ὅμως οἱ σφραγίδες στὶς ἀλυσίδες τῆς πόρτας δὲν παραβιάζονταν. Ἡ αἰθούσα αὐτὴ ἔμενε κατάκλειστη, ἀπόλυτα, ἐντελῶς ἄθικτη, χωρὶς κανένα τρόπο εἰσόδου. Φύλακες περιπολοῦσαν μπροστὰ στὴν πόρτα τῆς, μέσα στὴ βασιλικὴ κρεββατοκάμαρα, ἐκεῖ ὅπου ὁ Φαραὼ περνοῦσε ἡμέρες καὶ νύχτες ἀγωνίας,

μὴ μπορώντας νὰ μάθῃ πῶς τὸν κλέβουν. Γιατὶ οἱ λυποδύτες ἦταν ἀχόρταγοι. Κάθε τόσο, σὰν ἰδιοκτῆτες μπαϊνόβγαιναν, ἀφαιροῦσαν τοῦ κόσμου τὰ πράγματα καὶ ξαναρχόντουσαν πάλι, καὶ πάλι ἔκλεβαν.

Κάποτε, τέλος, κι ὁ Φαραὼ κατάλαβε ὅτι, ἂν δὲν φρόντιζε μόνος, κανεὶς δὲν θὰ τὸν βοηθοῦσε, κι ἄς ἦταν βασιλιάς. Διέταξε καὶ τοῦ κατασκευάσαν δίχτυα στερεὰ σὰν μέταλλο καὶ τόσο λεπτά, ὅπως οἱ ἱστοὶ τῆς ἀράχνης. Αὐτὴ τὴν παγίδα τὴν ἔστησε στὸ δωμάτιο τοῦ θησαυροῦ, γύρω ἀπὸ τὰ ἀγγεῖα ποὺ εἶχε το χρυσάφι καὶ τὰ πολύτιμα πετράδια.

Τὴν ἐπομένῃ, ὅταν μῆκε στὸ θησαυροφυλάκιο, κόντεψε νὰ πέσῃ κεραυνόπληκτος. Στὰ δίχτυα ἦταν μπλεγμένο ἓνα γυμνὸ καὶ ἀκέφαλο πτώμα! Τριγύρω καμιά ἀταξία. Κανένα δεῖγμα πάλης. Ἀπὸ πούθεν δὲν φαινόταν ἀνοιγμα. Μόνο, κάτω ἀπὸ τὸν νεκρό, σιγὰ-σιγὰ, ἔπηξε τὸ αἷμα ποὺ εἶχε τρέξει ἀπὸ τὸ σῶμα του. Ἐφαξαν πέτρα πρὸς πέτρα τοὺς τοίχους. Τίποτε... Καὶ τὸ μυστήριο, τώρα, ἔγινε πῶς μυστήριο ἀκόμη.

Ἀλλὰ ὁ Φαραὼ ἦταν ἀμυντέριος ἄνθρωπος. Δὲν πίστευε στὰ θαύματα οὔτε καὶ στὶς ὑπερκόσμιες δυνάμεις, κι ἄς εἶχε παίξει ζάρια μὲ τὴ Δήμητρα, ποὺ, νικημένη, τοῦ χάρισε καὶ χρυσὸ δῶρο. Κατάλαβε ὅτι κάτι συνέβαινε κι αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὸ βρῇ. Διέταξε λοιπὸν νὰ κρεμάσουν ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη τὸ ἀκέφαλο πτώμα καὶ νὰ τὸ φρουροῦν νύχτα-μέρα, προσέχοντας ποῖος θὰ προσπαθήσῃ νὰ τὸ πλησιάσῃ. Κι ἀκόμα διέταξε

νά συλλάβουν, και νά τοῦ φέρουν ὅποιον ἄνθρωπο — γυναῖκα, ἄνδρα ἢ παιδί — ἔδειχνε κάποια συγκίνησι. Πράγματι, τὴν ἐπομένη, βρέθηκαν... μεθυσμένοι, στουπί, ὅλοι οἱ φρουροί, μετὶ τοῦ μισοῦ κεφάλι ξυρισμένο γουλί. Τὸ πτώμα εἶχε κάνει φτερά!

Τέτοιος ἦταν ὁ θυμὸς τοῦ Ραμσή, ὥστε γιὰ πολλές μέρες οἱ αὐλικοί του ἔτρεμαν, οἱ γυναῖκες του γύριζαν πανικόβλητες καὶ ἡ οἰκογένειά του ἦταν τρομοκρατημένη. Οἱ φρουροί ἀνασκολοπίσθηκαν, τοὺς κόψαν στὰ τέσσερα τραβώντας χέρια καὶ πόδια πρὸς διαφορετικὴ κατεύθυνσι, καὶ ρίξαν τὰ κρέατά τους στ' ἄγρια σκυλιά. Ἀλλὰ ὅλα πάλι ἤρεμψαν, μόλις ὁ Φαραὼ σκέφθηκε κάτι ἀκόμη, γιὰ νὰ διαλευκάνῃ τὸ μυστήριον ποὺ τὸν βασάνιζε.

Ἐβале τῇ μοναχοκόρῃ του σ' ἓνα σπίτι μέσα, στὴν πόλι, ποὺ ἦταν ἀνοιχτὸ γιὰ κάθε περαστικό. Τὴν διέταξε νὰ δέχεται καλὰ καὶ νὰ περιποιῇται ὅλους τοὺς διαβάτες. Πρὶν ὅμως ὑποταχθῇ στὸ θέλημά τους, αὐτοὶ ἔπρεπε νὰ τῆς ἐκμυστηρευθοῦν ὅ,τι πιὸ ἐγκληματικό, ἀλλὰ καὶ ἔξυπνο καὶ μυστηριώδες εἶχαν κάνει στὴ ζωὴ τους. Φυσικά, ἡ συμπεριφορὰ αὐτῇ ἐὼς πατέρα — ἔστω καὶ Φαραὼ — πρὸς τὴν κόρη του δὲν εἶναι σωστή, κατὰ τὰ σύγχρονά μας ἦθη καὶ ἔθιμα. Ἀλλὰ οἱ ἄρχαιοι Αἰγύπτιοι φαίνεται ὅτι τὰ συνήθιζαν κάτι τέτοια. Μήπως ὁ Χέοπας δὲν ἔκανε τὰ ἴδια στὴν κόρη του;

Υπάκουη ἡ κοπέλα, ἔκανε ὅ,τι ἤθελε ὁ βασιλιάς. Δέχθηκε ἔτσι κάθε καρυδιὰς καρύδι. Κι ὅπως ἦταν ὁμορφὴ καὶ δὲν ζητοῦ-

σε ἄλλη ἀνταμοιβὴ παρὰ μιὰ διήγησι, τὸ σπίτι τῆς τὸ πολιορκούσαν καθημερινὰ χιλιάδες ἄνθρωποι. Ὅλους τοὺς ἄκουγε μετ' ἐπιποσὴ καὶ ὑπομονή. Ἦξερε ὅτι ἀπὸ τὴν ἀντίληψί τῆς ἐξαρτιόταν ἡ τιμὴ τῆς οἰκογενείας τῆς. Ἐπρεπε νὰ βοῇ αὐτὸν ποὺ πρόσβαλε τὸν πατέρα τῆς κλέβοντας τὸ θησαυρὸ του... Ἐπὶ τέλους, κάποια μέρα, παρουσιάστηκε ἓνας νέος, ὁμορφος σὰν τὸν Ραμσή, μετ' ὁλόβια ὅμως μύτη καὶ τετράγωνους ὤμους. Ὑποκλίθηκε καὶ ἡ κοπέλα ποὺ συγκινήθηκε στὸ ἀντίκρυσμά του, τὸν ρώτησε μετ' ἐνθουσιασμοῦ τί ἔχει νὰ τῆς διηγηθῇ.

Γέλασε ὁ νεαρὸς Αἰγύπτιος καὶ φάνηκαν τὰ κάτασπρα δόντια του: «ὦ νέα καὶ ὠραία, ποὺ μοιάζεις ἀρχοντογεννημένη, θὰ ἱκανοποιήσω τὴν περιέργειά σου. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ ἱστορία μου θὰ κάνῃ τὴν καρδιά σου νὰ σπαραγῇ σὰ περιστέρι τῆς Μέμφιδος! Ὁ πατέρας μου ἦταν ὁ ἀρχιτέκτονας ποὺ ἔκτισε τὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ Φαραὼ. Τοποθέτησε μιὰ πέτρα στὸν ἐξωτερικὸ τοῦ τοῦχο μετ' ἐπίτοιχα σοφὴ ἰσοροπία, ὥστε ἓνας ἄνθρωπος, μετ' ἓνα μόνον, ἀλλὰ σωστὴ κίνησι, ν' ἀλλάξῃ τὴ θέσι τῆς καὶ νὰ παρουσιάζεται ἓνα μικρὸ, ἀλλὰ ἀρκετὸ ἀνοιγμα, ποὺ τίποτε ἀπολύτως δὲν τὸ προδίδει. Προτοῦ πεθάνῃ, εἶπε τὸ μυστικὸν τοῦ σὸν ἀδελφὸ μου καὶ σ' ἐμένα. Οἱ δύο μας κλέβουμε τὸν καιρὸ τὸν θησαυρὸ, περνώντας ἀπὸ τὴν μυστικὴν, τὴν ἀθέατην πόρταν τῆς πέτρας! Εἴμαστε πολὺ εὐτυχισμένοι καὶ δὲν εἴχαμε τύψεις, γιὰ τὸ βασιλικὸν χρῆμα ἀ' ἡκεῖ σ' ὅλο τὸ λαό, ἄρα καὶ σ' ἐμᾶς... Μιὰ νύχτα

ὅμως ὁ ἀδελφός μου πιάστηκε σὲ κάτι δίχτυα. Μετ' ἐκείνου νὰ τοῦ κόψω τὸ κεφάλιν καὶ νὰ τὸ πάρω μαζί μου, γιὰ τὴν ἀλλοίωσιν θά τὸν ἀναγνώριζαν καὶ θὰ κινδύνευα καὶ ἐγώ. Φυσικά, γιὰ λόγους προνοίας, καὶ ἀφοῦ προσπάθησα, χωρὶς ἐπιτυχίαν, νὰ τὸν λύσω, ἔκανα ὅτι μοῦ ζητοῦσε. Ὅταν ὅμως ὁ Φαραὼ τὸν κρέμασε ἔξω ἀπὸ τὸν τοῦχο, ἡ μητέρα μου μοῦ εἶπε πὼς θὰ μετ' ἀπαγγείλῃ, ἂν δὲν κλέψω τὸ πτώμα τοῦ ἀδελφοῦ μου γιὰ νὰ τὸ θάψω ὅπως προστάζει ἡ συνήθεια. Καὶ τότε, ἔκανα τὴν πιὸ ἔξυπνη πράξιν τῆς ζωῆς μου. Νοίκιασα γαϊδούρια καὶ τὰ φόρτωσα μετ' ἀσκήν γεμάτα κρασί. Τράβηξα πρὸς τὸν τοῦχο καὶ τοὺς φρουροὺς, ποὺ ἐπαίζαν ζάρια. Τὰ βόλεψα ὥστε πλάϊ τους νὰ τρυπήσω ἓνα ἀσκήν, ν' ἀρχίσω τὰ κλάματα καὶ νὰ τοὺς κάνω νάρθουν γύρω μου. Φυσικά, γιὰ νὰ μὴν πάῃ χαμένο τὸ κρασί, αὐτοὶ ἄρχισαν νὰ τὸ πίνουν καθὼς ἔτρεχε ἀπὸ τὴν τρύπα. Ὅταν τελείωσε, προσπάθησαν νὰ μετ' ἀπαγγείλουν. Μετ' ἐκείνου, γίναμε φίλοι, ἐπαίξαμε ζάρια καὶ... ἔχασα ἓνα ἀκόμη ἀσκήν κρασί. Σὲ λίγο μόνον ροχαλητὰ ἀκουγόντουσαν. Ἀμέσως τοὺς κούρεψα, ἄρπαξα τὸ πτώμα τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ ἔφυγα. Φυσικά, τὴν ἐπομένην, πῆγα νὰ παρακολουθῇ τὴν τιμωρίαν τους, γιὰ τὴν ἡμέραν νὰ δῶ ἂν ξαναφύτρωναν τὰ μαλλιά τους.»

Ἀκούγοντας ὅλα αὐτὰ ἡ κόρη τοῦ Φαραὼ, τόσο θαύμασε, ὥστε

λίγο ἔλειψε νὰ ξεσχάσῃ τὸ καθήκον τῆς. Εὐτυχῶς θυμῆθηκε ὅτι γιὰ τὴν τιμὴ τῆς οἰκογενείας τῆς βρισκόταν σ' αὐτὸ τὸ σπίτι καὶ, ἀποτομα, μετ' ἀπὸ τὴν χέρια, ἄρπαξε γερὰ τὸ χέρι τοῦ νέου, ποὺ φαινόταν κάτω ἀπὸ τὸ χιτῶνα του. Ἀλλὰ, μόνον ποὺ δὲν ἔμεινε στὸν τόπον ἀπὸ φόβου. Στὰ δέκα δάκτυλά τῆς κρατοῦσε ἓνα... κομμένο χέρι, ἐνῶ ὁ νέος ἔφευγε τρεχάτος καὶ σκασμένος στὰ γέλια.

Ὁ Φαραὼ θαύμασε, ὅταν ἡ κόρη του τοῦ τὰ εἶπε ὅλα... χαρτί καὶ καλαμάρι (!). Ἐδήλωσε ἐπίσημα ὅτι συγχωρῇ τὸν κλέφτην, ἀρκεῖ νὰ παρουσιασθῇ καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ συγγνώμην. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ὁ νέος — ἂν καὶ τόσο ἔξυπνος — τὸν πίστεψε! Ἀλλὰ ἀκόμη πιὸ περίεργον εἶναι ὅτι ὁ Φαραὼ — ἂν καὶ βασιλιάς τῆς ἐποχῆς — κράτησε τὸ λόγο του! Ὁ Ραμσῆς τὸν δέχθηκε μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Τὸν ἔκανε πρωθυπουργόν. Τὸν διόρισε θησαυροφύλακα. Τὸν πάντρεψε μετ' ἡνίκαν τὴν κόρη του. Τὸ τελευταῖον αὐτό, μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ τὸν ταλαιπωρῇ σὰν πεθερὸς!

Αὕτη εἶναι ἡ «περίπου» μετάφρασις τοῦ πρώτου — ὅπως νομίζουμε — ἀστυνομικοῦ διηγήματος τῆς παγκοσμίου φιλολογίας. Καὶ ὅποιος ἐπιθυμῇ νὰ μελετήσῃ τὸ κείμενον χωρὶς καμιά προσθαφαίρεσιν, ἂς συμβουλευθῇ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἡροδότου, βιβλίον δευτέρου, «Εὐτέρου», κεφάλαιον 121.

◆ Κανείς δὲν ἀρρωσταίνει ἀπ' αὐτὰ ποὺ τρώει. Ἀρρωσταίνει ἀπ' αὐτὰ ποὺ τὸν τρώει.

Best Jokes

Ένας κόσμος ολόκληρος αρχίζει
έκεί που σταματά η λογική

Έχουν οι γυναίκες μία έκτη αίσθησι;

Της

Δρ LOUISA RHINE

Ο άνδρας μου είναι γιατρός, διευθυντής του εργαστηρίου παραψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ντιούκ της Βορείας Καρολίνας από το 1940 και εγώ τον βοηθάω στη δουλειά του. Η παραψυχολογία (μπορούμε να πούμε έδω) προχωρεί πέρα από τα σύνορα που θέτει η συνήθης ψυχολογία, στο βασίλειο της ψυχικής έμπειρίας.

Δουλειά μου είναι να διαβάζω, να ελέγχω, να ταξινομώ και να κάνω κατάλογο των διαφόρων περιπτώσεων που τις χωρίζουμε σε τρεις κύριες κατηγορίες:

α) Τηλεπάθεια — γνώσι των σκέψεων που γίνονται στο νου κάποιου άλλου.

β) Διόρασι — γνώσι γεγονότων που συμβαίνουν κάπου χωρίς τη βοήθεια έντυπωσης από αίσθησεις, όπως της όρασεως ή της αφής.

γ) Προαίσθησι — γνώσι γεγονότων του μέλλοντος προτού συμβούν.

Πολλοί άνθρωποι μας γράφουν

για παράξενα πράγματα που τους συμβαίνουν όταν μαθαίνουν πως το εργαστήριό μας είναι κέντρο ψυχικών έρευνών. "Ως τώρα έχουμε καταγράψει 8.000 περιπτώσεις, από τις οποίες τις 6.000 μας τις έδωσαν γυναίκες. Πάντως κρατούμε κάπου το ένα τρίτο των περιπτώσεων που μας αναφέρονται και απορρίπτουμε τις άλλες γιατί είναι φανερό πως προέρχονται από μη ισορροπημένα πρόσωπα ή δεν είναι αρκετά πειστικές.

Τα περισσότερα γράμματα προέρχονται από τις γυναίκες και είναι γεμάτα ελκικήρια ή κάποια σύγχυσι και άπορία.

"Ο άντρας μου νομίζει πως είμαι τρελλή, αλλά...". "Δεν το είπα σε κανένα γιατί φοβάμαι μήπως με κοροϊδέσουν...". "Πώς είναι δυνατό να συμβαίνει κάτι τέτοιο;...".

"Ένα από τα πρώτα γράμματα που λάβαμε, από μια γυναίκα, έλεγε: "Ένα βράδυ είδα στο όνειρό μου ότι κάποιος χτύπησε

την πόρτα μου. "Ανοιξα και είδα ένα παιδί που κρατούσε μια ανθοδέσμη. Δεν ένιωσα έκπληξι, πήρα τα λουλούδια μέσα, τα έβαλα επάνω στο τραπέζι και ξέσπασα σε κλάματα.

"Υστερα από τρεις εβδομάδες ο άντρας μου πέθανε ξαφνικά από καρδιακή προσβολή. Την επομένη της κηδείας χτύπησε η πόρτα κι είδα μπροστά μου το παιδί ενός αθροπώλειου με μια ανθοδέσμη που είχε φθάσει καθαυστερημένη για την κηδεία... Την πήρα μέσα, την έβαλα επάνω στο τραπέζι και ξέσπασα σε κλάματα. Εκείνη τη στιγμή κατάλαβα πως το έπεισόδιο είχε συμβή ακριβώς όπως το είχα όνειρευτή".

Κάθε φορά διαβάζαμε μια διαφορετική ιστορία: καμιά φορά ένα γράμμα περιείχε δύο και τρία περιστατικά.

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως οι γυναίκες δείχνουν πολύ περισσότερο ενδιαφέρον για τα φαινόμενα της παραψυχολογίας από τους άνδρες. Σε μια οικογένεια ο άνδρας είναι ο σκεπτικιστής ιδίως αν είναι η γυναίκα του που παθαίνει αυτά τα φαινόμενα.

"Ίσως η διαφορά αυτή να εξηγείται από το γεγονός ότι η ζωή απαιτεί από τους άνδρες να είναι όρθολογιστές και ρεαλιστές στη δουλειά τους. Ο γιατρός δεν μπορεί να πη στον άσθενή πως έκανε τη διάγνωση της αρρώστιας του από ένα όνειρο και ο επιχειρηματίας πρέπει να είναι πειστικός, αλλά ή προαίσθησι και τα παρόμοια δεν έχουν σχέση με τη ρεαλιστική σκέψι.

Η ατμόσφαιρα μέσα στην οποία ζουν οι άνδρες απαιτεί

απ' αυτούς να έχουν συνεχώς στραμμένη την προσοχή τους στα γεγονότα της πραγματικότητας. Αλλά αυτός ο τρόπος σκέψεως δεν είναι πιθανό να οδηγήσει σ' αυτές τις σπάνιες ψυχικές καταστάσεις. Μπορεί σε αρκετούς άνδρες να συμβαίνουν τέτοια φαινόμενα, αλλά αρνούνται να τα παραδεχθούν και ακόμη λιγότερο να γράφουν γι' αυτά.

Η νοικοκυρά όμως δεν έχει προβλήματα «ρεαλισμού» να λύσει. Και βρίσκει στις φίλες της ένα ακροατήριο γεμάτο συμπάθεια. Μαζί τους μπορεί να συζητήσει το όνειρο ή το προαίσθημα που είχε.

Τα ψυχικά αυτά φαινόμενα δεν αναφέρονται καθόλου σε σημαντικά γεγονότα. Συχνά σχετίζονται με τα πιο συνηθισμένα και καθημερινά γεγονότα και πολλές φορές περνούν απαρατήρητα σαν απλές συμπτώσεις. Μια μητέρα παρατηρεί καμιά φορά πως ένα παιδί της φαίνεται να ταυριάζει πιο πολύ με τη σκέψι της, να καταλαβαίνει τους λογισμούς της καλύτερα και ταχύτερα από τα άλλα. "Έχω ένα γιό και τρεις κόρες και όταν το τρίτο μου παιδί, ή Μπέτσυ, μεγάλωσε αρκετά, παρατήρησα πως υπήρχε κάποια σχέση ή αμεσάμας. Ένιωθα πάντα να βρίσκωμαι πολύ κοντά σε όλα μου τα παιδιά, αλλά ή Μπέτσυ φαινόταν πως διάβαζε τις σκέψεις μου. Πολύ συχνά μου έλεγε κάτι που το σκεπτόμουν ακριβώς εκείνη τη στιγμή.

"Ένα πρωί στο τραπέζι είχε μείνει μια φρυγανιά στο πιάτο. Σκέφθηκα να την πάρω, αλλά αποφάσισα τελικά να μην τη φάω γιατί είχα αρχίσει να παίρ-

νω βάρος. Ἀκριβῶς ἐκείνη τὴ στιγμή ἡ Μπέτσου εἶπε : « Μαμά, εἶσαι πῶς παλαιά τώρα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά· δὲν νομίζεις ;

»Μιὰ ἄλλη μέρα, τὴν ὥρα ποὺ βούρτσιζα τὰ μαλλιά τῆς Μπέτσου, σκεπτόμουν αὐτὴν μιὰ ἱστορία ποὺ εἶχα διαβάσει στὴν ἐφημερίδα : πῶς στὶς Ἰνδίες οἱ ἐπίτοκες κλείνονταν σὲ κάτι φοβερά σπῆτια γιὰ νὰ γεννήσουν. Ἡ Μπέτσου διέκοψε τὶς σκέψεις μου λέγοντας. — Φαντάζομαι, μαμά, πῶς τὴ στιγμή αὐτὴ κάποιο μωράκι θὰ γεννιέται κάπου στὸν κόσμον.»

Φέρνοντας στὸ νοῦ διάφορα περιστατικά ἀπὸ τὴ ζωὴ μου σὰν συζύγου καὶ μητέρας, καταλαβαίνω πῶς πολλὲς γυναῖκες θεωροῦν ἀπλὲς συμπτώσεις διάφορα φαινόμενα ποὺ εἶναι ἐξω-αισθητικά. Στὸ ἐργαστήριό μας ἔχουμε καταγεγραμμένα πολλὰ τέτοια περιστατικά, ποὺ ὅλα μαζί δίνουν τὴν εἰκόνα μιᾶς καταπληκτικῆς ιδιότητος τοῦ ἀνθρώπινου μυαλοῦ.

Προτοῦ ἔρθη τὸ πλῆγμα.

Ἔχουμε τὸ παράδειγμα τῆς νεόνυμφης γυναίκας ποὺ ἀρνήθηκε νὰ μπῇ μετὰ τὸν ἄνδρα τῆς σὲ ἓνα τραῖνο ἐνῶ στέκονταν καὶ οἱ δύο στὸ σταθμὸ μετὰ τὰ εἰσητήρια στὰ χέρια. Δὲν εἶχε κανένα λόγο νὰ ἀρνηθῇ, ἀλλὰ κάτι τῆς ἔλεγε ὅχι. Ὁ ἄνδρας τῆς θύμωσε, ἀλλὰ τὸ τραῖνο ἐκτροχιάστηκε δυὸ ὥρες ἀργότερα καὶ εἶχε εἰκοσι νεκροὺς καὶ ἑκατοντάδες τραυματίες.

Ἐνῶ ἄλλο ζευγάρι πῆγε νὰ μείνῃ τὴ νύκτα σὲ ἓνα μικρὸ ξενοδοχεῖο. Ὅταν κοιμήθηκαν,

ἡ γυναίκα ὠνειρεύτηκε πῶς τὸ ξενοδοχεῖο γκρεμίστηκε ἀπὸ μιὰ ἔκρηξι. Εὐπνήσε μετὰ τὸ ἔντονο συναίσθημα πῶς ἔπρεπε νὰ φύγουν ἀμέσως. Παρ' ὅλο ποὺ ἦταν χαράματα καὶ ποὺ ὁ ἄνδρας τῆς διαμαρτυρόταν, ἔφυγαν. Λίγο ἀργότερα ἓνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο φορτωμένο δυναμίτιδα ἔπεσε ἐπάνω στὸ ξενοδοχεῖο καὶ τὸ κατέστρεψε.

Ὅσες φορές συμβαίνει κάποια τραγωδία, ὅπως μιὰ ἀπαγωγή ἢ πτώσι ἐνὸς ἀεροπλάνου, παίρνουμε πολλὰ γράμματα ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ λένε πῶς εἶχαν προαίσθησι τοῦ γεγονότος. Πολλοὶ ἄνθρωποι προαισθάνθηκαν τὸ ναυάγιο τοῦ « Τιτανικοῦ » ἢ τῆς « Λουσιτάνιας » προτοῦ συμβῇ, καὶ μετὰ τὰ τελευταῖα ναυτικά καὶ ἀεροπορικά δυστυχήματα πήραμε πολλὰ γράμματα.

Ὁ ἄνδρας μου κι ἐγὼ ἀρχίσαμε νὰ ἐνδιαφερόμαστε γιὰ τὴν παραψυχολογία ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἤμασταν φοιτηταὶ στὸ Σικάγο. Τὰ ἀνεξήγητα μυστήρια τῶν ψυχικῶν φαινομένων καὶ τὰ παραδείγματα τῶν ἐξω-αισθητικῶν ἀντιλήψεων γοήτευσαν τὴν ἐπιστημονικὴ μας περιέργεια. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὸ μυστήριον ὑπῆρχε καὶ κάτι ἄλλο ποὺ προκαλοῦσε τὸ ἐνδιαφέρον μας.

Ὁ θρησκευτικὸς λεγόμενος ἄνθρωπος ὀφείλει πολλὰ στὰ μυστικά, ἀπόκρυφα, ὑπερφυσικά καὶ πνευματικά φαινόμενα. Ἀλλὰ ἀπέναντι σ' αὐτὰ ὀρθώνεται ἡ φυσικὴ, ὀρθολογιστικὴ ἀποψὶ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτα γύρω του ποὺ δὲν ἀνήκει στὸν κόσμον τῆς ὕλης, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ζυγιστῇ, νὰ ἐπιδειχθῇ, νὰ μετρηθῇ στὸ ἐργαστήριον.

Ὡς τώρα ἡ πεποίθησι πῶς ὁ ἄνθρωπος εἶναι κάτι παραπάνω ἀπὸ μιὰ ἀπλὴ φυσικὴ μηχανὴ στηριζόταν μόνο στὴ θρησκευτικὴ πίστι. Ἀλλὰ ὅσο ὁ κόσμος ἀναπτύσσεται, ὅσο οἱ γνώσεις αὐξάνονται, πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ζητοῦν νὰ πεισθοῦν γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ ἄλλες ἐνδείξεις καὶ ὅχι μόνο ἀπὸ τὴν πίστι. Ἐτσι ὁ ἄνδρας μου καὶ ἐγὼ ἀναζητοῦμε ἀποδείξεις πῶς ὑπάρχει κάτι μέσα στὸν ἄνθρωπον ποὺ ξεπερνᾷ τοὺς φυσικοὺς νόμους τῆς ὕλης. Ἡ παραψυχολογία πρόσφερε ἓνα καινούργιο πεδίο ἐρευνας σὲ θέματα ποὺ μαγνητίζουν τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ χιλιάδες χρόνια.

Πέρα ἀπὸ τὸν τάφο ;

Ἡ μετεμψύχωσι εἶναι ἓνα θέμα πολὺπλοκον καὶ πολὺ ὑπερτιμᾶται ἀκόμη καὶ σὲ σχέσι μετὰ τῆς μάλλον ἀπλῆς καὶ προσπάθειας νὰ φθάσουμε ὡς τὸ ὑποσυνείδητο. Ὡστόσο τὸ πρόσφατο βιβλίο : Ἡ ἐρευνα γιὰ τὸν Μπράιντ Μάρφου, ἀφύπνισε τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ μετέπειτα ζωὴ καὶ γιὰ τὸν ἄλλον « κόσμον τοῦ νοῦ » καὶ ἐνθάρρυνε πολλοὺς νὰ δεχθοῦν γεγονότα ποὺ ξεπερνοῦν τὰ ὅρια τῶν αἰσθήσεων.

Ἡ πεποίθησι γιὰ τὴν ἐπιβίωσι τῆς προσωπικότητος μετὰ θάνατον ἀποτέλεσε πάντα ἓνα σοβαρὸ ἀξίωμα σχεδὸν κάθε θρησκευτικοῦ δόγματος. Καὶ πολλοὶ μᾶς ἔχουν γράψει γιὰ τὰ περιστατικά ποὺ μιλοῦν γιὰ κάποιο πεθαμένο πρόσωπον ποὺ παρουσιάζεται αὐθόρμητα χωρὶς τὴ μεσολάβησι ἐνὸς μέντιουμ, σὰ νὰ ὠθηθῇ ἀπὸ κάποια ἐπιθυμία νὰ ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τοὺς ζωντανούς.

Ἡ ἐρευνά μας σ' αὐτὴ τὴν κατηγορίαν βρίσκεται ἀκόμη στὰ πρῶτα τῆς στάδια. Θὰ πρέπει νὰ συγκεντρώσουμε πολὺ περισσότερες περιπτώσεις « ἐπιβιώσεων » τῆς ψυχῆς καὶ νὰ ἐπινοήσουμε νέους τρόπους ἐλέγχου τῆς ἀκριβείας τους.

Ἀν ὅλα τὰ ψυχικά φαινόμενα ἐξηρτῶντο ἐντελῶς ἀπὸ φυσικὰ γεγονότα, ἡ « ἐπιβίωσι » δὲν θὰ ἐπιδεδόταν τὴν παραμικρὴ συζήτησι. Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἀποκτᾷ λογικὲς πιθανότητες ἀν μερικὰ ψυχικά φαινόμενα δὲν ἐξαρτῶνται ἐντελῶς ἀπὸ φυσικὰ αἷτια. Ἡ ἐξω-αισθητικὴ ἀντίληψι εἶναι ἓνα ἀπ' αὐτά. Ἡ περίπτωσι αὐτὴ, ὅπως τὴ μελετοῦμε στὴν παραψυχολογία, δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγηθῇ περισσότερον ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν ἢ τὴ μνήμην.

Κανένας δὲν ξέρει με ποιὸ τρόπο μερικὰ κύματα τοῦ ἐγκεφάλου μᾶς εἰδοποιοῦν λ.χ. πῶς τὸ φαγητό μας καίγεται. Οὔτε κανένας ξέρει πῶς ἀκριβῶς τὸ μυαλὸ θυμᾶται γεγονότα τοῦ παρελθόντος.

Οἱ ἐνδείξεις ποὺ συγκεντρώνουμε στὸ ἐργαστήριό μας μᾶς ὁδηγοῦν σὲ διάφορα συμπεράσματα. Πολλὲς ἐξυπνες καὶ μορφωμένες γυναῖκες μᾶς γράφουν καὶ ἄλλες λένε πῶς καταλαβαίνουν σκέψεις ποὺ γίνονται στὸ μυαλὸ κάποιου ἄλλου, ἄλλες πῶς γνωρίζουν γεγονότα εἴτε ποὺ γίνονται κάπου μακριὰ ἐκείνη τὴ στιγμή, εἴτε ποὺ θὰ γίνουν στὸ μέλλον.

Ἀναφέρω μερικὲς σχετικὲς ἱστορίες ἀπὸ τὸ ἀρχεῖον μας. Μιὰ μητέρα ὠνειρεύτηκε πῶς ὁ γιὸς τῆς, ποὺ ὑπηρετοῦσε στρατιώτης στὴν Εὐρώπη, ἦταν πάλι μωρό.

Τὸν εἶδε νὰ πνίγεται σ' ἓνα ποτάμι καὶ νὰ ἐπιπλῇ στὸ νερὸ μὲ τὰ ξανθὰ σγουρὰ μαλλιά του ἀκριβῶς ὅπως ἦταν μικρός. Μερικὲς ἐβδομάδες ἀργότερα πῆρε ἓνα γράμμα ἀπὸ τὸ γιό της ποὺ τῆς ἔλεγε πὼς εἶχε πέσει σ' ἓνα ποτάμι, ἀλλὰ τὸν σώσανε τὴν τελευταία στιγμή. Ὅπως φαίνεται, τὸ ἀτύχημα τοῦ εἶχε συμβῇ τὴν νύχτα ποὺ ἡ μητέρα του εἶδε τὸ δνείρο.

Ἐνας ἄλλος στρατιώτης, μιὰ Κυριακὴ πρῶι στὶς δέκα, ἐῶ καθόταν στὸ στρατῶνα καὶ ἔγραφε ἓνα γράμμα, μύρισε τριαντάφυλλα. Τὸ ἐπόμενο γράμμα τῆς γυναίκας του ἔλεγε πὼς εἶχε πάει μιὰ ἀβοδέσμη ἀπὸ τριαντάφυλλα σὲ κάποια ἐκκλησία τὴν Κυριακὴ τὸ πρῶι στὶς δέκα καὶ ἔκανε παράκλησι στὸν Ἅγιο νὰ προστατεύῃ τὸν ἄνδρα της.

Ἐνας ἄλλος νέος πονοῦσε στὸ σαγόνι χωρὶς κανένα λόγο. Σὲ λίγες μέρες πῆρε ἓνα γράμμα τῆς μητέρας του ποὺ τοῦ ἔλεγε πὼς τῆς εἶχαν ἀφαιρέσει ἓνα φρονιμίτη ἀκριβῶς τὴ στιγμή ποὺ τὸν εἶχε πιάσει ἐκεῖνον ὁ πόνος στὸ ἴδιο μέρος.

Μιὰ γυναίκα, ποὺ ὁ ἄνδρας της ἦταν καπετάνιος στὸν πόλεμο, ἔβλεπε τὸ ἴδιο ὄνειρο ἐπὶ 14 συνεχεῖς νύχτες. Ὁνειρευόταν πὼς ὁ ἄνδρας της ἐρχόταν στὸ σπῖτι του μὲ ἄδεια, μὲ ἓνα ἀεροπλάνο. Τὸ ἀεροπλάνο ἔπεφτε καὶ ὅλοι σκοτώνονταν. Ὑστερα ἀπὸ ἀρκετοὺς μῆνες ὁ καπετάνιος πῆρε πράγματι ἄδεια καὶ τηλεφώνησε στὸ σπῖτι πὼς θὰ ἐρχόταν ἀεροπορικῶς ἀπὸ τὴν Καλιφόρνια. Ἡ γυναίκα του τὸν παρακάλεσε νὰ ἔρθῃ μὲ τὸ τραῖνο. Πράγματι ἀκύρωσε τὸ ἀεροπορικὸ του εἰσιτήριο καὶ σὲ λίγο ἔμαθε πὼς τὸ ἀεροπλάνο εἶχε πέσει καὶ ὅλοι οἱ ἐπιβάτες εἶχαν σκοτωθῇ.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία βέβαια πὼς ὅλα τὰ παράξενα καὶ ἀνεξήγητα φαινόμενα εἶναι ἐξω-αισθητικά. Μερικοὶ ἄθροιστοι κάνουν λάθος, ἄλλοι ἔχουν μεγάλη φαντασία καὶ ἄλλοι εἶναι ὑπερβολικά εὐπιστοι. Ἀλλὰ τὰ πολλὰ περιστατικά ποὺ ἐλέγξαμε ἀποδεικνύουν ὅτι λειτουργεῖ αὐθόρμητα, μιὰ φυσικὴ, ἀν καὶ ἐλάχιστη νοητὴ, ψυχικὴ ἱκανότητα τοῦ ἀνθρώπου.

♦ Τὸ γένος τῶν γυναικῶν διαιρεῖται σὲ δύο κατηγορίες : στὶς ἀπρόσεχτες ποὺ χάνουν καὶ τὰ δύο τοὺς γάντια καὶ στὶς προσεχτικὲς ποὺ χάνουν... μόνον τὸ ἓνα.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ διηγήματος αὐτοῦ δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ μᾶς διασκεδάσῃ. « Ἡ τελευταία σφαῖρα » εἶναι ἓνα διήγημα κλασικὸ τῆς σημερινῆς ἐποχῆς. Ἡ ὁμοιότητά του δὲν ἔχει ταίρι. Ἡ Ἀμερικανὴ ἐκδοὺς ἀπὸ ὅλα τ' ἄλλα, εἶναι ἡ χώρα τῆς νεανικῆς ἐγκληματικότητος. Μιὰ ἀναιριχαστικὴ μονομαχία φέρνει κοντὰ δύο δυστυχισμένα παιδιὰ — θύματα τοῦ περιβάλλοντος καὶ τῆς ἐποχῆς.

Ἡ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΦΑΙΡΑ

Ἐνα διήγημα τοῦ EVAN HUNTER

νεαρός — παιδί ἀκόμα — ποὺ καθόταν ἀπέναντί του ἦταν ἐχθρός του. Τὸν ἔλεγαν Τίγκο καὶ φοροῦσε ἓνα σακκάκι πράσινο μὲ πορτοκαλλιά λουρίδα στὰ μανίκια. Ἀπὸ τὸ σακκάκι, ὁ Ντάννυ ἀναγνώριζε πὼς ὁ Τίγκο ἦταν ἐχθρός του. Τὸ σακκάκι φώναζε : « Ἐχθρός ! Ἐχθρός ! »

Τὸ πιστόλι στὸ τραπέζι ἦταν ἓνα Σμιθ - Βέσσον 38, Εἰδικὴ Ἀστυνομία. Βρισκόταν ἀκριβῶς στὴ μέση τοῦ τραπέζι, μὲ τὴ σκανδάλη σηκωμένη καὶ τὴν κοντὴ του κάννη ποὺ τερμάτιζε ἀπότομα τὴν ὀλέθρια ὁμορφιά τοῦ ὄπλου.

— Ἀρχίζουμε ; ρώτησε ὁ Ντάννυ.
— Ἐβρεξε τὰ χεῖλιά του καὶ κοίταξε πέρα ἀπὸ τὸν ἐχθρό.
— Ἐξέρεις, εἶπε ὁ Τίγκο, ἐγὼ δὲν ἔχω τίποτα ἐναντίον σου.
— Ναί, τὸ ξέρω.

Διαταγὴ τῆς Λέσχης : ἀποφάσισαν νὰ τακτοποιήσουν ἔτσι τὸ ζήτημα.
— Χωρὶς γενικὲς συμπλοκὲς μέσ' στοὺς δρόμους, καταλαβαίνει ; Μὰ ἐγὼ θέλω νὰ σοῦ πῶ πὼς σὲ θεωρῶ ἐχθρό μου μονάχα γιατί φορεῖς πράσινο-κίτρινο σακκάκι.

— Ὅπως καὶ σὺ φορεῖς σακκάκι πράσινο μὲ πορτοκαλλιά λουρίδα, εἶπε ὁ Ντάννυ. Αὐτὸ μοῦ φτάνει.

— Νά, ἀκριβῶς αὐτὸ ἤθελα νὰ σοῦ πῶ...

— Μὰ τί θὰ γίνῃ ; Θὰ καθήσουμε νὰ μιλοῦμε ὅλη τὴ νύχτα ἢ θ' ἀρχίσουμε ;

— ... ἤθελα νὰ σοῦ πῶ πὼς τυχαῖα διᾶλεξαν ἐμένα, συνέχισε ὁ Τίγκο χωρὶς νὰ τὸν ἀκούῃ. Τὸ ζήτημα θὰ κανονιστῇ μεταξὺ μας. Πρέπει ν' ἀναγνωρίσῃς πὼς δὲν ἔκαναν καλὰ οἱ δικοί

σου νὰ μποῦν στὴ δική μας τὴ ζώνη χθὲς τὸ βράδι.

— Ἐ, καλά, καλά. Λάθος ! Τί θὲς τώρα ;

— Γι' αὐτὸ ἀποφασίστηκε νὰ γίνῃ ἔτσι... Θέλω νὰ πῶ... ἓνας ἀπὸ μᾶς καὶ ἓνας ἀπὸ σᾶς : μάχη τίμια καὶ ἀπλή. Χωρὶς συμπλοκὲς καὶ χωρὶς ἀστυνομίαις. Ἐγὼ δὲν σ' ἔχω δεῖ ποτέ μου πρὶν ἀπὸ σήμερα, λοιπὸν δὲν εἶναι τίποτα προσωπικόν... Πάντως, ὅπως καὶ νᾶρθουν τὰ πράγματα...

— Οὔτε ἐγὼ σ' εἶχα δεῖ ποτέ μου, δῆλωσε ὁ Ντάννυ.

Ὁ Τίγκο τὸν κοίταξε πολλὴν ὥρα καὶ ὕστερα ρώτησε :

— Λοιπὸν εἶσαι καινούργιος στὶς γειτονίαις μας. Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι ;

— Οἱ δικοί μου πρῶτα μὲνανε στὸ Μπρόνξ.

— Εἰσάστε πολλοί ;

— Ἡ ἀδερφή μου καὶ δύο ἀδέρφια μονάχα.

— Ἐγὼ ἔχω μόνο μιὰν ἀδερφή, εἶπε ὁ Τίγκο καὶ στέναξε. Τί νὰ πῇς...

— Ὡρα ν' ἀρχίσουμε...

Καὶ κοίταξε τὸ πιστόλι.

— Ἐγὼ περιμένω ἔσένα, εἶπε ὁ Ντάννυ.

Ὁ Τίγκο πῆρε τὸ ὄπλο καὶ ὕστερα μίαν ἀπὸ τὶς σφαῖρες ποὺ ἦταν πλάι. Ἄνοιξε τὸ πιστόλι, τοποθέτησε τὴ σφαῖρα καὶ μὲ ἓνα ξερὸ χτύπημα τὸ ξανάκλεισε καὶ γύρισε τὸν κύλινδρο.

— Γυρίζεις, γυρίζεις, καὶ κανεὶς δὲν ξέρει ποῦ σταματᾷ, εἶπε. Ὑπάρχουν ἔξι θέσεις στὸν κύλινδρο καὶ μόνο μιὰ σφαῖρα, γι' αὐτὸ καὶ εἶναι πέντε οἱ πιθανότητες νὰ βρεθῇ ἡ σφαῖρα σὲ

καλή θέσι τὴν ὥρα πού θά πυροβολήσουμε. Καταλαβαίνεις ;

— Καί βέβαια καταλαβαίνω.

— Πυροβολῶ ἐγὼ πρῶτος, εἶπε ὁ Τίγκο.

Ὁ Ντάννου τοῦρριξε μιὰ φιλόποπτη ματιά :

— Γιατί ;

— Θέλεις νά πυροβολήσης πρῶτος ἐσὺ ;

— Δὲν ξέρω...

Ὁ Τίγκο σήκωσε τοὺς ὤμους :

— "Αλλωστε, δὲν κάνει διαφορά !

Κι ἔδωσε μιὰ στὸν κύλινδρο πού ἀρχισε πάλι νά γυρίζει.

— Τὸ βρῆκαν οἱ Ρῶσσοι, ἔ ; ρώτησε ὁ Ντάννου.

Ὁ κύλινδρος εἶχε σταματήσει. Τὸ παιδί πῆρε μιὰ βαθειὰ ἀναπνοή, ἀκούμπησε τὴν κάννη στὸ δεξιό του κρόταφο καὶ πίεσε τὴ σκανδάλη.

Κενό ! Τὸ παιδί χαμογέλασε. Οἱ ἄκρες τῶν χειλιῶν του ἔτρεμαν μόλις.

— Εὐκόλο, ἔ ; Ἡ σειρά σου τώρα !

Καὶ ἔτεινε τὸ ὄπλο στὸν Ντάννου.

Τώρα ἔκανε ζέστη στὸ ὑπόγειο καὶ ὁ Ντάννου ἴδρωνε. Τράβηξε τὸ ὄπλο πρὸς τὸ μέρος του, μὰ τὸ ἄφησε στὸ τραπέζι, ἐνῶ σκοῦτιζε τίς παλάμες στὸ πανταλόνι του. Ὑστερα πῆρε τὸ πιστόλι στὸ χέρι καὶ τὸ κοίταξε μὲ προσοχή.

— Ὅμορφο, εἶπε ὁ Τίγκο. Ὑμένα μ' ἀρέσουν πολὺ τὰ ὁμορφα ὄπλα !

— Καὶ μένα, συμφώνησε ὁ Ντάννου.

Ὅταν τὸ ὄπλο εἶναι καλὸ, τὸ καταλαβαίνεις μὲ τὸ χέρι. Μόνο νὰ τὸ πιάσης φτάνει.

Ὁ Τίγκο σήκωσε τὸ βλέμμα ἐκπληκτός :

— Χτὲς εἶπα ἀκριβῶς τὸ ἴδιο πράμα σὲ κάποιον πολὺ τὰ παιδιὰ καὶ μὲ φώναξε τρελλό.

— "Ε, δὲν καταλαβαίνουν πολλοὶ ἀπὸ ὄπλα, εἶπε ὁ Ντάννου.

— Ὅταν μεγαλώσω, ἔκανε ὁ Τίγκο σκεφτικός, ἔχω ὄρεξι νὰ πάω στὸ στρατό. Θέλω νὰ πάω στὸ Πυροβολικό καὶ νὰ μεταχειρίζομαι τὰ ὄπλα.

— Κι ἐγὼ θέλω νὰ γίνω στρατιώτης, μὰ φοβᾶμαι πὼς ἡ γριά μου δὲν θὰ μ' ἀφήσῃ. Πρέπει νὰ ὑπογράψῃ ἐκείνη, κατάλαβες...

— "Ε βέβαια, ὅλες τους ἴδιες εἶναι, ἔκανε ὁ Τίγκο χαμογελώντας.

"Εμειναν σιωπηλοὶ μερικά λεπτά κι ὕστερα ὁ Ντάννου συνῆλθε καὶ εἶπε :

— Καλύτερα νὰ πυροβολήσω.

— Καλύτερα... συμφώνησε ὁ Τίγκο.

Ὁ Ντάννου ἔστριψε τὸν κύλινδρο μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι καὶ ὁ κύλινδρος γύρισε, ὥσπου σταμάτησε. Ἀργά, ὁ Ντάννου σημάδεψε τὸν κρόταφό του.

Θάθελε νὰ κλείσῃ τὰ μάτια, μὰ δὲν τολμοῦσε. Ὁ Τίγκο, ὁ ἐχθρὸς, τὸν παρακολουθοῦσε. Τοῦρριξε κι αὐτὸς ἓνα βλέμμα καὶ τράβηξε τὴ σκανδάλη.

Ἡ καρδιά του ἔχασε ἓνα χτύπο καί, ἐνῶ τὸ αἷμα τοῦ ἀνέβαινε στὸ κεφάλι βουίζοντας, ἄκουσε τὸν κενὸ πυροβολισμό. Βιαστικά, ἀκούμπησε κάτω τὸ πιστόλι.

— Εἶδες ἰδρώτας ; εἶπε ὁ Τίγκο καὶ ὁ Ντάννου συμφώνησε κουνώντας τὸ κεφάλι χωρὶς νὰ μιλήσῃ.

Εἶχε καρφωμένα τὰ μάτια του στὸν Τίγκο κι ἐκεῖνος κοίταξε τὸ περίστροφο.

— Ἡ σειρά μου τώρα.

Ὁ Τίγκο ἀνάπνευσε βαθιά, κι ὕστερα πῆρε τὸ 8. Γύρισε τὸν κύλινδρο, περίμενε νὰ σταματήσῃ, κι ἀκούμπησε τὸ ὄπλο στὸν κρόταφό του.

— Μπούμ ! φώναξε καὶ τράβηξε.

Ξανά κενό καὶ ὁ Τίγκο ἄλλη μιὰ φορά ἀκούμπησε τὸ περίστροφο.

— Μοῦ φαίνονται πὼς εἶχα κιόλα πεθάνει, εἶπε.

— Ἐγὼ, σὰν νάμουνα στὸν οὐρανό, εἶπε ὁ Ντάννου.

Ὁ Τίγκο γέλασε νευρικά κι ὕστερα ἠρέμησε βλέποντας πὼς κι ὁ Ντάννου γελοῦσε.

— Ἄν συνεχιστῇ ἔτσι, θὰ χάσουμε ἀπὸ πέντε κιλὰ ὁ καθένας.

— Ἡ γριά μου εἶναι χοντρή σὺν τὸ σπῆτι ὀλόκληρο, γέλασε ὁ Ντάννου. Πρέπει νὰ δοκιμάσῃ καμιὰ τέτοια διαίτα !

Γέλασε πάλι καὶ γέλασε καὶ ὁ Τίγκο.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ ἄσκημο, ἔκανε ὁ Τίγκο. Γνωρίζει κανεὶς μιὰ κοπελίτσα πού μοιάζει μὲ λουλούδι κι ὕστερα, μὲ τὰ χρόνια, χοντραίνει σὰν βάρκα !

— Ἐσὺ... ἔχεις κορίτσι ; ρώτησε ντροπιασμένος ὁ Ντάννου.

— Ναι, ἔχω μιὰ...

— Πὼς τὴ λένε ;

— "Α, μὰ δὲν τὴν ξέρεις !

— Μπορεῖ καὶ νὰ τὴν ξέρω...

— Τὴ λένε Χουάνα.

Ὁ Τίγκο παρακολουθοῦσε προσεκτικά τὸν ἄλλον.

Εἶναι δεκαπέντε χρονῶν, καστανὰ μάτια...

— Θαρρῶ πὼς τὴν ξέρω, εἶπε ὁ Ντάννου κατεβάζοντας τὸ κεφάλι. Ναι, πρέπει νὰ τὴν ξέρω.

— Δὲν εἶναι νόστιμη ; ρώτησε ὁ Τίγκο σκύβοντας, σὰν ἡ ἀπάντησι νάχε μεγάλη σημασία γι' αὐτόν.

— "Ε... ναι... νόστιμη εἶναι.

— Οἱ ἄλλοι μὲ κοροϊδεύουν. Ἐρεῖς πὼς εἶναι. Ἐκεῖνοι ἔχουν ἄλλα στὸ νοῦ τους... καταλαβαίνεις... δηλαδή ἐγὼ πὼς ἀγαπῶ τὴ Χουάνα, αὐτοὶ δὲν τὸ νιώθουν.

— Κι ἐγὼ ἔχω κορίτσι, δήλωσε ὁ Ντάννου.

— Βέβαια, καμιὰ φορά, πρέπει καί...

Ὁ Τίγκο κόπηκε. Κοίταξε τὸ περίστροφο κι ὁ ἐνθουσιασμός του φάνηκε νὰ πέφτῃ ξαφνικά.

— Ἡ σειρά σου, εἶπε.

Ὁ Ντάννου γύρισε τὸν κύλινδρο, κράτησε τὴν ἀναπνοή του καὶ τράβηξε.

— Εἴμαστε τυχεροὶ ὅμως, ἔ ; ἔκανε ὁ Τίγκο.

— Ὡς τώρα τουλάχιστον...

— Καλύτερα νὰ βιαστοῦμε. Τὰ παιδιὰ θὰ θύμωναν ἂν μᾶς ἄκουγαν.

Σταμάτησε πάλι, ἄπλωσε τὸ χέρι στὶς σφαίρες καὶ ἔβαλε μιὰ δευτέρη στὸν κύλινδρο :

— Τώρα εἶναι δύο μέσα. Δύο σφαίρες σὲ ἑξὶ θέσεις. Δύο πρὸς τέσσερα δηλαδή. Διαιρέσε καὶ εἴμαστε ἓνα πρὸς δύο.

Σώπασε ἓνα δευτερόλεπτο. Ὑστερα :

— Ἐμεῖς... ἔμεῖς εἴμαστε γι' αὐτὸ ἐδῶ, ἔ ;

— Βέβαια.

— Λοιπόν, ἐμπρός !

— Ἐμπρός ! συμφώνησε ὁ Τίγκο.

Κουράγιο ! Ντάννου !

— Ἐσὺ ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ κουράγιο, ἀπάντησε σιγὰ ὁ Ντάννου. Ἡ σειρά σου εἶναι !

— Σωστό !

Ὁ Τίγκο γύρισε τὸν κύλινδρο καὶ ξανάρχισε :

— Δὲν σ' ἔχω δεῖ ποτὲ στὸ δρόμο...

— Ἰσως γιὰτὶ εἶμαι καινούργιος ἐδῶ.

— Ἐσὺ... τοὺς συμπαθεῖς ; Τὰ παιδιὰ τῆς Λέσχης σου ;

— Νὰ σοῦ πῶ, εἶναι ἐν τάξει παιδιὰ.

Ἀκούμπησε τὸ ὄπλο στὸν κρόταφο.

— Στάσου ! φώναξε ὁ Ντάννου.

Ὁ Τίγκο κοίταξε ἐκπληκτός :

— Τί ἔχεις ;

— Τίποτα... Μονάχα...

Ὁ Ντάννου σούφρωσε τὸ μέτωπο.

— Κι ἐγὼ δὲν τὰ συμπαθῶ πολὺ τὰ παιδιὰ τῆς Λέσχης μου.

Ὁ Τίγκο κούνησε τὸ κεφάλι καί, γιὰ μιὰ στιγμή, τὰ βλέμματά τους συναντήθηκαν. Ὑστερα ὁ Τίγκο σήκωσε τοὺς ὤμους καὶ πυροβόλησε. Ὁ θόρυβος τοῦ κενοῦ γέμισε τὸ δωμάτιο.

Ὁ Ντάννου δίστασε μιὰ στιγμή. Δὲν ἤθελε νὰ τὸ πιάσῃ : ἦταν σίγουρος πὼς αὐτὴ τὴ φορά θὰ σκοτωνόταν.

— Ὡρες - ὥρες θαρρῶ πὼς εἶμαι δειλός ! εἶπε.

— Καὶ μένα μοῦ συμβαίνει, ἔκανε ὁ Τίγκο.

— Δὲν τὸ εἶπα ποτὲ σὲ κανέναν, συνέχισε ὁ Ντάννου. Τὰ παιδιὰ τῆς Λέσχης θὰ κοροΐδευαν.

— "Ε, ναι, μερικά πράγματα καλύτερα νὰ μὴν τὰ λήη κανεῖς. Κανέναν δὲν μπορεῖ νὰ ἐμπιστευόμαστε σ' αὐτόν τὸν κόσμο.

— Κι ὅμως, σὲ κάποιον πρέπει νὰ χουμε κι ἐμπιστοσύνη, εἶπε ὁ Ντάννου.

Κρίμα πού δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ μιλήσῃ στὴν οἰκογένεια. Δὲν καταλαβαίνουν ὅμως.

Ὁ Τίγκο γέλασε :

— Παλιὰ δουλειά ! Τί νὰ γίνῃ...

Κι ὕστερα εἶναι τόσα ἄλλα...

Ἀς ποῦμε, ὅταν σοῦ λένε νὰ ἐπιτεθῇ σὲ κάποιον στὸ δρόμο, δὲν σοῦ περνᾷ ποτὲ ἀπὸ τὸ νοῦ πὼς δὲν τὸν ξέρεις αὐτόν τὸν ἄνθρωπο, δὲν σοῦ χεὶ κανεὶς καλὸ κακό ; Δὲν εἶναι εὐκόλη... ἡ ζωή...

— Συμπλήρωσε ὁ Τίγκο.

— Καθόλου εὐκόλη, συμφώνησε ὁ Ντάννου. Μὰ, ὅταν μπῇ κανεὶς σὲ Λέσχην δὲν μπορεῖ νὰ σηκωθῇ νὰ φύγῃ, δὲν εἶν' ἔτσι ;

— Βέβαια... δὲν μπορεῖ.

— Ἐλα... ξαναρχίζουμε ! εἶπε ὁ Ντάννου καὶ σήκωσε τὸ ὄπλο.

Κούνησε τὸ κεφάλι καὶ ὕστερα πυροβόλησε.

Κλίς.

— Ἡμουν σίγουρος πὼς δὲν θὰ πεθάνεις, εἶπε ὁ Τίγκο.

— Κι ἐγὼ ἦμουν σίγουρος.

— Κουράγιο πού τόχεις, Ντάννου !

Ὁ Τίγκο πήρε τὸ ὄπλο καὶ τὸ ἀνοίξε.
— Τί κάνεις; ρώτησε ὁ Ντάννου.
— Βάζω κι ἄλλη σφαῖρα. Ἐξί θέσεις, τρεῖς σφαῖρες. Ἐνα πρὸς ἓνα. Βλέπεις;

— Καὶ σύ;
— Ναί, βλέπω! μουρμούρισε ὁ Τίγκο σιγαὰ καὶ πρόσθεσε: Τὰ παιδιὰ λένε...
— Ἐχεις πᾶνι ποτέ σου βαρκάδα στὴ λίμνη; ρώτησε ὁ Ντάννου καὶ ὁ Τίγκο τὸν κοίταξε μὲ ὀρθάνοιχτα μάτια.
— Μιά φορά, ἀπάντησε, μαζί μὲ τὴ Χουάνα.

— Εἶναι... εἶναι ψάρια;
— Βέβαια. Μά, ἐσύ ποτέ σου δὲν πήγες;

— Ὁχι, εἶπε ὁ Ντάννου.
— Μὰ τότε πρέπει νὰ πᾶμε! φώναξε ἐνθουσιασμένος ὁ Τίγκο. Θὰ σ' ἀρέσει, θὰ δῆς. Μεγάλο κέφι!
— Ναί, ναί, νὰ πᾶμε... μπορεί αὐτὴ τὴν Κυριακὴ...

Κόπηκε.
— Ἡ σειρά μου, εἶπε ὁ Τίγκο θλιμμένα καὶ γύρισε τὸν κύλινδρο.

Ἀκούμπησε τὸ ὄπλο στὸν κρόταφο καὶ πίεσε.

Κλίκ.
Ὁ Ντάννου χαμογέλασε νευρικά.
— Κουράγιο πού τ'όχεις! Ἐγὼ δὲν θὰ τὰ κατάφερνα!

— Τὰ καταφέρνεις κι ἐσύ, ἔλα, τὸν βεβαίωσε ὁ Τίγκο καὶ τοῦ πέταξε τὸ ὄπλο.

— Θὰ τὸ ξεφυτίσουμε;
— Ἐκεῖνοι εἶπαν... Νά, ξέρεις τί εἶπαν.

— Κι ἂν δὲν ἦταν ἔτσι τὰ πράγματα, δὲν θὰ βρῖσκαμε τὴν εὐκαιρία νὰ κουβεντιάσουμε. Δὲν πρέπει νάχουμε παράπονο.

— Ἀλήθεια. Μὰ... ἐκεῖνοι... τῆς Λέσχης, φοβεροὶ ἄνθρωποι. Δὲν νιώθουν τίποτα.

Κι ἔπιασε τὸν περιστροφό.
— Θὰ μπορούσαμε...

— Τί;
— Θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε πῶς... πυροβολήσαμε ὦρες καὶ δὲν ἔγινε τίποτα.

Ὁ Τίγκο σήκωσε τοὺς ὤμους ἀνυπόμονα:

— Δὲν μπορούμε νὰ μείνουμε ἐδῶ ὅλη τὴ νύχτα! Δὲν ξέρω τί νὰ σοῦ πῶ!

— Ἄς δοκιμάσουμε τὴν τελευταία. Ἀκουσε! Ὑστερα νὰ σταματήσουμε, κι ἂν δὲν τοὺς ἀρέσει, τόσο τὸ χειρότερο. Σύμφωνα;

— Μὰ... ἀναλάβαμε νὰ τακτοποιήσουμε τὸ ζήτημα γιὰ νὰ μὴν μπλεχτοῦν οἱ Λέσχες μας...

— Στὸ διάβολο οἱ Λέσχες μας! φώναξε ὁ Τίγκο. Δὲν μπορεί νάχη κανεὶς ἓναν...

Ἡ λέξι φαινόταν νὰ μὴν μπορῇ νὰ βγῇ ἀπὸ τὰ χεῖλια του, κι ὅταν βγῆκε τὰ μάτια τοῦ Τίγκο δὲν ἄφησαν τὸ πρόσωπο τοῦ Ντάννου.

— ...ἓναν φίλο; Δὲν μπορούμε νὰ εἴμαστε φίλοι;

— Βέβαια μπορούμε! εἶπε μὲ φόρα ὁ Ντάννου. Βέβαια! Γιατί ὄχι;

— Ἡ τελευταία σφαῖρα, πρότεινε ὁ Τίγκο. Ἐλα, ἄς τραβήξουμε τὴν τελευταία καὶ τελειώνουμε!

— Σύμφωνα! δέχτηκε ὁ Ντάννου. Ἐέρεις, κατὰ βάθος χαίρουμαι πού τὰ παιδιὰ εἶχαν αὐτὴ τὴ σαχλοιδέα!

Γύρισε τὸν κύλινδρο.

— Λοιπόν, τὰ κανονίζουμε γιὰ τὴ λίμνη, τὴν Κυριακὴ; Νὰ πάρουμε καὶ τὰ κορίτσια μας, τὴ δική σου καὶ τὴ δική μου, καὶ νὰ βγοῦμε μὲ δυὸ βάρκες. Ἡ καλύτερα μὲ μιὰ μεγάλη;

— Καλύτερα μιὰ μεγάλη, εἶπε ὁ Τίγκο. Εἶμαι σίγουρος πῶς τὰ κορίτσια θὰ τὰ πᾶνε καλά. Ἡ Χουάνα εἶναι χρυσὴ κοπέλα καὶ ἡ δικιά σου, φαντάζομαι, θάναι συμπαθητικὴ.

Ὁ κύλινδρος σταμάτησε. Ὁ Ντάννου ἔβαλε τὸν περιστροφό στὸν κρόταφο χωρὶς νὰ χάνη πιά καιρό.

— Λοιπόν, σύμφωνα γιὰ τὴν Κυριακὴ, ἔκανε καὶ χαμογέλασε στὸ φίλο του.

Χαμογέλασε κι ὁ Τίγκο. Ὑστερα ὁ Ντάννου πυροβόλησε.

Μιὰ ἀδύναμη φωνὴ ξέφυγε ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ Τίγκο, ἓνα βλέμμα φρίκης φάνηκε στὰ μάτια του, σὰν νὰ μὴν πίστευε αὐτὸ πού ἔβλεπε.

Ὑστερα ἀκούμπησε τὸ κεφάλι στὸ τραπέζι κι ἄρχισε νὰ κλαίη.

« Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγεννήθη
παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰώνων Θεός ».

Ὁ τόπος ὅπου γεννήθηκε ὁ Χριστός

Η γιορτὴ τῶν Χριστουγέννων θυμίζει πάρα πολὺ σὲ κάθε εὐσεβῇ χριστιανό, τὸ μικρὸ χωριὸ τῆς Βηθλεέμ, ὅπου εὐδόκησε νὰ γεννηθῇ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ Βηθλεέμ λεγότανε παλιὰ Εὐφραθᾶ, γιατί στὴ Γένεσι (35, 19) λέγεται γιὰ τὴ Ραχὴλ: «ἀπέθανε δὲ Ραχὴλ καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ Εὐφραθᾶ· αὕτη ἐστὶ Βηθλεέμ». Σήμερα δὲ στὸ δρόμο πού φέρνει ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ στὴ Βηθλεέμ, δέχεται ὁ τάφος τῆς Ραχὴλ, πού ἀζιωνεῖται τιμὴ ὄχι μοναχὰ ἀπὸ τοὺς χριστιανούς, ἀλλὰ κι ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Μωαμεθανούς. Τὸν Σεπτέμβρη κάθε χρόνου οἱ Ἰουδαῖοι ὀρνοῦνε ἀπάνω στὸν τάφο τῆς Ραχὴλ ἓνα ὀλόκερο μῆνα. Ἡ Βηθλεέμ (σπίτι τοῦ ψωμιοῦ) τῆς Ἰουδαίας, πού ἀνήκει στὴ φυλὴ τοῦ Ἰούδα, ξεχωρίζεται ἀπ' τὴ Βηθλεέμ τῆς Γαλιλαίας, πού ἀνήκει στὴ φυλὴ Ζαβουλὼν. Πολλὰς φορές στὴν Ἀγία Γραφὴ γίνεται λόγος γιὰ τὴ Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας. Ἀπ' αὐτὴ ὁ Ἐλιμέλεχ μὲ τὴν οἰκογένειά του, ἔφυγε πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη στὴ

χώρα τῶν Μωαβιτῶν γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὸ λιμό. Ἡ γυναῖκα του Νοεμὶν μὲ τὴ Μωαβίτιδα νύφη της, γυναῖκα μιανοῦ ἀπ' τοὺς γιούς της πού πεθάνανε καὶ τοῦ Ἐλιμέλεχ τῆς Ρούθ, ξανάρθε στὴ Βηθλεέμ. Ἡ Ρούθ δὲν θέλησε ν' ἀποχωριστῇ ἀπ' τὴν Ἰουδαία πεθερά της: «ὁ λαός σου λαός μου καὶ ὁ Θεός σου Θεός μου» εἶπε σ' αὐτήν, ἀζιώθηκε δέ, παίρνοντας γιὰ ἄντρα της τὸν Βεθλεεμίτη Βούζ, νὰ γίνῃ γιὰ τὸν Δαυτὶδ, γιατί ὁ πατέρας τούτου ὁ Ἰεσοῦς ἦταν γιὸς τοῦ Βούζ καὶ τῆς Ρούθ. Δὲν καταγότανε δὲ μονάχα ἀπὸ τὴ Βηθλεέμ ὁ Δαυτὶδ, ἀλλὰ καὶ χρίστηκε ἐκεῖ βασιλεὺς ἀπὸ τὸν Σαμουὴλ, διαδεχόμενος τὸν Σαούλ. Γι' αὐτὸ ἡ Βηθλεέμ εἶναι γνωστὴ σὰν «πόλις Δαυτὶδ» (Λουκ. 2, 4 πρβλ. Ἰωάν. 7, 42). Σ' αὐτὴ ἦταν νὰ γεννηθῇ ὁ Σωτὴρας κατὰ τὴν περιόλουστη προφητεία τοῦ Μιχαίου (5, 2):

«Καὶ σὺ Βηθλεέμ, γῆ Ἰούδα οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἰ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα, ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ».

Ἀλλὰ καὶ σὰν πόλι,

◆ — Ποῦ μπορῶ νὰ πιάσω τὴν ἀδελφή σου;
— Δὲν ξέρω. Γαργαλιέται παντοῦ!

Pourquoi Pas?

μετὰ τὸν Δαυὶδ ἐξακολούθησε νὰ ἔχη σημασία.

Ὁ γιὸς καὶ διάδοχος τοῦ Σολομῶντα Ροβοάμ, χτίζοντας τὰ τείχη τῆς Βηθλεὲμ τὴν ἔκανε πόλι ὀχυρή. Ἡ Βαβυλωνιακὴ ὅμως αἰχμαλωσία τῶν Ἰουδαίων τὴν ρῆμαξε, εἶναι δὲ γνωστὸ ὅτι ἀπὸ τῆς Βαβυλῶνα γύρισαν μὲ τὸν Ζοροβάβελ μοναχὰ ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς Βηθλεεμίτες. Τὶς μέρες τῆς γέννησης τοῦ Κυρίου ἡ Βηθλεὲμ ἦταν ἀπλὸ χωριό, κι ἐπειδὴ καταγόταν ἀπὸ τὸν Δαυὶδ, ὁ Ἰωσήφ μετὰ τὸ διάταγμα τοῦ Αὐγούστου γιὰ τὴν ἀπογραφὴ ἀποφάσισε νὰ πάγῃ στὴ Βηθλεὲμ. Ἀπὸ τὴν οἰκογένεια Δαυὶδ καταγότανε καὶ ἡ Μαρία, τὴν πῆρε δὲ μαζί του ὁ Ἰωσήφ σὰν προστάτης τῆς σὲ κίνη τὴν ἀποδημία. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς μὲ θαυμαστὴ γρηγοράδα διηγίεται τὸ μεγάλο γεγονός τῆς γέννησης τοῦ Κυρίου στὴ Βηθλεὲμ καὶ λέγει ἀπλά : ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρέτ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυὶδ, ἥτις καλεῖται Βηθλεὲμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατρὶδος Δαυὶδ, ἀπογράφου-σθαι σὺν Μαριάμ, τῇ μεμνηστειμένη αὐτῷ, οὔσῃ ἐγκύῳ» (Λουκ. 2, 4, 5). Ἀλλὰ ἡ παράδοσι πού στηρίζεται πάνω στὸ πρωτεύον βιβλίον τοῦ β' αἰῶνα, παρουσιάζει τὸν Ἰωσήφ νὰ λέγῃ : «Εγὼ ἀπογράφομαι τοὺς υἱοὺς μου, ταύτην δὲ τὴν παῖδα τί ποιήσω; πῶς αὐτὴν ἀπογράφομαι; γυναῖκα ἐμὴν; αἰσχύνομαι· ἀλλὰ θυγατέρα; ἀλλ' οἶδασι πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὅτι οὐκ ἔστι μου θυγάτηρ...» Σὰν ἀποφάσισε δὲ νὰ παραλάβῃ αὐτὴν τὴν Μαρία στὴ Βηθλεὲμ, τὴν

κάθισε ἀπάνω σ' ἕνα ζῶο κι αὐτὸς περπατᾶμενος ἀκολουθοῦσε. Οἱ ἀρχαῖες εἰκόνες ἔτσι εἰκονίζου-ν τὸν Ἰωσήφ νὰ περπατᾷ στὴ Βηθλεὲμ. Πιθανὸν ὅμως λίγο πρὶν ἀπὸ τὴ Βηθλεὲμ ἀναγκάστηκε κι αὐτὴ νὰ περπατήσῃ, γιατί τὸ μέρος ἦτανε δυσκολοπέραστο, καὶ ἡ Βηθλεὲμ ὑψώνεται σὲ τόπο πετρώδη, 777 μέτρα ἀπάνω ἀπ' τὸ νερὸ τῆς θάλασσας.

Ἐξ αἰτίας τῆς ἀπογραφῆς τόσος ἦταν ὁ κόσμος πού μαζεύτηκε στὴ Βηθλεὲμ ὥστε ὅλα τὰ σπίτια εἶχανε πιασθῇ. Ἔτσι ὁ Ἰωσήφ μὴ βρίσκοντας ἄλλου νὰ μείνῃ ἀναγκάστηκε νὰ μπῇ σὲ κάποιο χάνι πού βρισκόταν σὲ ἕνα σπήλαιον. Τὸ ἀπόκρυφο βιβλίον πού εἶπαμε, σώζοντας μιὰ παράδοσι τοῦ β' αἰῶνα, λέγει γιὰ τὸν Ἰωσήφ, ὅταν πῆγε στὴ Βηθλεὲμ : «καὶ εὔρε σπήλαιον ἐκεῖ καὶ εἰσῆγαγεν αὐτήν... καὶ ἰδοὺ νεφέλη ἐπισκιάζουσα τὸ σπήλαιον». Τέτοια σπήλαια καὶ σήμερα βρίσκει κανένας στὴν Παλαιστίνη, πού λέγονται στήν ἀραβικὴ γλῶσσα ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς κατοίκους μπιγιούτ. Δὲν εἶναι καθόλου παράξενο, γιατί ὁ μὲν Ματθαῖος τὸν τόπο τῆς γέννησης τοῦ Κυρίου ὀνομάζει «οἰκίαν» (2, 11), ὁ δὲ Λουκᾶς «κατάλυμα» (2, 7). Εἶναι ἀλήθεια ὅτι αὐτὴ ἡ λέξι λέγεται καὶ μὲ τὴ σημασία δωματίου ἰδιωτικοῦ σπιτιοῦ (Μαρκ. 14, 14, Λουκ. 23, 11), γιὰ τοὺς ξένους, ἀλλὰ οἱ λεπτομέρειες τῆς ἀφήγησης τοῦ Λουκᾶ δὲν ἀφίνουνε καμιά ἀμφιβολία, ὅτι πρόκειται γιὰ σπήλαιον, πού ἕνα διαμέρισμά του χρησίμευε γιὰ σταῦλος, ἀέρινετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτὴν καὶ ἔτεκε

τὸν Υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον καὶ ἑσπαργάνωσεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι». Τὶς λεπτομέρειες αὐτὲς πού σημαίνουν ὅτι ὁ Σωτὴρας γεννήθηκε σὲ σπήλαιο ἐξηγεῖ πιδ πλατιά ἡ ἐκκλησιαστικὴ παράδοσι.

Ἐνα αἰῶνα περίπου μετὰ τὴ γέννησι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ Ἰουστίνος πού καταγόταν ἀπὸ τὴν Παλαιστίνη, φιλόσοφος καὶ μάρτυρας, βεβαίως ὅτι ὁ Ἰωσήφ, «ἐν σπηλαίῳ τινὶ συνεγγυς τῇ κόμῃ (τῆς Βηθλεὲμ) κατέλυσε» καὶ σ' αὐτὸ γέννησε ἡ Μαρία τὸν Ἰησοῦ. Ὁ Αὐτοκράτορας Ἀδριανός, πού ἔκανε πολλὰ ἀγάλματα τοῦ Δία καὶ τῆς Ἀφροδίτης πάνω στὸ Γολγοθᾶ τῆς Ἱερουσαλὴμ, περιτριγύρισε καὶ τὸ σπήλαιο τῆς γέννησης τοῦ Ἰησοῦ στὴ Βηθλεὲμ μὲ ἄλσος πού τ' ἀφιέρωσε στὸν Ἄδωνι. Ἀλλ' ἔτσι, χωρὶς νὰ τὸ χῃ σκοπὸ ὁ Ρωμαῖος Αὐτοκράτορας ἔσωσε τὸν ἀγιασμένο τόπο τοῦ Χριστιανισμοῦ. Στὰ μέσα τοῦ τρίτου αἰῶνα, ὁ δάσκαλος τῆς Ἀλεξανδρείας Ὁριγένης, ὅταν ἐπισκέφθηκε τὴ Βηθλεὲμ εἶδε τὸ σπήλαιο καὶ τὴ φάτνη. Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος μὲ τὴ μητέρα του Ἐλένη ἔκτισε χριστιανικὸ νὰδ πάνω στὸ σπήλαιο τῆς Βηθλεὲμ, δίνοντάς το ἔτσι στὴ χριστιανικὴ λατρεία. Ὅλοι ὅσοι γράψανε πιδ ὕστερα γιὰ τοὺς Ἁγίους Τόπους τῆς Παλαιστίνης, περιγράφανε καὶ τὸ σπήλαιο τῆς γέννησης. Ὁ Ρω-

μανὸς ὁ Μελωδὸς στὸν ὕμνον τῆς γέννησης τοῦ Χριστοῦ, παρουσιάζει τὴ Θεοτόκο νὰ λέγῃ πρὸς τὸν τεχθέντα Σωτῆρα.

Ἵψηλὲ Βασιλεῦ,
τί σοὶ καὶ τοῖς πτωχεύσασιν;
ποιητὰ οὐρανῶν,
τί πρὸς γῆινους ἤλυθας;
σπηλαίου ἡράσθης
ἡ φάτνης ἐτέρφθης;
ἰδοὺ, οὐκ ἔστι
τόπος τῇ δούλῃ σου
ἐν τῷ καλύματι
οὐ λέγω τόπος,
ἀλλ' οὐδὲ σπήλαιον,
ὅτι καὶ αὐτὸ
τοῦτο ἀλλότριον
καὶ τῇ μὲν Σάρρα
ἐδόθη κλῆρος γῆς πολλῆς,
ἐμοὶ δὲ οὐδὲ φάλα.
Ἐχρησάμην τὸ ἄντρον,
δὲ κατόκησες βουλήσει,
παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰώνων Θεός.

Καὶ ἀναφωνεῖ ὁ ἱερὸς ποιητής:
καὶ ἡ γῇ τὸ σπήλαιον
τῷ ἀπροσίτῳ προσάγει.

Δὲν γινώτανε πιδ ψηλά καὶ πιδ μεγαλόφωνα νὰ ἐκφραστῇ ἡ σημασία τοῦ γεγονότος ὀχι μοναχὰ τῆς ἐνανθρώπισης τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ τῆς ταπεινώσεώς του, πού γεννήθηκε σὲ σπήλαιο καὶ ἐξάπλωσε σὲ φάτνη. Εἶναι δὲ ἀπεριγράπτη ἡ συγκίνησι κείνου πού ἐπισκέπτεται τὸ σπήλαιο τῆς Βηθλεὲμ καὶ μάλιστα κατὰ τὴ Χριστουγεννιάτικη νύχτα, ὅποτε ἀκούει τὸ θαυμάσιον Κοντάκιον τοῦ Ρωμανοῦ καὶ τοὺς ἄλλους ἱεροὺς ὕμνους, ἀπ' τοὺς ὁποῖους ὁ ἕνας ἀρχίζει μὲ τὴ φράσι : «Δεῦτε ἰδομεν πιστοί, πού ἐγεννήθη Χριστός !»

♦ Ἡ ψυχολογία, ἔλεγε μιὰ μέρα ἡ Τσά-τσά Γιαμπόρ, εἶναι μιὰ ἐπιστήμη πού μᾶς βοηθᾷ μὲ λόγια ἀκατανόητα γιὰ πράγματα πού μᾶς τὰ ἔχει μάθει ἡ καρδιά.

Διαφορά... κυμάτων !

Τί είναι εκείνο που εύθύνεται για τη διαφορά της έρωτικής συμπεριφοράς άρρένων και θηλέων; Η τελευταία λέξις της επιστήμης είναι ότι η διαφορά οφείλεται στα ηλεκτρικά κύματα που εκπέμπει ο έγκεφαλος όταν ακούμε ή βλέπουμε κάτι. Αυτά διαφέρουν στα δύο φύλα ίσως λόγω διαφορετικής κατασκευής του εγκεφάλου. Η έπιστημονική έρευνα μπορεί να αποδείξει γιατί ο Άδάμ ανταποκρίνεται σαν ένα ζωντανό ηλεκτρικό σύρμα σ' έναν όπτικό έρωτικό έρεθισμό, στον οποίο οι περισσότερες Εύες μένουν άπαθείς.

Για να γνωρίσετε τον εαυτό σας

Οι απαιτήσεις της ψυχής.

"Αν η ανάγκη αναγνώρισεως της αξίας σας ικανοποιηται στη δουλειά σας, είναι βέβαιο πώς αυτό σας δίνει πολύ μεγαλύτερη ικανοποίηση από ό,τι η είσπραξις του μισθού σας στο τέλος του δεκαπενθημέρου ή της εβδομάδος.
Ο Ίαν Ρος και Άλβιν Ζάντερ, του Κέντρου Κοινωνικών Μελετών του Πανεπιστημίου του Μίτσιγκαν, θέλησαν να εξακριβώσουν τί είναι εκείνο που, άσχετα με την άναμνη της πληρωμής, κάνει έναν υπάλληλο να σφυρίζη ευτυχισμένος την ώρα της δουλειάς του. Η άναγνώρισις της αξίας, κατέληξαν, είναι η μεγαλύτερη άμοιβή και ικανοποίηση για τον εργαζόμενο. Άλλοι παράγοντες είναι η πληρωσις της ανάγκης να αισθανόμαστε υπεύθυνοι για μιá εργασία και η δυνατότης να μπορούμε να αποφασίσουμε για κάτι, όπως και η άισθησις ότι κρινόμαστε δίκαια και άνήκουμε στο κατάλληλο περιβάλλον.

"Εξω ή στενοχώρια !

"Όταν έχετε τις άκεφιές σας, ή τζάζ μπορεί να σας διασκεδάση καλύτερα από ό,τιδήποτε άλλο. Μή θαρρήτε πώς χρειάζεται μουσικό αυτί για να ανταποκριθώ το σώμα σας στην παρόρμησι της μουσικής και στις γρήγορες μεταλλαγές του ρυθμού. Όπως ανέπτυξε η ψυχοσωματική, λέει ο Λούθηρος Κλάουντ, ή μελωδία και ο ρυθμός της τζάζ έρεθίζουν τον φλοιό του έγκεφάλου, ξυπνώντας έτσι τον άκροατή. Ο ψυχίατρος Μωρίς Γκρήν πιστεύει πώς το κλειδί βρίσκεται στη συγγένεια μεταξύ της τζάζ και του φυσικού ρυθμού του έν κινήσει σώματος. Αυτός ο συγχρονισμός μεταφράζεται σε μιá παρόρμησι του όργανισμού που επιταχύνει την άναπνοή και την κυκλοφορία του αίματος.

Τα « μαγικά μάτια » βλέπουν το πετρέλαιο μέσα στα βάθη της γής

Διατρήσεις... χωρίς τρήσεις

Του

PIERRE DEVAUX

Copyright «Εκλογής»

Πετρέλαιο στο Παραντί, πετρέλαιο στο Κλερμόν-ντε-Λάντ, άπίστευτη άνάβλυσις πετρελαιοφόρου άερίου στο Λάκ, πετρέλαια σε όλο το μήκος των Πυρηναίων... Οί Γάλλοι, άδικημένοι στο παρελθόν από τη φύσι, άρχίζουν να σχηματίζουν την έντύπωσι — την εύχάριστη έντύπωσι — ότι υπάρχει πετρέλαιο σε όλη τη Γαλλία... Το πán όμως είναι να ξέρη κανείς να το βρή !

Χωρίς άμφιβολία αυτό οφείλεται κατά ένα μέρος σε άισιοδοξία. Οί γεωλόγοι γνωρίζουν πολύ καλά ότι δέν υπάρχει πετρέλαιο σε όλα τα έδάφη· στρέφουν τις έλπίδες τους και τις έρευνές τους προς ώρισμένα ύπογεια στρώματα, κυρίως κοντά σε βουνά, όπου το πετρέλαιο, προχωρώντας μέσα από τις ύπόγειες ρωγμές, συγκεντρώνεται στα άνώμαλα έδάφη.

Η ύπέροχη λοιπόν αυτή «πετρελαιο-έκστασις» της χώρας οφείλεται χωρίς άλλο στην τελειοποίηση των διατρήσεων, οι όποιες σήμερα φθάνουν σε βάθος 6.000 μέτρων στην Άμερική και κυρίως στις έπιστημονικές μεθόδους έρεσεως του πετρελαίου χωρίς διατρήσεις. Με άλλα λόγια

υπάρχουν σήμερα θαυμάσια όργανα που έξερευνούν έξ άποστάσεως το πάχος του έδάφους και ύποδεικνύουν στους κυνηγούς πετρελαίου τα σημεία όπου μπορούν να τρυπήσουν με κάποια πιθανότητα να βρουν το «μαύρο χρυσάφι».

"Όταν ή βαρύτης παρουσιάξη διαφορές...

Άπό τη στιγμή που θα γεννηθώμε ως την ώρα που θα ξεψυχίσουμε είμαστε, εδώ στη γή, ύποτελείς της βαρύτητος. Άλλά αυτή ή δύναμις της έλξεως δέν είναι καθόλου άπλή και σταθερή. Πάνω από ένα συμπαγή βράχο, κάτω από τον όποιον υπάρχει μετάλλευμα σιδήρου, ή βαρύτης είναι μεγαλύτερη από την κανονική. Αντίθετα μειώνεται ελαφρά κοντά σε βουνό. Με λίγα λόγια ή μέθοδος μετρήσεως της βαρύτητος που βασίζεται στις διαφορές της έλξεως θα μάς έπιτρέψη να «στηθοκοπούμε» το ύπέδαφος.

"Όχι βέβαια ότι το πετρέλαιο θα μπορέση να επηρεάση άμεσα τις συσκευές καταμετρήσεως της βαρύτητος. Το κινούμενο όμως αυτό ύγρo δέν συγκεντρώνεται τυχαία στον ύπόγειο δρόμο του.

Ἐντοπίζεται στὶς φυσικὲς «παγίδες», ποὺ σχηματίζονται συχνότερα ἀπὸ δύο ἀντικείμενους βράχους, ποὺ φτιάχνουν ἓνα εἶδος ὑπόγειας δεξαμενῆς. Τὸ πετρέλαιο μαζεύεται ἐκεῖ, κάτω ἀπὸ ἓνα στεγανὸ βράχο. Τὰ «οἰκοδομήματα» αὐτὰ μποροῦν νὰ ἀποκαλυφθοῦν — μὲ μεγάλη φροντίδα καὶ λίγη ὀσφρησι (!) ἀπὸ τὶς τοπικὲς διαφορὲς τῆς βαρύτητος.

Υπάρχουν σήμερα μετρηταὶ βαρύτητος μὲ καταπληκτικὴ εὐαισθησία, ἱκανοὶ νὰ ἀνακαλύψουν αὐτοὺς τοὺς βράχους-δεξαμενές, ποὺ σχηματίζονται ἀπὸ ἀμμόλιθους ἢ ἀπὸ ἄμμο ἐμποτισμένη μὲ πετρέλαιο, σὰν σφουγγάρι!

Ἡ ἀνακάλυψις π.χ. τοῦ πετρελαίου στὸ Παραντί-ντέ-Μπόρν, ποὺ δημιούργησε τέτοια συγκίνηση στὸ Γαλλικὸ Χρηματιστήριον, ἦταν ἀποτέλεσμα μιᾶς πολὺ ὑπομονετικῆς «γεωφυσικῆς» ἐρευνας, στὴν ὁποία ἡ μέτρησις τῆς βαρύτητος ἔπαιξε πρωταρχικὸ ρόλο.

Διαφεύγοντα νετρόνια

Ἄς δοῦμε τώρα τί μποροῦμε νὰ μάθουμε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ηλεκτρισμοῦ. Στὶς κλασικὲς τηλεγραφικὲς ἐγκαταστάσεις χρησιμοποιεῖται ἡ «ἐπιστροφὴ διὰ τοῦ ἐδάφους». Δηλαδή, τὸ σύρμα ἐπιστροφῆς τοῦ κυκλώματος καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται μὲ πρίζες ἐδάφους : τὸ ρεῦμα «ξεκαθαρίζεται», στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἐδάφους, γιὰ νὰ βρῇ τὸ δρόμο του ἀπὸ τὴ μία πρίζα στὴν ἄλλη!

Τὸ ξεκαθάρισμα αὐτὸ γίνεται μὲ τρόπο ἀρκετὰ κανονικὸ, ἀνάλογα μὲ τοὺς βράχους ποὺ συναντᾷ τὸ ρεῦμα. Τὰ τράμ στὰ ὁποῖα

ἡ «ἐπιστροφὴ γίνεται ἀπὸ τὶς σιδηροτροχιές» ἔχουν βγάλει κακὸ ὄνομα ὅτι καταστρέφουν τοὺς ὑπόγειους σωλῆνες καὶ τοὺς ἀγωγούς ποὺ εἶναι κοντὰ τοὺς μὲ ρεύματα διαφεύγοντα, «περιπλανώμενα» ὅπως τὰ λένε.

Στὴν περίπτωσί μας, ὅμως, ἡ διαφυγὴ, ἡ «περιπλάνησις» αὐτὴ εἶναι ἀρετὴ, γιατί τὸ «σκασιάρχειον» αὐτὸ ὀφείλεται στὴν ὕπαρξιν ἀνωμαλιῶν τοῦ ἐδάφους τὶς ὁποῖες ἀκριβῶς θέλουμε νὰ ἀνιχνεύσουμε! Τοποθετοῦμε στὸ ἔδαφος ὠρισμένες πρίζες, ποὺ συνδέονται μὲ γαλβανόμετρα. Ὑστερα διοχετεύουμε ρεῦμα ἀπὸ ἓνα ἡλεκτρόδιο : οἱ ἐνδείξεις τῶν γαλβανομέτρων θὰ μᾶς δώσουν — πάντοτε βέβαια μὲ λίγη τύχη! — τὶς πληροφορίες ποὺ θέλουμε.

Βεβαίως δὲν ἀπαγορεύεται ἡ διανοίξις φρεάτων μικροῦ βάθους, μέσα στὰ ὁποῖα νὰ τοποθετήσουμε ἡλεκτρόδια ἔτσι θὰ πάρουμε... βαθύτερες πληροφορίες, θὰ κάνομε ἓνα εἶδος ἡλεκτρικῆς «κλεψιάς», γιὰ νὰ ἐπαναλάβω τὴν ἐκφρασί τῶν κυνηγῶν πετρελαίου...

Ἄλλο σύστημα παράδοξο : τὸ ἄτομο, θέλω νὰ πῶ τὰ νετρόνια, ἀποτελοῦν ἓνα θαυμάσιο μέσον ἀνιχνεύσεως πετρελαίου, χάρι στὴν καταπληκτικὴ τους ἱκανότητα διεισδύνουν σὲ πολλὲς ἑκατοντάδες μέτρα διὰ μέσου τῶν βράχων ἢ χάρι στὴν ἀνικανότητά τους νὰ διαπερνοῦν τὸ πετρέλαιο, τοῦ ὁποίου τὰ ἄτομα ὕδρογόνου σχηματίζουν ἓνα φράγμα.

Μέσα σὲ ἓνα φρέαρ μετρίου βάθους, κατεβάζουμε μία πηγὴ νετρονίων, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ μία σφραγισμένη ἀμποῦλα, περιέχουσα μίγμα ραδίου ἢ βηρυλίου κονιοποιημένου. Τὰ

νετρόνια, κινούμενα ἀκτινοειδῶς διαπερνοῦν εὐκόλα τοὺς «ξηρούς» βράχους, ὅχι ὅμως καὶ τὰ πετρελαιοφόρα κοιτάσματα τὰ ὁποῖα «σχηματίζουν σκιές» στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους... Εἶναι σκιὲς νετρονικῆς, ποὺ ἀναγνωρίζονται καὶ καθορίζονται μὲ εἰδικὲς συσκευὲς ἀνιχνεύσεως.

Τὰ παρακάτω εἶναι ζήτημα γεωμετρίας καὶ ἀκριβῶν ὑπολογισμῶν, ὅπως ἐκεῖνοι ποὺ μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ φτιάχνουμε γεωγραφικοὺς χάρτες, μηχανικὰ, ἀπὸ ἀεροφωτογραφίες. Ἐὰν οἱ νετρονικὲς σκιὲς εἶναι πολὺ καθαρές, μποροῦμε νὰ διατρήσουμε τὸ ἔδαφος μὲ βεβαιότητα!

Τεχνητοὶ σεισμοί...

Καὶ ἰδοὺ, γιὰ νὰ τελειώνουμε, καὶ ἡ «παταγωδεστέρα» ἀπὸ τὶς μεθόδους ἀνιχνεύσεως πετρελαίου : οἱ τεχνητοὶ σεισμοί! Ἄς ὑποθέσουμε ὅτι ἀνατινάζουμε, στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους ἢ σὲ μικρὸ βάθος, μία ποσότητα δυναμίτιδος ποὺ μπορεῖ νὰ ποικίλλη ἀπὸ ἓνα ὥς πολλὰς

ἑκατοντάδες κιλά. Ἐνα «κύμα ἐπιφανείας» συγκλονίζει τότε τὸ ἔδαφος σὲ μεγάλη ἀκτῖνα, ἓνα ἄλλο ὅμως κύμα κατευθύνεται πρὸς τὸ κάτω, ἀνακλῶμενο στὰ ὑπερκείμενα γεωλογικὰ στρώματα ὅπως σὲ καθρέφτες. Ἡ ταχύτης αὐτοῦ τοῦ κύματος βοθροῦ, εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν ταχύτητα τοῦ ἡχοῦ στὸν ἀέρα, κατὰ μέσον ὅρον 2.500 μ. τὸ δευτερόλεπτο, διαφέρει ὅμως ἀνάλογα μὲ τὴ φύσιν τῶν κοιτασμάτων ποὺ περνᾷ. Εὐαίσθητοι «σειсмоγράφοι», τοποθετημένοι, στὴν περιοχὴ ποὺ ἐρευνᾶται, δέχονται τὰ ἀνακλῶμενα κύματα καὶ τὰ μεταφράζουν σὲ ἓνα «ἡλεκτρικὸν» μήνυμα, τὸ ὁποῖον καταγράφεται σὲ ἓνα κεντρικὸ σταθμὸ.

Ἡ σύγκρισίς τῶν καταγραφῶν αὐτῶν ἐπιτρέπει στοὺς εἰδικούς νὰ σχηματίζουν ἀρκετὰ λεπτομερῆ ἰδέα γιὰ τὴ φύσιν τοῦ ὑπεδάφους, καὶ, συγχρόνως τοὺς δίνει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀποφασίζουν ἂν ἀξίζει νὰ διακινδυνεύσουν τὰ ἔξοδα μιᾶς διατρήσεως.

Ἡ... καλὴ φίλη!

♦ — Εἶμαι λοιπὸν τόσο εὐαίσθητη, λέει μιὰ φίλη στὴν ἄλλη, ποὺ αἰσθάνομαι τύψεις γιὰ τὸ θαυμάσιο γούνινο παλτὸ ποὺ μοῦ χάρισε ὁ ἄνδρας μου. Κάθε νύχτα ἀνιχνεύομαι τὰ ζῶα ποὺ θυσιάστηκαν γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ παλτὸ... πηδᾶνε πάνω μου λές καὶ θέλουν νὰ μέ ξεσχίσουν!

— Ἐλα καημένη! λέει μὲ κακεντρέχεια ἡ ἄλλη. Ἐχει γοῦστο νὰ «φοβάσαι» τώρα καὶ τὰ κουνέλια!

Τὰ Χριστουγεννιάτικα τσαρούχια

Διήγημα

Του ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑ

Από μικρός είχε μιὰ μανία : νὰ κοιτάζῃ στὸ χωριό του τὰ πόδια τῶν ἀνθρώπων, κι ὅταν ἦταν ποδεμένοι — τίς πιὸ πολλές φορές μπορεῖ νὰ ἦταν ξυπόλητοι — νὰ περιεργάζεται τὰ τσαρούχια τους, ἢ τὰ παπούτσια τῶν γυναικῶν, μὲ κάποιον τρόπο πού θάκανε τὸν ἄλλον νὰ πιστέψῃ πὼς ὁ μικρὸς τσοπανᾶκος ἤξερε νὰ κρίνῃ ἂν ἦταν τάχα καλὰ ἢ κακὰ φτιασμένα ἀπὸ τὸ μάστορά τους. Αὐτὸς φοροῦσε γουρνοτσάρουχα, πέδιλα καμωμένα ἀπὸ τὸ πετσί τοῦ χριστουγεννιάτικου γούρουνιου. Στὰ μέρη μας σφάζουμε τὰ θρεφτὰ γουρούνια τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων. Κ' εἶναι τὰ μόνα γουρούνια πού γίνονται γδαρτὰ κι ὄχι μαδητὰ. Γιατί εἶναι μεγάλα καὶ τετράπαχα. Δὲν ξένονται γιὰ νὰ ροδοκοκκινίσῃ ἢ πέτσα τους καὶ νὰ τρώγεται κριτσανιστὰ πού νὰ εἶναι σὰ μύγαλο καβουρδισμένο. Τώρα τὸ πετσί τους γδέρνεται, ἀλατίζεται καὶ ἀπλώνεται στὸν ἥλιο. Ἀπ' αὐτὸ βγαίνουν τὰ γουρνοτσάρουχα τῆς φαμελιάς. Τὸ πάχος γίνεται γλύννα, οἱ χοντράδες γίνονται τσιγαρήθρες, κ' ἐπειτα μένουν τὰ κόκκαλα γιὰ μαγειρευτὰ, τὰ ἐντόσθια γιὰ πιηχτές καὶ γιὰ ματιές, τὸ κρέας γιὰ λουκάνικα καὶ γιὰ παστουρμά. Μ' ἓνα καλὸ γουρούνι περνάει τὸν ὑπόλοιπο χειμῶνα ἢ φτωχοφαμελιά.

Ὁ Θανάσης ἤθελε ἀπὸ ἐννιά χρονῶν νὰ φκιάνῃ μόνος του τὰ γουρνοτσάρουχα του. Καὶ τὰ καταφέρνε τόσο περίφημα, πού σὲ λίγα χρόνια αὐτὸς ἔφκιανε καὶ τοῦ πατέρα καὶ τῆς μάνας καὶ τῆς γειτονιάς ἀκόμα. Ὅμως τὴν πιὸ μεγαλύτερη χαρὰ τῆς μικρῆς του ζωῆς εἶχε δοκιμάσει, ὅταν κάποια παραμονὴ Χριστουγέννων ἦλθε ὁ πα-

τέρας ἀπὸ τὴ Χώρα καὶ τοῦ ἔφερε ἓνα ζευγάρι τσαρούχια. Δικὰ του ! Δὲν εἶχε ξαναφορέσει ποτ' ὥς τότε. Τ' ἀνάρπαξε μὲ λαχτάρια, τοὺς χάιδευε τίς φούντες, τοὺς ἀγγίξε τὸ λουστρίνι, καὶ τὰ ξεμάκρυνε λίγο νὰ καμαρώσῃ τὸ ζωηρὸ κατακόκκινο χρῶμα. Μὰ σὰν πέρασε ἡ πρώτη χαρὰ τῆς ἀπόκτησης, εἶχε δοκιμάσει μεγάλη λύπη. Καλοκοίταζε τὰ τσαρούχια του καὶ τὰ βρῆκε ἀσχημὰ, κακοφκιασμένα. Τὶ ἀγαρμπο σουλούπι ἦταν ἐκεῖνο πού εἶχαν ! Καὶ τόσο κακοδουλεμένα ! Μὲ κάττι ἀτσαλες φούντες ! Μὲ κάττι ἀνοστα κεντίδια ! Ὡ, ἂν τὰ εἶχε φκιάσει ὁ ἴδιος, πόσο θὰ ἦταν καλύτερα καὶ γερότερα ! Τὸ εἶπε τοῦ πατέρα του αὐτό. Κ' ἐκεῖνος τοῦ ἀπάντησε :

— Τότε νὰ σὲ στείλουμε κάτου νὰ γίνῃς τσαρουχάς.
— Μακάρι !
— Θέλεις ;
— Ἄν θέλω ;...

Τὸ μέλλον του εἶχε κριθῇ. Ὁ μικρὸς τσοπανᾶκος μὲ τὰ γουρνοτσάρουχα θὰ γινόταν ὁ μεγαλύτερος τσαρουχάς τοῦ τόπου. Θὰ πόδενε τοὺς πιὸ ντερτιλήδες λεβέντες καὶ τίς πιὸ ἀσίκησες κοπέλες. Στους γάμους καὶ στὰ πανηγύρια, ἀπάνω στὴν ἀναψὴ τοῦ χοροῦ, τὰ δικὰ του τὰ τσαρούχια καὶ τὰ δικὰ του τὰ παπούτσια θὰ κάνανε τὴ μεγαλύτερη φούβα ! Ἦταν γεννημένος γιὰ τσαρουχάς. Πῶς ἀλλιῶς θὰ κοιτοῦσε μὲ τόση περιέργεια τὰ ποδήματα τῶν ἀνθρώπων καὶ θάφκιανε μὲ τόσην τέχνη τὰ γουρνοτσάρουχα ὅλης τῆς γειτονιάς ; Κανεὶς δὲν ξεφεύγει τὸ γραφτὸ του !

Μὲ τί περηφάνεια φόρεσε τὴν ἄλλη μέρα τὰ καινούργια τσαρούχια ! Ἦταν σὰ νὰ πρωτόβγαινε στὸν κό-

σμο. Τὰ γουρνοτσάρουχα τὸν κρατοῦσαν στὴν ἀφάνεια καὶ στὴν ἀσημότητα. Τώρα ἔκανε κι αὐτὸς τὴν ἐπίσημη ἐμφάνισή του. Καθὼς περπατοῦσε κ' ἐτριζαν, τὸ τριζοβόλημά τους ἔμοιαζε σὰ γαμπριάτικο τραγούδι. Ἐνα ζευγάρι τσαρούχια δίνει πολλές φορές στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων τὴ σημασία τῆς !

— Μὲ γειά, Θανάση !

— Τοῦ χρόνου πού θὰ τὰ φκιάσω μοναχός μου, νὰ ἰδῇτε τί λογιὰ τσαρούχια θάχω !

Περνώντας τὰ Χριστόημερα, τὸν κατέβασε ὁ πατέρας του στὴ Χώρα. Εἶχε κάποιο σταυραδερφὸ τσαρουχά, μαγαζάτορα, καὶ σ' αὐτὸν πέτονταν. Τοῦ πῆγε δυὸ λουκάνικα κ' ἓνα τσουκάλι πιηχτή. Αὐτὰ ἦταν τὰ διδασχτρα, νὰ πούμε, τοῦ Θανάση.

— Κουμπάρε (ἦταν ψευτοκουμπάροι) σοῦ παραδίνω τὸ παιδί. Ἀπ' τὸ θεὸ καὶ στὰ χέρια σου ! Ἐχει μεγάλο ζῆλο γιὰ τὴν τέχνη σου. Θὰ ἰδῇς.

Ὁ κουμπάρος τὸν κράτησε. Καὶ εἶδε. Ὅχι ἄλλο ! Τεχνίτης γεννητὸς. Πρόωρη μεγαλοφυΐα τῆς τέχνης τῶν τσαρουχιῶν. Τὸν εἶχε δὲ ὁ κουμπάρος μὴ στάθῃ καὶ μὴ βρέξῃ. Ὁ Θανάσης κι ὁ κόσμος ὅλος ! Καμάρωνε ὁ Θανάσης ὅταν κατέβαιναν οἱ χωριανοὶ νὰ ψωνίσουν καὶ τὸν παίνευε ὁ κουμπάρος, κι ἀγόραζαν ἐκεῖνοι τὰ τσαρούχια πού εἶχε βάλει κι αὐτὸς τὸν κόπο του καὶ τὴν τέχνη του. Τοῦ φαινότου πὼς τάστελνε πεσκέσι στὸ χωριό του. Θὰ τριζοβολοῦσε καὶ θὰ κατακοκκινίζε τὸ χοροστάσι ἀπ' τὰ δικὰ του τὰ ἔργα.

Πέρασ' ἓνας χρόνος. Ζηλευτικὰ τέχνη. Ὅλο καὶ τὸν τραβοῦσε πιὸ πολὺ. Δούλευε ὅλη μέρα. Ἐκανε καὶ νυχτέρι, ἂν ἦταν βολετὸ νὰ ποδέσῃ αὐτὸς ὅλα τὰ χωριὰ τῆς Ρούμελης καὶ ὅλα τὰ εὐζωνικά συντάγματα τῆς Ἑλλάδος ! Ὅμως, ἀπ' τὴν πολλὴ δουλειὰ εἶχε κόψει, εἶχε ἀγαμνῆει λίγο. Κάποτε πούρθε ὁ πατέρας του, τὸ πρόσεξε. Μὴν ἦταν τίποτα ζαμπούνης ; Μὴν τὸν πείραζε κανένα κρυφομάζωμα ; Νὰ κράξῃ τὸ γιατρό ;

Ὁ Θανάσης γελοῦσε κι ὁ κουμπάρος ξεγῆθηκε :

— Εἶναι στὴ δουλειὰ του νταμαχιάρης. Πέφτει ἅπαν' - καταπάν'. Ἐγὼ τὸν μαλῶνω. Δὲ μ' ἀκούει.

— Γιατί, ὁρὲ, δὲν κάνεις νισάφι ;
— Ἀφοῦ ἔχουμε δουλειά ;
— Βάλε καλὴ σειρά, γιατί θὰ σὲ πάρω στὸ χωριό !

— Παραπέρα, τὰ Χριστόημερα, ὅς ἔρθῃ, εἶπε τ' ἀφεντικό, νὰ ξεκουρασθῇ.

Τὶ καλὸς λόγος ! Ναί, τὰ Χριστοῦγενα πρέπει νὰ πάῃ χωρὶς ἄλλο στὸ χωριό. Νὰ τοὺς ἰδῇ καὶ νὰ τὸν ἰδοῦν. Κι ὅλο τὸ νειρενδῶν πιά αὐτὸ τὸ ταξίδι. Καὶ τὸ ἐτοίμαζε μέσα στὸ μυαλό του. Πῶς νὰ πάῃ ; Αὐτὸς καλὰ θὰ εἶχε καινούργια ρούχα καὶ καινούργια τσαρούχια. Μὰ νὰ πάῃ μὲ ἄδεια χέρια ; Δίχως πεσκέσι γιὰ τὴ μάνα καὶ γιὰ τὸν πατέρα ; Δὲ γίνεται. Θυμήθηκε τὰ τσαρούχια πού τοῦ εἶχε πρωτοφέρει ὁ πατέρας, χωρὶς νὰ τοῦ τὰ ζητήσῃ. Μὲ τὴ χαρὰ εἶχε γιορτάσει, φορώντας τα τίς ἁγίες μέρες ! Ἔτσι πρέπει νὰ τοῦ πάῃ τώρα κι αὐτὸς, χωρὶς νὰ τοῦ τάχῃ ζητήσῃ, ἓνα ζευγάρι τσαρούχια. Κ' ἓνα ζευγάρι παπούτσια τῆς μάνας ! Αὐτὸ εἶναι. Θὰ τὸ μάθῃ ὅλο τὸ χωριό. Θὰ χαροῦν οἱ φίλοι καὶ θὰ σκάσουν οἱ ὄχτροι. Ἀ ! χωρὶς ἄλλο καλύτερα νὰ μὴν πάῃ καθόλου, παρὰ νὰ πάῃ χωρὶς τὰ δῶρα τῶν γονέων !...

Μὰ πῶς νὰ τὰ πάρῃ ; Δὲ μπῆκε ἀκόμα σὲ μεροδούλι. Λογαριάζεται πὼς ἀκόμα μαθαίνει τὴν τέχνη... Τὸν ταῖξῃ καὶ τὸν ντένι τ' ἀφεντικό, μονάχα... Ὅμως, κάπως πρέπει νὰ τὰ οἰκονομήσῃ !... (Ὅχι, ὄχι ἔτσι ! Θὰ πῆς, δὲν θὰ τὸν καταλάβῃ ὁ κουμπάρος. Ἐχουν τόσο πολὺ ἔτοιμο πράμα στὸ μαγαζί !... Μὰ δὲν κάνει, δὲν κάνει !... Ἀκούς ἐκεῖ νὰ τὰ κλέψῃ... νὰ τὰ κλέψῃ !... Πῶς τοῦ ἤρθε τέτοιος πειρασμός στὸ νοῦ ; Καὶ τί ἀξία θὰ εἶχαν τὰ κλεμμένα τσαρούχια ; Καταραμένα θὰ ἦταν. Θὰ γλίστραγε ὁ πατέρας μ' αὐτὰ νὰ τσακισθῇ. Θεὸς φυλάξοι !... Ἡ θὰ ἐρχότου τὸ ἀπόσπασμα νὰ τοὺς πιάσῃ ὅλους, θὰ τοὺς κρέμαγε ὁ νομοτάρχης τὰ κλεμμένα τσαρούχια στὸ λαϊμὸ καὶ θὰ τοὺς πῶμπε σ' ὅλο τὸ χωριό. Φαντάσου ντροπὴ !... Μπὰ σὲ καλὸ ! Τὰ κάνει αὐτὸς τέτοια πράματα ;...)

— Τί λὲς Θανάση, θὰ πᾶς ἢ ὄχι ;

— Πῶς νὰ πάω, ἀφεντικό ;

— Μὲ τὰ ποδαράκια σου. Παιδί πράμα !

— "Όχι αυτό... Δεν έχω άλλοιώς τον τρόπο..."

— Θα σου δώσω το χαρτζιλικάκι σου... Πάρε μπρός μεριά το μπωναμά εσύ.

Μπωνανά; Χαρτζιλίκι; Κάτι θα γίνω, σόπα!... Νά το!... Τί θα χάση;... Τό κατό!...

Ο καλός αφεντικός, ο καλός κουμπάρος, συγκινήθηκε. Τέτοια παιδιά αξίζουν. Του είπε ένα μπράβο, και τον χρέωσε μ' ένα ζευγάρι τσαρούχια κ' ένα ζευγάρι παπούτσια. Τά καλοδιάλεξε ο Θανάσης και την παραμονή των Χριστουγέννων τάρωσε στο σακκούλι του, μαζί με τα καινούργια τα δικά του, τὸ κρέμασε στον ώμο και τράβηξε για τὸ χωριό, συντροφιά μ' άλλους χωριανούς και μ' άλλους γειτονοχωρίτες.

Ήταν μιά χαρά στο δρόμο, καθώς περπατούσε γρήγορα και κουβεντιάζοντας τὸ χαρούμενο άσκέρι. Όλοι πήγαιναν τὰ ψώνια τους, κι άλλος συλλογιόταν τὴ νιόνυφη γυναικά του, άλλος τὴ μάνα του, κι άλλος τὴν ἀδερφή του. Ἐλεγαν ποίος ἔχει τὸ μεγαλύτερο θρεφτάρι φέτο στο χωριό και ποίος ἔχει τὸ καλύτερο κρασί. Ἀλλὰ τοὺς ἔπιασε στο δάσος μὲ τίς μεγάλες δρυς βροχή, κι αὐτὸ ἦταν πολὺ κακό. Οἱ ἄλλοι εἶχαν τίς καπνότες τους και κάτι γλύτωσαν. Ο φτωχὸς ὁ Θανάσης ἔγινε μουςκίδι. Εἶδαν κι ἔπαθαν ὅσο νὰ φτάσουν στο χάνι τοῦ Ρουπακιά. Ἀναψαν ἐκεῖ μεγάλη φωτιά και στέγνωσαν. Οἱ ἄλλοι κίνησαν σὲ λίγο να φύγουν. Ὁ τραπεζοῦσαν ὅλη νύχτα. Εἶχαν ἀκόμα τέσσερες ὥρες δρόμο. Βγήκαν ὅζω-σιγόβρεχε... Θεοσκοτάδο· ποὺ νὰ πάη αὐτός; Ὁ μείνι να περάση ἡ βροχή, νὰ ξαστερῶση κιόλα. Ἀς δώσουν χαμπέρι πὼς ἔρχεται και θὰ ξημερώση κι αὐτὸς στο χωριό. Πὼς ἀλλιῶς νὰ γίνη; Γύρισε μέσα και ξανάκατσε ν' ἀποστεγνώση στο παραγώνι. Ήταν κι ἄλλοι πεντέξ ἀπὸ κοντινότερα χωριά. Αὐτοὶ δὲν βιάζονταν πολὺ κ' ἔκατσαν νὰ πυρωθοῦν καλά. Δὲν τοὺς γνώριζε τὰ ὀνόματά τους. Ο ἕνας τὴν ἔβγαине ἀπὸ φυλακή· τέσσερα χρόνια γιὰ ζωοκλοπή. Βλαστήμαγε τὸν ἀποσπασματάρχη ποὺ τὸν εἶχε πιάσει και τὸν πρόεδρο ποὺ τὸν εἶχε δικάσει. Ἄλλος ἦταν ἀκόμα τὴν φυγὸδικος,

γιὰ ὁμοια δουλειά. «—Ὅταν τὰ τρώγατε, ἦταν καλά!», τοὺς ἔλεγε ὁ χαντζής. Ἐργαζε ὁ Θανάσης ἀπὸ τὸ σακκούλι τὰ καινούργια τσαρούχια νὰ τὰ πυρώση. Εἶχαν βραχὴ κι αὐτὰ πολὺ.

— Πούθε τάκλεψες; τὸν ρώτησε ὁ φυγὸδικος.

— Δὲν τάκλεψα. Τὰ δούλεψα!

— Τίνος εἶσαι;

— Τοῦ πατέρα μου...

— Εἶναι τ' ὠμοχρήστ' ἀπὸ τὰ Βαρικά, τὸ γνώρισα! εἶπε ὁ χαντζής.

— Μὲ τὸν πατέρα σ', ἔχουμε κλέψ' μαζί δυὸ τραγιά! εἶπε ὁ κατάδικος.

— Δὲν τὸ πιστεύω νὰ λὲς ἀλήθεια, εἶπε ὁ Θανάσης πειραγμένος. Ἄν ἔκλεβε ὁ πατέρας μου, θάηταν σὰν και σένα στη φυλακή!

— Εἶν' ἄξιος και νὰ σκεπάζεται.

— Ἀλλή κουβέντα ἔχεις;

Ἡ βροχή εἶχε δυνατώσει. Δεῖπνυσαν μὲ ψωμὶ κι ἐλιές. Ἐπειτα τοὺς πῆρε ὁ ὕπνος. Ὁ Θανάσης πλάγιασε ρίζα στὸν τοῖχο. Βεργόπλεχτο ἦταν τὸ χάνι, μόνον ἡ σκεπὴ του ἦταν μὲ κεραμιδία. Κι ἀπὸ μέσα τὸ πλέμα τοῦ τοῖχου τοῦ ἦταν ἀλειμμένο μὲ πηλὸ. Ἐκεῖ ποὺ πλάγιασε ὁ Θανάσης, ἕνα μεγάλον κομμάτι πηλὸς εἶχε φαγωθῇ και φαίνονταν τρυπητὸς ὁ βεργοπλεγμένος τοῖχος. Ὅμως ἀπέξω ἦταν ἕνα χαμηλὸ ὑπόστεγο, σὰ μαγεριὸ και σὰν ἀποθηκὴ, κολλημένο στην καλύβα. Ἐτσι δὲν ἔφτανε νὰ μπη ἡ βροχή ἀπὸ τὸ χάλασμα ἐκεῖνο—τὸ πρόσεξε καλά ὁ Θανάσης κι ἀσφαλίσμένος ἔγυρε νὰ κοιμηθῇ.

Ἡ φωτιά εἶχε κατακάτσει, μόνον ἡ θράκα, μπόλικη, ἔκαιγε. Κουκλώθηκε σ' ἕνα βρωμερὸ τσόλι τοῦ χαντζή, και τὸν πῆρε βαριά.

Χίλια ὀνειράτα ἔβλεπε στὸν ὕπνον. Τὸ χωριὸ του, τὸ σπίτι του, τοὺς γονιούς του, τὸ γουρουνὶ τους σφαγμένο. Ἀκόμα εἶδε τοὺς καλλικαντζάρους, και μὴ δεκαριά, νὰ πολεμᾶνε νὰ κατεβούν ἀπὸ τὸ μποχαρὶ μέσα στο σπίτι τους. Αὐτὸς ἦταν τὰχα ἀπέξω και τοὺς ἔβλεπε. Καμώθηκε νὰ φωνάξῃ γιὰ νὰ τοὺς διώξῃ, μὰ πάλι θυμήθηκε πὼς δὲν ἔκανε. Τὴν ἰσχυρὴν νὰ κατεβούν στο σπίτι, νὰ τοὺς μαγαρίσουν τὸ ἀμπάρι μὲ τ' ἀλεύρι;... Ὁχι!... Ἰδὲς τοὺς πὼς φεύγουν παρασανταλισμένοι! Ἡ μάνα τὰ ξερεῖ αὐτὰ, εἶχε βάλει ἕνα παλιοτσάρουχο

στο τζάκι. Ὅπου φύγει-φύγει οἱ καλλικαντζάραιοι!...

Ἀξαφνα τὸν ξύπνησαν κάτι φοβερὰ σκουζίματα. Λαβάρωσε! Οἱ καλλικαντζάραιοι, οἱ καλλικαντζάραιοι χωρὶς ἄλλο! Ὁ μπηκάν στο χάνι, θὰ τοὺς μολέψουν—μπορεῖ νὰ τοῦ φάνε τ' ἄφτιά! Κουκλώθηκε στο τσόλι. Τὰ σκουζίματα βάσταξαν λίγη νῶρα κ' ἔπειτα ἔπαψαν μεμιᾶς. Θάφηναν κ' ἀπὸ δῶ... Σκοτάδι στο χάνι...

Ἐργαζε τὸ κεφάλι του ἔξω. Κάποιος ρουχνοῦσε. Μὰ ἐφεγγαν ζωηρὰ οἱ χαραματιῆς ἐκεῖ στο χάλασμα πλάι του. Ἀπὸ κεῖ εἶχαν ἔρβει τὰ σκουζίματα. Τί φλόγα ἦταν αὐτή; Μήπως ἔβαλαν φωτιά στην καλύβα οἱ καλλικαντζάραιοι;... Κόλλησε τὸ μάτι του στὶς χαραματιῆς—και τί νὰ ἰδῇ! Δυὸ χωριᾶτες ντυμένοι μὲ κοντοκάπια, ἴδιοι καλλικαντζάραιοι, εἶχαν σφάξει ἕνα γουρουνὶ μικρό. Καὶ τὴν ὥρα τὸ βουτούσαν σ' ἕνα καζανάκι βραστό νερὸ και τὸ μαδοῦσαν γρήγορα—γρήγορα. Ἀλήθεια σὰν καλλικαντζάραιοι, σὰν παγανὰ ἔμοιαζαν τὴν ὥρα ἐκείνη, μὲ τὰ κοντοκάπια τους γύρω στη φωτιά. Καὶ τὸ γουρουνάκι ἔμοιαζε σὰν ἀνθρωπάκος, σὰν παιδόπουλον ποὺ τὸχαν τὰ ζωτικά και τὸ βασάνιζαν. Ἀνατρίχιασε...

— Ἀμ' πὼς; Δὲ θὰ κάμουμε κ' ἐμεῖς Πάσχα ἐδῶ στην ἔρημιά; ἔλεγε ὁ ἕνας χωριᾶτης.

— Ἀπὸ ποῦ τόκλεψες, μωρέ; ρωτοῦσε ὁ ἄλλος, ποὺ ἦταν ὁ ἴδιος ὁ χαντζής.

— Ἀὐριο μεθῆριο θὰ τ' ἀκούσης... Τὶ μοναχὰ πρόσσε μὴ μὲ ζεματίσης μὲ τὸ θερμό!...

Πετάχτηκε ὁ Θανάσης νὰ φύγῃ, νὰ μὴν κολαστῇ κι αὐτὸς ἐκεῖ πέρα. Σιάχτηκε, ἀπλώνει νὰ πάρῃ τὸ σακκούλι του—πουθενὰ σακκούλι!... Μπήχνει τίς φωνές:

— Μ' ἔκλεψαν!... Τὸ σακκούλι μου!

Ξυπνοῦνε οἱ ἄλλοι, τρέχει ὁ χαντζής.

— Ποῦ τόχες ἀπὶθῶσαι;

— Τόχα κρεμάσαι στο καρφί!

— Μὴν ἔπεςο κάτω;

Ἐψαξαν ὅλο τὸ χάνι μέσα κ' ἔξω.

— Καλὰ και σὲ κουβεντιάζω!...

Νὰ μοῦ φέρῃς τὸ σακκούλι και τὰ τσαρούχια ποὺ εἶχε μέσα!

Ἀνοίγει μεγάλος καβγάς.

— Ὁ τὸκλεψαν αὐτοὶ ποὺ σηκώ-

θηκαν κ' ἔφυγαν πὶὸ νύχτα, λείει ὁ χαντζής. Τὴν ὥρα μόλις ἔφυγαν.

— Ὁ τοὺς βροῦμε—ποῦ θὰ μᾶς πᾶν!

— Ἐσὺ τόκλεψες! φωνάζει ὁ Θανάσης. Ἐσὺ, ὅπως ἔκλεψες και τὸ γουρουνόπουλον ποὺ μαδάτε κεῖ ἀπὸξῶ!

— Ὁ τὸκλεψαν τὰ παγανὰ! εἶπε κάποιος χωριᾶτης.

— Ξανάειδες καλλικαντζάρους μὲ καινούργια τσαρούχια; ρώτησε ἄλλος κοροιδεύοντας.

Ἐσκασαν στὰ γέλια ὅλοι. Ἐνα βαθὺ παράπονον ἔνωσε ὁ Θανάσης. Κοροιδεύουν; Εἶναι γιὰ κοροϊδία; Εἶχε μιά κρυφὴ ὀρμηὴ νὰ τοὺς σκοτώσῃ ὅλους. Ὅλοι τοὺς τέτοιοι εἶναι. Κακοῦργοι, κλέφτες! Παραμονὴ Χριστουγέννων, τὴν ὥρα ποὺ γεννιέται ὁ Χριστὸς στη σπηλιά του, αὐτοὶ κλέβουν τὰ ξένα γουρουνόπουλα και τὰ ξένα τσαρούχια. Τὶ χειρότερον θάκαναν οἱ καλλικαντζάραιοι, τὰ ὄργανα τοῦ Σατανᾶ;

Ἦταν ἔτοιμος νὰ κλάψῃ.

— Μὴν κάθεσαι, παιδί μου, τοῦ εἶπαν οἱ ἄλλοι. Αὐτὸς πόκανε τὴν πράξῃ δὲν εἶναι μακριὰ φτασμένος... Κυνήγησέ τον, σὰν παιδάκι ποὺ εἶσαι. Ἀμα τὸν φτάσης, θὰ ντραπῇ και θὰ τὸ πετάξῃ τὸ σακκούλι.

Τοὺς κοίταξε ἀμίλητα, κουτὰ, ντραπήκε νὰ κλάψῃ, δὲν εἶχε τί ἄλλο νὰ κάμῃ και χῶθηκε στο σκοτάδι ἔξω ἀπὸ τὸ χάνι.

Μόλις χωρῖζε ὁ δρόμος καταγής. Ἐτρεξε βιαστικὰ τὸν ἀνήφορον, μὴ τρομαγμένος και μὴ ἀναναχτισμένος. Ὁ ἀέρας τῖναζε τὰ δέντρα κ' οἱ βροχοσταλίδες τὸν χτυποῦσαν στὰ μούτρα. Ἐτρεξε κάμπυλε. Δὲν ἀπάντησε ψυχὴ. Ἀφουγκράστηκε. Δὲν ἀκούγονταν ἄλλη περπατησιὰ. Κοντοστάθηκε. Τὸν περὸνιζε τὸ κρύν. Εἶπε νὰ γυρίσῃ πίσω. Ποῦ νὰ πᾶν;... Πόλι στο χάνι;... Μπορεῖ και νὰ τὸν σκοτώσουν κιόλα, και νὰ τὸν ζεματίσουν σὰν τὸ γουρουνόπουλον!... Προχώρησε... Ἀνήφορος... Βγήκε στο ψηλὸ διάσελο... Ἀγνάντεψε τὴ μεγάλη χούνη τῶν βουνῶν, ποὺ ἦταν γιομάτη πηχτὸ σκοτάδι. Εἶχε ξαστερῶσει και τὰ κορφοβούνια ξεχώριζαν ἀνάμεσα στὰ σκορπια και στ' ἀνάρια τ' ἀστεράκια. Τσουχτερὸ κρύν στάλαζε ἀπὸ γύρω του. Κι ἀπὸ μέσα του ἀνάβλυζε μυστικὸς τρόμος. Τάχασε.

Κάποια συντέλεια προφήτεψε η ψυχή του. Ζούσε η δὲ ζούσε εκείνη τὴν ὥρα; Ὅπως καὶ νάναι, δὲ θὰ ζήσῃ ἄλλο, ποτὲ πιά!

Κάποτε, μέσα στὴν κατασκότεινη χούνη, πρόσεξε λίγα μακρινὰ φωτερὰκια. Κι ἄλλα πιο κεί. Κι ἄλλα πιο πέρα, τρεμόσβηναν σὰν ἀστέρια τ' οὐρανοῦ, σὰ σπίθες ἀπὸ παραγώνι... Τὰ χωριά εἶναι! Τὰ χωριά!... σκέφτηκε. Βέβαια. Ξυπνοῦν τώρα πιά γιὰ τὴν ἐκκλησιά. Χριστοῦγεννα. Θὰ εἶναι οἱ παππάδες, οἱ ψάλτες, οἱ καντηλανάφτες. Οἱ πρῶτοι πού ξυπνοῦν κάθε χρόνο. Σὲ λίγο ἀκούστηκε ἡ πρώτη καμπάνα. Ἐπειτα καὶ δεύτερη. Ἐπειτα καὶ τρίτη. Ποιὰ νάναι ἀπ' τὸ δικό του χωριό; Τὰ φωτερὰκια πυκνώσανε, κ' ἔπειτα ὅλα, ὅλα σχεδόν, κουνιθήκανε καὶ πῆγαιναν σὲ κάθε χωριό, κατὰ ἓνα μέρος ὅλα. Πῆγαιναν κατὰ τὴν ἐκκλησιά... Ἦταν οἱ χωριανοὶ μὲ τὰ κλεφτοφάναρα καὶ μὲ τὰ δαδιά, πού βάδιζαν γιὰ τὴ φάτνη τοῦ Χριστοῦ!

Ζεστόθηκε ἡ καρδιά τοῦ Θανάση. Ἀλλάξε ὅλος ὁ τόπος γύρα. Ἦ σκοτεινὴ χούνη σὰ νὰ γιόμισε φῶς. Σὰ νὰ τὴν κατοίκεσαν ἄγγελοι κι ὄχι πιά καλλικαντζάροι.

Ἔτσι. Ἄς τρέξῃ κι αὐτὸς στὸ χωριό του. Νὰ προφτάσῃ τὴν ἐκκλησιά. Ν' ἀκούσῃ τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις.

Προχώρησε δυὸ βήματα. Καὶ στάθηκε πάλι. Πῶς νὰ πάῃ ἔτσι, μὲ ἀδειανὰ χέρια, χωρὶς δῶρο γιὰ τοὺς γονιούς, χωρὶς καν δικά του καινούργια τσαρούχια;... Ὁχι, δὲν θὰ πάῃ! Καλύτερα νὰ γυρίσῃ στὴ Χώρα. Κι ἀκόμα-πιο καλύτερα νὰ ρι-

ζῶσῃ κάπου ἐκεῖ, ν' ἀπαγγιάσῃ, νὰ παρακολουθήσῃ ἀπὸ μακριὰ τὴ λειτουργία τῶν Χριστοῦγέννων στὰ τρία χωριά τῆς χούνης. Θ' ἀκούσῃ κι ἄλλες φορές τὶς τρεῖς καμπάνες. Θὰ ξαναἰδῇ τὰ φωτερὰκια νὰ φεύγουν τὰ ξημερώματα ἀπὸ τὶς ἐκκλησιές, ὅλα μαζί, καὶ νὰ σκορποῦν ἓνα - ἓνα πρὸς τοὺς μαχαλάδες. Θὰ εἰπῇ: «— Χρόνια πολλά, χρόνια πολλά!» Κ' ἔπειτα, ναι, ἄς γυρίσῃ στὴ Χώρα καταμόναχος, ἀφοῦ ὁ κόσμος εἶναι τόσο κακὸς καὶ δὲ φοβᾶται τὸ Χριστό, οὔτε ὅταν σταυρώνεται, οὔτε ὅταν γεννιέται.

Ἔτσι θὰ κάμῃ... Ἀφοῦ μάλιστα καὶ ξαναβρέχει. Ἐτρεξε νὰ κρυφτῇ κάπου, καί, τυχερό του, βρέθηκε μπροστὰ στὴ μικρὴ σπηλιά πού ἀντίκρυζε, καί, παραπανούλια ἀπ' τὸ δρόμο, τὸ χωριό του, τὰ Βαρικά. Μπήκε κι ἀπάγγιασε στὸν ταπεινὸ της θόλο. Κοιτάζοντας τὶς χλωμές σπιθούλες τῆς ξέμακρης ἐκκλησιάς, καὶ προσμένοντας νὰ ξανακούσῃ τοὺς σβησμένους ἤχους τῆς χωριανῆς καμπάνας, ἀποκοιμήθηκε, γιὰ νὰ ἰδῇ στὸν ὕπνο του, πῶς βρισκότουν τάχα στὴν ἴδια τὴ σπηλιά τῆς Βηθλεὲμ πού γεννήθηκε ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Νὰ ἡ Παναγία! Νὰ κι ὁ Ἰωσήφ! Νὰ τὸ ἄστρο πού ὀδηγεῖ τοὺς Μάγους!... Ἐ-

φτασαν οἱ Μάγοι καὶ προσκυνοῦν τὸ Χριστό. Γιομίζουν μὲ δῶρα πολλὰ δῶρα τὴ φάτνη τῶν ἀλόγων!... Οὔτε μπορεῖ νὰ ξεχωρίσῃ κανεὶς πόσων λογίων δῶρα ἔχουν φέρεῖ οἱ Μάγοι! Ὅμως, ἀνάμεσα στ' ἄλλα δῶρα, τὰ πολλὰ τὰ δῶρα, μπόρεσε ὁ Θανάσης νὰ ξεχωρίσῃ ἓνα ξευγάρι καινούργια κατακόκκινα τσαρούχια!...

Πῶς ζοῦν καὶ τί πιστεύουν τὰ

ΑΣΤΕΡΙΑ ΠΟΥ ΜΕΣΟΥΡΑΝΟΥΝ

ΕΝΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ
ΣΕ ΣΥΝΕΧΕΙΕΣ

ΣΕΛΛΕΥ ΓΟΥΪΝΤΕΡΣ - ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΓΟΥΪΝΤΜΑΡΚ
ΑΝΤΟΝ ΓΟΥΩΛΜΠΡΟΥΚ

Μ ἓνα τρελλὸ γέλιο, ὁ νεαρὸς γκάγκστερ κατρακύλησε τὴ γριά καὶ τὸ παραλυτικὸ ἀμαξάκι της ἀπὸ τὴν πανύψηλη, ὀλόγισια σκάλα: Ἕνας ἡθοποιὸς εἶχε γεννηθῇ στὸ στερέωμα τοῦ Χόλλυγουντ.

Ὁ Ρίτσαρντ Γουίντμαρκ δὲν ἐπαιζε τοὺς συνηθισμένους γκάγκστερς. Στὸ «Φιλὶ τοῦ θανάτου», τὴν πρώτη του ἀλλὰ ἀποφασιστικὴ ἐμφάνισι, ἔσβηνε μὲ μιὰ μονοκοντυλιὰ τὸ θεῦλο τοῦ ρομαντικοῦ λαποδύτη. Ἦταν ὁ Τόμνυ Γιοῦντο, διεστραμμένος, μισό-τρελλος, ψυχικὰ ἄρρωστος ἀπὸ χίλια συμπλέγματα καὶ μὲ μίζερο σῶμα, σερνάμενο περπάτημα. Ὁ δεύτερος ρόλος του, ὁ ρόλος τοῦ ἀρχηγοῦ συμμορίας Ἀλεξ Στάιλς στὸ «Δρόμο χωρὶς ὄνομα», συμπλήρωνε τὴν εἰκόνα. Ἐκεῖνο τὸ φάρμακο γιὰ τὸ συνάχι πού κρατοῦσε πάντα στὸ χέρι καί, πού καὶ ποῦ, ἔχωνε στὰ ρουθούνια του, ἦταν ἓνα σύμβολο. Σύμβολο

ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΓΟΥΪΝΤΜΑΡΚ

τοῦ ἄρρωστου σώματος μὲ τὶς παραξενιές καὶ τὶς ιδιοτροπίες, σύμβολο τῆς ἄρρωστης ψυχῆς πού ἔσπρωχνε στίς πιδὲ σκληρές

- ◆ Ὁ παπποὺς κουνουπας λέει ἀναστενάζοντας στὸν ἐγγονό του:
- Ἡ καινούργια γεναὰ εἶναι πολὺ πιο τυχερή.
- Τί θέλεις νὰ πῆς, παππού; ρωτᾷ τὸ κουνουπάκι...
- Ἐννοῶ ὅτι σὰ χρόνια μας, ἔτσι ὅπως ντύνονταν οἱ γυναῖκες γιὰ νὰ κοιμηθοῦν, ἦταν γιὰ μᾶς μονάχα ἓνα πρόσωπο καὶ δυὸ χέρια!

Argosy

πράξεις. Σκληρές πράξεις όμως πού, πάντα, είχαν κάτι το ανατριχιαστικό και το γοητευτικό και όλοι ξέρουμε πώς ήταν μια εποχή πού οι κοπέλλες στην 'Αμερική ίδρυσαν ένα σύλλογο με τίτλο : «Σύλλογος των γυναικών πού θάβελαν να τις χαστουκίσουν ο Ρίτσαρντ Γουίντμαρκ».

Τρυφερή σαν βελούδο, ανατριχιαστική και βαρειά από παράξενη γοητεία, η φωνή του ήταν άλλο ένα όπλο.

Παράξενο πώς ή βαθεία ψυχολογημένη και συγχρονισμένη απεικόνισι του αμερικανικού γκαγκστερισμού, κάτω από το πιο ρεαλιστικό φως της έπιστημης, ήταν ο δρόμος με τον όποιον επιβλήθηκε ένας άνθρωπος τόσο διαφορετικός από τους πρώτους εκείνους ρόλους.

Ο Ρίτσαρντ Γουίντμαρκ, καθηγητής απαγγελίας και δραματικής τέχνης σε αμερικανικό Πανεπιστήμιο, είναι καλός σύζυγος και θαυμαστός πατέρας. Άληθινά μορφωμένος, ύπολογίζεται σήμερα σαν ένα από τα πιο σοβαρά κεφάλαια του κινηματογράφου και απέδειξε άλλη μια φορά την αξία του στο δύσκολο ρόλο του Βασιλιά της Γαλλίας στην «Ζάν Ντ' Άρκ» του Πρέμιγκερ. «Όσπου να φτάση όμως στους δύσκολους, καλούς ρόλους χρειάστηκε ν' αγωνιστή για να ξεχάσουν όχι μόνον οι θαυμαστές του, αλλά, κυρίως, οι παραγωγοί τους... γκαγκστερικούς θριάμβους των πρώτων ταινιών. Σ' αυτό το έργο τον βοήθησαν ο 'Ηλίας Καζάν με το «Πανικός στους δρόμους», ο Ζύλ Ντασσέν με το «Νυκτερινή πόλι», δυο άνθρωποι πού ξέρουν ν' αναγνωρίζουν το

άληθινό ταλέντο. Από τότε, ο Θρύλος του Γουίντμαρκ άλλαξε μορφή, αλλά ή καριέρα του πηγαίνει λαμπρά. Και το περίεργο είναι πώς άρέσει και στους άνδρες και στις γυναίκες. Και μάλιστα πολύ!

ANTON ΓΟΥΩΛΜΠΡΟΥΚ

Ποιός δεν θυμάται τον προπολεμικό ήρωα του «Φοιτητή της Πράγας» και του «Μιχαήλ Στρογκώφ», τον δημοφιλέστατο Άντολφ Βόλμπρουκ; Βιεννέζος βέρος, μίσησε τον Χίτλερ όσο κανένας. Απαρνήθηκε τη συνωνυμία, μετακόμισε στην Άγγλία και άλλαξε το όνομά του σε Άντον Γουώλμπρουκ. Στα παλιά του έργα πρέπει να προσθέσουμε ακόμη δύο επιτυχίες : το «Μασκαράντ» και το «Πόρτ Άρθουρ» με την Ντανιέλ Νταρριέ. Από τα προπολεμικά πού «γύρισαν» στην Άγγλία τον είδαμε στο ρόλο του Άλβέρτου, συζύγου της Βικτωρίας, σε δυο μεγάλες έγχρωμες παραγωγές, στο «Βασίλισσα Βικτωρία» και στο «Έξηντα δοξαμένα χρόνια», συνέχεια του πρώτου.

Ο καινούργιος Άντον Γουώλμπρουκ έχει πολλά κοινά σημεία με τον παλιό Άντολφ. Τα ίδια λοξά, άτσάλινα μάτια, την αετήσια μύτη, τα μεταξωτά καστανά μαλλιά. Κυρίως όμως διατηρεί εκείνη την περίεργη γοητεία, φτιαγμένη από σαμπάνια και βιεννέζικο βάλς, πού έκανε θαύματα στις όθόνες του Λονδίνου, της Γαλλίας, της Άμερικής. Έπαιζε στα έργα : «Γιάσλαϊτ», «Τεσσαρακοστός ένατος παράλληλος», «Ο άνθρωπος από το

Μαρόκο», « Συνταγματάρχης Μπλίμπ», «Τα κόκκινα παπούτσια», «Η ντάμα μπαστούνι», «Ροζαλίντα», «Ο γύρος», «Λόλα Μοντές». Στο θέατρο έπαιζε έναμису δλόκληρο χρόνο στην όπερέττα «Κόλλ μη Μάνταμ». Παντού γνωρίζει επιτυχίες σε ρόλους άνησυχητικών, κυνικών, κοσμικών άνδρων. Τα χρόνια έχουν προσθέσει άσπρες τρίχες και έλαφρές ρυτίδες στο φέιν πρόσωπό του. Παραμένει όμως ένας από τους λίγους «επιζήσαντες» γόητες της προπολεμικής Εύρώπης, της εποχής πού οι «αστέρ» μιλούσαν άπταιστα τουλάχιστον τρεις γλώσσες και ήξεραν να φορούν φράκο.

ΣΕΛΛΕ Υ ΓΟΥ Ϊ ΝΤΕΡΣ

Το μόνο πού δεν μπορεί κανείς να πη για την Σέλλεϋ Γουίντερς είναι πώς δεν ξέρει να διαλέγη τους συζύγους της. Όσο κι αν αυτό φαίνεται περίεργο μετά από δύο διαζύγια και δύο γάμους, ή ξανθή, θεότρελλη Άμερικανίδα με το μεγάλο ταλέντο ξέρει να διαλέγη. Ο Βιτόριο Γκασμάν είναι ο μεγαλύτερος ήθοποιός και σκηνοθέτης του Ιταλικού θεάτρου και ο σημερινός της σύζυγος, ο Άντον Φραντσόζα, με την πρώτη του κινηματογραφική εμφάνισι στο «Ένα καπέλλο γεμάτο βροχή» πήρε το πρώτο βραβείο έρμηνείας στο Φεστιβάλ της Βενετίας.

Γιατί από ήθοποιτα, τουλάχιστον, ή Σέλλεϋ ξέρει πολλά πράγματα. Μαθήτρια του Αή Στράσπεργκ στο φημισμένο «Άκτορ Στούντιο» έχει γνωρίσει πάρα πολλούς αποκλειστικά καλλιτεχνικούς

θριάμβους όσο κι αν ο ρόλος, πολλές φορές, ήταν μικρός. Θυμηθήτε τη σερβιτόρα πού στραγγαλίζει ο Ρόναλντ Κόλμαν στο «Διπλή ζωή», την κομπάρσα στο «Μεγάλο μαχαίρι» και την πρα-

ΣΕΛΛΕ Υ ΓΟΥ Ϊ ΝΤΕΡΣ

γματικά μεγάλη ταινία της πού την έφερε στα πρόθυρα του Όσκαρ, το «Μιά θέσι στον ήλιο».

Η ζωή της όμως είναι τόσο διασκεδαστική, τα ανέκδοτα πού διηγούνται γι' αυτήν τόσο χαρακτηριστικά, ώστε αξίζει ν' ασχοληθ ή κανείς με το θέμα και έξω από την κινηματογραφική της δράσι.

Ο πατέρας της ήταν ένας πλούσιος σχεδιαστής φορεμάτων και ή μητέρα της τραγουδίστρια στην Όπερα του Σάιντ Λούις. Το άληθινό της όνομα ήταν Σίρλεϋ Σρίφτ και όταν ήταν μικρή είχε

στραβά δόντια, μιὰ ἐλιά στο μέτωπο καὶ τὴν ἀγιάτρευτη μανία νὰ ἐπιδειχθῇ στο παλκοσένικο. Ἐξ ἡρότων ἔλαβε μέρος σ' ἓνα διαγωνισμό ἐρασιτεχνικῶν ταινιῶν καί, ἀφοῦ τραγούδησε σπαρακτικὰ ἓνα «μπλουζ» τῆς μόδας τότε, δὲν τὸ κούνησε ἀπὸ τὴ σκηνὴ ὥσπου, ἀπελπισμένος, ὁ διοργανωτὴς ἀναγκάστηκε νὰ τῆς δώσῃ τὸ πρῶτο βραβεῖο.

Ὁκτὼ χρόνων θέλησε νὰ πείσῃ τὸν πατέρα της νὰ πᾶνε στὸ Μπρόντγουικ γιὰ νὰ σπουδάσῃ θέατρο. Γιὰ νὰ τὸν πείσῃ καλύτερα, μὲ τὴν ἀδελφὴ της Μπλάν, κατέστρεψε ὅλη τὴν ἐπίπλωσι τοῦ σπιτιοῦ μὲ τὰ μεγάλα, κοφτερά μαχαίρια τῆς κουζίνας. Καὶ τὸ ταξίδι ἀποφασίστηκε.

Μετὰ τὸ γυμνάσιο, σπούδασε ὑποκριτικὴ σὲ νυχτερινὴ σχολὴ ἐνῶ τὴ μέρα ἐργαζόταν σ' ἓνα μεγάλο λαϊκὸ κατάστημα. Στὸ Μπρόντγουικ βρῆκε σιγὰ-σιγὰ μικρὰ ρολάκια ὥσπου τὴν πρόσεξε, στὸ «Ρόζαλιντ», ὁ τρομερὸς Χάρρυ Κόχιν τῆς «Κολούμπια».

Ἔτσι, τὸ 1942 τὴν βρίσκει στὸ Χόλλυγουντ μὲ καινούργιο ὄνομα, Σέλλεϋ (τοῦ ἀγαπημένου της ποιητῆ) Γουίντερς (τὸ πατρικὸ τῆς μητέρας της) καὶ τὸν πρῶτο της σύζυγο, πιλότο ποὺ ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ γιὰ τὸν πόλεμο. Ἡ Σέλλεϋ θέλησε νὰ περάσῃ τίς τελευταῖες μέρες κοντὰ του, στὴν Λουϊζιάνα ὅπου τοὺς εἶχαν συγκεντρώσει, ἀλλὰ ἐκεῖ ὡς φοβόταν μήπως αὐτὴ ἢ φυγὴ ἐβλαπτε τὴν καριέρα της. Ἡ Σέλλεϋ τότε πῆρε τὸ τηλέφωνο τοῦ παντοδύναμου διευθυντῆ :

— Κύριε Κόχιν. Ἐδῶ Σέλλεϋ Γουίντερς.

— Ποιός;;;

— Σέλλεϋ Γουίντερς. "Ακουσε Χάρρυ. Θέλω νὰ τηλεφωνήσῃς στὴν ἀεροπορικὴ βάσι τῆς Ντακότα καὶ νὰ πῆς στὸν πιλότο Μάκ Μάγιερ πῶς συμφωνεῖς νὰ πάω νὰ τὸν δῶ, γιατί εἶναι τὸ λιγώτερο ποὺ μπορεῖς νὰ κάνῃς γιὰ νὰ συνεισφέρῃς στὴν ψυχολογία τῆς ἀεροπορίας μας! Ἐυχαριστῶ καὶ γειά σου!

Ὁ Χάρρυ Κόχιν οὔτε κατάλαβε ποιά ἦταν ἡ τρελλὴ τοῦ τηλεφώνου, ἀλλὰ τὸ περίεργο εἶναι πῶς τηλεφώνησε στὸν Μάγιερ καὶ ἡ Σέλλεϋ μπόρεσε νὰ μείνῃ μὲ τὸν ἄντρα της πρὶν τὸν στείλουν στὸν Εἰρηνικό.

Τελικὰ ὅμως τὸ ζευγάρι χώρισε, γιατί ἡ Σέλλεϋ δὲν θέλησε νὰ ἀποσυρθῇ ὀριστικὰ ἀπὸ τὸν κινηματογράφο.

Κατὰ τὸ 1945 φαινόταν πῶς ἡ καριέρα της πήγαινε ἀπὸ τὸ κακὸ στὸ χειρότερο καὶ ἡ Σέλλεϋ γύρισε στὰ σανίδια τοῦ Μπρόντγουικ. Τὸ Χόλλυγουντ πάσχει ἀπὸ μεγάλη θεατρο-σνομπάρια. Μόλις τὴν εἶδε στὴν ἐπιτυχία «Ὁ Κλαχόμα», ὅπου ἀντικατέστησε τὴν Σελέστ Χόλμ, τὴν ξαναζήτησε. Καί, αὐτὴ τὴ φορά, ἡ Σέλλεϋ, ἀποφασισμένη νὰ ἐγκαταλείψῃ ὀριστικὰ τὸν τύπο τῆς ξανθῆς, προκλητικῆς τραγουδίστριας, ἐπέμεινε γιὰ τὸ ρόλο τῆς σερβιτόρας στὸ «Διπλὴ ζωὴ». Τηλεφώνησε στὸν συγγραφέα Γκάρσον Κάνιν, ἀδελφὸ τοῦ παραγωγοῦ τοῦ φιλμ. Τηλεφώνησε στὸν ἴδιον παραγωγό. Τηλεφώνησε στὸ σκηνοθέτη Τζῶρτζ Κιούκορ. Τηλεφώνησε σὲ ὅλους τοὺς συγγενεῖς, φίλους καὶ γνωστούς αὐτῶν τῶν κυρίων καὶ τελικὰ, γιὰ νὰ τὴν ξεφορτωθοῦν, τῆς γύρισαν δυὸ δοκιμαστικά. Τὸ δεύτερο μόνον

κρίθηκε σχετικῶς καλὸ, ἀλλὰ τὴν ἐπομένη τῆς πρεμιέρας, οἱ δυσκολώτεροι κριτικοὶ φώναζαν ἐξαιρέσεις :

— Θέλουμε φιλμς μὲ τὴ σερβιτόρα!

Καὶ πάλι ὅμως διέτρεξε τὸν κίνδυνο νὰ τυποποιηθῇ σὲ ρόλους φανταχτερῶν κοριτσιῶν τοῦ λαοῦ γι' αὐτὸ καὶ οἱ κινηματογραφικοὶ κύκλοι τρόμαξαν πάλι ἐμπρὸς στὴν ἀπαίτησί της νὰ παύσῃ τὴ σβησμένη, παρθενικὴ Ἀλίκη στὸ «Μιὰ θέσι στὸν ἥλιο». Καὶ πάλι ἡ Σέλλεϋ ἀναστάτωσε τὸν κόσμον καὶ πάλι τὰ κατάφερε. Παρ' ὀλίγον νὰ πάρῃ τὸ Ὁσκαρ καὶ οἱ δυὸ μεγάλες σκηνές της, στὸ γιὰ τὸ καὶ στὴ βάρκα, θὰ μείνουν στὴν ἀνθολογία τοῦ κινηματογράφου.

Ἡ ἐπιμονὴ της αὐτὴ νὰ παύσῃ συχνὰ ἄσχημες, ἀσήμαντες κοπέλλες, τρελλαίνει τὸν πράκτορά της. Ἐκείνη ὅμως ἐπιμένει καί, γενικά, ἡ Σέλλεϋ σὰν «στάρ» θεωρεῖται πρωτότυπη, γιατί ξέρεῖ νὰ παύσῃ πρῶτα, ἀλλὰ, κυρίως, γιατί ντύνεται τόσο ἀφρόντιστα καὶ γυρίζει στὰ κέντρα μὲ πανταλόνια καὶ δερμάτινα σακάκια.

Κάποτε, σ' ἓνα σαλόνι, διηγόταν πῶς ἤθελε ν' ἀνεβάσῃ σὲ μιὰ μικρὴ πόλιν τὸ «Λεωφορεῖο ὁ πόθος» καὶ μιὰ γοητευτικὴ συνάδελφος τὴν διέκοψε φαρμακερά :

— Καὶ τί ρόλο θὰ παίξῃς ἐσὺ χρυσή μου; Τοῦ Μάρλον Μπράντο;

Τὸ ἀστεῖο εἶναι ὅμως πῶς ἡ Σέλλεϋ, ἂν ἦταν δυνατόν, θὰ ἤθελε νὰ παύσῃ τὸ δύσκολο ρόλο τοῦ Κοβάλσκι ποὺ ἐρμήνευε τόσο συνταρακτικὰ ὁ Μπράντο καὶ στὸν κινηματογράφο καὶ στὸ θέατρο.

Ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος γάμος τῆς Σέλλεϋ εἶναι πρόσφατα σχετικῶς γεγονότα καὶ πολλὴ γνωστὰ. Στὸ πρῶτο ταξίδι της στὴν Εὐρώπη γνώρισε τὸν Βιττόριο Γκάρμαν καί, κυριολεκτικῶς, τρελλάθηκε. Ὅσο γιὰ κεῖνον, δὲν χρειάστηκε πολὺ γιὰ νὰ καταλάβῃ τὴν ἀξία τῆς Σέλλεϋ. Μ' ἐκεῖνη ὅμως στὴν Ἀμερικὴ, καὶ ἐκεῖνον στὴν Ἰταλία, ὁ γάμος δὲν ἦταν δυνατόν νὰ διαρκέσῃ. Ὁ Βιττόριο ἐρωτεύθηκε τὴν Ἄννα-Μαρία Φερρέρο μὲ τὴν ὁποία ἔπαιζε στὸν «Ἀμλετ» καὶ ἡ Σέλλεϋ, μετὰ τὸ διαζύγιο, ζοῦσε μόνῃ μὲ τὴν κόρη τῶν Βιττόρια-Τζίνα. Τὸ Μπρόντγουικ ὅμως τὴν ξανακαλοῦσε. Ἐκεῖ, περισσότερο ἀπὸ ἓνα χρόνο θριάμβευε στὸ «Καπέλλο γεμάτο βροχὴ» πλάι σ' ἓνα ἄλλον Ἰταλὸ, τὸν Ἀντονι Φραντσέζκα, συμπαιθέστατο παιδί καὶ περίφημο ἡθοποιό. Ἡ συμπάθεια καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ κατανόησι γρήγορα ἐξελίχθηκαν σὲ ἔρωτα. Ἐφέτος τὸ ζεῦγος παντρεύτηκε καὶ ἡ Σέλλεϋ ἐλπίζει νὰ βρῇ κοντὰ στὸν ἄθροισμα αὐτὸ, μὲ τὸν ὁποῖο μπορεῖ, ἐπὶ τέλος, νὰ συνεργασθῇ, τὴν ἀληθινὴ ἡσυχία ἐνὸς εὐτυχισμένου γάμου.

Δὲν φαίνεται, ὅμως, ἡ συζυγικὴ ζωὴ νὰ ἔχῃ βλάψῃ τὸ χιούμορ της. Σὲ μιὰ συνέντευξι ποὺ ἔδωσε τελευταία στὴν τηλεόρασι, τὴν ρώτησαν :

— Ἄν ἐπρόκειτο νὰ καλέσετε πέντε ἐπίσημους ἄνδρες τοῦ 20οῦ αἰῶνα σὲ γεῦμα, ποιοὺς θὰ διαλέγατε;

— Τὸν Ἀϊνστάιν, τὸν δρὰ Σβάιτσερ, τὸν Ἀντὼν Στήβενσον, τὸν Τρόικε Λῆ καὶ τὸν Λῶρενς Ὀλιβιέ, ἀπάντησε πρόχειρα ἡ Σέλλεϋ.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

σχετικές με το νέο βιογραφικό λεξικό που εκδίδει η
«ΕΚΛΟΓΗ» για τους συνδρομητές της.

●

Γιατί το λέτε «Νέο» Βιογραφικό Λεξικό; Δεν υπάρχουν πολλές εκδόσεις που εμφανίζονται με αυτόν τον τίτλο;...

Υπάρχουν... Αλλά όλα τα Έλληνικά Λεξικά ασχολούνται με τους Έλληνες του παρόντος και του παρελθόντος, τους ανθρώπους που έχουν παίξει ρόλο στην ιστορία του τόπου από την απελευθέρωση ως σήμερα. Το «νέο» Λεξικό δεν έχει τόσες φιλοδοξίες. Θα περιλάβει μόνον τους ζωντανούς Έλληνες, οι οποίοι σήμερα έχουν δράση στην πολιτεία και στην κοινωνία.

Δηλαδή ποιούς ακριβώς;...

Καθηγητές, πολιτικούς, ανώτερους στρατιωτικούς, δικαστικούς, ανθρώπους που στέκονται ψηλά στην πολιτεία ή άλλους που έχουν κερδίσει, με την προσωπικότητά τους, μια δική τους θέση, όπως οι καλλιτέχνες, οι συγγραφείς, οι βιομήχανοι.

Και πόσα ονόματα πρόκειται να συμπεριληφθούν;

3.000 περίπου. Το περίφημο Αμερικανικό «Who is who», που εκδίδεται 109 έτη και αναφέρει όχι μόνον όλες τις προσωπικότητες της Αμερικής, αλλά και τις ξεχωριστές όλου του υπόλοιπου κόσμου, Βασιλείς, Πρωθυπουργούς, Καθηγητές, Ίνδους, Ιταλούς, Έλληνες, Ευρωπαίους και μη, δεν ξεπερνά ποτέ τα 20.000 ονόματα. Δηλαδή από τα 180.000.000 Αμερικανούς είναι ζήτημα αν διαλέγει 15.000. Με 3.000 ονόματα σε 8.000.000 κατοίκους, το πρώτο Έλληνικό Βιογραφικό Λεξικό θα έχει μεγαλύτερη αναλογία...

Και τί ακριβώς θα γράφτε για τον κάθε βιογραφούμενο;

Απλά βιογραφικά στοιχεία. Όνομα, όνομα πατρός, έτος γεννήσεως, τόπος γεννήσεως, σπουδές, σταδιοδρομία, έργα, παράσημα, διευθύνει.

Και πού τα βρήκατε όλα αυτά; Σας τα έδωσαν οι ίδιοι;

Και ναι και όχι. Η έκδοση του Λεξικού είναι αποτέλεσμα μακράς προσπάθειας. Είχαμε ήδη συλλέξει τα περισσότερα στοιχεία για δική μας προσωπική χρήση, γιατί ένας δημοσιογραφικός οργανισμός πρέπει να έχει Άρχειο ονομάτων και να γνωρίζει ποιος είναι ο καθένας. Έτσι δεν χρειάσθηκαν παρά μερικές προσθήκες για να ολοκληρωθεί η εργασία.

Και κάτι άλλο δεν καταλαβαίνω. Γιατί το μοιράζετε μόνον στους συνδρομητές της «ΕΚΛΟΓΗΣ»;

Γιατί η «ΕΚΛΟΓΗ» χρειάζεται συνδρομητές. Το μηνιαίο περιοδικό, κατ' αρχήν, ξεχνιέται και ο πιο καλός τρόπος της διανομής του είναι ή κατ' ευθείαν συνδρομή στο σπίτι. Ο Έλλην αναγνώστης όμως δεν αγαπά τον θεσμό της συνδρομής — ίσως γιατί τον συνδέει με πάσης μορφής ενοχλήσεις που έχει υποστεί στο παρελθόν με συνδρομές υπόπτων περιοδικών που εκδίδονται ένα μήνα, εισπράττουν και εξαφανίζονται. Η «ΕΚΛΟΓΗ», αντίθετα, θέλει και μπορεί να έχει συνδρομητές και εκδίδει αυτό το Λεξικό με σκοπό να το μοιράζει κάθε μήνα, επί ένα χρόνο.

Δηλαδή, αν κανείς θέλει το Λεξικό χωρίς την «ΕΚΛΟΓΗ»;
Δεν θα μπορέσει να το αποκτήσει...

Ποτέ; Ούτε του χρόνου; Δεν θα το εκδώσετε σε βιβλίο;

Ο αριθμός των τευχών τα οποία τυπώνονται τώρα σε καλό χαρτί είναι περιορισμένος. Αν τα απορροφήσουν οι συνδρομητές, δεν θα περισσέψει τίποτε. Πάντως, μόνον κατά τον Μάρτιο 1959 θα ξεκαθαρίσει το θέμα του αν θα πωληθεί ή εκδοθεί σε βιβλίο ή όχι. Συνεπώς, όσοι θέλουν να το εξασφαλίσουν, δεν έχουν παρά μια λύση: Να εγγραφούν άμεσα συνδρομητές στην «ΕΚΛΟΓΗ». Τους συμφέρει... Γιατί, με τις 96 δραχμές που στοιχίζει η κανονική συνδρομή, θα έχουν κάθε μήνα στο σπίτι τους και το περιοδικό και το τεύχος του Βιογραφικού Λεξικού. Στο τέλος του χρόνου θα έχουν συγκεντρώσει ένα ολοκληρωμένο Λεξικό με 400 σελίδες.

Και κάτι άλλο ακόμη. Αυτός ο τίτλος «ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΟΙΟΣ» τι θα πη ακριβώς;

Τι θα πη ακριβώς; Κι εμείς δεν ξέρουμε. «Ακριβώς» δεν θα πη τίποτε. Το ξένο «Who is who» απλούστατα δεν μεταφράζεται. Αν του έμεινε αυτή η ονομασία, είναι γιατί, πολλοί αναγνώστες που μας το ζήτησαν, το βάφτισαν μόνοι τους έτσι, ίσως χωρίς να ξέρουν και οι ίδιοι το γιατί. Η συζήτηση πάντως για την καλύτερη μετάφραση του «Who is who», που για πρώτη φορά κυκλοφορεί στην Ελλάδα, είναι ανοικτή και δεχόμαστε ιδέες από τους αναγνώστες μας. Το ελληνικό «ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΟΙΟΣ» έχει κάθε διάθεση να εμπνευσθεί βελτιωμένο και με πιο σωστό τίτλο, αρκεί να τον βρή...

Στις σελίδες 51 και 111 - 114 θα βρείτε και άλλες πληροφορίες σχετικά με το νέο Βιογραφικό Λεξικό της «Εκλογής».

Οι μύλοι που ο Δόν Κιχώτης πολε-
μοῦσε για γίγαντες, γυρίζουν ακόμη
τὰ κουρασμένα φτερά τους στὸν ἄνεμο
τοῦ Campo de Criptana.

"Αν ἡ Ντουλτσινέα μιλοῦσε...

ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΑΙΩΝΕΣ
ἀπὸ τὶς σκέψεις μιᾶς ἐρωτευμένης γυναίκας
ἐκναζωντανεύει ἡ ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου
πού ἤθελε νὰ ζήσει σὰν ἀληθινὸς ἱππότης.

Οἱ τελευταῖες ἱστορικὲς ἐρευνες ἔχουν ἀποδείξει πὼς ὁ περίφημος Δόν
Κιχώτης δὲν ἦταν ἓνα πλάσμα τῆς φαντασίας. Ὁ γενναῖος ἱππότης ἔζησε
πραγματικά καὶ ὁ Μιγκουέλ ντὲ Θεοβάντες μίλησε γιὰ τύπους πραγματικούς.
Μερικοὶ δημοσιογράφοι ξεκίνησαν νὰ βροῦν τὴν ἀλήθεια πού κρύβεται κάτω
ἀπὸ τὸ μῦθο καὶ ἀνακάλυψαν μιὰ καταπληκτικὴ ἐρωτικὴ ἱστορία.

Τὸ Τομβόσο, ἡ ταβέρνα ὅπου ὁ Δόν Κιχώτης χοίσθηκε ἱππότης, οἱ ἀνε-
μόμυλοι, τίποτα δὲν ἄλλαξε μέσα σὲ τέσσερις αἰῶνες. Ἀπλοὶ χωρικοὶ χρησί-
μευσαν στοὺς δημοσιογράφους γιὰ μοντέλα φωτογραφιῶν τῶν ἡρώων τοῦ
Θεοβάντες. Στὴν παρακάτω ἀφήγησι μιλεῖ ἡ Ντουλτσινέα καὶ διηγεῖται πὼς
ἄνθισε ὁ ἐρωτὴς τῆς πού ἦθε κάπως ἀργά, γιατί ἡ ἴδια, σὰν ἀπλή καὶ
ἄγνωρη χωριατοπούλα πού ἦταν, δὲν ἐκατάλαβε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸ Δόν Κι-
χώτη τῆς Μάντσας, τὸν πιδὸν παρὰ ξένο καὶ παρεξηγημένο ἥρωα τοῦ κόσμου.

Τώρα τὸ γράμμα εἶναι ἐπάνω
στὸ τραπέζι. Κρατῶ τὸ κεφάλι
μέσα στὰ χέρια μου καὶ προσπα-
θῶ νὰ δῶ καθαρά μέσα μου.
Ἄλλοίμονο! Δὲν ξέρω οὔτε πῶς
εἶμαι... Μπορῶ νὰ πῶ πὼς δὲν
ὑποπτευόμουν τίποτα. Ἦμουν
μιὰ χωριατοπούλα φρόνιμη καὶ

χαρούμενη. Ὁνειρευόμουν νὰ
πάω μιὰ μέρα στὴ Σεβίλλη—γιατί
πρέπει νὰ ταξιδεύῃ κανεὶς—
καὶ ὕστερα νὰ γυρίσω ἐδῶ, στὸ
Τομβόσο, ὅπου γεννήθηκα, καὶ
νὰ παντρευτῶ.

Ὅλοι μ' ἀγαποῦσαν, κανέναν
δὲν μὲ κορόιδευε καί, ὅταν οἱ νέοι

μὲ συναντοῦσαν στὸ δρόμο τὰ
βράδια τοῦ καλοκαιριοῦ, διά-
βαζα στὰ μάτια τους ἓνα σωρὸ
ἀδιάκριτες σκέψεις.

Ὅλα ἄρχισαν μὲ τὴ σιωπὴ.
Στὴν ἀρχὴ παρατήρησα πὼς οἱ
ἄνθρωποι σὺπαιναν ὅταν πῆ-
γαινα κοντὰ τους. Στὴ μεγάλη
πλατεῖα γίνονταν μυστηριώδεις
κουβέντες καὶ οἱ νεαροὶ μὲ κοι-
τάζαν μὲ ἀνησυχία. Καὶ ἔπειτα,
μιὰ μέρα, ἄρχισαν νὰ χαμογε-
λοῦν. Ὁ ντὸν Ροντρίγκο Πα-
τσέκο, ὁ ἀρραβωνιαστικός μου,
φαίνονταν ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸ
πρωτὶ ὡς τὸ βράδι. Δὲν μὲ μι-
λοῦσε πιά, μόνο μὲ ἀγριοκοί-
ταζε. Καὶ ἐγὼ ἡ κουτὴ καὶ ἡ ἄ-
θῶα ἀναρωτιόμουν ποιὸν νὰ
εἶχα προσβάλει τόσο, ὥστε νὰ
ἀπομακρύνωται ὅλοι ἀπὸ κοντὰ
μου σὰν νὰ εἶχα χολέρα.

Σήμερα τὸ πρωτὶ ἦρθε τὸ γράμ-
μα. Ἦμουν στὸ στάβλο, ὅταν
ἔνας ταξιδιώτης μπῆκε στὴν αὐ-
λή. Ὁ μεγάλος μαῦρος μανδύας
τοῦ ἦταν γεμάτος σκόνη καὶ στὸ
χέρι κρατοῦσε τὸ γράμμα. Ὑ-
ποκλίθηκε μπροστά μου μὲ τὴν
εὐγένεια ἱππότη καὶ μὲ ρώτησε
τ' ὄνομά μου ζητώντας συγγνώ-
μη γι' αὐτό.

— Εἰμι ἡ Ἀλντόντσα Λο-
ρέντσο, τοῦ εἶπα χαμηλώνοντας
τὰ μάτια.

— Εἶναι ἀκριβῶς τὸ ὄνομα
πού εἶναι γραμμένο ἐδῶ, μοῦ
εἶπε. Βρῆκα αὐτὸ τὸ γράμμα
πιασμένο ἀμέσως σὲ δυὸ πέτρες
σ' ἓνα ἀπόμερο μονοπάτι τῆς
Σιέρρα Νεβάδα. Δὲν ἦταν ὁ
δοῦλος μου νὰ περάσω ἀπὸ τὸ
Τομβόσο, ἀλλὰ ἴσως ἔτσι νὰ σᾶς
ἐξυπηρέτησα.

Ἐξαφανίστηκε καλπάζοντας
καὶ γὼ ἄνοιξα τὸ γράμμα. Τὸ

χαρτί ἦταν σκεπασμένο μὲ λε-
πτὰ μαῦρα γράμματα. Κάθησα
στὴ μεγάλη πέτρα δίπλα στὸ
πηγάδι καὶ κοίταξα ἐκεῖνα τὰ
ὀρνιθοσκαλίσματα, βέβαιη πὼς
δὲν εἶχαν γραφτῇ γιὰ μένα.
Σήκωσα τοὺς ὤμους μου καὶ
ἔβαλα τὸ γράμμα στὴν τσέπη
μου. Δὲν ξέρω νὰ διαβάσω.

Ἐπειτα εἶχα δουλειά, ἦταν
ὥρα νὰ μαζέψω τὸ χόρτο γιὰ τὰ
ζῶα. Ἐτσι πέρασαν τρεῖς ὥρες
χωρὶς νὰ ξέρω τίποτα, οἱ τρεῖς
τελευταῖες ὥρες τῆς ἡρεμῆς εὐ-
τυχίας μου.

Ὅταν ἦρθε ὁ παπᾶς, μετὰ τὸ
φαγητό, τὸ γράμμα τὸ εἶχα ξε-
χάσει. Βγάζοντας ὅμως τὴν πο-
διά μου μπροστὰ στὸν ἱερωμένο,
ἔβλεπα τὸ χαρτί στὴν τσέπη.
Ἐβγαλα τὸ γράμμα καὶ ζήτησα
ἀπὸ τὸν παπᾶ νὰ μοῦ τὸ διαβάσῃ.

Τὰ γυαλιά του ἔδιναν ἀκόμη
πιδὸν ἐπίσημο ὄψος. Διάβασε τὴν
πρωτὴ γραμμὴ μὲ τὴ λίγο λυ-
πημένη φωνή του:

« Πρὸς τὴν Ντουλτσινέα τοῦ
Τομβόσο, ἀρχόντισσα καὶ κυ-
ρία... »

— Μὰ ἐγὼ εἶμαι ἡ Ἀλντόν-
τσα Λορέντσο!

— Τὸ ὄνομά σου τὸ γράφει
ἀπ' ἐξῶ, μὰ τὸ γράμμα ἀπευθί-
νεται στὴν ἑδοξὴ Ντουλτσινέα.

— Δὲν καταλαβαίνω τίποτα.

Γιατί ὁ παπᾶς ἄφησε τὸ γράμ-
μα χωρὶς νὰ συνεχίσῃ τὸ διά-
βασμα; Σηκώθηκε κοιτάζοντάς
με καλὰ στὰ μάτια καὶ ἔπειτα
ἔφυγε χωρὶς νὰ πῇ λέξι. Ἐγὼ
κάθησα καὶ τώρα τσαλακῶνω
τὸ χαρτί, πού ἀκόμη δὲν ξέρω
τὸ περιεχόμενό του. Σὲ ποιὸν
μπορῶ νὰ ἔχω τὸ θάρρος νὰ ζη-
τήσω νὰ μοῦ τὸ διαβάσῃ; Γιατί
τώρα ὅλα γίνονται καθαρά. Τὰ

γέλια, οί σιωπές, οί κουβέντες στο δρόμο όταν περνῶ. "Ήξεραν ἤδη οί ἄλλοι πῶς ἤμουνα ἡ Ντουλτσινέα, ὁ μεγάλος ἔρωτας τοῦ Δὸν Κιχώτη.

* * *

Τώρα θυμοῦμαι. "Αρχισαν νὰ με κοιτάζουν παράξενα, ὅταν ὁ Σάντσο Πάντσο γύρισε ἀπὸ τὸ βουνό. Φαίνεται θὰ τοὺς τὸ εἶπε τότε καὶ ἐγὼ μόνο ἀγνοοῦσα τὰ πάντα. Δὲν θέλω νὰ εἶμαι ἡ Ντουλτσινέα τοῦ Τομβόσο. "Ακουσα πολλά νὰ λένε γι' αὐτήν. Δὲν θέλω, δὲν θέλω. "Ἐχει γίνει ὁ θρύλος καὶ τὸ περίεργο ὅλης τῆς Μάντσας. Νὰ σ' ἀγαπᾷ ὁ Δὸν Κιχώτης ! Αὐτὸς ὁ τρελλός ! Γιατὶ εἶναι τρελλός, χωρὶς ἀμφιβολία. "Ἐπειτα δὲν τὸν ξέρω. Πῶς μπορεῖ νὰ μ' ἀγαπᾷ, πῶς θὰ μπορούσα νὰ τὸν ἀγαπῶ ;

Δὲν τὸν ἔχω δῆ ποτέ. "Ὅλο ὅμως διηγοῦνται τίς ἱστορίες του καὶ τίς ἔχω ἀκούσει ἑκατὸ φορές. Κατοικοῦσε στὸ "Εσχίβιας. τὸ γειτονικὸ χωριό. Δὲν τὸν βλέπανε συχνά, γιατί ζοῦσε κλεισμένος στὴ βιβλιοθήκη του. Συχνὰ τῇ νύχτα, περνώντας ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του, εἶδα τὰ κερὰ ἀναμμένα καὶ τῇ μεγάλῃ του σκιᾷ ἀκίνητη. Διάβαζε πολὺ νομίζω καὶ λέγανε πῶς τὸ κεφάλι του ἦταν παραγεμισμένο μὲ τὰ κατορθώματα τῶν ἱπποτῶν. Μὰ δὲν ἐνοχλοῦσε κανένα καὶ κανεὶς δὲν τοῦ εἶδνε σημασία.

Καὶ ξαφνικὰ μιὰ μέρα ἔχασε τὸ λογικὸ του καὶ βάλθηκε νὰ ἀποκτήσῃ δόξα σὰν τοὺς παλιούς περιπλανώμενους ἱππότες. Τὸ πρῶτο πράγμα ποὺ ἔκανε ἦταν νὰ καθάρισῃ τὰ σκουριασμένα

ὄπλα ποὺ ἀνῆκαν στοὺς προγόνους του. "Ἐλεπτε ὅμως ἡ περικεφαλαία καὶ ἔφτιαξε μιὰ ἀπὸ χαρτόνι. Εἶχε ὠραία ἐμφάνισι ὅταν βγῆκε γιὰ πρώτη φορὰ ἔξω, ἐπάνω στὸ γέρικο ἄλογό του, ποὺ τὸ εἶχε βαφτίσει Ροσινάντε. "Ὅλοι ὅμως γελοῦσαν ὡς εἰκοσι λεῦγες μακριά.

"Ἐκεῖνος πάντως δὲν ἀστειεύοταν. "Ὅλοι ξέρανε πῶς λεγόταν "Αλόνσο Κιχάνο, ἀλλὰ ἐκεῖνος παρακάλεσε νὰ τὸν ἀποκαλοῦνε πιά Δὸν Κιχώτη τῆς Μάντσας. Μὲ τὸ ὠραῖο αὐτὸ ὄνομα, τὸ γέρικο ἄλογό του καὶ τῇ χαρτονένια περικεφαλαία του ξεκίνησε γιὰ περιπέτειες.

"Ἐνας τρελλός, σὰς λέω. Τότε ἄρχισαν νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν Ντουλτσινέα τοῦ Τομβόσο. Συνεχῶς μιλοῦσε γι' αὐτήν, τὴν ἔλεγε δέσποινα τῶν λογισμῶν του, μέρα τῆς νύχτας του, δόξα τοῦ πόνου του, πολικὸ ἄστρο τοῦ δρόμου του, ἥλιο-τῆς μοίρας του. . . Καὶ ὅλα αὐτὰ νὰ εἶμαι ἐγὼ ! Ποτέ ! "Ἐπειτα ἀγαπῶ τὸν Ροντρίγκο. Εἶμαι ἀρραβωνιασμένη. Βέβαια δὲν νιώθω τὴν καρδιά μου πλημυρισμένη ἀπὸ ἔρωτα. "Ὁ Ροντρίγκο μοῦ κάνει πολὺ τὸν βαρὺ. Καὶ δὲν ἔχει ἄδικο.

"Ὁ Δὸν Κιχώτης εἶναι τουλάχιστο πενήντα ἐτῶν καὶ γὰρ εἶμαι νέα. "Αγαπῶ τὴ γῆ, ἀγαπῶ τὰ ζῶα μας. "Ὅλα αὐτὰ βρίσκονται κοντὰ μου, εἶναι κάτι στέρεο, κάτι δυνατό. Στὸ κεφάλι τοῦ Δὸν Κιχώτη ὅλα εἶναι ἓνα ὄνειρο, ὅπως ἓνα ὄνειρο εἶμαι καὶ ἐγὼ γιὰ κείνον.

"Ὅστόσο, ἂν μ' ἀγαποῦσε ἀληθινά. . . Εἶμαι λίγο κοντὴ καὶ παχουλὴ καὶ ἔχω κάπως στενὸ μέτωπο. Γιατὶ νὰ λατρεύῃ ἐμένα

καὶ νὰ θέλῃ νὰ μὲ κάνῃ δέσποινα τοῦ κόσμου ; Μοῦ γράφει καὶ ἐγὼ δὲν ξέρω νὰ διαβάσω. Δὲν θὰ μάθω ποτὲ τί λέει τὸ γράμμα του.

Δὲν μὲ τρομάζει αὐτὸς ὁ μακρὺς-μακρὺς καὶ λιγνὸς ἱππότης. "Ἐγὼ ρίχνω τὸ κοντάρι καλὰ σὰν τὸ πιὸ δυνατό ἀγόρι. Καὶ μιὰ φορὰ ἀνέβηκα στὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας γιὰ νὰ φωνάξω τοὺς παραγυιούς τοῦ πατέρα μου καὶ μ' ἀκούσανε ἀπὸ μισὴ λεῦγα μακριά.

Νὰ μ' ἀγαπήσῃ ἓνας ἱππότης ! Ποιὸς θὰ τὸ πιστεῦσε ; Μὰ καὶ ἡ ἱπποσύνη του τοῦ ἦρθε μὲ πολὺ περίεργο τρόπο. Τὰ μάθαμε ὅλα ἀπὸ τὸν Σάντσο Πάντσο. Τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Δὸν Κιχώτης ξεσηκώθηκε νὰ κατακτήσῃ τὸν κόσμον, κατὰλαβε πῶς ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἱππότης.

"Ἐκεῖ κοντὰ εἶδε μιὰ ταβέρνα καὶ, μέσα στὴν τρέλλα του, νόμισε πῶς βρισκόταν μπροστὰ σὲ πύργο. "Ὅταν ζήτησε ἀπὸ τὸν ταβερνιάρη νὰ τὸν χρίσῃ ἱππότη, αὐτὸς δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ. "Αλλὰ ὁ πελάτης ἔχει πάντα δίκιο. "Ὁ Δὸν Κιχώτης δὲ βρῆκε ποθενὰ τὸ παρεκκλήσι τοῦ πύργου καὶ πέρασε τῇ νύχτα σὲ προσευχή καί, ὅταν ἀἔτειλε ὁ ἥλιος τὸν βρῆκε ἀληθινὸ ἱππότη.

* * *

"Απὸ κείνη τὴν ὥρα ὕμνοῦσε παντοῦ τὸ ὄνομά μου. "Ὁ Ροντρίγκο, μ' ὅλα του τὰ καλὰ, δὲν θὰ μπορούσε νὰ τὸ κάνῃ. Μὰ χάνω τὸ μυαλό μου. "Ασφαλῶς χάρις στὸ κοντάρι καὶ τὸ σπαθί του νίκησε ὅλους ὅσους συνάντησε

στὸ δρόμο του καὶ τοὺς ἔβαλε νὰ ὑποσχεθοῦν πῶς θ' ἄρχονταν νὰ προσφέρουν τὰ σέβη τους στὴ Ντουλτσινέα. Μὰ ποιὸς ἦρθε ; Τίποτα δὲν πῆρα ἀπ' αὐτόν, ἐκτὸς ἀπὸ τοῦτο τὸ γράμμα.

"Ἡ ὥρα περνᾷ καὶ γὰρ ὄνειρο-πολῶ. Οἱ δυὸ παραγυιοὶ ποὺ πεταλώνουν τὸ ἄλογό μας στὴν αὐλὴ μὲ κοιτάζουν. "Ὅλο τὸ Τομβόσο θὰ ἔμαθε γιὰ τὸ γράμμα. Πρέπει νὰ γελάσω ἢ πρέπει νὰ γίνω ἡ Ντουλτσινέα ;

"Ἡ ξύλινη πόρτα μας τρίζει. Ποιὸς ἔναι ; Εἶναι ὁ Ροντρίγκο. "Ἡ ὀργισμένη ὄψις του δὲν προμηθεύει τίποτα καλὸ. Κάθεται ἀμίλητος, ἐνῶ τοῦ προσφέρω ἓνα ποτήρι κρασί.

— Καὶ οἱ ἀνεμόμυλοι ; μοῦ λέει. Θυμᾶσαι τοὺς ἀνεμόμυλους ;

Ναί, θυμᾶμαι. "Ὅσο κι ἂν κάψανε ὅλα τὰ βιβλία τοῦ "Αλόνσο Κιχάνο, αὐτὸς ἔμεινε Δὸν Κιχώτης. Ξαναγύρισε στὸ χωριό του, ἀλλὰ ξανάφυγε μὲ τὸν χοντρὸ Σάντσο. Τίποτα δὲν τὸν φόβισε. Οἱ ἀνεμόμυλοι, ὅταν τοὺς ἀντίκρουσε, ἦταν σαράντα γίγαντες ποὺ ὀρθώνονταν ἐναντίον του. Τὸ βράδι οἱ ἀνθρώποι, βλέποντάς τοὺς, κάνανε τὸ σταυρὸ τους, τὴν Κυριακὴ τοὺς ράντιζαν μὲ ἀγίασμά. "Ὁ Δὸν Κιχώτης κατὰλαβε πῶς ἦταν μαγεμένοι. Θὰ συλλογίστηκαν ἀσφαλῶς ἐμένα, προτοῦ σηκώσῃ τὸ κοντάρι καὶ προτοῦ σπηρουλίσῃ τὸ ἄλογό του. "Ἐπείσε ἐπ' αὐτοὺς καλπάζοντας. "Ἐνα φτερό τὸν ἔρριξε κάτω καὶ εἶδε πῶς ἦταν μύλοι. Μὰ ἐκεῖνος στὸ βάθος τῆς καρδιάς του ἤξερε πῶς αὐτὸ ἦταν ἡ ἐπιφάνεια. Οἱ γίγαντες εἶχαν μεταμορφωθῇ. Εἶχαν φύγει, εἶχαν φοβηθῇ.

— Ποιὸς ἔχει δίκιο, Ροντρί-

γχο ; Ποιός μπορεί νά ξέρη ;
Ήταν μύλοι ; Ήταν γίγαντες ;
Ο Δόν Κιχώτης κατάλαβε πώς
ήταν και τὰ δύο.

Ο Ροντρίγκο μ' ἄφησε μόνη.
Κατάλαβε ἀπὸ τὰ μάτια μου πώς
τὸ χθές δὲν ἦταν ἴδιο μὲ τὸ σή-
μερα. Μάντεψε πώς δὲν ἤμουνα
πιὰ δική του. Καλύτερα ὅμως νὰ
περιμένω ὡς αὔριο, νὰ σκεφθῶ.
Εἶμαι χωριατοπούλα κι αὐτὸς
εἶναι χωρικός. Τί θὰ γίνω ἂν
ἀγαπήσω ἕναν περιπλανώμενο ἱπ-
πότη, ποὺ σ' ὅλη του τὴ ζωὴ θὰ
γυρίζη στοὺς δρόμους γιὰ νὰ
διορθώῃ τὸ κακό ;

* * *

Πέρασε μιὰ μέρα καὶ ἔβαλα
τὸ ωραιότερο φουστάνι μου, αὐτὸ
ποὺ ἔχω ἀπὸ τὴ γιαιγιά μου, ποὺ
εἶχε καὶ οἰκόσημο. Εἶναι ἀπὸ
βαρὺ μεταξωτό, μὲ δαντελένιο
γακιά. Ουμῆθηκα ὅλες τὶς περι-
πέτειες τοῦ ἱππότη μου, ὅπως τὶς
διηγοῦνται στὸ χωριό, καὶ προσ-
πάθησα νὰ βρῶ τὴν ἀλήθεια.

Τὸ θάρρος του δὲν ἔχει ὅρια.
Μιὰ μέρα ἕνα τεράστιο σύννεφο
σκόνης σηκώνεται στὴν πεδιάδα.
Ἀκούεται χλιμίντρισμα ἁλόγων,
σαλπίγγων, θόρυβος ταμπούρων.
Δύο στρατοὶ μὲ ἀναριθμητοὺς
πολεμιστὲς προχωροῦν. Μαῦροι,
Ἄραβες, Πέρσες, Νουμίδες ἔρ-
χονται πίσω ἀπὸ τὸν Ἀλιφαν-
φάρων, νὰ ἐπιτεθοῦν ἐναντίον τοῦ
βασιλιᾶ τῶν Χριστιανῶν. Οἱ Δόν
Κιχώτης βλέπει τοὺς ἱππότες,
τοὺς ὀνοματίζει. Πλησιάζουν καὶ
ὁ ἱππότης μου ὁρμᾷ μέσα στὸ
πλῆθος, χτυπιέται μὲ ὅλους. Πέν-
τε, ἕξι, ἑπτὰ πολεμιστὲς πέφτουν
κάτω. Μὰ τὰ τρυπήματα πέφτουν
βροχὴ ἐπάνω του, ἐκεῖνος ἀντι-

στέκεται, πέφτει, τὸ σαγόνι του
εἶναι πληγωμένο. Ὅταν περνᾷ
ὁ κίνδυνος, ὁ χοντρο - Σάντσο
πηγαίνει νὰ τὸν βοηθήσῃ.

« Γιατί χτυπήσατε τοὺς βο-
σκούς ; »

Μὰ ὁ Δόν Κιχώτης ξέρεي πώς
εἶχε πάλι κερδίσει τὴ μάχη καὶ
μόνο αὐτὸς ὁ τρομερὸς μάγος
εἶχε μεταμορφώσει τοὺς ἐχθρούς
του σὲ κοπάδι. Μπορεῖ κανεὶς
νὰ ζητήσῃ μεγαλύτερη νίκη, ὅ-
στερα ἀπὸ μιὰ τέτοια ὁμολογία
ἀδυναμίας ; Στὸ χωριὸ ὅλοι εἶναι
σίγουροι πώς ἦταν βοσκοί, γιατί
τὸ ὠρίστηκε ὁ Σάντσο. Μὰ
ποῖν νὰ πιστέψω ; Τὸν παρα-
γυιὸ ποὺ σκέπτεται μόνο τὸ φαῖ ἢ
τὸν γενναῖο ποὺ ἀγαπῶ ; Δὲν
ξέρω πιὰ τίποτα. Τὸ καϊμένο τὸ
κεφάλι μου πάει νὰ σπάσῃ. Εἶ-
μαι καὶ δὲν εἶμαι ἡ Ντουλτσινέα
τοῦ Τομβόσο.

Τὸ βράδι πέφτει καὶ οἱ ἐργά-
τες τῆς φάρμας μας γυρίζουν
περπατώντας ἀργά. Σὲ λίγο θὰ
πέσῃ ἡ ζέστη καὶ θὰ γίνῃ σιωπὴ.
Θὰ μείνω πάλι μόνη μὲ τὶς σκέ-
ψεις μου.

* * *

Μιὰ τέτοια νύχτα εἶδε ξαφνικὰ
νὰ πλησιάζῃ ἕνα πλῆθος ἀπὸ
σκοτεινὲς μᾶζες. Ήταν ἄνθρω-
ποι ἑφιπποὶ, σκεπασμένοι μὲ τε-
ράστιους μανδύες. Ἐνα μαῦρο
πένθιμο φορεῖο προχωροῦσε ἀ-
νάμεσά τους. Ἐνα μουρμουρητὸ
ἀπὸ ψιθύρους καὶ ἀναστεναγμοὺς
τοὺς τριγύριζε. Οἱ δαυλοὶ ἔρρι-
χναν μακρόστενες φλόγες.

« Ἄλτ, ἱππότη ! Ποιοὶ εἶστε ; »
ρωτᾷ ὁ Δόν Κιχώτης.

« Εἴμαστε βιαστικοὶ » τοῦ ἀ-
παντᾷ ἕνας καὶ προσπερνᾷ. Πολὺ

ἀργά. Βρισκόταν ἤδη στρωμένος
χάμω. Οἱ Δόν Κιχώτης γυρνᾷ,
ὁρμᾷ στοὺς ἄλλους, τοὺς σκορπί-
ζει, ρίχνει πολλοὺς. Ήταν παπά-
δες ποὺ συνοδεύανε στὴν Σεγκό-
βια τὸν νεκρὸ ἑνὸς σκοτωμένου
ἱππότη. Οἱ Δόν Κιχώτης ἤθελε
νὰ τὸν ἐκδικηθῇ, ὅπως ἤθελε νὰ
ἐκδικηθῇ ὅλους τοὺς δυστυχισμέ-
νους τῆς γῆς, ὑπὸ τὸν ὄρο νὰ ἀνα-
γνωρίζουν πὼς ἐγὼ ἤμουνα ἡ
ὠραιότερη γυναίκα ποὺ ἐμπρός
τῆς ὅλοι ἔπρεπε νὰ γονατίζουν.

« Σᾶς χαρίζω τὴ ζωὴ, ἔλεγε,
ἂν πᾶτε στὸ Τομβόσο νὰ γονα-
τίσετε μπροστὰ στὴν ἀσύγκριτη
ἀρχόντισσα Ντουλτσινέα καὶ νὰ
τῆς ἀναφέρετε τὴν ἡττά σας. »

Ἐκεῖνο τὸ βράδι ὁ Σάντσο
Πάντσα, ποὺ τὸν κοίταζε στὸ
φῶς ἑνὸς δαυλοῦ, τὸν ὠνόμασε
γιὰ πρώτη φορά Ἱππότη τῆς
Ἑλεεινῆς Μορφῆς.

Οἱ Δόν Κιχώτης ἤξερε πὼς
ἡ δικαιοσύνη τῶν ἀνθρώπων ἦταν
μάταιη καὶ ἀνώφελη. Μιὰ φορά
συνάντησε στρατιῶτες ποὺ συνο-
δεύανε καταδίκους. Μποροῦσε νὰ
προσπέρσῃ χωρὶς νὰ ρωτήσῃ
ἂν εἶχαν τιμωρηθῇ δίκαια ἢ
ἄδικα ; Καθῆκον του σὰν ἱππότη
ἦταν νὰ ρωτήσῃ, νὰ ἀντισταθῇ
στὴ βία, νὰ βοηθήσῃ αὐτοὺς ποὺ
ὑπέφεραν.

— Καθένας ἄς σηκώνῃ τὶς
ἁμαρτίες του, εἶπε στὸ λοχαγό,
ὁ Θεὸς θὰ μᾶς κρίνῃ !

— Ὡραῖα μᾶς τὰ λές ! ἀπάν-
τησε ὁ ἄλλος.

Πολὺ αὐθάδης. Οἱ Δόν Κι-
χώτης τὸν ἔρριξε χάμω καὶ ἐ-
λευθέρωσε τοὺς καταδίκους. Ἀ-
μέσως ὅμως δέχτηκε ἀπ' αὐτοὺς
τὴν ἀνταμοιβή : τὸν ἔδειραν καὶ
τὸν ἄφησαν μισοπεθαμένο.

Οἱ τρέλλες αὐτὲς ἦταν γιὰ μέ-

να, ἦταν πράξεις ἐνὸς ἐρωτευμέ-
νου. Μᾶς τίς διηγήθηκε ὁ Σάντσο
Πάντσα, ὅταν γύρισε τὴν πρώτη
φορά.

« Πήγαίνε τῆς τὸ ὄραμα τῆς
τρελλῆς μου ἀγάπης », τοῦ εἶπε
ὁ Δόν Κιχώτης, ἀλλὰ ὁ Σάντσο
δὲν τὸν πίστεψε καὶ δὲν τοῦ εἶπε
τίποτα. Τώρα πρέπει νὰ περιμέ-
νω. Πέρασαν πολλές μέρες καὶ
ὑποφέρω μύρια δεινά.

Στὸ Τομβόσο καὶ σ' ὅλα τὰ
γύρω χωριά οἱ ἀνὴρτοι ἄνθρωποι
βαρέθηκαν τὸ Δόν Κιχώτη καὶ
θέλουν νὰ τὸν κλείσουν μέσα.
Οἱ παπᾶς, ὁ κουρέας καὶ ὁ ἱδίας
ὁ Σάντσο τοῦ εἶπανε χίλια ψέ-
ματα καὶ τὸν φέρανε στὸ χάνι.
Ἐκεῖ ὅλοι ἦταν ἔτοιμοι νὰ τὸν
δέσουν καὶ νὰ τὸν κλείσουν σ'
ἕνα κλουβί, ποὺ ἦταν ἐπάνω σὲ
ἕνα ἀμάξι. Τοῦ φάνηκε πὼς
τρελλαινόταν. Δὲν ἦταν δυνατό.

« Οἱ ἐμφανίσεις αὐτὲς δὲν εἶ-
ναι πολὺ χρηστὰ πράγματα », τοῦ
εἶπε ὁ Σάντσο.

« Πῶς νὰ εἶναι χρηστὰ, ἀφοῦ
ὅλοι οἱ διαβόλοι πήρανε φαντα-
στικές μορφές γιὰ νὰ μὲ καταν-
τήσουν ἔτσι ; »

Ἐτσι τὸν φέρανε στὸ χωριὸ
του. Προσπαθοῦσα νὰ τὸν δῶ,
μὰ τὸ πλῆθος ἦταν πυκνὸ. Τοῦ
φώναζα, τοῦ ἔκανα νοήματα.
Μοῦ φάνηκε πὼς μὲ εἶδε, μὰ τὸ
βλέμμα του μὲ προσπέρρασε. Για-
τί ; Δὲν θέλησε νὰ μὲ προδώσῃ ;
Ἦ δὲν εἶμαι ἡ Ντουλτσινέα ;
Πῆγα καὶ βρῆκα τὸν Σάντσο καὶ
μοῦ τὸ ὠρίστηκε. Οἱ Δόν Κι-
χώτης τοῦ τὸ εἶχε ὁμολογήσει.

« Θὰ εἶμαι δικός της ὡς τὸ
θάνατο, τοῦ εἶχε πῆ. Ἄλί-
μονο, τὴν εἶδα τόσο λίγες φορές !
Τὴν λένε Ἀλντόντσα Λορέντσο,

μά την βάφτισα Ντουλτσινέα του Τομβόσο»

Τώρα βρίσκεται στο χωριό και περιμένω να με φωνάξει. Μά οι μέρες έρχονται και φεύγουν και ο ιππότης μου δεν φαίνεται.

Περίμενα καιρό. Τόν κρατούσαν κλεισμένο μέσα στο σπίτι, κοντά στην ανεψιά του και στην υπηρέτρια, και οι κακές γλωσσες λέγανε πως είχε σφετεριστή τον τίτλο του Δόν. Βέβαια, ξέρω ποιο είναι το αληθινό του όνομα, αλλά η ευγένεια δε βρίσκεται στην καταγωγή.

«Όσο περνά ο καιρός, καταλαβαίνω πως δεν είναι τρελλός και είμαι ευτυχισμένη. Ο Ροντρίγκο κατάλαβε και δεν ξαναήρθε. Μά ένα βράδι ο Δόν Κιχώτης έφυγε από το χωριό του και ήρθε στο Τομβόσο. Είμαι βέβαιη πως μ' άναζητούσε. Ήθελε να μου φιλήσει τα χέρια, να ζητήσει την εύλογιά μου. Τά μενάνυχτα τον άκουσα νάρχεται και πήδηξα από το κρεβάτι, για να τον δω να περνά. Δε σταμάτησε στην πόρτα μου. Τόν άκουσα να λέη τ' όνομά μου. Γύρευε το παλάτι μου.

«Το σπίτι της είναι μικρό, έλεγε ο Σάντσο. Θα βρίσκεται σε κανένα δρομάκι.»

«Τρελλάθηκες;»

«Όχι, Δόν Κιχώτη, είμαι μια απλή χωριατοπούλα, μά τί σημασία έχουν τα παλάτια, τα χρυσάφικά, τα κεντήματα;

«Πήγαίνε να την βρής», είπε στον Σάντσο.

Τότε ο υπηρέτης του μάς πρόδωσε και τους δυό. Ένώ περίμενα νάρθη να μου πη να δεχθώ τον ιππότη, φάνηκαν στη γωνιά του δρόμου τρεις κοπέλες που

τις ξέρω καλά, λίγο χοντροκομμένες και φασαριόζες. Ο Σάντσο γονάτισε μπροστά στην καλύτερη. — Νά η Ντουλτσινέα του Τομβόσο! φώναζε.

Τά κορίτσια πέρασαν γελώντας μπροστά στο γονατισμένο ιππότη. «Αν ήμουνα εγώ εκεί θα είχε άραγε αυτή την πονεμένη έκφρασι στο πρόσωπο;

Τά χρόνια πέρασαν χωρίς να ξαναδώ αυτόν που τραγουδούσε το όνομά μου σ' όλη την Ισπανία. Ήθελα να τον βρω, μά πού ήταν, με ποιους γίγαντες πολεμούσε; Η Ντουλτσινέα είναι η πιο όμορφη γυναίκα στον κόσμο κι αυτός είναι ο πιο δυστυχισμένος ιππότης της γής.

Τότε κάποιος από τη Σαλαμάγκα, που τον είχε νικήσει μια φορά ο Δόν Κιχώτης, αποφάσισε να τον έκδικηθῇ. Τί έγινε; Δε θα το μάθω ποτέ! Ο αντίπαλος είχε σπουδαία όπλα και ήθελε να βάλῃ τον Δόν Κιχώτη να όμολογήσῃ πως η Καζιλδέα της Βανταλί ξεπερνούσε σε όμορφιά τη Ντουλτσινέα του Τομβόσο. Αγονίστηκαν κοντά στη Βαρκελώνα και για πρώτη φορά ο ιππότης μου νικήθηκε. Ο Δόν Κιχώτης κοίτονταν χάρω, το άλογό του ήταν σκοτωμένο, μά εκείνος φώναζε:

«Η Ντουλτσινέα είναι η πιο όμορφη γυναίκα στον κόσμο! Πάρε μου τη ζωή ιππότη!»

Άπελπισμένος γύρισε με τα πόδια, με τα άρματα του φορτωμένα στο γαϊδάρο του Σάντσο. Αμέσως έπεσε άρρωστος με μεγάλο πυρετό. Συνήλθε μια φορά ύστερ' από έξι μέρες και φώναζε:

«Έτσι η ζωή με σκοτώνει και ο θάνατος μου δίνει ζωή!»

Ο Δόν Κιχώτης είχε καταλάβει πως ήταν πάντα ο Άλόνσο Κιχάνο, ο άσημος και άγνωστος άνθρωπος, που ζούσε ήσυχα στην Ισπανία.

Μά δεν ήταν αλήθεια! Δεν είχε όνειρευτῇ! Ήταν ο Δόν Κιχώτης και εγώ η Ντουλτσινέα του! Πέθανε σε λίγες μέρες χωρίς να μπορέσω να πάω κοντά του. Αν με είχε δῇ, θα του τάξιγγούσα όλα.

Τώρα προχωρώ άργά προς τα γερατειά και το θάνατο. Ποιός θα με συγχωρήσῃ που άμφέβαλα

στην αρχή για το Δόν Κιχώτη, που φοβήθηκα μήπως ήταν τρελλός; Δεν ήμασταν ευτυχισμένοι, μά προτιμώ αυτή τη ζωή.

Ποτέ μας δεν ιδωθήκαμε πραγματικά. Μά ό έρωτας μάς έωνε πάνω άπ' όλα. Ο Ροντρίγκο μόνο βρήκε την ήρεμία, μά ήρεμία χωρίς δόξα, που θα μπορούσα να την συμμεριστώ. Δεν μου μένει παρά ένα τσαλακωμένο γράμμα. Είμαι γριά, άσχημη, θλιμμένη. Μά καμιά γυναίκα δεν μπορεί να έχῃ αγαπηθῇ όσο εγώ.

◆ Δυό ψυχίατροι κουβεντιάζουν τα της δουλειάς τους.

— Είναι άπίστευτο, λέει ο ένας, πόσο λίγοι άνθρωποι σκέπτονται φυσιολογικά. Φθάνει να σου πῶ ότι στις άπλές έρωτήσεις που τους πάνω, δίνουν τις πιο άπίθανες άπαντήσεις.

— Δηλαδή; λέει ο άλλος.

— Άκου. Θα σου κάνω μερικές από τις έρωτήσεις που τους υποβάλλω. Πρώτον: Φοράει κοντή-κοντή φουστίτσα και τα χείλη του χαρίζουν την απόλαυσι. Τί είναι;

— Μά είναι άπλούστατο! Ένας Σκωτσέζος που παίζει γκάιντα.

— Πολύ ώραία. Άκου και μιάν άλλη έρώτησι: Βρίσκεσαι στο κρεβάτι, και κάτι ζεστό, ευχάριστο, μαλακό γλιστράει κοντά σου. Τί είναι;

— Μά φωνάζει πως είναι μια θερμοφόρα.

— Άκριβώς, λέει ένθουσιασμένος ο έρωτων. Άκουσε τώρα άλλη μια έρώτησι. Τί θα σκεφτῇς αν δυό χέρια δεθούν γύρω στο λαιμό σου;

— Ότι μου έπετέθη ένας πρωταθλητής του ζίου-ζίτσου.

— Άχ, αγαπητέ μου! Έσύ δίνεις άπαντήσεις άπλές και φυσιικές! Άν άκουγες τί άπίθανα πράγματα μου λένε οι πελάτες μου!...

ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΧΑΝΟΝΤΑΙ

ΠΑΡΑΛΥΤΟΙ
ΠΕΡΠΑΤΟΥΝ

ΠΛΟΥΣΙΟΙ
ΕΞΑΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ

Τὰ παράξενα

ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ

τῇ νύχτᾳ τῶν Χριστουγέννων

Τοῦ DAVID MANSFIELD

Απὸ τίς πολλὰς δεισιδαιμονίες καὶ πεποιθήσεις πού εἶναι συνυφασμένες μέ τὰ Χριστούγεννα μιὰ πολὺ παλιά λέει ὅτι κάνουμε μεγάλες οικογενειακές καὶ φιλικές συγκεντρώσεις ἐκείνη τῇ μέρᾳ γιὰ νὰ βροῦμε κάποια ἀσφάλεια ἀπὸ τὰ πολλὰ κακὰ πνεύματα πού κατεβαίνουν στὴ γῆ τὴν ἐποχὴ αὐτῇ τοῦ χρόνου. Καὶ ἀκόμη καὶ στὴν ὀρθολογιστικὴ μὲς ἐποχὴ πρέπει νὰ παραδεχτοῦμε πὼς τὰ Χριστούγεννα εἶναι μιὰ ἐποχὴ μυστηρίου, ἀνεξήγητων γεγονότων καὶ μυστηριωδῶν ἐξαφανίσεων.

Παράξενη εἶναι ἡ περίπτωσι τοῦ Καναδοῦ ἑκατομυριοῦχου Ἀμπρόζ Σμῶλ. Ἦταν Χριστούγεννα τοῦ 1919 στὸ Τορόντο. Ὁ Σμῶλ, πού ἦταν θεατρικὸς ἱμπερσάριος εἶχε κλείσει μιὰ μεγάλη δουλειὰ καὶ πῆγε στὸ δικηγόρο του γιὰ νὰ συζητήσῃ τὸ ζήτημα στὶς λεπτομέρειές του. Ὅταν τελείωσαν τὴν κουβέντα τους, οἱ δύο ἄνδρες ἦπιαν κάτι ἀνταλλάσσοντας τίς εὐχές τους καὶ ὁ Σμῶλ βγῆκε στὸ δρόμο, πού ἦταν γεμάτος ἀπὸ ἕνα εὐθυμο πλῆθος πού ἔκανε τὰ τελευταῖα ψώνια του.

Αὐτὸ εἶναι τὸ τελευταῖο πράμα πού γνωρίζουμε γι' αὐτὸν τὸν κεφαλό, ἀξιαγάπητο ἐπιχειρηματία, γιατί τότε ἀκριβῶς ἐξαφανίστηκε κυριολεκτικὰ, χωρὶς ν' ἀφήσῃ τὸ παραμικρὸ ἴχνος. Οἱ συγγενεῖς του ἐρευνῆσαν ὅλα τὰ νοσοκομεῖα καὶ τὰ ἱδρύματα, μήπως ἔχασε τὴ μνήμη του, καὶ ψάξαν

μεθοδικὰ τὸ ποτάμι καὶ κινητοποιήσανε τὴ διεθνῇ ἀστυνομία. Τίποτα ὅμως δὲν ἔφερε ἀποτέλεσμα καί, ὅσο περισσότερο σκαλίζανε τὴν ἱστορία, τόσο πιὸ μυστηριώδης γινόταν.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν καὶ ἡ ἀστυνομία δὲν ἤθελε νὰ θεωρήσῃ τὴν ὑπόθεσι κλεισμένη. Οἱ μεγάλες καταθέσεις τοῦ Σμῶλ στὴν Τράπεζα ἔμεναν ἀθίκτες, καθὼς καὶ ἡ ἄλλη περιουσία του. Φαίνονταν ἀδύνατο νὰ ἐξαφανιστῇ ἕνας ἄνθρωπος τόσο γνωστὸς ὅσο ὁ Σμῶλ. Ἀλλὰ ἔπειτα ἀπὸ μακροχρόνιες ἀνακρίσεις καὶ δίκες ὁ Ἀμπρόζ Σμῶλ ἐκηρύχθη νομικῶς νεκρὸς καὶ ἡ ἀστυνομία ἔκλεισε τοὺς φακέλους της μέ ἕνα μεγάλο ἐρωτηματικὸ δίπλα στὸ ὄνομά του.

Οἱ στατιστικὲς τῆς ἀστυνομίας τοῦ Λονδίνου ὑπογραμμίζουν περισσότερο τὸ μυστήριο τῶν Χριστουγέννων.

Δείχνουν πὼς ἀπὸ ἕνα μέσον ὅρο 1.200 ἀνθρώπων πού ἐξαφανίζονται κάθε χρόνο, μόνον 70 ξαναβρίσκονται. Ἀπὸ αὐτοὺς ὅμως τουλάχιστο 40 ἐξαφανίζονται τὰ Χριστούγεννα. Καὶ νὰ σκεφθῇ κανεὶς πὼς οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ ἀναφέρονται μόνο σὲ μιὰ πόλι! Θὰ εἶναι ἴσως ἀνυσχητικὸ νὰ μάθουμε πὼς οἱ ἄνθρωποι ἐξαφανίζονται συνολικὰ σὲ ὅλη τὴν Ἀγγλία καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμον τὴν ἐποχὴ τῶν Χριστου-

γέννων. Ἡ ἀστυνομία τῆς Νέας Ὑόρκης ἐξακολουθεῖ νὰ βρίσκεται στὸ σκοτάδι σχετικὰ μέ μιὰ Χριστουγεννιάτικη ἐξαφάνισι τοῦ 1910. Ἦταν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων καὶ ἡ Ντόροθυ Ἀρνολτ, μιὰ ὁμορφὴ γυναίκα, ψώνιζε σὲ ἕνα κατάστημα μόδας τῆς Πέμπτης Λεωφόρου. Βγαίνοντας βιαστικὰ καὶ χαρούμενη ἀπὸ τὸ κατάστημα, ἔπεσε ἐπάνω σὲ μιὰ φίλη της. Κουβέντισαν λίγο καὶ ἡ Ντόροθυ εἶπε μέ πόση ἀνυπομονησία περίμενε ἕνα πᾶρτυ, στὸ ὁποῖο θὰ πῆγαιναν καὶ οἱ δύο τους τὴν ἄλλη μέρα.

Αὐτὸ ἦταν τὸ τελευταῖο πράγμα πού ξέροντε γιὰ τὴ Ντόροθυ Ἀρνολτ, γιατί καὶ αὐτὴ, σὰν τὸν Καναδὸ ἑκατομυριοῦχο, ἐξαφανίστηκε ἐντελῶς. Ἡ ἀστυνομία ἐρευνῆσε ὁλόκληρη τὴν ἀμερικανικὴ ἥπειρο, εἰδοποίησε τοὺς εἰρηνοδίκους πού κάνουν τοὺς γάμους, ἔψαξε σὲ νοσοκομεῖα, ἀκόμη καὶ σὲ γυναικεῖες φυλακές. Κανένα ἴχνος της δὲν βρέθηκε πουθενά. Ἐρευνήθηκε μέ βυθοκόρους ὁ ποταμὸς Χάντσον, καθὼς καὶ ἡ λίμνη τοῦ Σέντραλ Πάρκ στὴ Νέα Ὑόρκη. Κανένα ἀποτέλεσμα. Ἡ ἀστυνομία ἀναγκάστηκε νὰ δεχθῇ πὼς ἡ Μις Ἀρνολτ εἶχε ἐξαφανιστῇ.

Ἀκόμη πιὸ παράξενη εἶναι ἡ περίπτωση τοῦ Ὁουεν Πάρφριτ, ἑνὸς Ἀγγλου πού ζοῦσε στὸ ὠραῖο χωριὸ Σέπτον Μάλλετ τοῦ Σόμερσετ. Ὁ Πάρφριτ ἦταν παραλυτικὸς καὶ ζοῦσε μόνος μέ τὴν ἀδελφή του. Τὴν ὥρα πού ἐκείνη ἐτοίμαζε τὸ Χριστουγεννιάτικο φαγητὸ τους, παρατήρησε πὼς ὁ ἀδελφός της δὲν ἀπαντοῦσε στὶς ἐρωτήσεις της. Εἶχε πάει τὴν πολυθρόνα του μέ τίς ρόδες ἔξω στὸν κήπο, γιατί ὁ καιρὸς ἦταν καλός. Μὲ τὴ σκέψι μήπως τὸν εἶχε πάρει ὁ ὕπνος καὶ μήπως πέσῃ, βγῆκε ἀπὸ τὴν κουζίνα νὰ δῇ τί τοῦ συνέβαινε.

Ἡ πολυθρόνα ἦταν ἀδειανή καὶ ὁ ἄνθρωπος, πού δὲν εἶχε περπατήσει ἐπὶ χρόνια, δὲν φαίνονταν πουθενά! Ἡ Μις Πάρφριτ ἀναστατώθηκε καὶ ἀρχισε ἀμέσως νὰ ρωτᾷ ὅλους στὸ χωριὸ ἂν εἶχαν δῇ τὸν ἀδελφὸ της. Κανένας δὲν τὸν εἶχε δῇ καὶ ἀμέσως ψάξαν ὅλα τὰ ποταμάκια γύρω στὸ χωριό. Ἄλλες ὁμάδες ψάξανε στὰ δάση καὶ τοὺς

ἀγρούς χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ὁ Ὁουεν Πάρφριτ, ὁ ἄνθρωπος πού δὲν εἶχε περπατήσει 20 χρόνια σχεδόν, εἶχε ξαφνικὰ ἐξαφανιστῇ. Ὡς σήμερα τὸ μυστήριο τῆς ἐξαφανίσεώς του δὲν ἔχει ἀκόμη λυθῇ.

Οἱ προσκαλεσμένοι μιᾶς Χριστουγεννιάτικης γιορτῆς τοῦ 1880 ἔδωσαν μιὰ πολὺ ζωντανὴ περιγραφὴ τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ ὁμορφου νεαροῦ Ὀλιβερ Λέρτς, 23 ἐτῶν. Ἦταν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων καὶ ὅλοι διασκέδαζαν σὲ μιὰ συγκεντρωσι, πού ἔκαμε ὁ πατέρας τοῦ Ὀλιβερ στὸ μεγάλο παλιὸ του ἀγρόκτημα στὸ Σάουθ Μπέντ τῆς Ἰνδιάνας. Ἡ κυρία Λέρτς εἶπε στὸ γυνὶ της νὰ φέρῃ ἀπ' ἔξω μερικά ξύλα γιὰ τὴ φωτιά καὶ κείνος δέχτηκε εὐχαρίστως.

Λίγα λεπτὰ ἀργότερα ὅλοι ἄκουσαν κατὰπληκτοὶ τὸν Ὀλιβερ νὰ φωνάζῃ μέ ἄγνοια : « Βοήθεια ! Βοήθεια ! Μ' ἔπιασε ! »

Ὅλοι τρέξαν ἔξω, νὰ δοῦν τί συνέβαινε καὶ τρομαγμένοι ἄκουσαν τίς φωνές του νὰ ἔρχονται ὅλο καὶ πιὸ ἀδύνατες ἀπὸ τὸ πᾶνω ! Στὴν ἀρχὴ νόμισαν ὅτι κανένας αἰτὸς θὰ εἶχε ἀρπάξει τὸν Ὀλιβερ, ἀλλὰ οἱ ἀρχεῖς εἶπαν ὅτι μιὰ τέτοια πιθανότητα ἦταν μεθαιμένη. Πρῶτα γιατί δὲν ὑπῆρχαν φωλιές αἰτῶν σὲ ἀπόστασι πολλῶν μιλίων καὶ ἔπειτα γιατί κανένας αἰτὸς δὲ θὰ εἶχε τὴ δύναμι νὰ σηκώσῃ αὐτὸν τὸν ψηλὸ καὶ δυναμωμένο νεὸ. Παρ' ὅλο πού 25 ἀξιόπιστα ἄνθρωποι ἦταν μάρτυρες σ' αὐτὴ τὴν ἐξαφάνισι, τὸ μεγάλο ἐρωτηματικὸ παραμένει. Τί ἦταν ἐκεῖνο πού ἤρθε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ πῆρε τὸν Ὀλιβερ Λέρτς ;

Ἡ μυστηριώδης αὐτῇ ἐξαφάνισι ἀποδεικνύει τουλάχιστον ἕνα πράγμα : ὅτι δὲν ὑπάρχει μεγάλῃ ἀσφάλεια τὰ Χριστούγεννα ! Κάθε φορὰ πού ἀνάβει ἕνα κερί ἢ ἕνα βαρελότο, γίνεται γιὰ νὰ διώξῃ τὰ κακὰ πνεύματα, καὶ κάθε κλαδάκι γυῖο πού κρεμῖται στὸ σπιτί, καθισυχάζει τὸν θυμὸ τῶν πνευμάτων τοῦ δάσους. Μὰ μπροστὰ σὲ τόσες καταπληκτικὲς ἐξαφανίσεις, ἀναρωτιέται κανεὶς ἂν οἱ προφυλάξεις αὐτὲς εἶναι ἀποτελεσματικές !

Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΙΝΕΙΑ

Μιά νουβέλλα του Felicien Marceau

Φανταστήτε ένα δρομάκο της Νάπολης. Αυτή ή πληροφορία είναι αρκετή για να με απαλλάξει από μια μακρότερη περιγραφή. Σημειώστε ότι η Νάπολη διαθέτει και φαρδείς δρόμους, που θα μπορούσαν να συγκριθούν με λεωφόρους. Αυτή όμως που λέμε, πιο κλασική, κάθετος στην οδό των Δικαστηρίων, ήταν, και είναι ακόμη, πανομοιότυπη με όλα τα ναπολιτάνικα στενά που μάς παρουσιάζουν εδώ κι ένατο χρόνια οι λιθογραφίες, οι ακουαρέλλες και ο κινηματογράφος.

Ο δρόμος εκεί δεν είναι ένα μέρος απ' όπου απλώς περνάει κανείς. Είναι εργαστήριο, τραπεζαρία και έκθεσι έσωτερικού των σπιτιών. Σ' όλο το μήκος του άρχοντικές προσόψεις, που από τα χρόνια έχουν γίνει έλεινές. Από πάνω ρούχα, ακόμη πιο ψηλά ο ούρανός. Και στο χείλος του δρόμου, τα «μπάσσο», αυτά τα ισόγεια δωμάτια που ή πόρτα τους πιάνει όλο το φάρδος, με τοίχους που αναδίνουν τη μυρωδιά της μούχλας κι απ' όπου, περνώντας, βλέπει κανείς τον κρεβάτι, μια γυναίκα που θηλάζει, το καντηλάκι που καίει μπροστά στο είκόνισμα της Μαντόνας.

Στο δρομάκο αυτόν που λέμε, μέσα σ' ένα απ' αυτά τα «μπάσσο» έμενε κάποιος Τζεννάρο, που πουλούσε λαχανικά. Πίπεριές, ντομάτες, φασολάκια, όλ' αυτά γίνονταν ένα ή σχεδόν ένα με τα σιδερικά του άπέναντι έμπορου.

Ο ένας άρχοντας σ' ένα έτερόκλητο

κοπάδι από παλιά δοχεία, παλιούς σωλήνες και παλιές κατασάρολες' ο άλλος θρονιασμένος καταμεσής των αγαθών του Θεού. Ο ένας αδύνατος σαν τα καρφιά του, ο άλλος πολύ παχύς. Και οι δύο καθιστοί και κάνοντας άερα τους έξι μήνες του χρόνου. Ο σιδεράς και ο Τζεννάρο περνούσαν τον περισσότερο καιρό τους μιλώντας για τον κόσμο και για την τρέλλα των ανθρώπων. Ο σιδεράς δεν είχε ούτε πέντε πελάτες το μήνα. Όσο για τον Τζεννάρο άφηνε τις νοικοκυρές να σερβίρονται μονάχες τους και του έφτανε να τσεπώνει το παραδάκι.

Αυτός ο Τζεννάρο, λοιπόν, ήταν πολύ εύκολόπιστος άνθρωπος σ' όλη τη γειτονιά. Πρώτα-πρώτα γιατί, πουλώντας φαγώσιμα πράγματα και έπειδή είχε εύκολο το να δίνει βερεσέ και ύστρα γιατί ο άλλος μανάβης βρισκόταν πολύ μακρινά, βασιλεύε κυριολεκτικά σ' όλη την περιοχή. Έπειτα, για την ευημερία του. Ένας άλλος θα χρησιμοποιούσε το «μπάσσο» όχι μόνο για να στεγάσει τα λαχανικά του, αλλά και τη γυναίκα του και τα παιδιά του και δυο-τρία ξαδέλφια. Ο Τζεννάρο όμως κρατούσε το «μπάσσο» μονάχα για το έμπορικό του και διέθετε στο πάνω πάτωμα δυο μεγάλα, όμορφα δωμάτια για τους δικούς του. Τέλος τον έκτιμούσαν όλοι, και εξ αίτίας του θείου του, κάποιου θείου της γυναικάς του μάλλον, του ντόν Πα-

σκουάλε, που ήτανε θυρωρός σε κάποια έφημερίδα.

Κάπου-κάπου, ο Τζεννάρο έστελνε στο θείο του ένα «παιδί» με κάποια παραγγελία, πολύ λίγο... έπείγουσα. Το παιδί, κάθε φορά, γύριζε από την άποστολή του με λεπτομέρειες σχεδόν άπίστευτες. Όχι μονάχα ο ντόν Πασκουάλε έμενε σ' ένα υπέροχο κτίριο, που μονάχα το χώλι του ήταν τρεις φορές σαν το δρόμο, αλλά — άποκορύφωμα της περιποίησεως που έλεγε πολλά για τη σπουδαιότητα των καθηκόντων του — τον είχαν εγκαταστήσει σ' ένα γυάλινο κλουβί, μ' ένα τραπέζι, καρέκλα και ακόμη ένα τηλέφωνο, ένα τηλέφωνο κατά δικό του, που το χρησιμοποιούσε για να καλή απ' ευθείας τον διευθυντή και να συννενοήται μαζί του για το αν έπρεπε να δεχτή ή όχι τους έπισκέπτες.

Όλες αυτές οι λεπτομέρειες έκαναν τον ντόν Πασκουάλε σημαίνουν πρόσωπο, κι όταν έρχόταν το βράδι στον άνεσιό του για έπισκεψι, οι προύχοντες της γειτονιάς τον ρωτούσαν για την έξωτοική πολιτική και για τα μυστικά σχέδια της κυβερνήσεως. Γιατί αυτός ο διαβολάνθρωπος τάχε καταφέρει να τρυπήσει σε κυβερνητική έφημερίδα.

Σημειώστε ότι ο ίδιος ήταν μοναρχικός και μάλιστα πολύ αδιάλλακτος πάνω σ' αυτό το θέμα. Το χαρακτηριστικό δε τούτο έστεφε πιά τη δόξα του. «Ο ντόν Πασκουάλε», έλεγαν, «έναν πραγματικό άνθρωπο του Κράτους! Όχι μονάχα άνήκει στην Κυβέρνησι, αλλά τη φέρνει και βόλτα!»

Αυτή, λοιπόν, ήταν η κατάσταση του Τζεννάρο, όταν, για πέμπτη φορά, η Μαντόνα εύλογησε το σπιτικό του. Και τούτη τη φορά, έπειτα από τέσσερα αγόρια, ήρθε το κορίτσι. Καθισμένος στο σκαμνί του, ανάμεσα στα ζαρζαβατικά του, ο Τζεννάρο συμβουλευτήκε τους προύχοντες και καμιά έκταστική νοικοκυρές και τέλος αποφάσισε να το βγάλει Λαβίνια.

Τα βαφτίσια έγιναν μεγαλοπρεπέστατα. Η γιορτή κράτησε δυο όλόκληρες μέρες και την τρίτη, ανοίγον-

τας το μαγαζί του, ο Τζεννάρο κόλλησε μια είδοποίησι που πληροφορούσε την αξιότιμη πελατεία του ότι, εξ αίτίας του γεγονότος, όλη την ημέρα θα πουλούσε τα προϊόντά του με έκπτωση 10 %. Έννοείται πως όλος ο κόσμος πήρε είδησι ότι προηγούμενος είχε αναθεωρήσει τις τιμές του. Τέλος πάντων, η χειρονομία του έκανε εντύπωση και μπροστά σε τέτοια πολυτέλεια ο ντόν Πασκουάλε ένιωσε κάποια ντροπή που δεν πήγε στα βαφτίσια άλλο δώρο εκτός από την παρουσία του. Για να εξαγιστή, λοιπόν, έδήλωσε μπροστά σε μάρτυρες ότι θ' άνήγγελλε αυτή τη γέννησι από την έφημερίδα του.

Ένα μουρμουρητό θαυμασμού άκούστηκε. Στην έφημερίδα! Σαν τον πρίγκιπα της Νάπολης! Κάποιος πέταξε την ιδέα να βάλουν και μια φωτογραφία. Ο ντόν Πασκουάλε όμως παρατήρησε ότι αυτό δε συνηθιζόταν στον τύπο. Έξ άλλου, σ' αυτή την ηλικία, ένα παιδί δεν έχει έκφρασι.

Ο ντόν Πασκουάλε δεν είχε μιλήσει στο βρόντο. Πολλές φορές είχε την ευκαιρία να έξυπνηρέτηση κάποιον συντάκτη, ο όποιος αυτοτιτλοφορείτο «κοσμικογράφος».

Η κυριώτερη από τις ύπηρεσίες του ήταν να πηγαίνει, μια ώρισμένη ώρα, σ' έναν ώρισμένο δρόμο, για να παραφυλάγη σ' ένα ώρισμένο παράθυρο την εμφάνισι μιας γλάστρας βασιλικού, πράγμα το όποιον έσήμαινε ότι ο λεγόμενος κοσμικογράφος μπορούσε, εν πάση... άσφαλεία, να παρουσιαστή μπροστά στη γυναίκα των όνείρων του — άποστολή ένοχη βέβαια, την όποια όμως ο ήθικός και ευάισθητος Πασκουάλε ξοφλούσε με λίγες τύψεις και μια κρυφή εύτυχία.

Την έπομένη κιόλας, μίλησε στον κοσμικογράφο για το σχέδιό του.

— Πώς, ευχαρίστως... είπε κείνος.

Και με εύκίνητη πέννα χάραξε σ' ένα κομμάτι χαρτί τις δυο γραμμές που άρκοϋσαν για να παρουσιάσουν στο κοινό την άνεσιό του ντόν Πασκουάλε. Μετά, όμως, για να βάλει λιγάκι άλατοπίπερο και μέσα σ' έναν ώραίο ένθουσιασμό κλασικής μορφώσεως, πρόσθεσε: «Οι εύτυχεις γονείς άποφάσισαν να της δώσουν το όνομα της μητέρας του Αινεία: Λαβίνια».

Τὴν ἄλλη μέρα, μεγάλη αἴσθησι στὸ... νοῆμον κοινὸν μὲ τὴν ἐφημερίδα. Ὡστε λοιπὸν ὁ ἐπιτήδειος Πασκούλας τὰχε καταφέρει! Μέσ' στὴν ἐφημερίδα μιλοῦσαν γιὰ τὴ Λαβίνια! Ἡ δόξα ἀντανακλοῦσε σ' ὁλόκληρη τὴ γειτονία.

Ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, τὸ νέο πετούσε. Καθένας ἤθελε νὰ ἔχη τὴν ἐφημερίδα του. Σὲ λίγο τρεῖς ἐφημεριοπώλες διέσχισαν τὸ δρόμο. Ὁ Τζεννάρο ἀγόρασε ἀμέσως 60 ἀντίτυπα, ἀπὸ τὰ ὅποια τὰ 28 διπλώθηκαν καὶ στάλθηκαν ἀμέσως στοὺς διαφόρους συγγενεῖς καὶ φίλους πού εἶχε στὴ Νάπολη, στὴ Καστελλάμαρε, στὴν Κολέντζα, καὶ ἀκόμα στὴ μακρινὴ Φιλαδέλφεια. Ἐπειτα, συνοδευόμενος ἀπὸ διαφόρους χασομέρηδες, ἀσχολήθηκε μὲ τὸ νὰ μοιράζῃ τὸ θρίαμβό του καὶ τὰ 32 ἀντίτυπα πού τοῦ ἀπομείνανε.

— Εἶδατε; Ἡ κόρη μου! Στὴν ἐφημερίδα!

Ὅλοι τοῦ ἔδιναν συγχαρητήρια. Ἀπὸ κείνη τὴν ὥρα τίποτ' ἄλλο πιά ἀπὸ ὀχλοβοή, ὀρμητικὲς χειρονομίες, παθιασμένες συζητήσεις. Τί μοῖρα νὰ περίμενε ἄραγε ἓνα παιδί, μὴ μόνον ἡ γεννησί του ἀπασχολοῦσε τὴν κοινὴ γνώμη; Θὰ γινόταν, τουλάχιστο, μιὰ βεντέτα! Ἐνας καλὰ πληροφορημένος ἀράδιαζε ἀριθμούς:

— Λένε πὼς ἡ Μανιάνι παίρνει 30.000.000 λιρέττες γιὰ κάθε φιλμ.

— Τί Μανιάνι! Μὰ τὴν πίστη μου, αὐτὴ θὰ γίνῃ Γκρέτα Γκάρμπο!

Τριάντα ἑκατομμύρια λιρτέες! Ἄλλοι πάλι προέβλεπαν ἓναν ὑπέροχο γάμο, μ' ἓνα δοῦκα, ἓναν ἐφοπλιστή, ἓναν Ἀμερικάνο. Στὸ δωμάτιο τῆς, ἡ γυναῖκα τοῦ Τζεννάρο, τριγυρισμένη ἀπὸ γυναικοῦλες, σκούπιζε κιόλας τὰ μάτια τῆς, μὲ τὴ σκέψη ὅτι μιὰ μέρα θάβλεπε τὴν κόρη τῆς νὰ φεύγῃ μακριὰ μ' ἓναν ξένο φορτωμένο δαχτυλίδι.

— Εἶναι τόσο μακριὰ ἡ Ἀμερική!

— Θὰ πᾶς νὰ τὴ δῆς. Μὴ στενοχωριέσαι! Τώρα με τ' ἀεροπλάνο δὲν εἶναι πιά τίποτα!

Κάποια πληροφορημένη, μάλιστα, παρατήρησε ὅτι τ' ἀεροπλάνο εἶναι πάντοτε γεμάτα κι ὅτι πρέπει νὰ φροντίσης πολὺ καιρὸ πρὶν γιὰ

τὴ θέσι σου. « Ἀλλίως, μένεις ἐδῶ καὶ κείνο φεύγει! »

* * *

Παρ' ὅλ' αὐτὰ, μὲ τὴν προσπάθεια νὰ διαβάζουν καὶ νὰ ξαναδιαβάζουν τὴν ἀγγελία, μερικοὶ ἐξυπνοὶ κατάφεραν νὰ διακρίνουν μέσα στὸ κείμενο κάτι τι πού κατὰ τὴ γνώμη τους ἦταν ὑποπτό. Ὁχι στὴν πρώτη φράσι. Αὐτὴ ἦταν φορτωμένη τιμὴ καὶ δὲν εἶχε ὑπονοούμενα. Ἐπρόκειτο γιὰ τὴ δεύτερη. « Οἱ εὐτυχεῖς γονεῖς ἀποφάσισαν νὰ τῆς δώσουν τὸ ὄνομα τῆς μητέρας τοῦ Αἰνείας: Λαβίνια ». Τί ἤθελε νὰ πῇ αὐτό; Καὶ τὸ ἓνα μετὰ τὸ ἄλλο τὰ χέρια χτύπαγαν τὴν ἐφημερίδα σὲ κείνο τὸ σημεῖο καὶ βάζονταν νὰ ἀπαντήσουν στὰ ἐρωτηματικά! Ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ Αἰνείας; Τί δουλειὰ εἶχε ν' ἀνακατῶνεται σ' αὐτὸ τὸ γεγονός πού, φαινομενικά, δὲν τὸν ἀφορούσε;

Θὰ πρέπει ἴσως νὰ διευκρινίσουμε ὅτι τὰ ὀνόματα αὐτὰ μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι πολὺ συνηθισμένα, δὲν ἔχουν ὅμως τίποτα τὸ παράξενο. Ὑπάρχουν ἄνδρες πού ἔχουν τὸ ὄνομα Αἰνείας. Ποιὸς ἦταν ὅμως αὐτὸς πού ἐννοοῦσε ἡ ἐφημερίδα; Καὶ γιατί αὐτὸς ὁ ὑπαινιγμός; Δὲν ἦταν βέβαια ὁ νουνός! Ὁ νουνός ἦταν γνωστός. Νάταν κανένας ξάδερφος; Ποιὸς; Ἐνὰ ἦταν τὸ γεγονός: ὅτι, μιλώντας γιὰ τὸν Τζεννάρο, τὴ γυναῖκα του καὶ τὴ Λαβίνια, ἡ ἐφημερίδα ἔκρινε ἀπαραίτητο νὰ μνημονεύσῃ καὶ τὸν Αἰνεία.

Ἄν τὸ ἔκανε, ἦταν γιὰ τὴν ἀσφαλὲς ὑπῆρχε κάποιος λόγος. Καὶ σπουδαῖος λόγος μάλιστα! Οἱ ἐφημερίδες ἔχουν τὶς πηγὲς τῶν πληροφοριῶν τους, τοὺς πράκτορες τους, τοὺς ρεπόρτερ τους. Ξέρουν τὸ κάθε τι πού συμβαίνει. Γιατί λοιπὸν δὲν ἐξηγεῖται καθαρά;

Ἄλλὰ τίς ξέρουν τίς ἐφημερίδες. Ὁ ὑπαινιγμός εἶναι ἡ συνηθισμένη τους μέθοδος. Πρέπει νὰ καταλαβαίνῃς, νὰ μαντεύῃς. Πάντως ἦταν ὁπωσδήποτε κάποιος σπουδαῖο πρόσωπο, γιὰ νὰ τὸν ἀναφέρουν μονάχα μὲ τὸ μικρὸ του ὄνομα. Κι ἄλλωστε, παρατήρησε κάποιος, τί ὄνομα δίνουν συνηθῶς σ' ἓνα κοριτσάκι; Τὸ ὄνομα τῆς γιαιγιάς του. Δὲν εἶναι ἔτσι; Ἀλλά, ἂν ἡ Λαβίνια ἦταν ἡ

γιαγιά τῆς μικρῆς, τότε ὁ Αἰνείας αὐτὸς ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ πατέρας τῆς, ὁ πραγματικὸς τῆς πατέρας! Κι ἀμέσως ἡ φήμη ἀπλώθηκε: Ἡ Νουντζιατίνα εἶχε ἑραστή, ὁ ἑραστὴς λεγόταν Αἰνείας καὶ ἦταν ὁ πατέρας τῆς μικρῆς Λαβίνιας!

Τὸ νέο δὲν προξένησε στὴν ἀρχὴ παρὰ λύπη. Ὁ κακομοῖρης ὁ Τζεννάρο! Δὲν τὸ ἔβριζε αὐτό. Ἐνὰς μάλον ὠραῖος ἄντρας!

Τὶς ἐπόμενες μέρες, ἐν τούτοις, ὁ οἶκος αὐτὸς γύρισε σὲ σαρκασμό. Κι ὁ Τζεννάρο, νὰ μιλήσῃ διαρκῶς γιὰ τὴν κόρη του καὶ γιὰ τὴν ἀπῆλξή πού εἶχε ἡ γέννησί τῆς στὸν τύπο! Νὰ κρατᾷ διαρκῶς τὴν ἐφημερίδα, νὰ φωνάζῃ τοὺς περαστικούς γιὰ νὰ τοὺς μιλήσῃ γιὰ εἰκοστὴ φορὰ γιὰ τὴν περίφημη ἀγγελία (πού τὴν εἶχε μάλιστα κολλήσῃ στὴν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ του). Μερικοὶ ἀνόητοι νεαροὶ ἀρχισαν τὴν εἰρωνεία. Παρασυρμένοι ἀπὸ τὸ παράδειγμα, ἓνας γεροντότερος ριψοκινδύνεψε ἓναν ὑπαινιγμό. Ὁ Τζεννάρο, ἐννοεῖται, ἀκλόνητος. Τοῦ πέταξαν φράσεις πῶς συγκεκριμένες. Τὸν βρῆκαν ἀπαθῆ.

* * *

Αὐτὸ θὰ μπορούσε νὰ κρατήσῃ πολὺ, ἂν ἦεν ἀπόγευμα, παίζοντας ἓνα τυχερὸ παιχνίδι μὲ κάποιον στριμμένο, δὲν εἶχε ὁ Τζεννάρο μιὰ καταπληκτικὴ τύχη. Τὴν ἑκτὴ φορὰ ὁ στριμμένος γκρίνιαζε. Τὴν ἑβδόμη ἔγινε θηρίο. Τὴν ὄγδοη... Μπροστὰ σὲ τόση εὐνοία, ἔχασε κάθε αυτοκυριαρχία.

— Καθόλου παράξενο! Κερατὰς καθὼς εἶσαι!

Ὁ Τζεννάρο χαμογέλασε, παίρνοντας τὸ γιὰ συνηθισμένο ἀστεῖο.

— Σ' τὸ ξαναλέω, βρέ! Ὅλος ὁ κόσμος ξέρει ὅτι ἡ Νουντζιατίνα στὰ φοράει!

Καθισμένος πάντα στὸ σκαμνὶ του, ὁ Τζεννάρο σήκωσε τὰ μάτια στοὺς χασομέρηδες πού παρακολουθοῦσαν τὴν παρτίδα. Τὸ ἓνα μετὰ τὸ ἄλλο τὰ πρόσωπα γυρίζανε ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά.

— Εἶναι ἀλήθεια; ρώτησε ὁ Τζεννάρο μὲ χαμηλὴ φωνή,

Τὸ βλέμμα του σταμάτησε σ' ὁ-

λους, ἓναν-ἓνα. Ὁ πρῶτος σήκωσε τοὺς ὤμους. Ὁ δεύτερος τὰ χέρια. Ὁ τρίτος ἔκανε ἓναν ἀβέβαιο μορφασμό. Ὁ Τζεννάρο γύρισε στὸ χασάπη, ἄνθρωπο σοβαρό.

— Εἶναι στὴν ἐφημερίδα, εἶπε κείνος. — Στὴν ἐφημερίδα; Ποιὰ ἐφημερίδα;...

Περίεργο πρᾶγμα: μιὰ εὐλαβικὴ ἔκφρασι ἀπλώθηκε στὸ χοντρὸ πρόσωπο τοῦ Τζεννάρο.

Μὰ ποιὸς ἦταν λοιπὸν, ὥστε ὁ τύπος ν' ἀναφέρῃ ὅχι μονάχα τὴ γέννησι τῶν παιδιῶν του, ἀλλὰ καὶ τὶς συζυγικὲς του δυστυχίες; Τάχασε μαθαίνοντας ὅτι τὰ δύο αὐτὰ δὲν ἦταν παρὰ ἓνα κι ὅτι ἡ δυστυχία του βρισκόταν στὴν ἴδια ἀγγελία μὲ τὴ γέννησι. Πῶς; Τρισημῖσι γραμμὲς γιὰ ὅλα!

— Μὰ ἐγὼ δὲ διάβασα τίποτα τέτοιο! φώναξε.

Τότε ἄρχισε ὁ κατακλυσμός: Κι ὁ ὑπαινιγμός γιὰ τὸν Αἰνεία; Δὲν τὸν πρόσεξες; Κι ὅμως, ἦταν ὁλοφάνερο! Τὸ ὄνομα τῆς γιαγιάς...

Μόλις ἡ μάταιη δόξα ἐξαφανίστηκε, ὁ Τζεννάρο εἶδε ξαφνικὰ τὴ δυστυχία του.

— Θὰ τὴ σκοτώσω, εἶπε.

Ὁ λόγος του δὲ συγκίνησε κανέναν.

* * *

Παραμερίζοντας τὸν κύκλο πού τὸν τριγύριζε ὁ Τζεννάρο ἀνέβηκε στίτι του. Βρῆκε τὴ Νουντζιατίνα νὰ θηλάζῃ τὴ Λαβίνια. Ἡσυχά, ἔβαλε τὸ παιδί στὴν κόρυνα του καὶ μετὰ, μὴ ξέροντας ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσῃ, βάλθηκε νὰ χτυπᾷ τὴ γυναῖκα του.

Ὁχι γιὰ πολὺ ἄλλωστε. Μὲ τὰ χέρια στὰ μάγουλα, οὐρλιάζοντας ἀπὸ φόβο ἡ Νουντζιατίνα, ἀρχισε νὰ γυρίζῃ γύρω ἀπ' τὸ τραπέζι. Ὁ Τζεννάρο τότε μπῆκε στὸ θέμα:

— Ποιὸς εἶναι ὁ Αἰνείας;

— Ὁ Αἰνείας;

Τρομαγμένη ἀκόμα ἡ Νουντζιατίνα, προσπαθοῦσε, σούφρωνε τὰ φρύδια, δάγκωνε τὰ χεῖλια καὶ, μὲ τὸ βλέμμα στὸ κενό, ἔφαχνε στὶς ἀνιμνήσεις τῆς.

— Αἰνείας; Μὰ δὲν γνωρίζω κανέναν Αἰνεία!

— Πῶς δὲν τὸν γνωρίζεις! Εἶναι

ὁ ἔραστής σου ! Μὲ πρόδωσες !
"Ὅλος ὁ κόσμος τὸ ξέρει ! "Ὅλη ἡ
γειτονιά ! "Ὡς καὶ ἡ ἡμερίδα !

Κι ἀρπάζοντας ἕνα ἀντίτυπο :

— Δὲς το λοιπόν ! Εἶναι τυπωμένο !
« Ἡ μητέρα τοῦ Αἰνεῖα ! ». Γιατί
θὰ ἐβγαζες τὸ παιδί Λαβίνια, ἂν
ὁ γυιὸς τῆς δὲν ἦταν πατέρας του ;
— Μὰ ἐσύ θέλησες νὰ τὸ βγάλῃς
Λαβίνια.

— Ἐγώ ; ...

Γιὰ νὰ βεβαιωθῇ σ' αὐτὸ τὸ ση-
μεῖο ὁ Τζεννάρο κἀθήσε. Ἡ Νουν-
τζιατίνια ἐπωφελήθηκε γιὰ νὰ βγάλῃ
ἕναν ὀρμητικὸ λόγον. « Νὰ σὲ ἀπα-
τήσω ; Ἐγώ ; Ποτὲ δὲν τόκανα
αὐτό, Τζεννάρο ! ». Μὲ τὸ ἕνα χέρι
στὸ στήθος καὶ τὸ ἄλλο ἀπλωμένο
στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, διαμαρ-
τυρόταν γιὰ τὴν κατηγορία, τοῦ
θύμιζε τὶς εὐτυχισμένες τὸς μέρες,
τοῦ ὑπογράμιζε ὅτι ἡ παχυσαρκία
τῆς, τὸ νοικοκυριό, τὰ παιδιά, ὅλ'
αὐτὰ θάπρεπε νὰ εἶναι ἀρκετὰ ἀπό-
δειξι ἂν ὄχι τῆς πίστεως τῆς, τουλάχισ-
τον τῆς ἀκινήσιας τῆς.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ γιορτὴ τοῦ Πεντιγ-
κρότα, ποὺ τὴ συνάδευσε ἄλλωστε
ὁ ἄνδρας τῆς, ἦταν κάπου ἐπτά-ὀκτὼ
χρόνια ποὺ δὲν εἶχε ξεπεράσει τὴ
γωνιά τοῦ δρόμου. Μ' αὐτὲς τὶς συν-
θήκες, ποὺ θὰ τὸν συναντοῦσε αὐτὸν
τὸν ἔραστή ; Νὰ τὸν δεχόταν στὸ
σπίτι τῆς ; Μὲ τὸν Τζεννάρο διαρκῶς
στὰ πόδια τῆς ; Ποῦ θὰ τὸν ἐκρυβε ;
— Μὰ αὐτὰ ποὺ λέει ἡ ἡμερίδα ;
— Συκοφαντίες, εἶπε ἡ Νουντζια-
τίνια.

Αὐτὴ ἡ ιδέα μῆχρηκε σὰ βέλος
στὸ μυαλό τοῦ Τζεννάρου. Αὐτὸς
μοναρχικός, ἡ ἡμερίδα ρεπουμπλι-
κάνικη, ἡ ραδιουργία ἦταν πιθανή.
Μὰ κατὰπληκτα μάτια ὁ Τζεννάρο
ἔβλεπε ὅλο τὸ μηχανισμό :

Μὲ τὴν ἀναγγελία τῆς δυστυχίας
του, τοῦ ἀφαιροῦσαν τὴν ὑπόληψιν
καὶ τὴ χαρὰ τῆς γεννήσεως. Δυὸ
χτυπήματα, κι ὅλ' αὐτὰ μέσα σὲ
τρισημίσι γραμμῆς. "Α, αὐτοὶ οἱ
χριστιανοδημοκράτες εἶναι δαίμονες !
— Συκοφαντία, εἶναι φανερό, εἶπε.
Θέλουν τὸ κεφάλι μου.

Καί, χωρίς νὰ πάρῃ ἀνάσα, χωρίς
οὔτε γραβὰτα νὰ βάλῃ, ἔτρεξε στὴν
ἡμερίδα. Ἐκεῖ, μέσα στὸ γυάλινο
κλουβί, συσκέφθηκε μὲ τὸν ντόν

Πασκουάλε. Δυστυχῶς ἡ ὑπόθεσι
τῆς πολιτικῆς συκοφαντίας δὲν τὸν
ἐπίθε. Εἶχε λόγους νὰ πιστεῖ ὅτι
σ' αὐτὸν τὸν τομέα οἱ πεποιθήσεις
τοῦ κοσμικογράφου ἦταν μάλλον
χλιαρῆς.

— Ξέρεις, δὲν εἶναι καθόλου χρι-
στιανο-δημοκρατικός. Εἶν' ἕνας πονη-
ρός ! ...

Μήπως ὅμως ἦταν κανένας ἄλλος
ποῦ εἶχε προσθέσει τὴ φράσιν στὰ κρυ-
φά ; Ἀλλὰ ὄχι, γιατί ὁ θεὸς βεβαίωσε
ὅτι ὁ κοσμικογράφος τὸ εἶχε γράψει
μὲ τὰ χέρια του.

— Μὰ τότε γιατί ;

— "Ε... καὶ γὰρ ἀναρωτιέμαι, εἶπε
ὁ θεός.

Καὶ ξαφνικά :

— Μήπως εἶναι κανένας φίλος, στὸν
ὁποῖο θέλησε νὰ κάνῃ λίγη προπα-
γάνδα ;

"Ἡ ὑπόθεσι ἄφησε τὸν Τζεννάρο
ἄφωνο. Ἐπειτα ὅμως ἀπὸ μιὰ στι-
γμὴ ἀναποφασιστικότητος, ὁ ντόν
Πασκουάλε πῆρε τὴν κατάσταση στὰ
χέρια του καὶ δῆλωσε :

— Θὰ πᾶμε νὰ τὸν ρωτήσουμε.

"Ὁ ἕνας πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλον, τρυ-
πώσαν στὴν αἴθουσα τῆς Συντάξεως.
Ὁ κοσμικὸς χρονικογράφος δὲν ἦταν
ἐκεῖ. Ἦταν στὸν διευθυντή, ἀλλὰ θὰ
γύριζε γρήγορα. Περιμένοντας, ὁ
Τζεννάρο θαύμαζε τὸ μεγάλο αὐτὸ δω-
μάτιο, ὅπου ὑπῆρχαν σὲ ἴσες, θαρ-
ρεῖς, ποσότητες χαρτί, ἀποτοίγιαρα
καὶ τηλέφωνα.

Ἐπὶ τέλους ὁ κοσμικογράφος φάνη-
κε. Φοροῦσε ἕνα κοστούμι ἀπὸ τὰ
ὑφάσματα αὐτὰ ποῦ, ὅταν δὲν εἶναι
σιδερωμένα, δίνουν καὶ στὸ πιδὸ ἀξιο-
σέβαστο πρόσωπο μιὰν ἀξιοθρήνητη
ὄψιν. Ὁ Τζεννάρο τοῦ ἐξέθεσε τὴν
ὑπόθεσίν του. Ἐκεῖνος ἀρχισε νὰ γελάῃ.

— Μὰ ὁ Αἰνεῖας εἶναι ἕνας ἥρωας
τῆς ἀρχαιότητος ...

— Ἀχά ! ἔκανε ὁ Τζεννάρο πε-
ριμένοντας τὴ συνέχεια.
— Ἐκανα, ἀπλῶς, λίγη φιλολογία.
Ἐσεῖς φανταστήκατε ὅτι ... Μὰ ὁ
Αἰνεῖας εἶναι πεθαμένος. Ἐχει πε-
θάνει ἐδῶ καὶ ... δὲν ξέρω πότε.
ἐδῶ καὶ αἰῶνες !

Κάλεσε γιὰ μάρτυρες δυὸ συνα-

δέλφους του ποὺ βρίσκονταν ἐκεῖ,
ὁ ἕνας γιὰ νὰ γρατζουνίσῃ τὰ χαρ-
τιά, ὁ ἄλλος γιὰ νὰ μὴν κάνῃ τίποτα.
Γιὰ τὸν Αἰνεῖα, ὅμως, δὲν ἤξεραν παρὰ
αὐτὸ : ἕνας ἥρωας τῆς ἀρχαιότητος.
Πότε πέθανε ; Ἐδῶ καὶ δυὸ χιλιάδες
χρόνια, εἶπε ὁ ἕνας. Πολὺ περισσό-
τερο, εἶπε ὁ ἄλλος. Τέλος πάντων,
πεθαμένος ἀπὸ πολὺν καιρὸ, ὥστε
νὰ τὸν ὑποφιστοῦν γιὰ μιὰ ...
βρωμοδουλειὰ μὲ τὴ Νουντζιατίνια !

Ἐψάξαν ἀκόμα καὶ στὸ Λεξικό.
Μιὰ εἰκόνα παρουσίαζε τὸν λεγόμενο
Αἰνεῖα ν' ἀποσπᾶται ἀπὸ τὴν ἀγκα-
λιά μιᾶς γυναίκας, ἡ ὁποία δὲν εἶχε
τίποτα τὸ κοινὸ μὲ τὴ Νουντζια-
τίνια.

— Ἐξ ἄλλου, βλέπεις, τὴν ἀφήνει,
παρατήρησε ὁ ντόν Πασκουάλε.

Παρ' ὅλ' αὐτὰ, ἡ ἐξήγησι δὲν ἰ-
κανοποίησε ἀπόλυτα τὸν Τζεννάρο.
Πολὺ λιγώτερο ἱκανοποίησε τὴ
γειτονιά, ὅταν, ξαναγυρίζοντας στὰ
λαχανικά του, ὁ Τζεννάρο διηγήθηκε
μὲ τὸ νὶ καὶ μὲ τὸ σῆμα τὴν ἐπίσκε-
ψίν του στὸ συντάκτη. "Ὡς ἐκείνη τὴ
στιγμὴ, ἡ τιμὴ τῆς Νουντζιατίνας
εἶχε μερικὸς ὑποστήρικτες. Τώρα
τοὺς ἔχανε. Πολὺ ἀνόητο ! Ἐνας
ἥρωας τῆς ἀρχαιότητος ! Καὶ γιατί,
τάχα, ὄχι ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ; Ἡ
ὁ Τζεννάρο κοροῖδενε τὸν κόσμον
ἡ ἦταν ὁ ἴδιος ἕνας διάσημος ἀφελής.
Καί, πρῶτα - πρῶτα, ἂν ὁ Αἰνεῖας
αὐτὸς ἦταν πεθαμένος, γιατί ὁ ὑπαι-
νιγμός ; Γιατί νὰ μιλᾷνε γι' αὐτόν ;

Ἐπρόκειτο, πιθανῶς, γιὰ κάποιον
ἄλλον. Ἐκεῖ δὲ ποῦ ἐπέμεναν, ἦταν
ὅτι ὁ ἔραστής τῆς Νουντζιατίνας
δὲν ἦταν Ναπολιτάνος. Αὐτὴ ἡ ἀ-
ναιδέστατη εἶχε βρῇ κάποιον ἀπὸ τὴ
Ρώμην.

Ἀπὸ τὶς ἐξηγήσεις τοῦ Τζεννάρου,
ἔβγαине μάλλον τὸ συμπέρασμα ὅτι
τὸν εἶχε ἀρπάξει ἀπὸ κάποιαν ἄλλην,
ἡ ὁποία, ἴσως, ἦταν ἐλευθερὴ καὶ
τώρα ἀσφαλῶς θὰ ὑπέφερε.

"Ὅλο τὸ βράδι γίνονταν συσκέ-
ψεις. Τὴν ἐπομένη, ἀνοίγοντας τὸ
μαγαζί, ὁ Τζεννάρο βρῆκε στὴν
πύρτα μιὰ προσβλητικὴ ἐπιγραφή.
Τὴ μεθεπομένη μιὰν ἄλλην, χειρό-
τερη. Τὸ ἀπόγευμα ποῦ πῆγε στὸ

καφενεῖο γιὰ τὸν τέταρτο καφέ του,
χρειάστηκε νὰ ὑποστή ἄλλο λογο-
παίγνιο.

Γυρίζοντας στὸ σπῆτι του, ὁ Τζεν-
νάρο βρῆκε τὴ Νουντζιατίνια πνι-
γμένη στὰ δάκρυα. Εἶχε βγῇ γιὰ κάτι
φῶνια κι ἕνα χαμίνι εἶχε τὰ μούτρα
νὰ τῆς φωνάξῃ κάτω ἀπὸ τὴ μύτη τῆς,
ὅτι ὁ Αἰνεῖας τῆς τὴν περιμένε λίγο
παραπέρα. Δὲν πρόφθασε νὰ τελειώ-
σῃ αὐτὸ κι ἀπὸ ἕνα παράθυρο μιὰ
γειτόνισσα ἀρχισε νὰ σχολιάζῃ μὲ
βρωμολόγια τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ τοῦ
Αἰνεῖα, ποῦ, ἂν καὶ πεθαμένος, ἦταν
ἱκανὸς νὰ κάνῃ παιδιά μ' αὐτὲς ποῦ
ἦταν πρῶθυμες !

Μέσα σὲ λίγες μέρες ὁ Αἰνεῖας εἶχε
γίνει τὸ πρόσωπο τῆς γειτονίας
καὶ ὅλοι μιλοῦσαν ἀνοιχτὰ γι' αὐ-
τόν, ἰδίως ὅταν ὁ Τζεννάρο βρίσκό-
ταν κοντά.

Αὐτὴ ἡ κατάσταση φυσικὰ γινόταν
ἀφόρητη. Ὁ Τζεννάρο ἀνοίξε τὴν
καρδιά του στὸ χασάπη, ποὺ ἐξακο-
λουθοῦσε νὰ τοῦ δείχνῃ κάποια
συμβάθεια. Αὐτὸς τὸν συμβούλεψε
νὰ στείλῃ στὴν ἡμερίδα μιὰ ἀπάν-
τησι. Τὸ πρᾶγμα θὰ ξεκαθάριζε.
"Ἀν ἡ ἡμερίδα δὲ δημοσίευε τὴν ἐ-
πανόρθωσιν, θὰ πῇ ὅτι ἡ πληροφορία
ἦταν ἀληθινή.

Ὁ Τζεννάρο τότε ἔβαλε τὰ μεγάλα
μέσα. Ξαναπῆγε στὸ συντάκτη καὶ
κατάφερε νὰ τὸν συγκινήσῃ. Μιὰ μέρα
ὁ κοσμικογράφος πῆγε νὰ κάνῃ ἕνα
γύρο στὴ γειτονιά. Συνδεόμενος
ἀπὸ τὸν Τζεννάρο, φώναξε μερικὸς
πρὸχροντες τῆς περιοχῆς καὶ τοὺς
διαβεβαίωσε, ὅτι τὴ φράσιν γιὰ τὸν
Αἰνεῖα τὴν εἶχε γράψῃ ἐκεῖνος καὶ
ὅτι ὁ Αἰνεῖας αὐτὸς δὲν εἶχε καμμιὰ
σχέσιν μὲ τὴν ἐνᾶρετη Νουντζιατίνια.

Τὸ κόλπο πέτυχε περισσότερο
ἀπ' ὅ,τι ἤλπισαν : στὸ ἐξῆς κυκλοφο-
ροῦσε ἡ φήμη ὅτι ὄχι μόνον ὁ Αἰνεῖας...
ὑπῆρχε πραγματικὰ, ἀλλὰ ὅτι ἦταν
καὶ ἀρκετὰ θρασύς, ὥστε νὰ πηγαίνει
στὴ Νουντζιατίνια καταμεσήμερον καὶ
μπροστὰ στὸν ἄντρα τῆς. Ὅλα εὐ-
ρισκαν πιά τὴν ἐξήγησίν τους, ἡ
εὐημερία τοῦ Τζεννάρου, ἡ ἀναγγελία
τῆς γεννήσεως, ἡ λαμπρὴ θέσι τοῦ
ντόν Πασκουάλε.

Ἡ κοροΐδια ἔκανε τόπον στὴν πε-

ριφρόνηση, ή ειρωνεία στις προσβολές. Θ' ανεχόταν ή γειτονιά μιά τόσο αναισχυνη άνηθικότητα; Μē λίγα λόγια, ό Τζεννάρο χρειάστηκε νά μετακομίση.

Μέσ' στή μεγάλη κρίσι τής στέγης, δέν ήταν καθόλου εύκολο. Άλλά

κάτι κατάφερε νά βρῇ από τή μεριά του λιμανιού.

Καί νά σκεφτῇ κανείς ότι σ' όλη αυτή τήν Ιστορία, ούτε ένας δέ σκέφτηκε πώς ή Λαβίνια δέν ήταν ή μητέρα, αλλά ή γυναίκα του Αι- νεία!

Τί ακριβῶς έννοεῖτε όταν γέτε:

Γιά κάθε μία από τίς παρακάτω λέξεις διαλέξετε ανάμεσα στους 3 όρισμούς εκείνον πού νομίζετε ότι άποδίδει τήν ακριβή σημασία της:

1) ΑΕΝΑΟΣ. Α: Άρχαίος ναός.
Β: Αιώνιος. Γ: Παλαιός.

2) ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΟΣ. Α: Όριστικός. Β: Σκληρός. Γ: Άπρόσκλητος.

3) ΑΝΤΕΓΚΛΗΣΕΙΣ. Α: Άμοιβαίες προσκλήσεις. Β: Λογομαχία.
Γ: Άνταλλαγές.

4) ΑΣΥΓΓΝΩΣΤΟΣ. Α: Άσυνείδητος. Β: Άκατάληπτος. Γ: Άσυγχώρητος.

5) ΕΓΧΟΡΔΟ. Α: Βιολί. Β: Τύμπανο. Γ: Όργανο με χορδές.

6) ΕΚΕΧΕΙΡΙΑ. Α: Ειρήνη. Β: Διακοπή έχθροπραξιών. Γ: Συμφωνία.

7) ΕΚΤΑΡΙΟΝ. Α: Δέκα στρέμ-

ματα. Β: Έκατό στρέμματα. Γ: Τό ένα έκτο.

8) ΚΛΙΜΑΚΤΗΡΙΚΟΣ. Α: Σκαλωτός. Β: Κρίσιμος. Γ: Θανατηφόρος.

9) ΚΟΜΠΑΡΣΟΣ. Α: Όποβολεύς θεάτρου. Β: Πρωταγωνιστής.
Γ: Βουβό πρόσωπο.

10) ΠΕΡΙΚΑΛΛΗΣ. Α: Όραιότατος. Β: Παρακλητικός. Γ: Ψηλός.

11) ΠΡΟΓΕΦΥΡΩΜΑ. Α: Είδος όχυρώματος. Β: Είσοδος γέφυρας.
Γ: Πρόχειρη γέφυρα.

12) ΠΡΟΣΦΑΤΟΣ. Α: Ταξιδικέ- νος. Β: Νεαρός. Γ: Νέος.

13) ΣΥΓΚΡΗΤΙΣΜΟΣ. Α: Σύγκρισι. Β: Σύγκρουσι. Γ: Συγχώ- νευσι.

14) ΦΕΡΕΓΓΥΟΣ. Α: Άξιόπι- στος. Β: Έγκυος. Γ: Γυναικολό- γος.

(Άπαντήσεις στή σελίδα 128)

ΔΩΡΑ!

Έγνοιες...

ΔΩΡΑ!

Έξοδα...

ΔΩΡΑ!

Βιαστικά... τής τελευταίας στιγμής.

‘Η «Έκλογή»

Έρχεται νά σάς απαλλάξη από όλες αυτές τις δυσκολίες.

ΜΕ ΜΙΑ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ!

ΓΥΡΙΣΤΕ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ →

"ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΟΙΟΣ"

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(WHO'S WHO)

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Περιορισμένη έκδοσις που θα δίδεται μόνον
σε όσους έγγραφούν συνδρομηταί

Προσοχή...

Ἡ Ἑκλογή θὰ προσφέρει

Μὲ τὴν τιμὴ τῆς κανονικῆς συνδρομῆς

Ἐνα τεύχος μὲ 32 σελίδες ἐπὶ πλέον κάθε μῆνα,
σὲ χαρτί πολυτελείας.

Εἰς τὸ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

"ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΟΙΟΣ,"

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

θα δίδονται βιογραφικά στοιχεία όλων εκείνων τῶν
Ἑλλήνων πού μὲ τὴν ἐργασία τους συμβάλλουν στή
δημιουργία τῆς Ἑλληνικῆς προόδου.

ΔΩΡΟ ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ

ΔΩΡΟ ΣΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΑΣ

Μία ἐτήσια συνδρομή

τῆς «Ἑκλογῆς»

Μὲ τὴν κανονικὴ τιμὴ τῶν 96 δραχμῶν

Θὰ παίρνετε κάθε μῆνα

ἐπὶ ἓνα χρόνο στὸ σπίτι σας

τὴν Ἑκλογή

καὶ τὸ ΝΕΟ ΛΕΞΙΚΟ.

ΜΟΝΟΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Κάμετε τὴ συνδρομὴ σας ἀμέσως.

(Λύσεις στη σελίδα 128)

έγκωμιαστικώτατο ἄρθρο, πού δημοσιεύθηκε στὸ «Φιγκαρό» καὶ στὸ ὁποῖο χαρακτηρίζει τὸ ἔργο βιβλίου τοῦ Πρεβελάκη σὰν ἓνα ἀπὸ τὰ ρωμαλεώτερα κείμενα τῆς σύγχρονης πεζογραφίας.

Ἐξ ἄλλου μὲ τὸν τίτλο «Notre Dame la Sirène» ἐκυκλοφόρησε ἀπὸ μεγάλο ἐκδοτικὸ οἶκο τοῦ Παρισιοῦ ἡ «Παναγιά ἡ Γοργόνα» τοῦ Μυριβήλη... Καὶ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ ἑλληνικά Γράμματα στὸ Ἐξωτερικὸ διαρκῶς εὐρύνεται...

Ὁ Καλὶλ Τζιμπράν.

ΜΙΑ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὸ προηγούμενο «Υστερόγραφο» σχετικὰ μὲ τὸ ἔργο τοῦ Καλὶλ Τζιμπράν: Παραλείψαμε νὰ ἀναφέρουμε πῶς τὸ 1955 κυκλοφόρησε ἑλληνικὰ σὲ ὠραία μετάφρασι τῆς Μαρίας Μῶ, ἡ συλλογὴ «Ἄμμος καὶ Ἄφρός». Ἡ Μαρία Μῶ ἔχει ἤδη μεταφράσει καὶ τὸν «Προφήτη», ὁ ὁποῖος θὰ ἐκδοθῇ προσεχῶς. Ἡ μετάφρασι ἐγινε ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα, στὴν ὁποία καὶ ἔγραψε ὁ Τζιμπράν.

Τιμητικὲς ἐκδηλώσεις γιὰ τὸν Χαλεπά.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ συχνὰ μερικοὶ ἄνθρωποι πού οἱ δοκιμασίες τοὺς κυνηγοῦν καὶ μετὰ ἀπὸ τὸ θάνατό τους. Ἔτσι συνήθιζε νὰ λήθῃ ὁ Μπωντλαίρ, ὁ τραγικὸς ποιητὴς τῶν «Λουλουδιῶν τοῦ κακοῦ»... Ἰσως δὲν εἶχε πολὺ ἄδικο, ὅταν ἀναλογιστῇ κανεὶς μερικὰ τέτοια παραδείγματα ἀπὸ τὴν ἱστορία... Τὸ χαρακτηριστικώτερο εἶναι ἡ περίπτωση τοῦ Χριστόφορου Κολόμβου, πού τὰ ὅσα τοῦ ἔκαναν τότες περιπλανήσεις, ὅσες δὲν ἔκανε ὁ ἴδιος σ' ὅλην τὴν ζωὴ!

Ἡ περίπτωση τοῦ κορυφαίου Νεοέλληνα γλύπτη Γιαννοῦλη Χαλεπά, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάλογη, ἔχει πολλὰ κοινὰ σημεῖα. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς πέρασε μιὰ ζωὴ γεμάτη σκληρὲς δοκιμασίες. Καὶ οἱ νεώτεροι, θέλοντας νὰ τιμήσουν τὴ μνήμη του, ἀνήγγειλαν

ἓναν πομπώδη ἑορτασμὸ γιὰ τὰ 100 χρόνια του. Ἐγιναν ἐπιτροπές, συντάχθηκαν προγράμματα, πάρθηκαν μεγάλες ἀποφάσεις... Ἀποτέλεσμα; Τίποτα! καὶ ἡ ἐκατονταετηρίδα τοῦ Χαλεπά πέρασε ἀπαρατήρητη. Τώρα ἀναγγέλλεται νέος ἑορτασμός ὄχι γιὰ τὰ 100 χρόνια ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του — ἔχει περάσει πιά ἡ ἐπικαιρότητά τους — ἀλλὰ γιὰ τὰ 20 χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατό του, πού συμπληρώνονται μέσα στὸ 1958...

Μία τρυφερὴ στιγμή.

ΚΙΑΦΟΥ θυμηθῆκαμε τὸν Χαλεπά, ἀξίζει νὰ φέρουμε στὸ νοῦ μας ἓνα χαρακτηριστικὸ ἀνέκδοτο πού διηγόταν ὁ Βέλμος, θέλοντας ν' ἀποδείξῃ πόσο ἡ γνήσια τέχνη συγκινεῖ καὶ τοὺς ἀπλοϊκοὺς ἀνθρώπους.

Ἐνα ἀπόγεμα, ὅταν ζοῦσε ἀκόμη ὁ Χαλεπάς, μιὰ χωριατοπούλα βρέθηκε στὸ Α' Νεκροταφεῖο. Στάθηκε σὲ πολλὰ μνημεῖα καὶ κοιτοῦσε μ' ἐκπληξὶ καὶ βαθύ θαυμασμό τὶς μαρμαρίνες γλυπτὲς συνθέσεις... Σὲ μιὰ στιγμή ἔφθασε μπροστὰ στὴν «Κοιμωμένη». Δὲν μπόρεσε ν' ἀρθρώσῃ λέξη, οὔτε κἀν ἓνα ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ. Μόνο δάκρυα πλημύρισαν τὰ νεανικά της μάτια κι ἔμεινε ἐκεῖ ὥσπου ἄρχισε νὰ νυχτώνη. Τότε εὐγενικά τῆς εἶπε ὁ φύλακας τοῦ Νεκροταφεῖου ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ φύγῃ. Ἡ κοπελίτσα γύρισε καὶ τὸν κοίταξε, χαμογέλασε καὶ ψιθύρισε μὲ δυσκολία:

— Ἀξίζει νὰ πεθάνῃ κανεὶς, ἂν ἓνα τέτοιο μνημεῖο στολίσῃ τὸν τάφο του! Τί μεγαλύτερος καὶ εἰλικρινέστερος ἔπαινος γιὰ ἓνα δημιουργό;

Μιὰ σκέψι.

ΚΑΙ ΤΩΡΑ μιὰ σκέψι τοῦ Ζὰν Κοκτώ, πού ἔχει ἐπικαιρότητα λόγῳ τῶν ἡμερῶν:

«Ὅσο περισσότερες κάρτες καὶ καὶ δῶρα παίρνετε στὶς γιορτές, τόσο περισσότερο πρέπει ν' ἀνησυχῆτε! Εἶναι ἐνδειξὶς ὅτι αὐτοὶ πού περιμένουν πολλὰ ἀπὸ σᾶς πληθαίνουν!»

ΤΑ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μιὰ στήλη πού ἐπίμονα ζήτησαν οἱ φίλοι τῆς «Ἐκλογῆς» μὲ ἐπανειλημμένα τους γράμματα.

Μιὰ κατατοπιστικὴ εἰκόνα τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἐνὸς τόπου δίνουν ἀσφαλῶς τὰ βιβλία πού κυκλοφοροῦν. Γιὰ τοὺς φίλους λοιπὸν τῶν Γραμμάτων ἡ «Ἐκλογὴ» θ' ἀφιερῶνῃ λίγο χῶρο, ὥστε νὰ τοὺς ἐνημερώνῃ γύρω ἀπὸ τὶς νέες ἐκδόσεις.

Κάθε μῆνα στὶς σελίδες αὐτὲς θ' ἀναφέρονται τὰ ἀξιολογώτερα κινουῦργια βιβλίου, τὰ ἑλληνικὰ καὶ τὰ ξένα, τὰ μεταφρασμένα στὴ γλῶσσα μας.

Ἐλπίζουμε πῶς σύντομα οἱ σελίδες αὐτὲς θὰ γίνουν ἓνα πλήρες χρονικὸ τῆς ζωῆς τοῦ βιβλίου στὸν τόπο μας.

Ὅσοι ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς καὶ τοὺς ἐκδότες ἐπιθυμοῦν ν' ἀναφέρονται τὰ νέα βιβλία τους στὴ στήλῃ αὐτῇ, ὅς στέλνουν ἓνα ἀντίτυπο στὴν «Ἐκλογὴ» (Σωκράτους 57).

«Φιλολογικὴ Πρωτοχρονιὰ 1958» (Ἀθήνα, ἔκδ. Μαυρίδη, δρχ. 60).

Ὁ ἐκδότης κ. Ἀριστ. Μαυρίδης δημιούργησε μιὰ καλὴ παράδοσι γιὰ τὰ Γράμματα μας. Κάθε χρόνο τὰ Χριστούγεννα κυκλοφεῖ ἓνα ὀγκώδη τόμο, πλούσια εἰκονογραφημένο μ' ἔργα ἐκλεκτῶν ζωγράφων, γλυπτῶν καὶ χαρακτῶν μας. Κάθε χρόνο τὰ Χριστούγεννα κυκλοφεῖ ἓνα ὀγκώδη τόμο, πλούσια εἰκονογραφημένο μ' ἔργα ἐκλεκτῶν ζωγράφων, γλυπτῶν καὶ χαρακτῶν μας.

Ὅσοι ἀγαποῦν τὸ βιβλίο θὰ βροῦν στὴ «Φιλολογικὴ Πρωτοχρονιὰ» πλούσια, διαλεχτὰ καὶ ποικίλῃ ὕλη, καθὼς καὶ μιὰ πλήρη εἰκόνα τῆς λογοτεχνικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς μας ζωῆς.

Ἀγγελικῆς Χατζημιχαήλ: «Σαρακατσάνοι» (Ἀθήνα 1957)
Ἡ κ. Χατζημιχαήλ κάνει μὲ τὸ δίτομο αὐτὸ βιβλίο τῆς (800 σελίδες) μιὰν ἀκόμη πολὺτιμη συμβολή, ἴσως τὴν πρὶν γενναία τῆς, στὴν ἑλληνικὴ λογογραφία. Ἡ ἐργασία τῆς αὐτῆς εἶναι

μιὰ περιγραφικὴ ἐρευνα καὶ συνάμα μιὰ συνθετικὴ μελέτη γύρω ἀπὸ τὴν ζωὴν, τὴν καταγωγὴν, τὴν ἐξάπλωσι, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα, τὴ λαϊκὴ τέχνη καὶ τὰ μνημεῖα τοῦ λόγου τῶν νομάδων Σαρακατσάνων, στὰ ὁποῖα ἀποδεικνύεται καὶ ἡ ἀκραφνὴς ἐλληνικότητά τῶν ποιμένων αὐτῶν. Πρόκειται γιὰ μιὰν ἀνάλυσι ἱστορικὴ καὶ ἐθνολογικὴ, ὅπου ὁ ἀναγνώστης παρακολουθεῖ τὴ γεωγραφικὴ ἐξάπλωσι τῶν Σαρακατσάνων τῶν διεσπαρμένων σ' ὅλην τὴν ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα (Βόρειο Πελοπόννησο, Εὐβοία, Ρούμελη, Θεσσαλία, Ἡπείρο, Μακεδονία, Θράκη), καθὼς καὶ τὶς συνεχεῖς μετακινήσεις τους ἀπὸ τὰ βουνὰ στὰς κάμπους καὶ ἀπὸ τοὺς κάμπους στὰ βουνά. Τὸ βιβλίο αὐτὸ περιέχει 450 εἰκόνες ποὺ συνοδεύουν καὶ συμπληρῶνουν τὰ κείμενα, κατατοπιστικὸς χάρτης καὶ σχέδια τῆς ἰδίας τῆς συγγραφεῖς. Καταλήγοντας τονίζουμε πῶς ἡ κ. Χατζημιχαήλ, μὲ τὴ γνωστὴ εὐσυνειδησία καὶ καλαισθησία τῆς, παρουσι-

Ζὰν Ζὰκ Ρουσσώ :

Χαμένος εἶναι ὁ καιρὸς πού θὰ μπορούσε νὰ χρησιμοποιηθῇ καλύτερα ἀπὸ ὅτι χρησιμοποιήθηκε.

άζει για την ιστορία και τη ζωή των Σαρακατσάνων μια εξαιρετικά αξιόλογη εργασία.

Χρ. Εὐελπίδης: «Η Πολιτεία των Νέων» (Αθήνα 1957) Έκδ. «Εστίας».

Μέσα στη ζωήρη έκδοτική δράση που αναπτύσσει κάθε χρόνο τέτοια εποχή ο οίκος της «Εστίας» εκυκλοφόρησε κι αυτό το βιβλίο του διακεκριμένου καθηγητού της Παντείου Σχολής κ. Χρ. Εὐελπίδη, που έχει πολύ πρωτότυπο περιεχόμενο. Πρόκειται για ένα φανταστικό χρονικό που αναφέρεται σε μελλοντική περίοδο και συγκεκριμένα στα έτη 2057-2060. Δηλαδή ακριβώς έναν αιώνα ύστερα από μας. Τότε βρισκόμαστε νοερά σε μια μεταπολεμική εποχή που τη χαρακτηρίζει, όπως κι όλες τις δμοιές της, μεγάλη σύγχυση αξιών και ακαταστάλαχτες αναζητήσεις. Οι νέοι λοιπόν επαναστατούν κατά της γεροντοκρατίας και του Κράτους των ειδικών, παίρνουν την εξουσία και αρχίζουν μεταρρυθμίσεις, για να φέρουν στον κόσμο την αγάπη, τη χαρά, την ομορφιά. Συζητούν διαλεκτικά την κρατική, την οικονομική, την κοινωνική και τη σεξουαλική οργάνωση, καθώς και τα ζητήματα της δικαιοσύνης, της τέχνης, της επιστήμης, της εκπαίδευσης, της ψυχαγωγίας της εξωτερικής πολιτικής και προβαίνουν στη ρύθμισή τους με φαντασία και χωρίς προλήψεις.

Ο κ. Εὐελπίδης έχει έλθει από την επαγγελματική έδρα του σε πολλή στενή επαφή με τους νέους, κι έτσι το βιβλίο του, εκτός από το άνετο λογοτεχνικό γράψιμό του, άπχει πολλή αλήθεια κι έχει άνοιξιμική φρεσκάδα και χιούμορ. Κάτω όμως από τον πρωτότυπο μύθο και το εύχάριστο ύφος, ο καλλιτεργημένος άναγνώστης συλλαμβάνει τους φιλοσοφικούς μίτους ενός άξιου πνευματικού ανθρώπου, που οδηγούν μέσ' από σκοτάδια ούτοπιών σε μια άριμη κοσμοθεωρία.

Μ. Καραγάτση: «Ο Γιούγκερμαν και τα στερνά του» (Αθήνα 1957, έκδ. «Εστίας», δρχ. 80). Ένα από τα πιο γνωστά πεζογραφικά έργα της νεοελληνικής παρα-

γωγής — χωρίς βέβαια νάχη κερδίσει και την άναγνώριση των ξένων — είναι ο «Γιούγκερμαν», που κυκλοφορεί τώρα σε τρίτη έκδοση. Τη φορά όμως αυτή το συναρπαστικό μυθιστόρημα του Καραγάτση προσφέρεται στο φιλολογικό κοινό μαζί με μία νουβέλλα που γράφτηκε άργότερα και αναφέρεται στα «Στερνά του Γιούγκερμαν». Επί πλέον, ο ίδιος ο συγγραφέας του τονίζει ότι: «Χωρίς να αλλάξω τίποτα ουσιαστικό από το αρχικό κείμενο, έκρινα σκόπιμο να το ξαναδουλέψω τεχνικά — και μόνο τεχνικά — διορθώνοντας διάφορες άτέλειες έκφράσεως και συντομεύοντας μερικές μακροηγορίες. Έτσι το έργο, ενώ στην ουσία παραμένει άυστηρά άπαράλλαχτο, ξεκαθαρίστηκε από τις άτέλειες γραφών, που δίκαια στενοχωρούσαν τους άπμπολλους άναγνώστες του.

Το εξώφυλλο της νέας αυτής έκδοσης έκδόσεως όφείλεται στον Μάριο Άγγελόπουλο.

Μιχάλη Περάνθη: «Σουλιώτες» (Αθήνα 1957, έκδ. «Εστίας», δρχ. 60).

Ο κ. Περάνθης πραγματοποίησε μία δύσκολη λογοτεχνική σύνθεση ιστορίας και φαντασίας. Το πολυσέλιδο αυτό βιβλίο του αναφέρεται, όπως μαρτυρεί και ο τίτλος του, στο Σούλι και στους έπικούς άγώνες του για την έλευθερία, ειδικότερα δέ στην περίοδο 1800-1803, όταν δηλαδή ο Άλη Πασάς έκήρυξε τον άγριο διωγμό των Σουλιωτών που τέλειωσε με την άνυπέρβλητη μαρτυρική θυσία τους στους βράχους του Ζαλόγγου. Παρ' όλο ότι το έργο αυτό έχει τη μορφή μυθιστορήματος, οι καλλιτεργημένοι άναγνώστες άντιλαμβάνονται πως άρισμένα από τα έπειστικά του τα διαποτίζει ή ιστορική άκρίβεια και πως άληθινοί και φανταστικοί ήρωες σμίγουν στην πλοκή για να δυναμώσουν το μύθο και τη δραματικότητα του.

Τ. Άθανασιάδης: «Τρία παιδιά του αιώνα μας» (Αθήνα 1957, δρχ. 50).

Είναι γνωστός στους φιλολογικούς κύκλους ο συγγραφέας του βιβλίου αυτού από προηγούμενα έργα του, από τη θέση που κατέχει στο Έθνικό

Θέατρο και από τη συμμετοχή του στη λογοτεχνική ομάδα των «Δώδεκα». Είναι γνωστό επίσης στους φίλους της λογοτεχνίας μας και τα περιεχόμενα του βιβλίου, αφού είχαν δημοσιευθεί σε συνέχειες σε φιλολογικό περιοδικό. Πρόκειται για τρία «χρονικά» τριών τιτάνων του πνεύματος. Το πρώτο αναφέρεται στο μεγάλο κοντοτιόρο του ρομαντισμού, τον Ουγκώ, το δεύτερο στην ήθικη πορεία του Ντοστογιέφσκυ προς το Χριστό και το τρίτο στη φυγή και στο θάνατο του Τολστόι. Είναι τρεις βιογραφικές μελέτες γραμμένες με πολλή εύσυνετρία. Γενικά το βιβλίο αυτό κατορθώνει, παρά το μυθιστορηματικό άπλωμα του ύφους που διακρίνει το συγγραφέα, να μάς συναρπάξει με τα ενδιαφέροντα θέματά του.

Κώστα Άσημακόπουλου: «Διψασμένοι» (Αθήνα 1957, έκδ. Μαυρίδη, δρχ. 30).

Το βιβλίο αυτό εκυκλοφόρησε για πρώτη φορά πριν από δυό χρόνια και διαβάστηκε από την Άννα Συνοδινού στη σειρά των ραδιοφωνικών έκπομπών «Έκλεκτες σελίδες της Λογικής μας». Τώρα κυκλοφορεί πάλι σ' ένα καλαίσθητο τόμο, που τον κοσμούν έργα των Γαλάνη, Βικάτου, Άγγελόπουλου, Μούγιου, Άργυράκη, Γιαννακού και άλλων. Οι «Διψασμένοι», δέκα νουβέλλες με διαφορετικά θέματα, μεταφράζονται τώρα γαλλικά από τον γνωστό έλληνιστή Πάολ Βερμπρούγκεν.

Νέστ. Μάτσα: «Η Μεγάλη Είρήνη» (Αθήνα 1957, δρχ. 40).

Σ' ένα τόμο κλείνονται τρία διηγήματα έμπνευσμένα από ένα άρισμένο θέμα: Τη ζωή και τους διωγμούς από τους Ναζί μιας οικογένειας Έβραίων. Θέμα δηλαδή δξύ και δύσκολο τώρα, που έχουν καταλαγιάσει τα φυλετικά πάθη και οι Έβραίοι έχουν δημιουργήσει μία δική τους πατρίδα. Ο συγγραφέας όμως του βιβλίου αυτού γνώρισε από κοντά τη σκληρή θύελλα του χιτλερικού άντισιμιτισμού, κατόρθωσε να κάνει την άπαραίτητη τομή ανάμεσα στη ρητορεία και την εύαισθησία και να ύψωση με λίγες σελίδες μία τρυφερή και συνάμα καυτή συνηγορία για τη δοκιμασμένη φυλή των Έβραίων.

Σάββα Γεωργίου: «Το ταξίδι της Χαράς» (Αθήνα 1957, έκδ. Έστίας, δρχ. 30).

Συγγραφέας του βιβλίου αυτού είναι ο πρώτος Έλληνας ώκεανοπόρος Σάββας Γεωργίου, ο οποίος, μαζί με την άμερικανική καταγωγή σύζυγό του, ήταν οι μόνοι έπιβάτες του μικρού ιστιοφόρου τους «Χαρά», με το όποιο διέπλευσαν τον Άτλαντικό και τη Μεσόγειο. Στις σελίδες του μάς περιγράφει με λεπτομέρειες το μεγάλο ναυτικό άθλο του. Όσοι άγαπούν τις άληθινές ήρωικές περιπέτειες άς το διαβάσουν. Ο Σάββας Γεωργίου — που είναι συγχρόνως και ζωγράφος — θα τους συναρπάξει με την παραστατικότητα του ήμερολογίου του και θα τους χαρίσει τις συγνήσεις ενός ήρωικού κατορθώματος.

Παναγ. Ν. Άντύπα: «Η μνήμη και ή ένίσχυσις αυτής» (β' έκδ. Μαρτί, 1957, δρχ. 15).

Με ύφος εύληπτο έκτίθενται οι χρησιμοποιούμενες από την επιστήμη μέθοδοι για την ένίσχυση της σπουδαιότητας ψυχικής λειτουργίας της μνήμης. Το βιβλίο άπευθύνεται σε όλους, ιδιαίτερα όμως στους γονείς, διδασκάλους και σπουδαστές.

Άγγέλου Προκοπίου: «Όλλανδία, από τον Έρασμο ως τον Μοντριάν», δρχ. 100.

Τις ήμέρες αυτές εκυκλοφόρησε ένα νέο βιβλίο του κ. Άγγέλου Γ. Προκοπίου με τον τίτλο «Όλλανδία, από τον Έρασμο ως τον Μοντριάν». Συνεχίζοντας ο συγγραφέας τη μελέτη της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής ζωής, που άρχισε με τους δύο τόμους του προηγούμενου έργου του «Αισθητική και Τέχνη στην Ευρώπη, από το Βολταίρο στον Γκόγια», επεκτείνει την έρευνά του στην Όλλανδία του Έράσμου και του Σπινόζα με μία ζωήρη έξιστόρηση της ζωγραφικής και της άρχιτεκτονικής που φθάνει ως τις ήμέρες μας. Ο κ. Άγγέλος Γ. Προκοπίου ήταν ο πιο άρμόδιος στην Ελλάδα για να μάς άναπτύξη αυτό το θέμα κατά τρόπο υπεύθυνο και σαφή.

André Maurois: «Γεωργία Σάνδη» (έκδ. Μπεργαδής, δρχ. 70).

Στο βιβλίο αυτό περιγράφεται μία

ολόκληρη ιστορική εποχή, σὲ ὅλες τῆς
τις πολιτικές καὶ φιλολογικὲς ἐκδηλώ-
σεις, ἀπὸ τὸν μοναδικὸν στυλίστα André
Maurois, ὁ ὁποῖος καὶ ἐξεφράσθη μὲ
ἐνθουσιασμόν γιὰ τὴν καλαισθησίαν τῆς
ἐκδόσεως.

Γιάννη Ἀποστολάκη
«Ἡ ποίησις στὴ ζωὴ μας», Κριτική
Μελέτη Β' ἐκδοσὶς Ἑστίας, δρχ. 50.

Μιά πρωτότυπη καὶ μακρᾶς πνοῆς
αἰσθητικο-κριτικὴ μελέτη, ὅπου ὁ συγ-
γραφεὺς, φτάνοντας, ὅστερ' ἀπὸ διεισ-
δυτικὴ ἀνάλυσι, στὴ διαπίστωσι πῶς
ἡ Ποίησις εἶναι ὁ μέγας νόμος τῆς
ζωῆς, ρίχνει βαθιὰ κριτικὴ ματιά σὲ
ὅλες τῆς ἐκδηλώσεις τῆς νεοελληνικῆς
πνευματικῆς κίνησεως, ἀποτιμᾷ μὲ
δξυτάτες παρατηρήσεις τὴ θετικὴ ἢ
ἀρνητικὴ συμβολὴ συγχρόνων καὶ
παλαιότερων ἀντιπροσωπευτικῶν συν-
τελεστῶν τῆς καὶ τέλος καταλήγει
στὴ διεξοδικὴ ἐξέτασι τῆς πνευμα-
τικῆς προσφορᾶς τοῦ Σολωμοῦ.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω βιβλίων ἐλά-
βαμε — δυστυχῶς κάπως ἀργά —
καὶ τὰ ἀκόλουθα, τὰ ὁποῖα ἀναφέ-
ρουμε χωρὶς νὰ σχολιάζουμε :

Πινδάρου Μπρεδήμα, «Ὁ
τροφοδότης», Μυθιστόρημα, Ἐκδ.
Δίφρου.

Ἀλκ. Γιαννοπούλου, «Ἡ
Σαλαμάνδρα», Μυθιστόρημα, Ἐκδ.
Δίφρου.

Βερονίκης Ὑδραίου, «Ἐη-
μερώνει καὶ πάλιν, Μυθιστόρημα,
Ἐκδ. Π. Δ. Καραβάκου.

Δημοσθένη Σοφianoῦ,
«Σταλίδες», Ποιήματα.

Πελοποννησιακῆ Πρω-
τοχρονιά, Περιοδικὴ Ἐκδοσις.

«Ἡ πειρωτικὴ Ἑστία», τεύ-
χος 66ον. Μηνιαία ἐπιθεώρησις.

Κώστα Παπαπαναγιώ-
του, «Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος», Ἱ-
στορικὸ δράμα.

Δ. Τ. Παρουσιάδη, «Χρο-
νικὸ τῆς Βάρνας».

Δημ. Ἀποστολοπούλου,
«Κρυφὰ Ταξίδια», Ποιήματα.

Χρήστου Σπανομανώλη,
«Αἰχμάλωτος τῶν Τούρκων», Ἐκδ.
Μαυρίδη, Μυθιστόρημα.

Λιλῆς Πεζοπούλου, «Ἱ-
στορίες», Παιδικὲς διηγήσεις, Εἰκο-
νογράφησις Λουίζας Μοντεσάντου.

Χρήστου Σολομωνίδου :
«Τῆς Σμύρνης».

Νικηφόρου Βρεττάκου :
«Ἡ μάνα μου στὴν ἐκκλησίαν».

Χρήστου Λεβάντα : «Κόν-
τρα στὸν τυφώνα».

Ἰφιάνασσας Χατζηδημη-
τρίου : «Ὁ Βούδας».

Λάμπη Βολανάκη : «Θη-
τεία πάνω στὴ γῆ».

Ναπ. Παπαγεωργίου : «Ἡ
πανόμορφη Πλαγγόνα στὸ κουτί τῆς.

Ἐνα ἀριστούργημα τῆς ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ

Ἀρχίζει στὸ ἐπόμενο τεῦχος

τῆς «Ἐκλογῆς»

«Ἡ ΜΑΥΡΗ ΠΕΝΝΑ»

Ποῖς γράφει τὰ γράμματα

ποῦ θὰ φέρουν τὸ θάνατο;

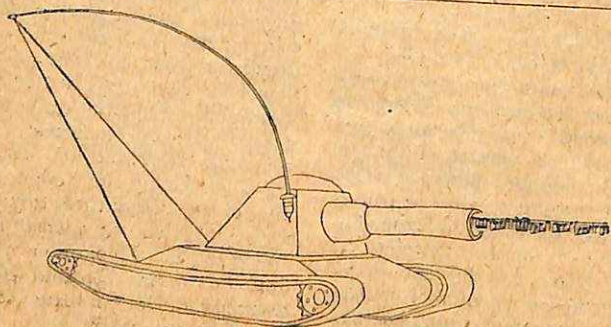
Ἡ «Μαύρη Πέννα» ὑφαίνει ἀργὰ καὶ ὕπουλα τὴν
καταστροφὴν ποῦ θὰ ξεσπάσῃ σ' ἓνα ἥσυχο χωριό.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΣΤΗΝ

«Ἐκλογή»

16 σελίδες, κάθε μῆνα μὲ τὸ ψυχολογικὸ ἄστυ-
νομικὸ μυθιστόρημα τῆς Ἀγκάθα Κρίστι

«Ἡ ΜΑΥΡΗ ΠΕΝΝΑ»

Ἡ ΠΥΡΟΒΟΛΑΡΧΙΑ ΤΗΣ DISCORHILE
ΑΜΕΡΙΚΗΣ 15, ΤΗΛ. 614-031

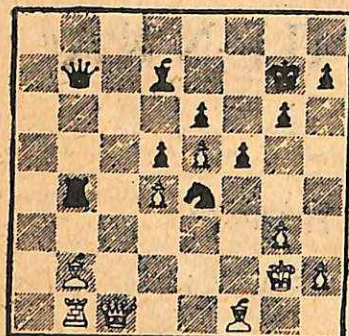

ΣΚΑΚΙ

ΑΠΟ ΜΙΑΝ ΠΑΡΤΙΔΑ

*Ασκήσις άρ. 708

Λευκά (9) : Ρη2. Βγ1. Πβ1. Αρ2.
ζ1. Σδ4. ε5. η3. θ2.

Μαύρα (10) : Ρη7. Ββ7. Πβ4. Αδ7.
Ιε4. Σδ5. ε6. ζ5. η6. θ7.

Είς αυτήν την θέσιν ήτο ή σειρά
των Λευκών νά παίξουν.

Τά Λευκά έσυνέχισαν μέ την κίνη-
σιν : 1) Αβ2-α3 όπότε τά Μαύρα
απήντησαν, φυσικά μέ Π×Π.

Ήτο ή κίνησις αυτή των Λευκών
σωστή ;

*Ασκήσις άρ. 709. 'Από μίαν παρ-
τίδα.

Λευκά (6) : Ργ2. Πα7. Αζ4. Σδ4. ε3.
ζ2.

Μαύρα (6) : Ρε6. Πα1. Σα2. δ5.
ζ5. ζ6.

Έδω ήτο ή σειρά των Λευκών νά
παίξουν.

Χωρίς πολλήν σκέψιν έπαιξαν 1)
Ργ2-β2. Έκ των ύπέρων άντελήφθη-
σαν τό λάθος των. Διατί λάθος και
ποία κίνησις έκέρδιζεν έκ του άσφα-
λοϋς ;

*Ασκήσις άρ. 710. 'Από μίαν παρ-
τίδα.

Λευκά (9) : Ρδ3. Βζ3. Πζ6. δ1. Αη3.
Σα3. δ4. ε6. θ2.

Μαύρα (9) : Ρθ8. Βθ3. Πη7. η8.
Αβ2. Σα5. β5. γ3. θ7.

Είται ή σειρά των Μαύρων νά παί-
ξουν.

Όπειρασμός 1) ... Π×η3. 2) Θ×Π,
Π×η3 μέ κέρδος της Βασιλίσσης είναι
έδω μέγας. Είται έν τούτοις σωστό
τό παίξιμο αυτό ;

*Ασκήσις άρ. 711. 'Απο μίαν παρ-
τίδα.

Λευκά (6) : Ρζ4. Βη4. Αζ5. Σζ2.
η2. θ4.

Μαύρα (6) : Ρθ8. Βγ3. Πθ1. Σα4.
η7. θ6.

Είς αυτήν την θέσιν ήτο ή σειρά
των Μαύρων νά παίξουν.

Τά Μαύρα έπαιξαν 1) ... Βδ4+ και
φυσικά έκέρδισαν τελικώς μετά αρκετές
όμως κινήσεις. 'Υπάρχει κανένας άλλος
τρόπος που νά εξασφαλίξη άμεσα
κέρδος ;

*Ασκήσις άρ. 712. 'Από μίαν παρ-
τίδα.

Λευκά (9) : Ρη1. Βη4. Πδ1. Αγ5.
Σα3. β4. ζ3. η2. θ4.

Μαύρα (9) : Ρη8. Ββ7. Πγ8. Αδ5.
Σα4. ε6. ζ6. η7. θ7.

Είς αυτήν την θέσιν ήτο ή σειρά των
Μαύρων νά παίξουν.

Τά Μαύρα σκέφθηκαν νά στήσουν
έδω μίαν μικράν παγίδα εις τά Λευκά
και νά παίξουν πονηρά 1) ... Ββ5 διά
νά παρσύνουν τά Λευκά εις την κί-
νησιν 2) Πδ1×δ5 και νά συνεχίσουν
μέ 2) ... ζ6-ζ5 κερδίζοντας έτσι μέ τό
πάσιμιο τώρα του Πύργου την «δια-
φορόν».

Ή σκέψις αυτή της παγίδος άπεδεί-
χθηκε όμως λανθασμένη ! Διατί ; ...
Διότι τά Λευκά συνέχισαν μέ 3) ...
μέ ποίαν άραγε συνέχισαν ;

*Ασκήσις άρ. 713. 'Από μίαν παρ-
τίδα.

Λευκά (8) : Ρθ1. Βε8. Πγ3. Σα2.
γ4. δ6. η2. θ2.

Μαύρα (8) : Ρθ7. Βη7. Πα8. Αγ8.
Σα7. β6. γ5. ζ6.

Είται ή σειρά των Μαύρων νά παί-
ξουν.

Τά Μαύρα έχουν μέν ένα κομμάτι επί
πλέον, μόνον που ό «δεμένος» 'Αξίω-
ματικός των και τό προχωρημένο
Λευκό πιόνι δ6 είναι πολύ ένοχλητικά.

Ποία είναι ή κίνησις που βγάξει τά
Μαύρα από την στενόχωρο αυτή
θέσι ;

*Ασκήσις άρ. 714. Πρόβλημα C. G.
Watson.

Λευκά (12) : Ρδ7. Βζ2. Πα5. δ1.
Αδ6. ζ1. Ιγ8. θ5. Σβ3. γ2. ζ3. η7.

Μαύρα (12) : Ρδ5. Βη1. Πδ3. ζ4.
Αγ3. Ιβ5. γ6. Σα7. γ5. δ4. ε5. ζ6.

Τά Λευκά παίζουν και κάνουν μάτ
σε δύο κινήσεις.

Μόνο σε συνθέτας της περιωπής ενός
Watson επιτρέπεται ... ένα τέτοιο
κλειδί.

*Ασκήσις 715. F. Lazard.

Λευκά (4) : Ρα5. Ββ3. Ιβ6. Σγ3.

Μαύρα (3) : Ργ5. Βη4. Σγ6.

Τά Λευκά παίζουν και κάνουν μάτ
σε δύο κινήσεις.

*Ασκήσις 716. Z. Zalpo.

Λευκά (9) : Ρα5. Βζ6. Πβ4. δ8.

Αζ1. θ2. Ιγ5. ζ4. Σβ2.

Μαύρα (10) : Ρδ4. Πδ6. Αε1. Ιγ3.
δ1. Σγ4. ε4. ε5. ζ2. ζ7.

Τά Λευκά παίζουν και κάνουν μάτ
σε δύο κινήσεις.

*Ασκήσις άρ. 717. 'Από μίαν παρ-
τίδα.

Λευκά (10) : Ρθ1. Βδ3. Πδ1. Αζ3.

η7. Ιη4. Σα2. β3. ε4. θ2.

Μαύρα (11) : Ρε8. Ββ8. Πγ8. 3. Αα

γ6. Ιδ7. Σα5. β5. ε5. ζ7. θ7.

Τά Λευκά παίζουν και κερδίζουν
σε ... τρεις κινήσεις.

*Ασκήσις άρ. 718. Πρόβλημα A.
Schiffmann.

Λευκά (4) : Ρε2. Βθ4. Αε4. Σβ3.

Μαύρα (2) : Ρδ4. Σε5.

Τά Λευκά παίζουν και κάνουν μάτ
σε τρεις κινήσεις.

*Ασκήσις άρ. 719. Πρόβλημα V.
Wilson.

Λευκά (9) : Ρα4. Βγ4. Πζ1. θ4. Αζ4.
Ιζ8. θ7. Σδ6. θ2.

Μαύρα (9) : Ρζ5. Βζ3. Ιε1. ζ2.
Σβ3. γ6. δ3. ζ7. η7.

Τά Λευκά παίζουν και κάνουν μάτ
σε δύο κινήσεις.

ΠΩΣ ΧΑΝΕΤΑΙ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ...

(Μερικές μικρές παρτίδες όπου τις
συναντάμε καθημερινώς στην πράξι,
στους άρχαίους μάλλον παίκτας).

α) 1) ε2-ε4, δ7-δ5. 2) ε4×δ5,
Βδ8×δ5. 3) Ιβ1-γ3, Βδ5-γ6 ; ; 4)
Αζ1-β5 !

β) 1) ε2-ε4, ε7-ε5. 2) δ2-δ4, ε5×δ4.
3) Βδ1×δ4, Ιβ8-γ6. 4) Βδ4-γ3 ; ;
Αζ8-β4 !

γ) 1) ε2-ε4, ε7-ε6. 2) δ2-δ4, δ7-δ5.
3) Ιβ1-γ3, δ5×ε4. 4) Ιγ3×ε4, Ιη8-ζ6.
5) Αζ1-δ3, Βδ8×δ4 ; ; 6) Αδ3-β5+ !

δ) 1) δ2-δ4, Ιη8-ζ6. 2) γ2-γ4, ε7-ε6.
3) Ιβ1-γ3, Αζ8-β4. 4) ε2-ε3, δ7-δ5.
5) Βδ1-α4+, Ιβ8-γ6. 6) Ιη1-ζ3,
Αγ8-δ7. 7) Αγ1-δ2 ; Ιγ6×δ4 ! 8)
Βα4×β4 ; Ιδ4-γ2+ !

ε) 1) ε2-ε4, ε7-ε5. 2) Ιη1-ζ3, Ιβ8-γ6.
3) δ2-δ4, ε5×δ4. 4) Αζ1-γ4, Ιη8-ζ6.
5) ε4-ε5, δ7-δ5 ! 6) ε5×δ6 (άν
πασσάν) Αζ8×δ6. 7) Ιζ3×δ4 ; Ιγ6×
δ4. 8) Βδ1×δ4 ; Αδ6-β4+ ! 9) γ2-
γ3, Βδ8×δ4.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟ ΜΑΤ ΣΕ ΜΙΑ
ΠΑΡΤΙΔΑ

Λευκά (9) : Ρβ5. Πγ8. γ2. Ιγ7.
Σα4. β3. ε4. ζ3. η2.

Μαύρα (9) : Ρη7. Πδ3. θ6. Αδ8.
Σα5. β7. ε5. ζ4. η3.

Ήτο ή σειρά των Λευκών νά παί-
ξουν. Τά Λευκά συνέχισαν μέ 1)
Ρ×α5 (Ιδ5 ! ήτο τό σωστό) 1) ...
Π×β3. 2) Π×δ8. Πα6+ ! (αυτήν την
κίνησιν δέν την ύπελόγησαν τά Λευ-
κά !) 3) Ι×α6, β6+ ! μάτ ! ! Όπως
στά προβλήματα !

Γράμματα

τῶν ἀναγνωστῶν μας

ΠΑΛΑΙΑ ΤΕΥΧΗ

«Ἐκλογῆς»

Ἡ ΕΚΛΟΓΗ εὐχεται στοὺς φίλους της Καλὰ Χριστούγεννα καὶ εὐτυχισμένο τὸν καινούργιο χρόνο καὶ θυμίζει σὲ ὅσους τῇ ρωτοῦν πῶς νὰ συμπληρώσουν τὴ σειρὰ τους, ὅτι παλαιὰ τεύχη δεμένα σὲ τόμους, ἢ καὶ μεμονωμένα, πωλοῦνται στὰ γραφεῖα της, Σωκράτους 57.

Τὰ παλαιὰ τεύχη δίδονται μὲ τὴν τιμὴ πού εἶχαν ὅταν ἐκυκλοφόρησαν.

ΚΑΙ ΠΑΛΙ Η ΦΑΛΑΚΡΑ

Ἐπειδὴ πολλοὶ ἀναγνώστες μας μᾶς ρωτοῦν ἀκόμη λεπτομέρειες σχετικὰ μὲ τὸ ἄρθρο τοῦ Jacques Lubin γιὰ τὴ θεραπεία τῆς φαλάκρας ἀπὸ τὸν Dr. Kessler δίνουμε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὴ διεύθυνσι τοῦ περιοδικοῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖο πήραμε τὸ ἄρθρο. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νὰ γράψουν στὸν Lubin καὶ νὰ ζητήσουν τὴ διεύθυνσι τοῦ Dr. Kessler.

10 Rue de la Grange - Batelière
Paris 9e - France

ΤΑ «ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ»

Μερικοὶ φίλοι τῆς «Ἐκλογῆς», μᾶς γράφουν ζητώντας νὰ δημοσιεύσουμε διηγήματα ἢ ἄλλα ἄρθρα τὰ ὁποῖα, δυστυχῶς, εἶναι ἀκατάλληλα λόγῳ τοῦ μεγέθους των, γιὰ τὸ Περιοδικό. Παρακαλοῦμε λοιπὸν τοὺς φίλους πρῶτα νὰ μᾶς γράφουν ἐλεύθερα τί θὰ ἤθελαν νὰ ξαναδιαβάσουν στὴν «Ἐκλογή», καὶ δεῦτερον νὰ μὴ λησμονοῦν ὅτι τὰ ἄρθρα ἢ τὰ διηγήματα πού ζητοῦν δὲν πρέπει νὰ ξεπερνοῦν τίς 6 ἢ 7 σελίδες «Ἐκλογῆς».

Ζητῶ ἀλληλογραφία

Μὲ νέους καὶ νέες μὲ σκοπὸ τὴ δημιουργία φιλίας.

Σταῦρος Καλαϊτζόπουλος
Περγάμου 10
Πτολεμαῖς
Μακεδονία

Μὲ μορφωμένους νέους καὶ νέες

Στρατιώτης
Πέτρος Κυπριωτέλης
Κ.Ε.Υ.
3ος Λόχος
Χίος

Μὲ κοπέλες ἀπὸ 18-25 ἐτῶν ἀπὸ τὴν Κέρκυρα καὶ ἄλλα νησιά.

Γεωργία Σπυροπούλου
Κέντρον Ὑπερφῶν ἢ «Μητέρα»
«Πριγκίπισσα Σοφία»
Ἅγιοι Ἀνδρέου — Ἀττικῆς

Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴ συνεργασία τους καὶ τὰ καλὰ τους λόγια τοὺς ἀναγνώστες μας: Μπ. Νικηφορίδη, Ἰω. Μπάφα, Κώστα Καλυβίτη.

ΛΥΣΕΙΣ

«ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ» ἀπὸ σελίδα 7.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) ΙΟΝΟΣΦΑΙΡΑΝ. 2) ΝΤΕΚΟΜ-ΠΡΑ - ΤΑ. 3) ΣΕΖΑΝ - Ο «ΑΜΠΕΡ». 4) ΤΑΝΚΕΡ. 5) ΥΓΡΑΕΡΙΑ - ΩΝ. 6) ΛΑ - ΑΝΤΑΜΟΙΒΗ. 7) ΙΖΕΡ. 8) ΝΑΡΓΙΛΕΔΕΣ. 9) ΚΕΝΗ - Η «ΝΙΚΑΙΑ». 10) ΒΑΝ - ΚΑΡΟΝΙ. 11) ΝΟΟΥΜΕΝΟΝ. 12) ΣΥΞΥΛΟΣ.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1) ΙΝΣΟΥΛΙΝΗΣ. 2) ΟΤΕ - ΓΑΖΑΝ. 3) ΝΕΖΕΡ - ΕΡΕΒΟΣ. 4) ΟΚΑ - ΛΑΡΓΚΑΟΥ. 5) ΣΟΝΤΕΝ - ΝΥΕ. 6) ΦΜ (φήμη) - Η «ΛΑΤΡΑ» - ΜΥ. 7) ΑΠΟΝΙΑ - ΕΝΚΕΛ. 8) ΜΑΚΑΡΙ - ΔΙΑΝΟ. 9) ΡΑΜΕ - Ο «ΝΕΚΡΟΣ». 10) ΠΡΩ-Ι - ΣΑΟΝ. 11) ΝΤΕΟΒΑ - ΙΝ. 12) ΑΡΩΝΗ - ΝΑΙ.

«ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΒΡΗ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ;» ἀπὸ σελίδα 115.

1) ΔΥΡΡΑΧΙΟΝ = 42 (Δρύφακτον, δελτάριον, διπλάσιον, δίπρακτον, δισκάριον, δολλάριον, δορκάδιον κλπ.). 2) ΨΗΛΑΦΑΤΗΣ = 42 (καλαφάτης, αὐλακωτός, παλαιστής, παλαιότης, θαλαμωτός, καλαμωτός, κελαδωτός κλπ.). 3) ΓΕΦΥΡΩΣΙΣ = 42 (γεώγυσις Ι, γεώτρσις κλπ.). 4) ΖΥΘΟΠΟΙΟΣ = 38 (τριόρφος, παρόμοιος, ἀλλόκοτος, τοκοφόρος, μεσόκομος, μονόλογος κλπ.). 5) ΕΥΖΩΝΙΚΟΣ = 43 (εὐφωνικός Ι, ἐγερτικός, εἰρηνικός, ἐκδορικός, ἐκθετικός, ἐμπορηνικός, ἐκδορικός, ἐκθετικός, ἐμπορικός, ἐντατικός κλπ.). 6) ΚΙΘΑΡΩΔΟΣ = 41 (κωφάλαλος, κυναγωγός, κεφαλικός, κονάκερος, καλαμωτός, κατάρως, καρβατικός κλπ.).
Μὲ σύνολον βαθμῶν = 245 !

«ΤΙ ΕΝΝΟΕΙΤΕ ΟΤΑΝ ΛΕΤΕ» ἀπὸ σελίδα 110.

1) ΑΕΝΑΟΣ : Β. Ἀπὸ τίς λέξεις αἰεὶ (= πάντοτε) καὶ νᾶω (= ῥέω,

τρέχω), ἐκεῖνος πού πάντοτε ῥεεῖ, αἰώνιος : ἀένανος κίνησις τῆς γῆς.

2) ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΟΣ : Α. Πού δὲν μπορεῖς νὰ τὸν μετακαλέσῃς, νὰ τὸν ἀνακαλέσῃς, ἀνέκκλητος, ὁριστικός : ἀμετάκλητος ἀπόφασις - δωρεά.

3) ΑΝΤΕΓΚΛΗΣΕΙΣ : Β. Ἀπὸ τὸ ρῆμα ἀντεγκαλῶ (= μὴνύω κάποιον πού μὲ μῆνυσε), συνεκδοχικά : ἀμοιβαῖες βρισιές, λογομαχία : ἡ συζήτησις κατέληξεν εἰς ἀντεγκαλήσεις (ἀλληλοκατηγορίες, κλπ.).

4) ΑΣΥΓΓΝΩΣΤΟΣ : Γ. Ἀπὸ τὸ στερητικὸ καὶ συγγινώσκω (= συγχωρῶ), ἀσυγχώρητος : ἀσύγνωστος ἀμέλεια -

5) ΕΓΧΟΡΔΟ : Γ. Ἀπὸ τὸ ἐπίθετο ἔγχορδος (= ἐκεῖνος πού ἔχει χορδές), ὡς οὐσιαστικόν, μουσικὸ ὄργανον μὲ χορδές : τὰ ἔγχορδα καὶ τὰ πνευστὰ τῆς ὀρχήστρας.

6) ΕΚΧΕΙΡΙΑ : Β. Ἀπὸ τίς λέξεις ἔχω καὶ χεῖρας, κρατῶ τὰ χεῖρά μακριὰ (ἀπὸ τὰ ὄπλα ἐνν.), διακοπή ἐχθροπραξιῶν ὕστερα ἀπὸ κοινὴ συμφωνία τῶν ἐμπολέμων, ἀνακωχή. Μεταφ., προσωρινὴ κατάπαυσι πολιτικῶν ἢ ἄλλων διαφορῶν.

7) ΕΚΤΑΡΙΟΝ : Α. Μονὰς ἐπιφανείας δέκα στρεμμάτων (ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο ἐκὰτὸν - πλῆθρα ἐνν.).

8) ΚΛΙΜΑΚΤΗΡΙΚΟΣ : Β. Ἀρχικά καὶ κυριολεκτικά, ἐκεῖνος πού ἀναφέρεται στὸν κλίμα καὶ τὴν ἰσχύ (σκολοπάτι). Μεταφ., γιὰ χρονικὸ διάστημα, πού σημειώνει στὴ ζωὴ ἀλλαγὴ τῆς φυσιολογικῆς καταστάσεως, ἐπικίνδυνος, κρίσιμος : κλιμακτικὴ κρίση περὶ τοῦ μῆκος μιᾶς γυναίκας, ὅταν παύῃ ἡ ἱκανότητά της γι' ἀναδημιουργία. Στοὺς ἀρχαίους, κρίσιμο ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου ἐθεωρεῖτο τὸ 63ο.

9) ΚΟΜΠΑΡΣΟΣ : Γ. Ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ comparsa (persona) = πρόσω-

πο, ένν.), σημαίνει βοηθητικό πρόσωπο θεατρικής παραστάσεως που δέν λαβαίνει ένεργό μέρος σ' αὐτήν, « βωβό ». Μεταφ., πρόσωπο που δραματίζει έντελῶς ἀσήμαντο ρόλο σέ κάποια κοινωνική ἢ πολιτική έκδήλωση.

10) ΠΕΡΙΚΑΛΛΗΣ : Α. Που έχει έξαιρετικό κάλλος (= ωραιότητα), πολύ ώραιος : ὁ περικαλλής ναός τῆς Ἀγίας Σοφίας.

11) ΠΡΟΓΕΦΥΡΩΜΑ : Α. Ἀρχικά, τὸ σύνολο τῶν ὀχυρωματικῶν ἔργων που προστατεύουν μιὰ γέφυρα. Γενικώτερα, προκεχωρημένη ὀχυρωματική ἐγκατάσταση σέ ἐχθρικό ἔδαφος, ὀρμητήριο γιά εὐρύτερες ἐπιχειρήσεις.

12) ΠΡΟΣΦΑΤΟΣ : Γ. (ἀπό τῆ ρίζα φαφεν - συγγενική πρὸς τὸ φονεύω), ἐκεῖνος που μόλις σφάχτηκε, φονεύθηκε. Συνεκδοχικά, νωπός, φρέσκος, τελευταῖος : πρόσφατα κρέατα - ἀνθη - ἐκλογές.

13) ΣΥΓΚΡΗΤΙΣΜΟΣ : Γ. Ἀρχικά, στοὺς ἀρχαίους, ἔνωση τῶν Κρητῶν ἐναντίον τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ. Κατ' ἐπέκτασι, φιλοσοφικός ὅρος που σημαίνει τῇ συγχώνευσι διαφόρων θρησκευτικῶν ἀντιλήψεων καὶ λατρευτικῶν τύπων.

14) ΦΕΡΕΓΓΥΟΣ : Α. Ἐκεῖνος που φέρνει, παρέχει ἐγγύγυα, ἐγγυήσεις γιά κάτι, ἀξιόπιστος, ἀσφαλής, ἀξιόχρεος : φερέγγυος ὀφειλέτης.

« ΣΚΑΚΙ » ἀπὸ σελίδα 124.

Ἀρ. 708. Βεβαίως ! διότι μετὰ 2)

B06+ !! P×B (ἀναγκαστικῶς) 3) Aζ8+ με μάτ σέ δύο κινήσεις !

Ἀρ. 709. 1)...Πβ1+ 2) P×α2, Πα1+ ! 3) P×Π καὶ τὰ Μαῦρα εἶναι πᾶς !

Ἀρ. 710. Ὅχι ! διότι ἀκολουθεῖ... 3) Πζ8+ ! Ρη7. 4) Πη1 !! τώρα δέν παραμένει ἄλλο διὰ τὰ Μαῦρα παρὰ τὸ 4)...Π×Π ἀλλὰ με 5) Πζ7+ καὶ 6) B×θ3 κερδίζουν τὰ Λευκὰ εὐκόλως.

Ἀρ. 711. 1)...Π×θ4. 2) B×Π, η7-η5+ !

Ἀρ. 712. 3) B×η7+ !! P×B. 4) Aδ4+ με 5) Π×B. Ἀντὶ νὰ κερδίσουν λοιπόν τὰ Μαῦρα τὴν «διαφοράν», ἔχασαν τελικῶς ἓνα κομμάτι !

Ἀρ. 713. 1)...B×η2+. 2) P×B, Aβ7+ με Π×B !

Ἀρ. 714. 1) B×δ4+ !! με 10 διαφορετικὰ παρσίματα τῆς Ντάμας καὶ 10 διαφορετικὲς βαριάντες. « Ἀνορθόδοξον » ἀλλὰ ἓνα ἀπὸ τὰ καλύτερα τοῦ εἶδους του !

Ἀρ. 715. 1) γ3-γ4. Ἀπειλή 2) Ια4+ μάτ.

Ἀρ. 716. 1) Ιη2 ! Ἀπειλή 2) B×ε5+ μάτ.

Ἀρ. 717. 1) B×δ7+ ! A×B. 2) Ιζ6+ με ἀκόλουθον μάτ.

Ἀρ. 717. 1) Βε7 ! Παίρνει μὲν ἓνα τετράγωνον φυγῆς τοῦ Βασιλέως ἀλλὰ θυσιάζει τὸν Ἀξιωματικόν ! 1)... P×ε4. 2) Βζ7, Ρδ4. 3) Βγ4+ μάτ ἢ 1)...Ργ3. 2) Βα3, Ρδ4. 3) Ββ4+ μάτ.

Ἀρ. 719. 1) Αη3. Ἀπειλή 2) B×ζ7+ μάτ.

“ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ”

ΣΤ συνέχεια (τελευταία)

Στὸ μνηδιστόρημα αὐτό, ἡ Ἰζαμπελ, κόρη ἑνὸς παραξένου ἀνδρῶν που ζῇ σ' ἓναν πύργο ἐξοχικὸ καὶ μεγάλωσε ἐσωτερικῶς σέ σχολεῖο, βρίσκεται κληρονόμος τοῦ σπιτιοῦ τοῦ πατέρα της. Ὡστόσο, αἰσθάνεται κάτι νὰ τὴν πιέζει, κάτι που δέν τὴν ἀφήνει νὰ παραδεχθῇ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα της που σκοτώθηκε με τὸ αὐτοκίνητό του. Ἡ μητέρα της εἶναι μιὰ μοναχική γυναικα που ζῇ στὸ μεγάλο σπίτι με τίς ἀναμνήσεις της, τοὺς ὑπηρέτες καὶ τίς ἐπισκέψεις τριῶν ἐξαδέλφων της που ἔμειναν γεροντοκόρες. Ὁ μόνος στὸν ὁποῖο ἡ Ἰζαμπελ τολμᾷ νὰ ἐκμυστηρευστῇ τίς ἀνησυχίες της εἶναι ὁ Μάικ Μπάραμαν καὶ μαζί ἀνακαλύπτουν ἐπὶ τέλους ὅτι ὁ πατέρας...

Μονοτυπική ἐκτύπωση : Ἑλληνικῆς Ἐκδοτικῆς Ἑταιρείας Α. Ε.

Ἐκμετάλλευσις : Ἀλεξ. Φιλοπούλου.